

de brabantse leeuw

MEDEDELINGENBLAD VAN DE SECTIE GESLACHT-, NAAM- EN
WAPENKUNDE VAN HET PROVINCIAAL GENOOTSCHAP VAN
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN IN NOORD-BRABANT

TWAALFDE
JAARGANG

1 9 6 3

N.V. DRUKKERIJ VAN GEBR. JUTEN BERGEN OP ZOOM

de brabantse leeuw

Maandblad van de Sectie voor Geslacht-, Naam- en Wapenkunde van het Prov. Gen. van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, onder redactie van: Mr. J. P. W. A. Smit, oud-rijksarchivaris in Noord-Brabant, oud-inspecteur van de Gemeente- en Waterschapsarchieven in Noord-Brabant; J. P. H. Goossens; Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn; redactie-secretaris: J. H. G. J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Abonnementsgeld f 4,75 per jaar (buitenland f 5,—) te storten op postgirorekening 1066935 ten name van de uitgever, N.V. Drukkerij van Gebr. Juten, Bergen op Zoom

JAARGANG 12

No. 1

JANUARI 1963

HET WAPEN DER SOCIETEIT VAN JESUS

door Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,

oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant

Het monogram der Societeit van Jesus neemt onder de heraldische stukken en in het bijzonder die der geestelijke instellingen een bijzondere plaats in. Hoe kan het ook anders, want zij behoort niet meer tot de Middeleeuwse en haar wapen is evenzeer in juridischen zin als een der Renaissance te beschouwen. De oude orden hadden meest kruisen, die onder elkander wel in bijzonderheden afweken, maar toch destijds als teken van jurisdictie kenbaar waren. De Societeit voert het kruis nog als onderdeel, maar heeft het als het ware door een achterdeurtje binnen gehaald. Het rechterkruis had trouwens destijds zijn aantrekkingskracht reeds verloren en dat der Jesuïeten is meer een van devotie, laten wij zeggen, een dogmatisch aanhangsel van het stuk ten principale.

Ook bevinden wij ons met dit teken niet meer op het terrein der heraldische palaeographie, hoewel het een monogram is. Deze van oorsprong Byzantijs-keizerlijke schrijfwijze, die in de Middeleeuwen nog geacht werd de naamdrager rechtens te

vertegenwoordigen, wordt thans in andere zin gebruikt. De Renaissance past de vondst van het verleden niet toe, maar ontleent haar voor eigen doel.

De naam Jesus werd in de Middeleeuwen afgekort (en met een aspiratie- als Jhs geschreven), waarbij de verticale stok der letter h door een horizontale streep als blijk dezer afkorting doorkruist werd. De Jesuïeten lazen IHS symbolisch als afkorting der spreuk Jesus hominum salvator en stelden op de horizontale balk der H een kruisje onder motief, dat Christus door Zijn kruis de wereld verlost heeft.

Bovendien voegden zij aan dit monogram van meest verbonden letters een stralenkrans toe. Het is met dit oude symbool vreemd toe gegaan. Oorspronkelijk aan Apollo, de lichtgod, voorbehouden, is dit stuk in de vorm van een met spitsen bezette hoofdband een insigne, dat is een hoogste teken van gezag der Romeinse keizers geworden en in de duistere tijd der Volksverhuizing te niet gegaan. Door de Renaissance werd de stralenkrans op de Romeinse munten terug gevonden en als kroon die vorsten toegewezen, die in de Middeleeuwse hiërarchie niet pasten. De Sociëteit geeft de stralenkrans een nieuwe betekenis door haar te kerstenen¹⁾.

Het bij dit artikel afgebeelde gebrandschilderde ruitje uit de verzameling van het kasteel Heeswijk, dat de aanleiding tot deze beschouwing was, bevat in een cartouche met gevleugeld engelhoofd het Jesuïeten-wapen, maar is ook zonder dat bemerkenswaardig. Het herinnert aan de schenking door de landsheer van Ravenstein, de hertog van Neuburg, van het recht van collatie der parochie van Ravenstein aan de provinciaal der Jesuïeten. Dit is in 1712 geschied en blijkens het onderschrift²⁾ heeft de toenmalige deken Ernestus Marquerinck het vereeuwigd. Hij was sedert 1680 kapelaan, sedert 1696 deservitor ter plaatse en ontving in 1715 zijn aanstelling als pastoor. Nog in het zelfde jaar is hij op 9 Aug. overleden³⁾.

1) Een merkwaardige vergissing kan men vinden in Deutsches Volkstum, een serie sibelectuur voor de N.S.D.A.P. in 1938 door K. Th. Weigel geschreven. Het boekje heet Germanisches Glaubensgut in Runen und Sinnbildern. Op pagina 18 ziet men het Jesuïeten-teken, met de spreuk het gebed: O Jesu Du bist mein Leben inbegrepen, afgebeeld. Het bijschrift luidt: Völkische Heilzeichen mit christlichen verquickt.

2) Dit luidt: Admodum Reverendus ac Amplissimus Dominus Ernestus Marquerinck S.J. nec non patriae Ravensteinensis Decanus.

3) Zie Schutjes. Geschiedenis van het bisdom 's-Hertogenbosch deel V p. 529.

Glasruitje Kasteel Heeswijk.

MULDERS IN BRABANT

VERHOEVEN

VIII

Jkv. Hendrica Prouveur ¹⁾ was de laatste van haar geslacht. Huwend met de uit Asten georigineerde *Hendrick Verhoeven* zette haar familie zich slechts in de zijne voort. En zoals haar voorzaten eerst slechts eigenaars, daarna in de persoon van haar vader ook exploitant van de Keersopper watermolen waren, zo waren ook haar man en diens descendents, aanzienlijk meer sedentair dan de gemiddelde Mulder, geruime tijd lang — wel anderhalve eeuw — tot in de dertiger jaren als Molenaar werkzaam op diezelfde Riethovense molen.

Hun stamreeks volge dan nu :

I. *Jan Verhoeven*, huwt N.N.

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Hendrick*, volgt II.

II. *Hendrick Verhoeven*, geb. Asten, huwt ald. (Schep.) 31-5-1711 *Jkv. Hendrica Prouveur*, ged. ald. 1-4-1690 (Wilhelmus Donckers et Barbara Prouveur), dr. v. Jhr. Francois, Mulder op de eigen Keersopper Molen ald., en v. Maria Bartholomeusdr. Donckers(-Tielemans).

Ook Hendrik was levenslang *Mulder* op *Keersop*, evenals zijn schoonvader en diens opvolger, Andries Heuvelmans, stiefvader van zijn vrouw, met wien immers dier moeder hertrouwd was ²⁾.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Riethoven* :

1. *Bartholomeus*, 31-3-1717 (Theodorus Donckers et Maria Heuvelmans).

2. *Franciscus*, volgt III.

3. *Anna*, als haar broers 21-1-1744 (Bergeyk R 82, f. 104) ongehuwd.

III. *Franciscus Verhoeven*, ged. Riethoven 27-7-1718 (Barbara Prouveur), overl. ald. 10-11-1763, huwt ald. 17-4-1746 *Helena Smets*, geb. ald. Franciscus was *Mulder* op *Keersop*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Riethoven* :

1. *Antonius Gerardus*, volgt IV.

1) Zie Brab. L. XI, 164, sub III, 1. Zij overleed voor 4-1-1743 (Bergeyk R 82, f. 149v). 2) Als vader van 3 minderjarige kinderen compareert Hendrik Verhoeven in Bergeyk R 81, f. 61v, dd. 20-3-1717. Boedelscheiding der goederen van Henrica Prouveur en hare half-broers en -zusters in Bergeyk, R 82, f. 149v, dd. 1-1-1743.

2. *Hendricus Franciscus*, 6-12-1748 (Paulus van Lieshout et Anna Catharina Smets), overl. ald. 6-9-1785 ongehuwd.
 3. *Petronella*, 12-3-1751, overl. ald. 2-2-1818, huwt *Joannes Willems*, timmerman te Riethoven.
 4. *Jacobus*, te Riethoven als „capitalist” comparerend bij een huwelijk 1820.
 5. *Bartholomeus*, 7-8-1759 (Adrianus Coppens et Theodora Botbergen), overl. ald. 5-7-1775.
 6. *Anna Barbara*, 29-9-1762.
- IV. *Antonius Gerardus Verhoeven*, ged. Riethoven 27-2-1747, overl. ald. 5-4-1818, huwt ald. 8-11-1801 (Schep.) *Lucia Canen*, ged. Dommelen 9-3-1770, overl. Riethoven 18-2-1850, dr. v. Jan en Adriana Simons Verbeek.
Ook hij was *Mulder op Keersop*.
Uit dit huwelijk gedoopt te Riethoven :
1. *Joannes Franciscus*, volgt V.
 2. *Hendricus*, volgt Va.
 3. *Bartholomeus*, 23-11-1807, overl. ald. 27-2-1811.
 4. *Adriaan*, 3-6-1811, overl. ald. 15-10-1820.
- V. *Joannes Franciscus Verhoeven*, ged. Riethoven 30-8-1802, overl. ald. 16-9-1842, huwt ald. 12-9-1830 *Maria Josepha Feyen*, ged. ald. 24-12-1805, overl. ald. 16-6-1882, dr. v. Joannes, landbouwer ald., en v. Elisabeth van Dijk. (Maria Jos. Fyen hertr. Rieth. 24-4-1844 *Joannes Verhoeven*, ged. Westerhoven 8-3-1775, overl. Riethoven 16-8-1847, zn. v. Simon en Petronella Aerts) ¹⁾.
Als zijn vaderen *Mulder op Keersop*.
Uit dit huwelijk geboren te Riethoven :
1. *Antonie Gerardus*, volgt VI.
 2. *Maria Magdalena*, 27-3-1833.
 3. *Joannes Clemens*, volgt VIa.
 4. *Maria Lucia*, 3-8-1836, overl. Bergeyk 14-9-1880, huwt Riethoven 14-4-1864 *Josephus Kuyken*, geb. Bergeyk, 28-3-1822, landbouwer te Bergeyk, overl. ald. 31-1-1891, zn. v. Cornelis en Antonetta de Jong. (Jos. Kuyken was weduwnaar v. Maria Cath. v.d. Velden, overl. 12-8-1863).
 5. *Elisabeth Allegonda*, 27-8-1838, overl. Deurne, huwt Riethoven 24-6-1867 *Willebrordus van den Boomen*, geb. Deurne 29-5-1826, bierbrouwer ald., overl. ald., zn. van Marten en v. Anna Maria Goossens.

1) Enige zoon uit dit haar 2e huwelijk was Jan Francis Verhoeven, ged. Riethoven 26-3-1845, die 7-12-1872 te Waalre huwde met Helena Jacoba Manders.

- Va. *Hendricus Verhoeven*, ged. Riethoven 4-3-1805, overl. ald. 19-5-1881, huwt ald. 11-6-1835 *Maria Anna Feyen*, ged. ald. 2-1-1808, overl. ald. 25-1-1882, dr. v. Joannes, landbouwer ald., en v. Elisabeth van Dijk.
Aanvankelijk *Mulder* op *Keersop*, later Burgemeester van Riethoven.
Uit dit huwelijk geboren te *Riethoven* :
1. *Johannes Antonius*, 20-3-1836.
 2. *Petrus Josephus*, 16-7-1837, overl. ald. 6-7-1863 ongehuwd.
 3. *Antonie*, 3-1-1839, overl. ald. 16-2-1916 ongehuwd.
 4. *Jacobus*, 20-9-1840.
 5. *Hendrik*, volgt VIb.
 6. *Elisabeth Lucia*, 17-1-1844, huwt Riethoven 2-7-1863 *Peter Joseph van Deyck*, geb. ald. 3-8-1813, koopman ald., overl. Leeuwarden 24-10-1864, zn. v. Johannes en Maria Verlinden, huwt 2e. Riethoven 9-10-1865 *Leonardus Willems*, geb. Bergeyk 10-3-1835, leerlooier ald., zn. v. Jan en Maria Theresia Verbeek.
 7. *Wilhelmus*, volgt VIc.
 8. *Victor*, 9-1-1848, overl. ald. 25-1-1920, huwt ald. 20-5-1886 *Johannes van Gerwen*, ged. ald. 10-4-1851, landbouwer ald., overl. ald. 3-7-1914, zn. v. Franciscus, landbouwer ald., en van Lucia van Hout.
 9. *Jan Francis*, volgt VI d.
- VI. *Antonie Gerardus Verhoeven*, geb. Riethoven 19-7-1831, overl. ald. 21-9-1914, huwt Diessen 16-11-1868 *Anna Adriana Maria Vissers*, geb. ald. 3-6-1832, overl. Riethoven 23-7-1901, dr. v. Franciscus Anthony Arnoldus, looier, en v. Jacoba Lombarts.
Ook deze jongere *Antonie Gerard* was *Mulder* op *Keersop*.
Uit dit huwelijk geboren te *Riethoven* :
1. *Franciscus Josephus Jacobus*, 15-12-1869, overl. ald. 19-3-1870.
 2. *Franciscus Josephus Jacobus*, 1-2-1871, overl. ald. 23-11-1957, huwt Eindhoven 20-9-1923 *Adriana Johanna Waterschoot*, geb. Stratum 11-11-1896, dr. v. Rochus Hendricus en Hendrica de Louw.
Franciscus was de laatste *Mulder* op *Keersop*. Zijn huwelijk bleef kinderloos.
 3. *Jacobus Adolphus*, 17-10-1873, overl. ald. 20-5-1875.
 4. *Josephus Johannes*, volgt VII.
- VIa. *Johannes Clemens Verhoeven*, geb. Riethoven 23-11-1834, landbouwer ald., overl. ald. 27-7-1916, huwt ald. 10-1-1885 *Francina Waterschoot*, geb. Luikgestel 21-10-1857, overl.

Riethoven 28-2-1936, dr. v. Hendrik, landbouwer te Stratum, en v. Adriana van Gompel.

Uit dit huwelijk geboren te *Riethoven* :

1. *Franciscus*, volgt VIIa.
2. *Maria Josepha*, 30-4-1887, overl. Westerhoven 7-9-1942, huwt Riethoven 21-5-1931 *Arnoldus Hendrikus Houtappels*, geb. Westerhoven 18-10-1889, landbouwer ald., overl. ald. , zn. v. Simon en Anna Catharina Theus.
3. *Hendrikus*, 28-2-1889, overl. ald. 28-9-1889.
4. *Anna Barbara*, 6-1-1891, in leven Westerhoven 1962, huwt Riethoven 3-3-1943 *Arnoldus Hendrikus Houtappels*, geb. Westerhoven 18-10-1888, landbouwer ald., in leven aldaar 1962, zn. v. Simon en Anna Catharina Theus. (Hij was weduwnaar van Maria Josepha Verhoeven, genoemd onder VIa, 2).
5. *Maria Lucia*, 24-12-1892, huwt ald. 5-8-1930 *Adrianus Cornelis Smets*, geb. Dommelen 1891, vrachtrijder te Valkenswaard, zn. v. Andreas en Aldegundis van den Eynden.

Vib. *Hendrik Verhoeven*, geb. Riethoven 21-4-1842, overl. Eindhoven 3-3-1895, bakker, huwt ald. 21-1-1878 *Maria Theodora Elisabeth Cox*, geb. ald. 14-12-1854, dr. v. Franciscus, slager, en van Maria Bartholomea Smits.

Uit dit huwelijk :

1. *Maria Francisca*, geb. Eindhoven 7-9-1879, overl. Riethoven 19-11-1879.
2. *Franciscus Martinus Henricus*, geb. Eindhoven 31-10-1880, overl. ald. 13-3-1897.
3. *Hendrikus Antonius Maria*, geb. Eindhoven 10-5-1882, overl. Weert (St. Louis) 6-2-1897.
4. *Anna Maria Elisabeth*, geb. Eindhoven 20-7-1883, overl. ald. 5-8-1884.
5. *Martinus Franciscus*, geb. Eindhoven 25-9-1884, overl. ald. 22-10-1902.
6. *Johannes Cornelis*, geb. Eindhoven 13-12-1885, tabaksagent Leende, overl. Eindh. 16-2-1931 ongehuwd.
7. *Maria Anna Cornelia*, geb. Eindhoven 3-7-1887, overl. ald. 24-2-1891.
8. *Maria Francisca Leonarda*, geb. Eindhoven 20-2-1889, overl. ald. 24-2-1891.
9. *Maria Francisca Cornelia Antonia*, geb. Eindhoven 1-2-1894, huwt ald. 23-6-1915 *Petrus van Gemert*, geb. Strijp 5-3-1887, zn. v. Hendrikus, winkelier, en v. Catharina van der Heyde.

Vic. *Wilhelmus Verhoeven*, geb. Riethoven 24-10-1845, Burge-meester ald., overl. ald. 1-4-1936, huwt ald. 22-7-1882 *Maria Theresia Willems*, geb. Bergeyk 28-8-1853, overl. Riethoven 18-9-1918, dr. v. *Jacobus*, huisschilder te Bergeyk, en v. *Anna Catharina Lommelaers*.

Uit dit huwelijk geboren te *Riethoven* :

1. *Hendrikus Peter Jacobus*, 6-6-1883.
2. *Jacobus Wilhelmus Cornelis*, 25-9-1884.
3. *Maria Anna Catharina Josephina*, 22-12-1885, huwt ald. 29-4-1912 *Mathijs Hendrikx*, geb. Heel en Panheel 1881, onderwijzer te Gemert, later te Wehl, zn. v. *Christiaan* en *Joanna Nelissen*.
4. *Johannes Antonius Theodorus*, 13-1-1887.
5. *Antonius Petrus Cornelis*, 23-2-1888.
6. *Wilhelmus Petrus Johannes*, 16-7-1889.
7. *Anna Maria Francisca*, 30-5-1891, huwt ald. 31-5-1920 *Gerhardus Johannes Boog*, geb. Westervoort 1895, directeur zuivelfabriek te Westerhoven, z. v. *Willem*, Hoofd der School te Alkemade, en van *Gerarda Burgers*.
8. *Maria Francisca*, 11-1-1893, huwt ald. 12-7-1920 *Albertus Johannes van Hooff*, geb. 1891, Burgemeester van Eersel, woonachtig te Oerle, tevens te Gendringen, zn. v. *Franciscus* en *Elisabeth Waalen*.
9. *Maria Agnes Victor*, 5-10-1894.
10. *Maria Catharina Ardina*, 21-8-1896, huwt ald. 8-2-1926 *Adrianus Norbertus Mollen*, geb. Valkenswaard 1899, woonachtig te Eindhoven, zn. v. *Karel Theodorus*, Valkenier te Valkenswaard, en v. *Maria Elisabeth Pancken*.

VId. *Jan Francis Verhoeven*, geb. Riethoven 5-10-1849, bakker ald., overl. ald., huwt ald. 21-4-1887 *Anna Maria van Grootel*, geb. Steensel 4-10-1861, overl. Riethoven, dr. v. *Johannes*, *Mulder van Steensel* op *Stevourt*, en v. *Maria Elisabeth Rademakers*.

Uit dit huwelijk geboren te *Riethoven* :

1. *Hendrikus Johannes*, 27-2-1888, Pater O. Praem, Priester gewijd Namen 28-12-1913, tot 1934 in Abdij van Grimbergen bij Brussel, Kapelaan Herebeek bij Grimbergen vanaf Nov. 1934, Pastoor Herenbeek te Grimsbergen vanaf Juli 1939, Rector v. d. Carmel te Vilvoorde vanaf 1957, nog in leven 1963.
2. *Elisabeth Maria*, 12-3-1889, huwt ald. 10-7-1922 *Johannes Franciscus Josephus van Hoorn*, geb. Nuenen 11-10-1888, *Mulder* op *Opwetten* onder *Nuenen*, zn. v. *Gerardus* en

Maria Wilhelmina Sengers. (Vgl. Brab. Leeuw XI, 135, onder IXe).

3. *Maria Anna*, 11-4-1893, huwt ald. 10-7-1922 *Cornelis Marcellus van de Ven*, geb. Nuenen 1895, bakker ald., zn. van Petrus Marinus en Joanna Maria van den Eynden.

VII. *Josephus Johannes*, 21-1-1875, overl. Vught 25-7-1950, huwt Eindhoven 17-1-1921 *Regina Josephina Stroy*, geb. Horst (Lg) 27-5-1879.

Uit dit huwelijk geboren te Eindhoven :

1. *Anna Catharina Francisca Maria*, 5-1-1922, huwt ald. 2-6-1955 *Henricus Johannes Maria Kneepkens*, geb. Gestel 24-2-1919.

VIIa. *Franciscus Verhoeven*, ged. Riethoven 24-4-1885, huwt 1931 *Godefrida Margaretha Verbeek*.

Uit dit huwelijk geboren te Riethoven :

1. *Francisca Maria Margaretha*, 22-2-1932, huwt ald. 11-5-1956 *Leonardus Antonius Janssens*, geb. Bergeyk 1929, laborant ald., zn. v. Jan Silvester en Maria Elisabeth Bergmans.

2. *Maria Johanna Francisca*, 3-6-1934, huwt ald. 10-5-1955 *Wilhelmus Joannes Cornelis Josephus van Hoof*, geb. Valkenswaard 1931, bakker ald., zn. v. Josephus Henricus en Petronella van de Moosdijk.

3. *Maria Lucia*, 27-2-1937.

4. *Joannes Clemens*, 29-3-1939.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

DE OUDSTE GENERATIES VAN HET GESLACHT OOMEN TE OOSTERHOUT

(15e en 16e eeuw)

I. INLEIDING.

Hoewel de Oosterhoutse schepenakten, die reeds in 1442 beginnen, vele genealogische gegevens verschaffen over belangrijke Brabantse families zoals *van de Avoirt*, *van der Veecken*, *van de Corput*, *van Bruheze*, *Ghijsels*, *van der Dussen*, *van Drongelen*, *van Boetzelaar*, *Belgiaert*, *van Dongen* (*van Dalem*) en vele andere, deels adellijke geslachten, vindt men slechts weinig over hen gepubliceerd. In het onderstaande vindt U een fragment van een genealogie van de familie Oomen tot ongeveer 1600, voor zover deze in de Oosterhoutse akten werd gevonden. Zoals zal blijken nam de familie Oomen in de 16e eeuw een belang-

rijke plaats in de Oosterhoutse samenleving in. Vele leden van het geslacht waren aldaar schepen; zij huwden veelal met leden uit notabele families zoals *van der Spout* (zie Br. L. 1962 blz. 158), de Tilburgse schoutenfamilie *Bacx, Belgiaert* e.d.

Van de Oosterhoutse tak splitsten zich later zijtakken af naar Princenhage en Dongen, die hier niet zullen worden behandeld. In de handschriftencollectie van het Centraal Bureau voor Genealogie te 's-Gravenhage vindt men daarover gegevens.

De Oosterhoutse schepenakten in de 15e en 16e eeuw geven slechts zelden persoonlijke bijzonderheden; het was mij daarom niet mogelijk de beroepen van de leden van de familie Oomen vast te stellen. Vermoedelijk waren zij gezien hun grondbezit boeren met een gemengd bedrijf van landbouw en veeteelt. Ook is niet uitgesloten dat zij zich met droogmakerijen hebben bezig gehouden; een groot deel van hun landbezit lag nl. in het Oosten van Oosterhout, dat in die tijd gedeeltelijk onder water moet hebben gestaan. Zo las ik in de akten dikwijls "..... so onder landt ende water....."

Misschien nog de naweeën van de St. Elisabethsvloed?

II. WAPEN.

Er is een zeer duidelijk schepenzegel van *Henric Jan Adriaen Oom* (IVb) bewaard gebleven in het archief van de Nassause Domeinraad (Inv. 291 Reg. 2919 dd. 8-4-1536). Het is een „staande vogel met rechts beneden een zespuntig sterretje”.

Volgens het handschrift „Oomen” van het Centraal Bureau voor Genealogie zou *Peter Adriaen Oomensone* (IIIb), schepen in Princenhage, gezegeld hebben met „2 stappende vogels (op eenden lijkende) boven elkaar” (G. A. Breda R. 250 dd. 19-12-1525).

III. GENEALOGIE.

I. *Heyn Jansz.* (alias Heyn Oem van tzgrevenmoir).

Geboren naar schatting 1410, overleden vóór 12 december 1478 ¹⁾, gehuwd met *Aleyt* ¹⁾.

Hij komt slechts enkele malen in de akten voor; het eerst op 24 juli 1446 ²⁾. In 1466 is blijkbaar zijn boer-

NOTEN.

Zonder nadere vermelding verwijzen de noten naar de Schepenakten van Oosterhout (register-folio-datum).

1) R259-125 vs - 12-12-1478. 2) R256 — 10 — 24-7-1446.

derij verbrand, want hij laat op 15 december 1466³⁾ twee verbrande schepenbrieven van een erfpacht vernieuwen. Op 7 juni 1529⁴⁾ laat zijn zoon Adriaen het onderpand in een dezer brieven genoemd, wegens wanbetaling bezetten, waarbij naar deze brief wordt verwezen.

Zeer waarschijnlijk heeft deze Heyn slechts 2 kinderen gehad zoals uit de akte van 12 december 1478¹⁾ valt af te leiden nl.:

a. *Adriaen Heyn Omenzoon* (de jonge) (volgt II).

b. een onbekende dochter, die vóór 12 december 1478 blijkt te zijn overleden en gehuwd was geweest met *Jacop Lammenszoon*; hun enige zoon heette *Gielis*.

II. *Adriaen Heyn Omenzoon* (de jonge).

Daar reeds in een akte van 24 mei 1464⁵⁾ gesproken wordt van „*Adriaen Heyn Omenzoon doude*”, moet *Adriaen Heyn Omenzoon de jonge* toen wel reeds volwassen zijn geweest; naar schatting is hij dus omstreeks 1440 geboren. Hij is op hoge leeftijd na 23 januari 1531 overleden⁶⁾. Hij was getrouwd met *IJken Heyn Balljaerts (Bailjaerts)*⁷⁾ dochter van *Heyn Peter Belljaerts*⁸⁾ ⁹⁾ uit een aanzienlijke Oosterhoutse familie en ene *Katelijm*.

Adriaen Heyn Omenzoon (de jonge) komt tussen 1470 en 1531 talloze malen voor bij aankopen van landerijen en erfpachten, zodat hij op het eind van zijn leven aanzienlijk goedge te Oosterhout was.

Hoewel hij tussen 1499 en 1505 schepen¹⁰⁾ is geweest, vond ik zijn zegel niet.

Uit de akte van 16 februari 1530¹¹⁾ blijkt, dat *Adriaen* drie zoons moet hebben gehad.

Zij zijn:

3) R258 — 132vs 15-12-1466. 4) R267 — 32 vs — 7-6-1529.

5) R258 — 87 vs — 24-5-1464. 6) R267 — 91 — 23-1-1531.

7) R260 — 61 vs — 31-1-1482.

8) Een Hendrik Wouter Belgiarts wordt reeds in 1415 vermeld; zie Dr. Erens — Oorkonden van St. Catharinadal.

9) Op 14 februari 1451 koopt Henric peter bailjaertszoon een erfcijs, waarbij in een kanttekening dd. 10 maart 1560 wordt vermeld dat Cornelis Adriaen Peeter Adriaen Oomen (achterkleinzoon van II), verklaart dat de cijs is afgelost.

10) Dr S. W. A. Drossaers — Nassause Domeinraad Deel I Boek 5.

11) R267 — 57 — 16-2-1530.

- a. *Jan Adriaen Heyn Omenzoon* (IIIa).
- b. *Peter Adriaen Heyn Omenzoon* (IIIb).
- c. *Heyn Adriaen Heyn Omenzoon* (IIIc).

IIIa. *Jan Adriaen Heyn Omenzoon.*

Geboren naar schatting 1460 en tussen 13 januari 1526¹²⁾ en 15 december 1527¹³⁾ overleden.

Hij was gehuwd met ene *Elyzabeth*, die kort vóór 7-2-1540 is overleden; op die dag worden haar goederen door haar kinderen verdeeld¹⁴⁾.

Openbare ambten heeft Jan waarschijnlijk niet vervuld. Hij verschijnt op 5-1-1484¹⁵⁾ voor het eerst op het tooneel als hij een bunder land met huis en opstallen aan de Herenstraat gelegen koopt; wellicht gaat hij dan trouwen.

Daar Jan de enige Omen is, waarvan ik zowel van hem als van zijn vrouw een volledige boedelscheiding van de onroerende goederen vond, telde ik het bezit op. Het was: 1 hofstede, 7½ bunder zaailand, 10 bunder beemden, 1½ bunder weiland en 4 bunder moerland. Voorts aan erfpacht 38 vertellen rogge en 14 gulden per jaar.

Omtrent de kinderen van Jan en Elyzabeth worden we nauwkeurig ingelicht in de akten van 22-2-1528¹⁶⁾, 1-3-1533¹⁷⁾ en 7-2-1540¹⁴⁾. Zij zijn:

- a. *Aert Jan Adriaen Omenzoon* (IVa);
- b. *Heynrich Jan Adriaen Omenzoon* (IVb);
- c. *Dierick Jan Adriaen Omenzoon*, die kort voor 1 maart 1533¹⁷⁾ is overleden.
- d. *Denijs Jan Adriaen Omenzoon* (IVc);
- e. *Andries Jan Adriaen Omenzoon* (IVd);
- f. *Elisabeth Jan Adriaen Omendochter*, die vóór 22-2-1528¹⁶⁾ gehuwd is met *Adriaen Andriessen*, die tussen 7-2-1540¹⁴⁾ en 22-3-1546¹⁸⁾ is overleden. Hun kinderen waren *Andries*, *Jan*, *Gerijt*, *Jenneken* (op 22-3-1546 reeds getrouwd), *Adriana* en *Anneken*.
- g. *Katelijne Jan Adriaen Omendochter*, vóór 22-2-1528¹⁶⁾ getrouwd met *Adriaen Peeter Dirx*. Kind: *Jenneken*.
- h. *Adriaen Jan Adriaen Omenzoon* is op 22-2-1528¹⁶⁾ krankzinnig en op 1-3-1533¹⁷⁾ overleden.

12) R266 — 43 vs — 13-1-1526.

13) R266II — 29 — 15-12-1527. 14) R270 — 79 — 7-2-1540.

15) R260 — 120 — 5-1-1484. 16) R266II — 41 — 22-2-1528.

17) R268 — 66 — 1-3-1533. 18) R271 — 147 — 22-3-1546.

Op 22 februari 1528 zijn de jongste zoons Dierick, Denijs en Andries nog ongetrouwd; zij wonen bij hun moeder in. Bij het overlijden van hun moeder is Dierick reeds gestorven en Denijs vermoedelijk reeds getrouwd, zodat Andries de vaderlijke hofstede erft.

IVa. *Aert Jan Adriaen Omenzoon.*

Geboren omstreeks 1485 en tussen 7 februari 1540¹⁴⁾ en 26 april 1540¹⁹⁾ overleden. Hij was getrouwd met *Marie Marten Jan 's Mayersdochter*²⁰⁾.

Hun 11 kinderen waren: *Marten, Claes, Berthout, Katherina*, (getrouwd met *Steven Andriaen Peterszoon*), *Michiel, Jan, Joachim, Cornelia* (getrouwd met *Jan Anthoniszoon*), *IJken, Peterken* en *Jenneken*¹⁹⁾. De jongste 7 kinderen waren in 1540 nog minderjarig.

De vele zoons van Aert hebben te Oosterhout geen sporen nagelaten; vermoedelijk is de familie dus naar elders verhuisd.

IVb. *Henrick Jan Adriaen Omenzoon.*

Henrick is omstreeks 1488 geboren en na 14-2-1561²¹⁾ overleden.

Hij was gehuwd met ene *Henricke*²²⁾, vermoedelijk *Henrica Giel Heyn Joesdochter*²³⁾.

Hij was een belangrijke man in de Oosterhoutse samenleving; hij was stadhouder²⁴⁾ (van de schout?), schenker²⁵⁾ en kerkmeester. Zijn schepenzegel vermeldde ik reeds. In de akten tussen 1513-1561 wordt hij vele malen vermeld.

Ik vond 4 kinderen van hem vermeld:

- a. *Adriaen Henrick Jan Adriaen Oomen*²⁶⁾ (Va.);
- b. *Ghillis Henrick Jan Adriaen Oomen* (Vb.);
- c. *Adriana Henrick Jan Adriaen Oomen*, getrouwd met *Jan Claes Obrecht*²⁷⁾, vele jaren schepen;
- d. *Marie Hendrick Jan Adriaen Oomen*, getrouwd met *Michiel Jacopsz.*, waaruit kinderen²⁸⁾.

19) R270 — 90 vs — 26-4-1540. 20) R270 — 23 — 22-6-1538.
21) R276 — 17 vs — 14-2-1561. 22) R272 — 33 vs — 1-3-1548.
23) R266 I — los vel tussen 35/36 — 18-9-1525.
24) R272 — los vel tussen 6/7 — 29-3-1550; R294 — 299 — 6-12-1617.
25) R271 — voorin — 1542. 26) R272 — 34 — 1-3-1548.
27) R280 — 24 vs — 5-5-1571. 28) R275 — 5 — ...-1-1559.

Va. *Adriaen Henrick Jan Adriaen Oomen.*

Geboren omstreeks 1510 ; overleden tussen 22-3-1564 ²⁹⁾ en 1571 ³⁰⁾. Hij was getrouwd met *Adriana Jan Jan Peetersdochter vanden Vorsbosch* ; na het overlijden van *Adriaen* hertrouwt zij met *Jan Jan Aert Oubos-zoon* ³⁰⁾.

Zijn kinderen ³¹⁾ waren :

a. *Anneken*, getrouwd met *Oliphier Geerts*, burgemeester te Zevenbergen (vermoedelijk *Uyterweert*).

b. *Dingna*, getrouwd met *Cornelis Jan Aert Oubos*.

c. *Angeta*, getrouwd met *Huybrecht Cornelis Coenen* ³²⁾, waaruit een zoon *Adriaan* ²⁴⁾.

d. *Gielis Adriaen Hendrick Oomen*, overleden kort na 30-7-1592 ³³⁾, getrouwd met *Elisabeth Aert Jan Jan Stappaertsdochter* ³⁴⁾.

Uit dit huwelijk : *Adriaen*, *Arnout*, *Jan* en *Bartholomeus*, die in 1595 nog minderjarig zijn ³¹⁾.

e. *Elisabeth*, overleden vóór 2-5-1587 ³⁵⁾, getrouwd geweest met *Reynier de Doncker*, vorster te Oosterhout. Uit dit huwelijk een dochter *Willemijne*.

f. *Maria*, overleden voor 5-4-1595, getrouwd geweest met *Geerts Jan van Mer*. Uit dit huwelijk een dochter *Adriana*.

g. *Jan Adriaen Hendrick Oomen*, overleden 13-3-1581 ³⁶⁾ en 5-4-1585 ³⁷⁾ gehuwd geweest 1e. met *Jenneken Henrick Bartholomeus Cox*, weduwe van *Cornelis Claes Roelofs* en 2e. met *Elisabeth Laureys Petersdochter*.

Uit het 1e huwelijk een dochter *Johanna* ³⁷⁾.

Vermoedelijk zijn de meeste kinderen uit dit gezin naar Zevenbergen vertrokken ; ik vond nl. enige akten met procuratie uit Zevenbergen ; wellicht houdt dit verband met de woelige tijden van het begin van de 80-jarige oorlog. In deze jaren vond ik te Oosterhout vele verkopen van verlaten of afgebrande hofsteden ; in Zevenbergen zal het wel veiliger geweest zijn.

(Wordt vervolgd)

H. van der Vloodt.

29) R276 — 209 vs — 22-3-1564. 30) R280 — 62 vs — 1571.

31) R288 — 27 vs — 5-4-1595. 32) R288 — 43 — 1595.

33) R285 — 98 vs — 30-7-1592. 34) R287 — 60 en 83 — 1594.

35) R284 — los vel tussen 79/80 — 2-5-1587.

36) R282 — 141 — 13-3-1581. 37) R284 — 79 — 5-4-1585.

MULDERS IN BRABANT

IX. VAN LITH

- I. *Dirck van Lith*, huwt N.N.
Uit dit huwelijk o.a. :
1. *Dirck*, volgt II.
2. *Herman*, peter bij doop broederskind Alphen 21-12-1678.
- II. *Dirck van Lith*, huwt *Ida Francen*, dr. v. Gysbertus.
Hij was *Mulder* te *Alphen a.d. Maas*, naar onder meer blijkt uit de doopinschrijving zijner dochter, Agnees van Lith, begin April 1710 te Alphen.
Uit dit huwelijk gedoopt te *Alphen* :
1. *Joannes*, 21-12-1698 (*Herman Diricksen* et *Joanna Francen*), verm. jong overl.
2. *Gijsbertus*, 29-1-1700 (*Seebertus Gijsen* et *Anna Lambert Fuyt*).
3. *Agnes*, 1-5-1703, verm. jong overl.
4. *Quirinus*, volgt III.
5. *Franciscus*, 28-10-1708 (*Sebert Gijsen* et *Maria Jois*).
6. *Anna*, 26-7-1709 (*Joes Jois* et *Maria Bants*).
7. *Agnes*, begin april 1710 (*Joes Alerts* et *Gudula Alertse*).
De vader heet „*Molitor*”.
8. *Arnoldus*, 2-1-1712 (*Petrus Henrici Reynen* et *Anna Arnoldi Molitoris*).
9. *Albertus*, volgt IIIa.
10. *Joannes-de-Oude*, volgt IIIb.
11. *Joannes-de-Jonge*, volgt IIIc.
12. *Bartholomeus*, volgt IIId.
- III. *Quirinus*, geb. Alphen, huwt 1e. *Maria van Berckel*, huwt 2e. Alem 4-9-1740 *Marya Smits*.
Vermoedelijk *Mulder* te *Dreumel*. Op zijn 2e trouwdag in 1740 was hij althans aldaar woonachtig.
Uit het 1e huwelijk gedoopt te Alem :
1. *Joanna*, 11-3-1724.
- IIIa. *Albertus*, geb. Alphen, huwt Alem 13-5-1736 *Ida Coninghs*¹⁾. Als weduwe testeert zij in Driel B 183, f. 54, ca. 1770, aan hare onderstaande 4 kinderen. (No's 1, 6, 7, 8).
Hij was *Mulder* te *Rossum*. Reeds in 1736 was hij op zijn trouwdag daar woonachtig. Hij moet voor 25-10-1751 overleden zijn, want op dien datum heet zijn vrouw weduwe als doophefster Maren. In Alem R 11, f. 56, dd. 27-2-1746, heet hij uitdrukkelijk „*Molenaar tot Rossum*”.
Uit dit huwelijk gedoopt :

1) *Ida Coninghs* begraven Rossum 8-10-1791.

1. *Catharina*, Rossum 5-3-1737, huwt *Jan Spierings*.
 2. *Theodorus*, Rossum 16-9-1738, verm. jong overleden.
 3. *Theodorus*, Rossum 22-8-1740; verm. jong overleden.
 4. *Ida*, Rossum 21-6-1742.
 5. *Walterus*, Rossum 15-10-1744.
 6. *Theodorus Clemens*, volgt IV.
 7. *Adrianus*, Rossum 20-6-1750, overl. Rosmalen 26-8-1822, Pastoor ald. vanaf 1796.
 8. *Abraham Josephus*, Alem 23-4-1753, Priester, peter bij broers kinderen.
- IIIb. *Joannes-de-Oude*, ged. Alphen 2-2-1716, overl. Maren 24-12-1781 („*Jan v. Lit*, molenaar op het Wilt”), huwt Alem 9-2-1738 *Elisabeth van den Broeck*, dr. v. Dirck en Odilia Dobbelsesteen. Haar stiefvader was Abraham van Esveld. We vonden hen allen genoemd in Alem R 8, f. 80v, dd. 23-2-1739, en in Maren R 27, f. 16, dd. 23-11-1741, in welke laatste acte Abraham van Esveld inmiddels overleden blijkt. (Uit Alem R 8, f. 69, dd. 3-6-1736, blijkt Odilia Dobbelsesteen dochter te zijn van Leendert Leendertz. en Corstien Cornelisdr. van der Smissen).
 Hij was *Mulder op het Wilt* onder Maren.
 Uit dit huwelijk gedoopt te Maren :
1. *Theodorus*, 8-5-1738.
 2. *Joanna*, 17-9-1740.
 3. *Theodorus*, 9-11-1744.
 4. *Theodorus*, 1-5-1746 (*Antonius van Lith et Odorada van den Broeck*).
 5. *Theodorus*, 8-8-1748 (*Idem*).
 6. *Theodorus*, volgt IVa.
 7. *Cornelius*, 25-10-1751 (*Joannes van Lith et Ida, vidua Alberti van Lith*).
 8. *Oderada*, 12-1-1753 (*Leonardus Dobbelsesteen et Anna Maria van Lith*).
 9. *Anna Maria*, 6-3-1755 (*Quirinus van Lith et Maria van Herwaarden*).
 10. *Albertus*, 14-1-1757 (*Joannes van Lith et Ida, vidua Alberti van Lith*).
 11. *Arnoldus*, 24-11-1758.
- IIIc. *Joannes-de-Jonge*, ged. Alphen 10-4-1718 (*Joes Jois van Lith et Hillegonda Jois van de Lith*), begr. Rosmalen 22-2-1787, huwt ald. juni 1749 *Anna Maria van den Mosselaer*, ged. Boxtel 26-7-1723, begr. Rosmalen 1-12-1779, dr. v. Henricus Eymbertsz. Hendricksz. en Maria Catharina van Houthum.

Hij was *Mulder* te *Rosmalen*. Op zijn trouwdag was hij woonachtig te *Maren*. Zij was weduwe *Dirck Petersz. Teulings*, voor wiens beide overlevende kinderen zij met het oog op haar 2e huwelijk met *Jan van Lith*, „inwoonder tot *Maren*”, Staat en Invent. laat opmaken in *Rosmalen* R 100, f. 123, dd. 31-5-1749. (Ook haar 1e man was *Mulder* geweest eerst te *Boxtel* en daarna te *Rosmalen*). Hij was ook *Schepen* te *Rosmalen*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Rosmalen* :

1. *Dorothea*, 18-2-1750 (*Albertus v. Lith*), overl. ald. 5-2-1751
2. *Theodora*, 25-4-1751 (*Albertus van Lith*), overl. ald. 8-5-1751. (*Albertus van Lith* moet dus overleden zijn tussen 25-4-1751 en 25-10-1751. Vgl. onder IIIa).
3. *Henricus Theodorus*, volgt IVb.
4. *Maria Catharina*, 23-2-1754 (*Joannes van Lith*), overl. Vught 3-2-1821, huwt *Johannes van Tour*.
5. *Ida*, 21-3-1755, huwt ald. 22-1-1786 *Guilliam van Doop*, geb. Vught.
6. *Albertus*, volgt IVc.
7. *Maria Theresia*, 16-1-1758, overl. ald. 6-8-1762.
8. *Hendrica*, 25-2-1759.
9. *Hendrica*, 9-3-1760, overl. ald. 16-12-1760.
10. *Adrianus Petrus*, volgt IVd.
11. *Martinus Benedictus*, 24-3-1762.
12. *Joannes Dominicus*, 5-8-1763.
13. *Hendrina*, 9-3-1768, overl. Vught 16-1-1844, huwt *Bakel* en *Milheeze* 7-2-1796 *Jan van Heeswijk*, ged. Vught 21-4-1764, overl. ald. 11-9-1828, zn. v. *Willem* en *Anna Maria Teulings*.
14. *Clara*, overl. ald. 25-4-1769.

IIIId. *Bartholomeus*, overl. *Maren* 18-12-1783 („Op *Couwen-oort*”), huwt *Elisabeth van der Mase*, overl. ald. 7-7-1767.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Maren* :

1. *Maria*, 16-2-1746.
2. *Theodorus*, 22-12-1746.
3. *Gaugerica*, 17-9-1749, huwt ald. 19-11-1775 *Joannes Coeti*.
4. *Henricus*, 27-12-1751.
5. *Jacobus*, 24-5-1755.
6. *Catharina*, 29-11-1758.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. A.W. Swane.

POORTERBOEK DER STAD HELMOND

III

221. Elyas filius quondam Johannis Doeys de Bladel, anno 1421 quarta die mensis Februarii.
222. Godefridus Voss dictus Steenbecker anno 1420 ipsa die Sacramenti.
223. Johannes Eyckman et Hermanus et Arnoldus ejus filius anno 1422.
224. Leonardus filius naturalis Domini Johannis de Prusen(?) anno 1423.
225. Thomas et Johannes fratres filii Thome cirothecarii anno 1423.
226. Henricus filius Henrici Cuylmans anno 1423.
227. Petrus filius naturalis quondam Reyneri falconarii anno 1420.
228. Johannes filius Ywani anno 1424.
229. Arnoldus filius quondam Ghiselberti de Achel anno 1424.
230. Wilhelmus Borman de Gravia (?) anno 1424 feria tertia post Gabrielis (?)
231. Wilhelmus dictus van Beest anno 1424 mensis Octobris die 22.
232. Arnoldus filius quondam Gerardi Hospitis anno 1426 mensis Aprilis die quarta.
233. Johannes dictus Lepus gener Johannis de Wetten anno 1426 ipsa (?) die Sacramenti.
234. Mertinus filius Engelberti filii Thome Thielen soens anno 1427 mensis Martii die decima.
235. Henricus dictus Koens filius Thome de Merica anno die quibus supra.
236. Johannes filius Andree de Rypelsberg 10 die mensis Martii anno ut supra.
237. Elysabeth uxor quondam Arnoldi Konssen tertia Decembris anno 1427.
238. Johannes dictus Voet (Boet ?) tredecima die mensis Januarii anno 1428.
239. Udemannus (?) de Thefelen 15 die mensis Maii anno 1428.
240. Johannes filius Arnoldi Venmans (?) 26 die Octobris anno 1428.
241. Theodricus de Lyemde dato ut supra.
242. Florentius de Vijfeijken 12 die mensis Novembris anno 1428.
243. Arnoldus filius naturalis quondam Walteri de Rullen prima die mensis Martii anno 1429.

244. Johannes Borman filius Wilhelmi Bormans anno 1430 26 die mensis Aprilis.
245. Arnoldus filius quondam Johannis de Papendonck anno 1430 in profesto sancti Andree.
246. Johannes de Arena filius quondam Joannis de Arena anno 1431 mensis Januarii die 21.
247. Johannes Rodeborch anno 1431 mensis Februarii die 21.
248. Ywanus filius quondam Ywani de Monte anno 1431 mensis Martii die tercia.
249. Godefridus filius Johannis . .ioerkini de Lyerop anno 1431 mensis Septembris die 23.
250. Johannes filius Godefridi de Runsuort (Runsvort ?) anno 1432 mensis Maii die 30.
251. Wilhelmus de Arena anno 1433 mensis Julii die 12.
252. Johannes filius Johannis Dommelmans anno 1433 mensis Augusti die 20.
253. Amelius filius quondam Johannis de Campo die prae-scripta.
254. Wilhelmus filius quondam Mathei van de Rijt anno 1433 mensis Septembris die 28.
255. Thomas dictus Bloemeker anno 1434 mensis Januarii die 9.
256. Magister Johannes de Reke anno 1434 in profesto Pauli.
257. Arnoldus dictus Snoeck anno 1434 die 12 mensis Februarii.
258. Johannes fullo de Ghemert anno 1434 die prima mensis Maii.
259. Johannes filius Johannis Walschart anno 1432 mensis Julii die decima.
260. Johannes filius quondam Henrici Hadewigen soens anno 1434 mensis Septembris die tertia.
261. Johannes filius naturalis quondam Henrici Mickaris anno 1434 die 23 mensis Novembris.
262. Reijnerus filius Johannis Reijneri de Bakel dato ut supra.
263. Petrus filius naturalis Henrici Pauli in festo sancti Thome anno Domini 1434.
264. Ludovicus filius Lauwentii (Laurentii ?) de Geldrop anno Domini 1435 die septima mensis Martii.
265. Jacobus filius naturalis quondam Johannis de Schaut anno Domini 1435 mensis Junii die 22.
266. Johannes filius Arnoldi de Ieckendonck anno Domini 1435 feria quinta post festum visita die Marie.
267. Johannes filius Henrici de Hoescot anno Domini 1435 mensis Augusti die prima.

268. Ghevardus filius Mathei multoris anno Domini 1435 mensis Octobris die decima.
269. Lambertus filius Adolphi dicti van den Groten.
270. Hecker(?) et Walterus(?) fratres suus(?) anno Domini 1436 tercia die post festum sancti Petri mensis Februarii.
271. Wilhelmus dictus Wagheman filius Arnoldi textoris anno Domini 1436 penultima die mensis Septembris.
272. Johannes kerpentatoris filius Teodrici kerpentatoris anno Domini 1436 tercia die post festum(?) sancti Jacopi mensis Julii.
273. Henricus Venmans filius Johannis Loyenneefs anno Domini 1434 altera die post festum purificationis.
274. Johannes filius Joannis dicti art(?) Ghenen soens soen anno 1441 ipso die sancti Huberti.
275. Henricus filius Wunrici van der Keyvits vlaesstls(?) anno 1445 penultima die Julii.
276. Gerardus filius Johannis filii Theoderici de Boerdonck anno 1444 die penultima Septembris.
277. Mercelnus filius quondam Petri de Doeseldonck anno Domini 1443 mensis Octobris die 28.
278. Johannes filius Johannis kerpentatoris de Milheze anno Domini 1443 mensis Novembris ispa die sancti Huberti.
279. Arnoldus filius quondam Wilhelmi de Arena de Ghemert anno dato ut supra.
280. Robbertus filius quondam Johannis Bijntkent(?) de Blaerthem anno Domini 1444 mensis Martii die 20.

(Wordt vervolgd)

Helmond.

C. van Bokhoven.

DE OUDSTE GENERATIES VAN HET GESLACHT OOMEN TE OOSTERHOUT.

(Vervolg van pag. 13)

Vb. *Gielis Henrick Jan Adriaen Oomen.*

Gielis is omstreeks 1525 geboren en op jeugdige leeftijd tussen 1564³⁸⁾ en 1566³⁹⁾ overleden. Hij was getrouwd met *Barbara Adriaen Anthonijs Grootendochter*⁴⁰⁾, die na zijn overlijden hertrouwde met *Cornelis Claes Roelofsz*⁴¹⁾.

38) R 276-204 7-2-1564.

39) R 278-64-1566.

40) R 281-100vs 12-2-1577.

41) R 288-148 21-1-1598.

Ik vond enige malen twee zoons van hem vermeld, nl.:

a. *Huybrecht*, geboren vóór 1550 en overleden tussen 1586⁴²⁾ en 1591⁴³⁾.

Hij heeft een zoon *Gielis*⁴¹⁾ geboren vóór 1573.

b. *Jan*, overleden vóór 1588 als de vorster rospand haalt bij zijn erfgename⁴⁴⁾.

IVc. *Denijs Jan Adriaen Omenzoon.*

Geboren omstreeks 1500; overleden tussen 1548⁴⁵⁾ en 1554⁴⁶⁾; getrouwd met *Elisabeth Peeter Adriaen Ghijselsdochter*, overleden tussen 1558⁴⁷⁾ en 1560⁴⁸⁾. Zij is waarschijnlijk een kleindochter van *Adriaen Ghijsels* die in het einde van de 15e eeuw schout en rentmeester te Oosterhout was⁴⁹⁾.

Hun kinderen waren :

a. *Jacob*, overleden na 1576.

b. *Adriaen*, overleden tussen 1567 en 1569.

c. *Jan*, overleden vóór 23-12-1566⁵⁰⁾.

d. *Petronella*, getrouwd met *Jan Mr. Gielis Vranxzoon*⁵¹⁾.

Adriaen en *Jan* zijn zeer waarschijnlijk zonder kinderen na te laten gestorven. *Elisabeth* woonde met haar man te Geertruidenberg; uit de haast waarmede *Jacob* na het overlijden van zijn ouders en broers zijn Oosterhoutse bezittingen verkoopt, doet veronderstellen dat ook hij Oosterhout heeft verlaten.

IVd. *Andries Jan Adriaen Omenzoon.*

Andries is omstreeks 1510 geboren en voor 4-4-1567⁵²⁾ overleden. Hij was getrouwd met de uit Prinsenhage afkomstige *Anne Laureijs Peter Wouter Closkensdr.* (haar moeder was *Lijsbeth Jan Mertens Hanendr.* ⁵³⁾). Zij is kort vóór 18-11-1596 gestorven⁵⁴⁾. Hun 8 kinderen waren⁵²⁾:

a. *Laureys Andries Jan Oomen* (Vc.)

b. *Adriaen Andries Jan Oomen* (Vd.)

c. *Joris*, overleden vóór 12-6-1589, getrouwd geweest met *Adriana Adriaen Rubbensdochter*⁵⁴⁾, waaruit een dochter *Lijsbeth*⁵⁵⁾.

42) R 284-109 29-1-1586. 43) R 285-59 1-7-1591.

44) R 284-201vs 14-6-1588. 45) R 272-36 10-3-1548.

46) R 274-12, 14, 17 en 18-1554. 47) R 275-25vs 20-5-1558.

48) R 275-60 30-10-1560.

49) R 259-35-1474; R 260-14-1480; R 261-14-1487.

50) R 278-82 23-12-1566. 51) R 277-13vs 23-10-1564.

52) R 278-97vs 4-4-1567. 53) G.A. Breda R 709 5-2-1545.

54) R 284-225vs 12-6-1589. 55) R 290-122 21-3-1605.

d. *Dyrck*, overleden na 18-11-1596.

e. *Jacopmina*, overleden omstreeks 1628 ⁵⁷⁾.

Zij is tweemaal getrouwd geweest :

1e. met *Frans Peter Pels* (zoon van *Peter Pels* en *Heylwich Aert Oubosdr.* en broer van *Artus Peter Pels*, rentmeester te Oosterhout ⁵⁸⁾). Zij hebben een zoon *Peter*, die later als *Peter Franchoy's Pels*, rentmeester van de domeinen te Oosterhout zal worden.

2e. met *Willem Laureys Cornelisz.*, waaruit een zoon *Cornelis*. Zij woont dan te Dongen.

f. *Jan Andries Jan Oomen* (Ve).

g. *Maria*, overleden voor 18-11-1596, getrouwd met *Adriaen Cornelis Adriaen van Dongen* waaruit een dochter *Lijsbeth*.

h. *Peeter*, overleden na 10-12-1633 ⁵⁹⁾, gehuwd met *Ida Jan Huygendr.*

De kinderen c. t/m h. zijn op 4-4-1567 nog minderjarig.

Vc. *Laureys Andries Jan Oomen*.

Geboren omstreeks 1540, overleden vóór 17-12-1598. Hij is tweemaal getrouwd geweest :

1e. met *Mariken Lambert Maesdr.*, weduwe van *Cornelis Adriaen Claesz*, overleden vóór 3-2-1579 ⁶⁰⁾.

2e. met *Dingen Peter Jacob Jan Vranckendr.*, waaruit 6 kinderen.

Na zijn 2e huwelijk woonde *Laureys* in Dongen ; over zijn nageslacht vindt men vele gegevens in de handschriftencollectie (Verbunt) van het Centraal Bureau voor genealogie.

Vd. *Adriaen Andries Jan Oomen*.

Geboren omstreeks 1542 en overleden kort vóór 3-4-1595 ⁶¹⁾.

Ook hij is tweemaal getrouwd geweest :

1e. met *Johanna Pauwels Claesdr.* ⁶²⁾ (haar moeder was *Elisabeth Matijs Jan Claesdr.*), overleden kort vóór 24-8-1589 ⁶³⁾, waaruit 4 op die datum nog onmondige kinderen : *Andries*, *Elisabeth*, *Jenneken* en *Dingna*.

2e. met *Cornelia Jan Cornelisdr. van Dongen* ⁶¹⁾, uit welk huwelijk geen kinderen.

Adriaen was gezworene te Oosterhout.

56) R 288-90 18-11-1596. 57) Dongen R 100-31 27-11-1628.

58) R 284-200-1589. 59) R 298-35 10-12-1633.

60) R 282-7 3-2-1579. 61) R 288-12 3-4-1595.

62) R 281-41 1-2-1576. 63) R 284-237 24-8-1589.

Ve. *Jan Andries Jan Oomen.*

Geboren omstreeks 1555 ; overleden kort vóór 9-3-1626 ⁶⁴).
Hij trouwde tweemaal :

1e. met *Aeltken Adriaensdr. Lemmers*, die op 17-12-1620 is overleden ⁶⁵), hem drie kinderen nalatend t.w. :

a. *Andries Jan Andries Oomen* (VIa).

b. *Jenneken*, getrouwd met *Hendrick Adriaen Adriaensz. Ansem*, beiden vóór 9-3-1626 reeds overleden. Hieruit een kind.

c. *Adriaentken*, in 1626 nog ongetrouwd.

2e. met *Adriana Laureys Adriaen Cornelisdr. van Dongen* ⁶⁴), waaruit 2 kinderen. Bij het overlijden van zijn eerste vrouw moet Jan aan ieder van zijn drie kinderen in ruil voor de goederen van hun moeder 50 Rijns gulden en een koe geven.

VIa. *Andries Jan Andries Oomen.*

Geboren omstreeks 1585 en overleden na 7-7-1647 ⁶⁶). Hij is tweemaal getrouwd :

1e. te Oosterhout op 3-2-1613 met *Neeltken Cornelis Cornelisdr.* ⁶⁷), waaruit 2 kinderen o.a. *Adriaen Andries* en *Neeltken* maken op 22-10-1624 hun testament ⁶⁸). *Neeltken* is kort daarna overleden.

2e. te Oosterhout op 4-5-1626 met *Anna Peeter Goijaertsdr.* ⁶⁹), waaruit nog verschillende kinderen.

IIIb. *Peeter Adriaen Heyn Oomenzoon.*

Peeter is omstreeks 1465 geboren en vóór 6-2-1540 overleden ⁷⁰). Als kinderen van hem vond ik : *Adriaen* ⁷¹), *Cornelis* (wonende in den Hage = Princenhage) ⁷²), *Jan* ⁷³), *Joachim* ⁷²). Verdere afstammelingen komen slechts sporadisch te Oosterhout voor. In de handschriftencollectie van het Centraal Bureau voor genealogie bevindt zich een dossier „Oomen” (van Mr. J. B. W. M. van Roosmalen), waarin de vele afstammelingen van een *Peeter Adriaensz Oomen*, schepen te Princenhage, worden vermeld. Daar deze Peeter o.a. gelijknamige zoons, als hierboven vermeld, heeft, zullen de beide Peeters wel identiek zijn. Helaas ont-

64) R 296-79 9-3-1626.

65) R 295-74 17-12-1620.

66) R 300-61 7-7-1647.

67) D. en T. boek Oosterhout no. 1.

68) R 295-233 22-10-1624.

69) D. en T. boek Oosterhout no. 1.

70) R 270-78vs 6-2-1540.

71) R 276-17vs 14-2-1561.

72) R 280-86vs 5-4-1574.

73) R 273-27vs 11-4-1552.

breken in het dossier de akten waarop de genealogie uit Princenhage is gebaseerd.

IIIc. *Henrick Adriaen Heyn Oomenzoon.*

Geboren omstreeks 1470 ; overleden na 29-3-1551 ⁷⁴⁾. Hij was getrouwd met *Barbara Roloff van Dongendochter* ⁷⁵⁾, vermoedelijk een dochter van een van vele bastaardkinderen van de Heren van Dongen. Zo vond ik b.v. in een akte „*Roloff Joesz. van Dongen bastaertsoen*” ⁷⁶⁾.

Henrick komt tussen 1501 en 1547 talloze malen in de schepenregisters voor, waarbij hij vele erfpachten en landerijen koopt (totaal voor 42 vertellen rogge per jaar en 10 bunder land), zodat hij op het einde van zijn leven aanzienlijk gegoed zal zijn geweest. Tussen 1528 en 1539 komt hij enige malen als schepen voor.

Zijn kinderen waren :

a. *Jan Heynrick Adriaen Omenzoon* (IVe).

b. *Roeloff Henrick Adriaen Omenzoon* (IVf).

c. *Katelijm Henrick Adriaen Omendochter*, overleden vóór 30-6-1571 ⁷⁷⁾, getrouwd met *Cornelis Jacobszoon*, waaruit een dochter *Barbara*.

d. *IJken*, waarschijnlijk ongehuwd.

e. *Jacopmijn*, getrouwd met *Jacob Jansz. vander Spout* ⁷⁸⁾ een zoon van *Jan vander Spout* en diens 2e vrouw *Marie Giel Heyn Joesz.dr.*, welke laatste na de dood van *Jan vander Spout* de vrouw van IVe zou worden.

f. *Aleyt*, getrouwd met *Jan Jan Jan Peetersz.* (vermoedelijk van den *Vorsbosch*), welke laatste reeds op 13-4-1565 is overleden ⁷⁹⁾.

IVe. *Jan Heynrick Adriaen Omenzoon.*

Geboren omstreeks 1495 ; overleden vóór 12-12-1570 ⁸⁰⁾. Hij is twee maal getrouwd geweest :

1e. met *Marie Giel Heyn Joesz.dr.* ⁸¹⁾, weduwe van *Jan Jansz. vander Spout*, dochter van *Giel Heyn Joesz.* en *Lysbeth Aerts Jois Borggreve*. Zij zal wel vele jaren ouder dan haar 2e man zijn geweest. Haar 5 nog onmondige kinderen bracht zij bij haar 2e echt mede ; later trouwen er hiervan twee resp. met een broer en een zuster van *Jan*, zodat de belangrijke bezittingen van *Jan*

74) R 272 II-15vs 29-3-1551.

75) R 269-8 7-2-1536.

76) R 264-98vs 6-12-1516.

77) R 280-los vel tussen 17/18 30-6-1571.

78) R 272-24vs 19-1-1548.

79) R 278-26vs 13-4-1565.

80) R 279-78 12-12-1570.

81) R 266-los vel tussen 35/36 18-9-1525.

vander Spout en Giel Heyn Joesz. voor een groot deel in deze tak „Oomen” terecht zijn gekomen.

- 2e. met *Marie Back*⁸²⁾, dochter van *Dirck Back* en *Mechtelt Jan Ghijsselsdr.*, uit de bekende Tilburgse familie. Volgens verschillende akten is deze familie Back zeer gegoed; zij bezitten o.a. vele landerijen in Tilburg, Strijen en Cromstrijen, zodat ook dit huwelijk Jan wel geen windeieren zal hebben gelegd. Na de dood van Jan in 1570 hertrouwde Marie Back met *Pauwels Buys*⁸²⁾. Zij is vóór 12-10-1587 overleden⁸³⁾.

Zowel Jan Heynrick Adriaen Omenzoon als Marie Back komen tussen 1525 en 1587 talloze malen in de registers voor. Jan vond ik eenmaal als schepen vermeld. Hij woonde in Middelwijck in „het sloetken”⁸⁵⁾ genaemt Jan Oomen sloetken”, „omwatert wesende met hoff, boomgaert, schuere, brouwerije met een buynder landts genaemt de Weyde ende den Gheer” gelegen „inde Ridderstraet alhier sheerenstraet oist ende noortwaert”⁸⁴⁾. Voor zijn overige bezittingen zie men voorts de akte van 12-12-1570⁸⁰⁾.

(Slot volgt)

H. van der Vloodt.

82) R 282-41-1579. 83) R 284-167vs 12-10-1587.

84) R 284-195 en 197 29-5-1588 en 20-2-1588.

85) De Heer J. H. VAN MOSSELVELD, streekarchivaris in de Kring Oosterhout, was zo vriendelijk mij mede te delen dat dit slotje „Spijtenburg” heet en dat een afbeelding er van in zijn bezit is.

EEN BRABANDER IN DEN VREEMDE GESTORVEN

Aangetroffen in het overlijdensregister van de Evang.-Lutherse gemeente *Berne* (Oldenburg):

Den 9 Aug. (1688) ein durchreisender Falckenier von Soerendonck aus Braband, so an einem Schlagflusz gestorben.

Religionis quidem papististiae homo in agone tamen misericordiae Domini... commendans. Aet. 60 Jahr. Nomen erat *Jan van der Bemden*.

Een andere associatie met Brabant van dit dorp bij de Weser vormt het nog regelmatig gebruikte orgel in de St. Aegidiuskerk aldaar, dat tussen 1590 en 1596 gebouwd werd door „Meister *Reinhard Lampeler* aus Brabant”.

W. Wijnaendts van Resandt.

DE HEREN VAN ZIJDWINDE

Naar aanleiding van de bijdrage van B.d.R.v.Z. in aflevering 6 (blz. 86) van de vorige jaargang, laat ik hierna volgen hetgeen ik onlangs omtrent die heerlijkheid ¹⁾ aantrof in 't repertorium nr. 230 (Zuid Holland) hetwelk deel uitmaakt van de Leen- en Registerkamer Holland, welk archief berust op het algemeen rijksarchief te 's-Gravenhage. (In het repertorium staat telkens opgenomen het nummer van het leenregister waarin de betreffende akte is opgenomen, alsmede de blz. daarvan).

Op folio 12 e.v. van dat repertorium staat het volgende :

In de marge leest men „Erfleen”, alsmede : Verlijt Jan van Bueren, bij doode van Willem van Wendelsnesse sijn oom dat alinge ambocht inden hoeck van Sijdwinde, anno 1393.

D'ambachtsheerlicheijt vander Zijdwinde mitter helft van den gronde van der rechter helft van acht hoeven moers oostwaerts gelegen, ende een sestendeel inde grondt vande andere helft vande voorss. helft van acht Hoeven moers, ende daer toe een sestendeel inde moeren, renthen ende proffijten inde helft van de voorss. helft van acht Hoeven moers mit allen heuren toebehooren.

Verlijt Jan vander Zijdwinde bij gifte van Hertoch Aelbrecht, anno 1409 ^{1a)}.

Item anno 1403 onder seeckere voerwaerde ende privilegien.

Verlijt Floris van Wijflit bij overgifte Dircks vander Merwede, anno 1414.

Verlijt Heer Dirck vande Merwede bij overgifte van Floris van Wijflit, anno 1432.

Verlijt Jan vander Zijdwinde, anno 1420

Verlijt Joncvrou Willem Willems wijff van Gent, bij doode van Jan vander Sijdwinde haar vader, anno 1436.

¹⁾ Zie omtrent Zuydewijn de belangrijke bijdrage in *Taxandria* 1937, blz. 10 e.v.

^{1a)} In het leenregister nr. 53 (1401-1404) staat op f. 43, dat dit ambacht, hertog Aelbrecht was aanbestorven bij doode Willems vander Zytwijnde.

In het vijfdelige boekwerk „Het archief van den Nassauschen Domeinraad”, staat in regest. nr. 705, dat de ambachtsheer (misschien van Zijdewijnde) Jan vander Zijdwinde, met anderen, een oorkonde zegelde van 14 november 1375 (het zegel blijkt verloren te zijn). Regest. nr. 1143 noemt op 1 juli 1421 een Jan van der Sijdwijn, baljuw van Zuidholland. Uit het deel, bevattende het repertorium op de leenregisters (blz. 172) blijkt, dat Floris van Wijflit gehuwd was geweest met Katerijn Willemsdr. vander Zijtwijn. Nog meer bijzonderheden omtrent deze familie staan in dat repertorium (zie de index).

- Verlijt* Odilia vander Merwede bij doode van Dirck vander Merwede haer vader d'ambachtsheerlicheijt mitten gronde van acht hoeven moers, anno 1453.
- Verlijt* Heer Dirck vande Merwede bij overgifte van Vastaert van Giessen Gerijts soon, anno 1449
(terzijde hiervan staat : Nota consent vande Majesteijt voor Heer Dirck vande Merwede te mogen disponeren van desen ende anderen sijnen goeden op sijn drie bastarden, Jan, Claes en Daniel) 2).
- Nota* *Verlijt* Jan Oudart, Henrick vander Hout ende Heijnrick van Doorne tsamen bij coope vande Majesteijt bij doode van Jan vander Zijdtwinde, anno 1462.
- Nota* mede *verlijt* Adriaen van Drongelen, anno 1480
- Verlijt* Daniel bastert van de Merwede bij doode en maeckinge van heer Dirck vande Merwede sijn vader ende joncvrou Odilie vande Merwede sijn suster, anno 1478
- Verlijt* Dirck van de Merwede Daniels soon bij doode van Daniel bastert van de Merwede sijn vader, anno 1512
- Verlijt* Dirck van de Merwede bij doode van Dirck van de Merwede sijn vader, anno 1528
- Verlijt* Jonc-vrouw Josijna van de Merwede bij doode van Dirck van de Merwede haer broeder, anno 1549
- Verlijt* Joncvrouw Margriete van de Merwede bij doode van Josijna van de Merwede haer suster, anno 1580
- Verlijt* Dirck van Nuyssenburgh bij den overlijden van juffr Margriete vander Merwede voors. sijn moeder, den 8 martj 1594
- Verlijt* Sijde wijn van Nuyssenburgh eerst voor hem selven alleen d'ambachtsheerlicheijt van der Zijdtwinde met heuren toebehooren ende noch ten behouwe soo van hem selven, als van sijn broeders en susters met namen de rechte helft van acht hoeven moers mitten gronde daer aen gelegen oostwaerts, ende dit bij doode ende maeckinge van

2) De nakomelingen van deze bastaarden zijn gepubliceerd in de Nederl. Leeuw, jrg. 1941, kolom 320 e.v. Zie óók „Gens Nostra”, jrg. 5, aflevering 7/8, blz. 102. De in Gens Nostra bedoelde akten zijn te vinden: de eerste in de portefeuille Heusden R. 211; de tweede in Heusden R. 437, f. 24v en de derde in Heusden R. 409, f. 36. Zie óók de Heusdense portefeuille R. 214.

In 1585 had Cornelis van Dam procuratie van jouffrou Geertruijt van Cuyck, weduwe van joncheer Dirck van der Merwede, uit naem van Adriaen van der Merwede haar onmondige zoon (Heusden R. 364 (losse akten)). Een Heusdense akte uit het jaar 1648 noemt als kinderen van Jhr. Adriaen van der Merwede, in leven castelein, drossaerd en dijkgraaf over stad en land van Heusden, de jonkheren Dirk, Johan en Everwijn van der Merwede (Heusden R. 364, losse akten).

Dirck van Nuijssenburg heurluyder vader, den 24 nov. 1626.

Vide Confirmatie van lijfftochte voor Jouffr. Margareta Stuijtelings

Verlijt Theodorus van Nuyssenburgh oud 36 jaren bij doode ende overlijden van Sijde wijn van Nuijssenburg sijn vader, den 2 febr. 1673

Verlijt Theodorus van Nuyssenburgh oud 30 jaren, wonende tot Vrije-Hoeve Cappelle bij overlijden vande voorn. Theodericus van Nuyssenburgh sijn vader, den 15 jun. 1705.

Verlijt Mr. Bernard van Niel Hoff Raed van zijne Keurvorstelijke Doorlugtigheijdt vande Pals en Drossard der stad Megen etc., wonende te Megen, bij dode en makinge van Theodorus van Nuyssenburgh, den 28 jul. 1753.

Verlijdt Catharina Johanna Adriana van Niel, huisvrouw van Mr. Johan Moutens, advocaat te Breda bij dode en makinge van Mr. Bernard van Niel, in leven Hoff Raed van Zijne Keurvorstelijke Doorlugtigheijdt vande Paltz en Drossaerd der stad Megen etc., haar vader, den 18 May 1759

Hulde voor de voors. Catharina Johanna Adriana van Niel vermits het overlijden van haar voors. man vernieuwt den 8 julij 1771.

Hulde voor de voors. Catharina Johanna Adriana van Niel, vermits het overlijden van Mr. Cornelis Ludovicus Montens vernieuwt den 27 july 1786.

Tevens laat ik hier volgen wat op fol. 10 van hetzelfde repertorium voorkomt.

In de marge staat „Erfleen”.

De helft van vier Hoeven Moers mitten gronde leggende in Zuythollandt boven den Ambochte van Zijdtwinde inden Ambochte van Capelle.

Verlijdt Jan vander Zijdtwinde acht Hoeven Moers bij gifte van van H: Aelbrecht van Beijeren, anno 1409

Verlijt Heer Dirck vander Merwede acht Hoeven moers mitten gronde, soe die gelegen sijn achter den Ambochte van Zijdtwinde bij opdraghte Jans vander Zijdtwinde, anno 1415.

Nota Verlijt Heer Dirck vander Merwede acht Hoeven moers mitten gronde, alsoe die gelegen sijn achter sijnen Ambochte van Sijdtwinde, anno 1432.

Verlijdt Claes bastart vander Merwede bij doode van Heer Dirck

vander Merwede zijn vader ende joncvrou Odelije vander Merwede zijn suster, anno 1478

Verlijdt Joncvrou Marie Claesdr. vander Merwede, bij doode van Claes vander Merwede haer vader, anno 1501.

Verlijdt Claes van Bouchoven bij doode ende makinge van Claes vander Merwede zijn oudevader, item bij dode van Lijsbet Claesdr. vander Merwede zijn moeder, anno 1500

In de marge staat hier : Vide duwarie Margriete Dirck die Burchgraven dr. huysvrouw van Claes van Bouchoven.

Verlijdt Joncvrou Cornelia van Bochoven bij doode van Claes van Bochoven haer vader, anno 1523

Verlijdt Joncvrouw Margriete van Vladeracken bij doode van Cornelia van Bochoven haer moeder, anno 1556.

En hiermede is de beschrijving van dit leengoed in het repertorium beëindigd.

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

BRABANT'S MOLENS MET HUN MULDER'S

Ter vervollediging van Brab. L., IX, 188-192 werd geput uit Manuaelboek (Waalre Gem. 311 e.v.):

IV. Waalre (Loonder Molen).

Laureys (de Mulder), 1652-1662 volgens : W. Gem. 311-320.

Matijs (de Mulder), 1663-1668 volgens : W. Gem. 321-326. Hij was zn. v. Jan en geh. m. *Maycken Swanen*, die hem 6 overigens wat later te Waalre gedoopte kinderen schonk.

Wouter Jansen (de Mulder), 1669-1673 volgens : W. Gem. 328-331. Zie ook Eindhoven R 48, dd. 1-12-1664.

Gielen Jans (de Mulder), 1674-1680 volgens : W. Gem. 332-334. Dit is kennelijk de tap. blz. 188 onder 1 genoemde *Guilian Jansz. Denen*, inderdaad overl. Waalre Maart 1681.

Peter (de Mulder), 1681-1684 volgens : W. Gem. 338-342. Wellicht de broeder van de vorige. (Vgl. Brab. L. VIII, 72 ev.)

2a. *Anthonis Bartholomeus* (Donckers), geh. m. Ida Hendricks Bynen, te Zeelst, pacht 12-12-1689 (N. 1235) vanaf 1690 voor 12 jaar in opvolging van *Bastiaen Jansen* (Denen) met als borg zijn vader, Bartholomeus Henricx, en schoonvader, Henrick Bynen, tekenend met een hakenkruisje.

XIX. Riethoven (Waalder Molen).

1. *Wouter Borten*, „Molder van Waalre” volgens WW R 112, f. 29, dd. 13-5-1604 naar dankbaar aanvaarde mededeling van *W. Wijnaendts van Resandt*.

2. *Jan Jansz. Verbeek*, geh. m. Jenneken, volgens Eindhoven R 42, f. 174, dd. 7-12-1638, en N. 1218, dd. 23-4 en 8-7-1664 (Nrs. 40 en 68).
3. *Marten Jansen* (de Mulder), 1645-1650 volgens Waalre Gem. 305-309.
4. *Marten Martens* (de Mulder), 1651-ca. 1660 volgens : Waalre Gem. 315. Vem. zoon van 2.
5. *Bartolomeus* (de Mulder), alias *Bartholomeus (Thielmans) Donckers*, van ongeveer 1670 tot 1690, in elk geval volgens Waalre Gem. 334-342 van 1677-1685. Vgl. WW R 12, f. 44v, dd. 28-3-1686, en f. 226, dd. 8-3-1698. Vgl. eveneens Brab. L. X, nr. 6 : „Donckers-Thielmans”.
6. *Willem Donckers*, van omtrent 1690 tot 12-5-1728 ; hij is zoon van 1. Samen met zijn broeder, *Dirck* (Eindh. R. 91, f. 779, dd. 1-7-1710, en f. 795, dd. 6-5-1710.
7. *Jacobus van Lieshout*, van 12-5-1728 tot 1734 ; gehuwd met *Petronella Roeffs* a), dr. v. Jan Peter en Emerentiana v.d. Laerschot, welke laatste als weduwe herhaaldelijk voor haar schoonzoon, Jacobus van Lieshout, borg blijft ; hun 1e te Riethoven ten doop gehouden kind : 9-12-1725 ; zij, Emerentia van de Laerschot was dr. v. Jan Elias. Jansz. en Digna van der Dussen, geb. Dinther (Vgl. Dinther R 49, f. 7, dd. 31-3-1712) ; ook haar man, Jan Petersz. Roeffs, was *Mulder* en wel te Lieshout en Beek en Donk. Het baart bijgevolg geen verwondering, dat zij ook borg blijft, te samen met haar zoon, Elias Roeffs, Mulder te Beek en Donk, als volgens N 1270, dd. 6-3-1730, Jacobus van Lieshout als „tegenwoordige molenaar, andermaal voor 6 jaren den Waalder molen in pacht neemt met ingang van 1-5-1731 en wel van Catharina Smits, weduwe v. Willem Donckers, de vorige onder 2 genoemde pachter, die al voor een in het verloop van de tijd al groter en groter wordend deel eigenaar was geworden.
8. *Dirk van Heeswijk*, van omtrent 1734 tot 1-5-1743 ; hij was zn. v. Joannes, Mulder te Vught, en Elisabeth Nagelmakers, ged. Vught 26-5-1702, begr. Dommelen 28-5-1786 ; hij huwt vóór 1725 Elisabeth van Hooff, ged. Lommel 28-3-1704, dr. v. Joes en Dymphna Kenens ; van zijn 12 kinderen werden er slechts 2 te Riethoven gedoopt in 1735 en 1737 ; voordat hij op de Waalder molen kwam, had hij 20-6-1729 al voor 3 jaar de molen aan de Dungenschen kant

a) *Petronella Roeffs* was weduwe v. Jacob Smits volgens Bergeyk R. 80, f. 263v, dd. 9-8-1724.

te St. Michielsgestel in pacht gehad ; na de tijd van zijn Waalder jaren wijdde hij zich aan de landbouw te Riethoven (Vgl. Bergeyck R 82, f. 217, dd. 9-6-1744), later in Dommelen ; al 12-4-1735 echter wordt hij „molenaar te Riethoven” genoemd in Bergeyck R 81, f. 103v, waarna hij protest aantekent tegen een vonnis, waarbij ten zijnen koste Jan „Reuvers” (of Roovers !) al te zeer bevoordeeld werd.

9. *Jacobus van Lieshout*, van 1-5-1743 tot omtrent 1749; een come-back van 7, die in WW R 155, f. 64, dd. 12-11-1742, te vinden is : de volmolen van Waelre wordt daar verpacht aan Jacobus van Lieshout, „soo als laestmael in pachinghe geweest aan Dirk van Heeswijk”, voor 6 jaar m.i.v. 1-5-1743 tegen een pacht v. 730 gld. 's jaars met vele borgen, waaronder natuurlijk andermaal zijn schoonmoeder te Beek, Emerentia !
(Uit deze laatste acte blijkt ook het een en ander omtrent de toenmalige *eigenaren* van deze Waalder molen : we vinden genoemd Judocus Beerenbroeck, coopman te Eindhoven, Pieter Frans Danckers, Valkenier, Johan Wijnants te Antwerpen, Elisabeth Conincks, Aert Cocx te Eersel, Adriantje Hertroys en Maria Hertroys, wed. Aert Bijnen, te Valkenswaard).
10. *Paulus van Lieshout*, van omtrent 1749 tot 19-6-1776 ; zoon van Jacobus van Lieshout (7 en 9), die huwde met *Albertina Royaerts*, telg uit het ook in een der Jaarboeken v.h. Ned. Patr. beschreven geslacht ; zij verwierven de Waalder molen al meer en meer in eigendom, totdat ze hem aan de onder 11 volgende pachter verhuurden. (Hun zoon, Johannes van Lieshout, echter zou later zelf nog als Mulder te Eersel fungeren). Uit 's Bosch R 's-Bosch 1760, f. 119, dd. 10-10-1777 vernemen we dan ook, dat na het overlijden van Paulus v. Lieshout op 19-6-1776 te Waelre nu de „molen op den Dommel tussen Waalre en Riethoven” aan zijn inmiddels naar Antwerpen verhuisde weduwe in eigendom wordt overgedragen ; zij, deze Albertine Royaerts, was te Waelre 17-1-1726 gedoopt en ald. 13-7-1749 met Paulus van Lieshout gehuwd.
11. *Gijsbert van Mierlo*, van omtrent 19-6-1776 tot 1-10-1781.
12. *Jan Rovers*, van 1-10-1781 tot 22-3-1787 ; voordien had hij de Loonder Molen te Waalre bemalen ; in WW R 160, f. 161v, dd. 29-5-1781, echter verwerft hij van „Aalberdina Rooyaers, weduwe Paulus van Lieshout” deze Waalder Molen in pacht, „als nu *Gijsbert van Mierlo*” (11), zulks

voor 8 jaar m.i.v. 1-10-1781, waarbij o.a. zijn broeder, Hendrick Rovers, te Valkenswaard woonachtig, borg blijft. (Ook WW R 161, f. 29v, dd. 4-12-1781, noemt Giisbert van Mierlo als „afgaanden” Mulder op 1-10-1781). We zien dan ook het gezin van Jan Donckers van Valkenswaard naar Riethoven verhuizen, als in WW R 161, f. 57, dd. 18-4-1782, de naam van zijn vrouw, *Catharina Donckers*, genoemd wordt, van wie blijkt dat zij een ontlastbrief verwerft voor haar zelf met haar kinderen, Johanna en Maria Rovers, „sedert vele jaren te Valkenswaard woonachtig”, zonder ontlastingsbrief vanuit Waalre, waar zij geboren waren, en met haar overige te Valkenswaard geboren kinderen, Wouter, Henderina en Anna Rovers, naar *Rijthoven*, haar „tegenwoordighe woonplaats”. (Volgens Commissie v. Breda 191, f. 93, dd. 2-10-1777, verwierf echter Petrus van Lieshout, ook voor zijn broers en zusters, behoudens de tocht zijner moeder, *ter leen* diverse gedeeltens in de onderhavige Waalder Molen). Op 22-3-1787 werd hij te Waalre begraven („Molenaar”).

XX. Geldrop.

1. *Andries de Laure*, Mulder van Geldrop in Cijnsboek-Woensel f. 39, ca. 1590.
2. *Adriaen de Laure*, zn. v. Andries, wordt al 20-11-1616 in Geldrop R 33 genoemd als vader van zijn wettige dochter, Hendrieksken de Laure, vermeedelijk toen al Mulder te Geldrop. Op 28-1-1636 was hij trouwens volgens Geldrop R 36 vermoedelijk al overleden, zijnde dit een acte van boedelscheiding zijner kinderen.
3. *Amandt de Laure*, zn. v. Adriaen Andriessen boven onder 2 genoemd, nooit langer dan tot einde 1635, toen zijn opvolger al in functie was (4). Hij was trouwens 2-10-1641 zeker al overleden, daar zijn vrouw, Mechtildis, op dat tijdstip in Geldrop R 36 al „weduwe” genoemd werd. Al 2-3-1609 kocht hij volgens Geldrop R 32 een huys in de *Molen-sstraat* aldaar en 20 jaar later wordt hij in diezelfde straat bij de boedelscheiding der patrimonieele erfgoederen weer een huys deelachtig. Meer omtrent vader en zoon en hun verwanten in onze stamreeks-de Laure (Brab. L. X, 105 e.v.).
4. *Jan van Spreeuwenbergh*, zn. v. Peter Roversz., gehuwd met *Jenneken*, zagen we 12-12-1635 al *Mulder* in Geldrop genoemd (Geldrop R 35), zoals ook nog 6-6-1660 (Geldrop 38); 7-9-1641 wordt hun dan ook te Geldrop een zoon gedoopt; ook 20-4-1662 is hij volgens Geldrop R 38 nog in

leven, maar deelt hij toch al af aan zijn kinderen.

5. *Peter van Spreeuwenbergh*, zn. v. Jan Petersz. Roversz., genoemd onder 4, Mulder in Geldrop vanaf omtrent 1665. Nog 9-9-1662 bleek hij *Mulder in Mierlo* te zijn volgens Geldrop R 38, zodat zijn beide minderjarige kinderen, Mathijs en Jenneken v. Spr., dan ook wel aldaar in Mierlo gedoopt zullen zijn, daar zij al genoemd worden even vroeger 20-4-1662 in datzelfde Geldrop R 38; deze kinderen zullen wel kort daarop overleden zijn, want 19-6-1665 en 26-9-1667 worden hem andermaal 2 gelijknamige kinderen, resp. Matheus en Joanna v. Spr., gedoopt, nu echter in Geldrop, waar hij inmiddels dus omtrent 1665 de Molen in opvolging van zijn vader in pacht moet hebben verworven. Daar zijn vrouw, Maria Jansdr. Dielissen van de Renne, in Geldrop R 40 op 22-11-1683 al „weduwe” was, zal hij slechts uiterlijk tot op dat moment zijn Muldersprofessie hebben kunnen uitoefenen. Wellicht heeft zijn weduwe de Geldropsche watermolen ook nog een tijd lang aan de draai gehouden.
6. *Christiaan Heuvelmans* is dan de eerste nieuwe Mulder, die we te Geldrop ontmoetten en wel niet eerder dan 28-2-1710 volgens Geldrop 28-2-1710. Was hij zeker nog tot 27-7-1707 in Waelre gevestigd — hij krijgt dan aldaar zijn zoon, Jacobus H. — vanaf 24-11-1713 woonde hij te Geldrop, want op dat moment krijgt hij aldaar een dochter, Petronella H., gedoopt.
7. Na *Christiaan Heuvelmans*’ verscheiden trad zeker al vanaf 7-4-1740 volgens Geldrop R 61, f. 145, zijn weduwe, *Joanna Maria van Dooren*, als „Molenarinne” op.
8. Zeker 18-1-1760 volgens Geldrop R 63, f. 180, maar vermoedelijk al eerder, werd zij opgevolgd door haar zoon *Hendrik Heuvelmans*, die echter te Aelst-Gennip 9-6-1791 overleed, zodat het vermoeden voor de hand ligt, dat hij voordien de Geldropsche voor de Genniper molen veruuld heeft, die hem immers ten dele toebehoorde, sedert ongeveer 1760, toen zijn moeder van dit door haar in 1749 verworven bezit afstand deed t.b.v 4 harer kinderen, waaronder juist ook deze *Hendrik Heuvelmans*. Nog 17-4-1773 was hij echter volgens Eindhoven R 71, f 5, als Mulder te Geldrop. Ook Heeze R 175, f. 205v, dd. 29-12-1768 noemt hem, geh. m. Maria Vroomans, (weduwe van Godefridus Deelen), als zodanig naar mededeling van Pater Lucas van Dyck oesa.

’s-Hertogenbosch. J. A. W. Swane. (Wordt vervolgd)

DE OUDSTE GENERATIES VAN HET GESLACHT OOMEN TE OOSTERHOUT

(Vervolg van pag. 24) (Slot).

Zijn kinderen waren uit het 1e huwelijk :

- a. *Marie*, geboren vóór 1530 ; overleden op zeer hoge leeftijd na 30-12-1618 ; getrouwd met *Mathijs Philips van de Dale*⁸⁶⁾, organist.

Uit dit huwelijk een zoon *Philips*⁸⁷⁾ en een dochter.

Uit het 2e huwelijk :

- b. *Mechteld*, geboren omstreeks 1550 ; zij is driemaal getrouwd geweest :

1e. vóór 1571 met *Mathijs van Berry van Alckemade*⁸⁸⁾, zoon van *Jacob van Alckemade* en diens 1e vrouw.

Mathijs is in 1574 reeds overleden ;

2e. omstreeks 1577 met joncker *Arnout Slood*⁸⁹⁾

3e. vóór 1585 met *Adam van Schoonhoven*, die vóór 28-9-1587 blijkt te zijn overleden⁹⁰⁾.

Van kinderen uit deze 3 huwelijken is mij niets gebleken.

- c. *Barbara*, geboren 1552⁹¹⁾, getrouwd met *Henrich (de) Bruessel*⁹²⁾. Zij hebben Oosterhout verlaten en wonen in 1584 te Muiden en in 1587 te Geertruydenberg.

- d. *Henrick Jan Henrick Oomen*, geboren 1553⁹¹⁾. Ook hij woonde niet meer te Oosterhout. Sinds 1587 verbleef hij in de omgeving van Dordrecht, na de meeste Oosterhoutse bezittingen te hebben verkocht.

De erven van *Jan Henrick Adriaen Oomen* zijn met *Pauwels Jan Jan vanden Vorsbosch*, getrouwd met *Barbara Cornelis Jacobszoon*dr. (zie IIIc), in een langdurig proces gewikkeld bij de Raad van Brabant te 's-Hertogenbosch en later te Brussel⁸⁸⁾.

IV f. *Roeloff Henrick Adriaen Oomen*zoon.

Geboren omstreeks 1505 en overleden na 1571.

Hij is vóór 1531 getrouwd met *Alijt Jansdr. vander Spout*, dochter van *Jan vander Spout* en *Marie Giel Heyn Joesdr.*

86) R 295-30-30/12 1618. 87) R 281-121vs-12/4 1577.

88) R 280-los vel tussen 17/18-30/6 1571.

89) R 281-138-14/10 1577. 90) R 284-164vs-28/9 1587.

91) R 279-78-12/12 1570. 92) R 284-195-29-5 1588.

⁹³⁾. Aanvankelijk woonden zij vermoedelijk te Hoogstraten ⁹⁴⁾, doch later keerden zij naar Dongen terug, waar Roeloff kerkmeester is.

In 1570 is Roeloff voogd van de onmondige kinderen van zijn overleden broer Jan.

Van Roeloff vond ik slechts één kind, een zoon *Jan*, die ik slechts 2 maal aantrof ⁹⁵⁾.

Naschrift.

Behalve het hier behandelde geslacht Oomen komen in de 15e eeuw enige andere takken voor, zonder dat het familieverband blijkt.

De oudste is een *Peter Oem*, die te Dongen op 29-8-1408 oorkondt met een hert ⁹⁶⁾ als zegel.

Voorts nog een *Peter Oem*, die als schepen van Dongen tussen 1443-1458 eveneens zegelt met een hert ⁹⁷⁾. Hij was getrouwd met *Aechte Steven Klercsdr* ¹⁰⁴⁾. Misschien zijn beide Peters wel identiek.

Later komt een *Lambrecht Peeter Oemensz.* voor, eveneens schepen te Dongen (zegel: een vis) ⁹⁸⁾, die ook enige malen in de Oosterhoutse schepenakten wordt vermeld. Hij is tussen 1505 ⁹⁹⁾ en 1510 ¹⁰⁰⁾ overleden en was getrouwd met *Jenneken Gherijt Cockaertsdr.* ⁹⁹⁾. Hij heeft een zoon *Aert Lammen Peter Omenzoon* ¹⁰¹⁾, die minstens 2 kinderen heeft gehad t.w. *Jan* en *Dingen* ¹⁰²⁾.

Uit de akte van 1506 ¹⁰¹⁾ zou men kunnen opmaken dat *Steven Peter Omenzoon* een broer van *Lambrecht* is. Deze Steven is getrouwd met *Godele Aertsdr. vander Eyck* ¹⁰³⁾. In een akte van 1453 wordt deze Steven genoemd: *Steven Peter Heyn Omenzoon* ¹⁰³⁾.

Zeker een broer van *Lammen* is *Jacob Peter Oemensz.*, getrouwd met *Margriet Jansdr. vanden Merberge* ¹⁰⁵⁾.

Tenslotte komt nog in die tijd een *Peter Peter Oemensz.* voor, getrouwd met *Kathelijn Gerijtsdr. vanden Molengraff* ¹⁰⁶⁾, zonder dat het familieverband duidelijk is. Ook deze Peter woont te Dongen.

93) R 267-103vs-4/3 1531. 94) R 270-35-17/1 1539.

95) R 281-62-10/4 1576 en R 281 II-4vs-18/1 1578.

96) Nassause Domeinraad, regest 954, inventaris 585.

97) Nassause Domeinraad, regest 1709, inventaris 562 dd. 15/1 1455.

98) Nassause Domeinraad, regest 2061, inventaris 518 dd. 11/9 1479.

99) R 263 II-100-9-4 1505. 100) R 263 II-66-11/12 1510.

101) R 263 II-38-16/4 1506. 102) R 269-5-29-1 1536.

103) R 257-27vs-27/4 1453. 104) R 258-98-20/10 1464.

105) R 258-81vs-9/3 1473. 106) R 259-62vs-22/5 1475.

Een ander takje begint met *Oude Heyn Omen*, die getrouwd was met *Sanna Henricksdr.* 107).

Hun kinderen waren : 108)

- a. *Jong Heyn Omen*, getrouwd met ene *Golleke*, doch vermoedelijk kinderloos overleden ;
- b. *Peterken*, getrouwd met ene *vander Herstraten*, waaruit een zoon Heer Jan, priester ;
- c. *Dingen*, getrouwd met *Peter Joenen*.

Het gezin woonde aan de Herenstraat, tussen Heer *Hendrik Wolfram*, priester te Oosterhout en *Giel Heyn Joesz.*, die ik hierboven reeds enige malen vermeldde.

Tenslotte komt in het einde van de 15e eeuw te Oosterhout nog voor *Adriaen Heyn de Oude*, die kort na 14-3-1481 is overleden 109). Hij is getrouwd met *Yken Wouter Symonsdr.* 110). Dit echtpaar moet zoals uit de akte van 1481 blijkt kinderen hebben gehad, zodat de *Steven Adriaen Heyn Omen*, die in enige akten van 1513 voorkomt, wel een zoon van hem zal zijn geweest.

H. van der Vloodt.

-
107) R 260-71vs-4/3 1482.	108) R 263 II-2-14/4 1507.
109) R 260-35vs-14/3 1481.	110) R 259-63vs-6/6 1475.
-

DE HEERLIJKHEID ZIJDWINDE

(Brab. Leeuw XI, 86 en 189)

Het komt mij voor dat de heer *J. W. F. baron van Wassenaer* geen kennis heeft genomen van de beide artikelen, die van de hand van nu wijlen de heer *J. P. de Man* zijn verschenen in de *Nederlandsche Leeuw* jrg. 1939, kol. 64 vlg. 1), en jrg. 1941, kol. 320 vlg. 2). Anders immers zou hij Jkvr. Oedelye (Odilia) van der Merwede niet wéér hebben laten trouwen met Robbregt van Drongelen 3), noch haar ruim één jaar vóór 15 sept. 1462 hebben doen sterven 4) en de zoon van die Robbregt niet ten tonele hebben gevoerd als een „zekere Adriaan van Drongelen” 5). Dank zij de heer De Man weten wij immers, dat Jkvr.

-
- 1) Odilia van de Merwede („une pucelle de plus de cinquante ans”).
 - 2) De nakomelingen van Heer Dirck van de Merwede.
 - 3) Brab. Leeuw XI, blz. 190, aant. 3.
 - 4) Brab. Leeuw XI, blz. 190 en ald. aant. 2.
 - 5) Brab. Leeuw XI, blz. 190.

Odilia eerst in sept. 1477 (kinderloos) overleed ⁶⁾, dat zij — anders dan in oude genealogieën wordt medegedeeld — nooit ⁷⁾ met Robbregt van Drongelen huwde, en dat Adriaan Robbregts zoon was ⁸⁾.

Aan het eerste artikel van de heer De Man ontleen ik voorts, dat Odilia's vader, Dirck van der Merwede, inderdaad in mei 1452 is gestorven ⁹⁾. Bij op 10 sept. 1443 verkregen octroy had hij van hertog Philips van Bourgondië toestemming ontvangen om het ambacht van der Zijdwinde met acht hoeven moers c.a., dat hij van de Grafelijkheid Holland in leen hield, in achterleen te mogen uitgeven aan zijn bastaardzonen Jan, Claes en Daniel, die die heerlijkheid dan zouden houden van hem (Dirck) en zijn rechte leenvolger, onverlet de leenroerigheid aan de graaf van Holland ¹⁰⁾. Diensvolgens werd Jan b. van der Merwede op 4 maart 1449 met Zuydewijn beleend, zulks onder bepaling, dat dit (achter-)leen zou versterven op Jans wettige nakomelingen en bij gebreke daarvan op Claes en Daniel, c.q. hun wettig oir. Kort vóór zijn dood — t.w. op 10 april 1452 — vergunde Dirck van der Merwede aan zijn bastaardzonen Jan en Claes, dat zij ook na zijn dood op het slot Meeuwen zouden mogen blijven wonen mits zij hun halfzuster Odilia als hoofd van het geslacht zouden erkennen. Zij werd — zoals Baron van Wassenaer al mededeelde ¹¹⁾ — op 3 okt. 1453 (dus eerst ruim een jaar en 4 maanden na haars vaders overlijden) met Zuydewijn beleend, waarna zij, overeenkomstig de door haar vader op 4 maart 1449 getroffen beschikkingen, op haar beurt de heerlijkheid op 2 jan. 1455 weer aan haar half- en bastaardbroeder Jan in (achter-)leen gaf. Niet lang daarna werd hij als betrokken bij de moord op Willem Spierinck ¹²⁾ gearresteerd en vervolgens gevangelijk naar Brussel overgebracht. Hij stierf daar in gevangenschap in 1456, vermoedelijk ongehuwd en zeker zonder wettige nakomelingschap.

Op grond nu van de bepalingen door zijn vader gemaakt had nu, na Jans dood, Odilia Zuydewijn c.a. in (achter-)leen moeten uitgeven aan Claes van der Merwede. Maar niet alleen Jan was wegens de moord gevangen genomen, ook Claes was ter zake

6) Ned. Leeuw 1939, kol. 69.

7) Ned. Leeuw 1939, kol. 64. 8) Ned. Leeuw 1939, kol. 68.

9) Ned. Leeuw 1939, kol. 66; cf. Brab. Leeuw XI, blz. 189, aant. 1.

10) Verslagen Rijksarchieven 1903, blz. 101 vlg.; Alg. Rijksarchief, Arch. van de Leen- en Registerkamer van Holland, Inv. nr. 115, register Alpha 1440-1447 cas G, caput Zuid-Holland fol. 14 vso.; Ned. Leeuw 1941, kol. 321.

11) Brab. Leeuw XI, blz. 189. 12) Ned. Leeuw 1939, kol. 65 vlg.

ingerekend. Hij werd pas ruim twee jaren na Jans dood, t.w. in febr. 1459, vrijgelaten na op 12 okt. 1458 een boete van 2150 gouden clinckaerts te hebben betaald. En daarenboven zat als verdacht van medeplichtigheid aan die moord ten tijde van Jans dood ook Jkvr. Odilia zelf gevangen. Wel werd zij bijna een jaar eerder dan Claes op vrije voeten gesteld (t.w. op 9 april 1458) na betaling van de niet geringe boete van „dix mille escus d'or”¹³⁾. In deze tijd verschijnt Robbregt van Drongelen als haar „gecoren voicht”. Ik vermoed, dat hij ook tot haar geldschietters behoord heeft.

Vóór februari 1459 was er dus geen gelegenheid voor Claes om zich door zijn halfzuster Odilia met Zuydewijn te laten belenen, c.q. haar leenhulde voor dit achterleen te doen. Maar er was meer: Odilia had zelf steeds beweerd niets uitstaande te hebben gehad met de moord. Kennelijk heeft zij het haar broeders zeer kwalijk genomen, dat zij door hun toedoen (onschuldig?) in grote moeilijkheden was geraakt. Althans uit een acte van 1 juli 1459¹⁴⁾ blijkt, dat zij weigerde Claes gelegenheid en vrijgeleide te geven om zijn achterleen te komen verheffen, en dat zij hem ook geen uitstel wilde verlenen tot de tijd waarop hij zich met haar zou hebben verzoend. Vermoedelijk wenste zij zelf geen verzoening, en achtte zij deswege het gevraagde uitstel zinloos. Haar gebetenheid op Claes wordt des te begrijpelijker, wanneer wij bemerken, dat zij door haar gevangenschap en door de betaling der zeer zware boete financieel lelijk in de knel was geraakt. Om enig soulaas te verkrijgen verkocht zij in april 1462 de heerlijkheid 's Gravenmoer c.a.¹⁵⁾. In dezelfde mate evenwel, waarin Claes in de sympathie van zijn halfzuster was gedaald, stegen daarin haar (misschien niet geheel altruïstische) vrienden-in-nood, de Van Drongelens: in plaats van de rechtmatige leenvolger Claes werd Robbregt van Drongelens zoon Adriaan door Odilia met Zuydewijn beleend. In 1474 heeft hij nog van Odilia's financiële moeilijkheden geprofiteerd door Drongelen, Eethen en Meeuwen bij opbod te kopen¹⁶⁾, en in 1463 zou blijken, dat Odilia aan Robbregt, zijn vader, de heerlijkheid Eethen en Meeuwen onderhands (buiten voorkennis van de leenheer) in achterleen had gegeven¹⁶⁾.

Reeds het feit, dat Odilia pas in 1477 overleed, maakt het geheel onaannemelijk, dat degeen, die vóór 15 sept. 1462 nageleden zou hebben tijdig verzoek om leenverheffing voor Zuyde-

13) Ned. Leeuw 1939, kol. 65 en 66.

14) Versl. Rijksarch. 1903, blz. 102.

15) Ned. Leeuw 1939, kol. 67 en 68.

16) Ned. Leeuw 1939, kol. 68.

wijn te doen, iemand zou zijn geweest, die — zoals Baron van Wassenaer meende — na Odilia's dood als haar leenvolger de heerlijkheid zou hebben verkregen. Maar als wij weten, dat zij in diezelfde tijd 's Gravenmoer heeft verkocht en met voorbijgaan van de leenkamer een ander leen onderhands in achterleen had uitgegeven, dan lijkt het mij ook niet uitgesloten, dat zij wegens de financiële nood, waarin zij was komen te verkeren, ook met Zuydewijn een transactie had gesloten, waardoor deze heerlijkheid in 1462 door Philips van Bourgondië kon worden beschouwd als wegens „wanverzoek” aan de grafelijkheid vervallen. Was Zuydewijn misschien in handen van een ander geraakt? Zeker is, dat Philips wegens „wanverzoek” Zuydewijn c.a. verkocht aan Jan Oudaert c.s., en dat deze verkoop „zonder practisch gevolg (zou) zijn gebleven” is in strijd met het feit, dat de nieuwe verkrijgers op 7 okt. 1462 met de sterke arm in het bezit en gebruik van de heerlijkheid werden gesteld¹⁷⁾. Maar juist dit feit bewijst ook, dat de kopers op sterke weerstanden stuitten, en dit kan ook afdoende verklaren, dat de verkoop weer spoedig ongedaan is gemaakt: de koopsom werd niet voldaan en Odilia is — naar wij weten — in het bezit van Zuydewijn gebleven (of beter gezegd: hersteld); wij mogen wel aannemen nadat de (door haar geldsgebrek?) niet tijdig betaalde cijnzen en andere schulden, waarvan mede sprake is in de acte van 7 okt. 1462 alsnog voldaan waren. Als ik in vragende vorm een gissing mag wagen, is het deze: had Odilia misschien ook Zuydewijn aan Robbregt van Drongelen in handen gespeeld buiten voorkennis van de grafelijke leenkamer, en heeft de ontdekking van dit feit aan Philips van Bourgondië aanleiding gegeven om nu „wanverzoek” van de kant van de nieuwe bezitter te stellen? Zeker had Odilia niet het recht eigenmachtig over Zuydewijn te beschikken, en dat zij dit in enige vorm heeft gedaan, bewijst het feit, dat zij — wij weten niet precies wanneer — Zuydewijn in achterleen heeft uitgegeven aan Adriaan van Drongelen: volgens het octroy van 10 sept. 1443 mocht het alleen aan één van haar bastaardbroeders of hun wettige nakomelingen in achterleen worden gegeven. Mogelijk is dus ook, dat Philips van Bourgondië, bemerkende dat Adriaan van Drongelen in het bezit van Zuydewijn was geraakt, deze als rechtsverkrijger van Odilia heeft beschouwd en bij gebreke van leenverheffing van Adriaans kant (de achterbelening niet erkennend) het leen aan zich heeft

17) Versl. Rijksarch. 1903, blz. 103.

getrokken. In ieder geval staat het vast, dat Odilia de zaak heeft weten te regelen, maar later in het proces tegen Daniel b. van der Merwede zou Adriaan (nogmaals ?) ervaren, dat hij als achterleenman geen goede papieren bezat. . . .

Nadat in sept. 1476 haar enige zuster Johanna (wettige broers waren er niet) Odilia in de dood voorgegaan was zonder kinderen na te laten¹⁸⁾, is Odilia in sept. 1477 overleden. Vermoedelijk verkeerde zij nog in de staat, waarin zij vermeld wordt op ruim 50-jarige leeftijd in 1457 : „encore pucelle”. En het in 1443 door haar vader verkregen octroy en de door hem bij de belening van 4 maart getroffen beschikkingen — en zeker niet, zoals Baron van Wassenaer meende : het wanverzoek van 1462¹⁹⁾ — zullen er nu toe hebben geleid, dat Daniel b. van der Merwede zelf om (directe) belening met Zuydewijn heeft verzocht. Wettelijke leenvolgers van Odilia waren er niet meer en bij uitgifte van het leen aan een ander konden zijn belangen lelijk in het gedrang raken. Wel was Claes de eerst-aangewezen als leenvolger van hun broeder Jan, maar bij acte van 21 sept. 1478 cedeerde Claes zijn rechten op Zuydewijn aan broeder Daniel²⁰⁾ en „also joncfrouwe Odelye. . . . aflijvich (was) geweest enen sekeren tijt ende niemant als haer leenvolger hair lenen, die zij van ons (= de graaf van Holland) te houden plach, (had) versocht”²¹⁾, werd nu Daniel op 7 nov. 1478 beleend. Wij weten, dat ook Adriaan van Drongelen zich (uiteraard evenmin op grond van het wanverzoek van 1462, maar mogelijk wel op grond van de gebeurtenissen, die aanleiding hadden gegeven tot Philips van Bourgondië's optreden in het najaar van 1462), zich beroepend op zijn achterbelening door Odilia, aanmeldde om nu in haar plaats met Zuydewijn te worden beleend, en ook hij verkreeg de gevraagde belening²²⁾. Het is duidelijk, dat de leenkamer niet zelf kon uitmaken, wie van beide gegadigden de meestgerechtigde was : enerzijds was zij daartoe niet bevoegd, maar kon dit alleen door een proces worden beslist, anderzijds was Adriaan van Drongelen in feite achterleenman, zij het dan (zoals ook later uitgemaakt zou worden) onrechtmatig, terwijl Daniel van der Merwede wel aannemelijk kon maken, dat hij achterleenman had behoren te zijn,

18) Ned. Leeuw 1939, kol. 69. 19) Brab. Leeuw XI, blz. 191.

20) Versl. Rijksarch. 1903, blz. 107/108. 21) Ned. Leeuw 1939, kol. 69.

22) Brab. Leeuw XI, blz. 190 en 191. De belening van Daniel is te vinden in het Arch. van de Leen- en Registerkamer van Holland Inv. nr. 119, caput Zuid-Holland, fol. 9; die van Adriaan aldaar op fol. 20 vso.-21.

maar het in feite niet was. Voorlopig hield de leenkamer de zaak maar in het midden en beleende zij beide gegadigden.

Aangezien Adriaan van Drongelen in het bezit van Zuydewijn was, begon nu Daniel een possessoir proces voor het hof van Holland en de Grote Raad van Mechelen. Bij de in zijn voordeel gewezen sententie was zijn actie „in die petitoire van den voors. goeden (= Zuydewijn)” gereserveerd, en daarover begon hij een rechtstrijd voor de volgens het leenrecht terzake competente rechter, t.w. stadhouder en leenmannen van Holland. Deze stelden hem op 3 aug. 1487 in het gelijk, maar het proces werd eerst op 12 sept. 1491 definitief bij uitspraak van de Grote Raad van Mechelen beëindigd²³⁾. Uiteraard heeft Adriaan zich steeds vastgeklemd aan zijn belening door Odilia van der Merwede; zich daarop baserend, heeft hij gemeend als feitelijke achterleenman sterkere rechten dan Daniel te hebben. Onjuist is de bewering van Baron van Wassenaer, dat Daniel zich zou hebben beroepen op zijn leenverhouding tot zijn vader („Heer Dirck”). Daniel had — evenmin als zijn broeder Claes²⁴⁾ — Zuydewijn nooit in achterleen bezeten. Wat hij wel kon stellen en bewijzen was, dat hij door de cessie van 21 sept. 1478 getreden was in de rechten van Claes, die na de dood van Jan van der Merwede de rechtmatige leenvolger van Jan in diens achterleen was geweest, maar door weigering van Jkvr. Odilia ten onrechte nooit was beleend. Inderdaad blijkt Daniel daarop zijn aanspraken te hebben gegrond²⁵⁾. En tegenover deze stellingen heeft Adriaan van Drongelen het onderspit moeten delven: zijn feitelijke positie als achterleenman berustte op een rechtens onrechtmatige belening; misschien ook kunnen wij zeggen: op een gebeurtenis in of kort vóór 1462, die reeds toen aan Philips van Bourgondië aanleiding heeft gegeven om een „wanverzoek” te construeren en op die grond het leen als aan de grafelijkheid vervallen te beschouwen.

Vught (N.B.)

Mr. W. de Vries.

23) Versl. Rijksarch. 1903, blz. 103.

24) Anders (ten onrechte) Brab. Leeuw XI, blz. 190. Alleen hun broer Jan had Zuydewijn tijdens zijn vaders leven in achterleen gehad en daarna nog van Odilia in leen gehouden.

25) Zie voor dit proces: Archief van de Leen- en Registerkamer van Holland, Inv. nr. 327.

IV

281. Johannes filius Ghijsberti de Achel anno 1444 mensis Augusti die 14.
282. Egidius filius naturalis quondam Johannis Egidii de Beke-lair anno 1444 in vigilia beati Remigii.
283. Mathias filius Johannis (?) quondam Goesswini Moele-mans anno 1444 22 Septembris.
284. Arnoldus filius Petri Egidii de Mierle gener Johannis barlitontoris (?) Anno 1447 ipso die Sacramenti.
285. Thomas filius Johannis Tempelers de Arle. Anno 1447 Dominica ante Remigii.
286. Johannes filius Godefridi de Bustervelt. Anno 1444 in pro-festo omnium Sanctorum.
287. Johannes filius Arnoldi Cloeis anno 1446 in profesto Pen-tecostes.
288. Wilhelmus filius quondam Gerardi Sweerts altera post sacramenti anno 1448.
289. Nicolaus filius quondam Lamberti Spelsers 10 December anno 1448 (?)
290. Michael filius Godefridi van Ayen anno 1448 mensis Junii die duodecima.
291. Gerardus dictus van der Doeseldonck filius naturalis quondam..... Doeseldonck 13 Januarii anno 1449.
292. Godefridus dictus van der Bijstervelt 22 Martii anno 1449.
293. Johannes (et) filius naturalis Gerardi de Eyck et Henri-cus filius naturalis quondam Henrici van den Hoewel con-fratres ex Mierle die visitatione beatae Marie anno 1449.
294. Johannes filius quondam Goeswini Moelemans anno 1449 Augusti die penultima.
295. Mercelius Bouts de Asten anno Domini 1451 mensis Fe-bruarii die nona.
296. Cornelius filius naturalis Domini Johannis de Eyck anno 1451 quarta die Februarii.
297. Johannes filius quondam Mertini van den Eynde anno 1452 mensis Julii die decima.
298. Arnoldus filius Cristiani Spoerters anno 1452 27 die Augusti.
299. Godefridus filius quondam Henrici Everaerts cum Henrico suo filio anno 1452 16 Septembris.

300. Henricus filius Michaelis..... de Mierle anno 1453 20 die Septembris.
301. Anthonius filius Johannis van Sutte de Lieshout anno 1453 11 die Septembris.
302. Theodericus scolasten de Rode Sanctae Oede anno 1454 mensis Augusti die tertia.
303. Theodericus filius Christiani Lemmens de Heze anno 1454 mensis Novembris die 22.
304. Henricus filius Wilhelmi van den Ottersdijck de Doerren cum pueris acquisitis de Katherina uxore sua legitima anno 1455 mensis Januarii die 18.
305. Rusem (?) (Ausem ?) filius Arnoldi Ausems die men hiet die Pelser anno 1455 mensis Julii die octava.
306. Wilhelmus filius quondam Wilhelmi van den Wolsberch anno 1455 mensis Julii die decima.
307. Ghevardus filius Udemanni quondam de Roesven anno 1456 mensis Maii die tertia.
308. Godefridus van Ayen de Lierop anno 1456 mensis Julii die tertia.
309. Bruysten (?) filius Lamberti Spelsers de Asten anno 1457 mensis Januarii die 16.
310. Arnoldus filius Johannis de Beegelen senior de Lieshout anno 1457 mensis Maii die 23.
311. Walterus filius Egidii filii Johannis de Bekelair anno 1457 mensis Septembris die 15.
312. Johannes filius Johannis dictus Kremer anno 1457 mensis Novembris die decima.
313. Johannes filius quondam Thome de Merica alias Koensen anno 1457 mensis Septembris die nona.
314. Johannes filius Mathie Crakelaerts de Doerren anno 1459 mensis Julii die nona.
315. Anthonius socer Henrici Faes anno Domini 1459 mensis Septembris die nona.
316. Lambertus filius naturalis Lamberti de Loen de Doirnen anno 1460 mensis Januarii die septima.
317. Alardus Wijnckens anno Domini 1460 mensis Februarii die vicesima.
318. Henricus filius Petri de Zon alias dictus Hanscomeker anno 1458 mensis Julii die quinta.
319. Petrus dictus die Smet de Weert anno Domini 1461 mensis Septembris die decima.
320. Joannes filius Wilhelmi Henrici de Myerle anno Domini 1461 mensis Maii die prima.

321. Wolterus filius Johannis Stockelmans anno Domini 1461 mensis Septembris die quarta.
322. Henricus filius quondam Johannis Back anno 1462.
323. Paulus filius Lamberti Molendijc(t?)s de Liessel socer Luce Gurgitriai (?) anno 1463.
324. Wilhelmus filius Johannis Wijtven de Myerle anno 1463 mensis Aprilis die nona.
325. Petrus filius Lauwrentii (Laurentii?) Petri de Gerwen anno 1464 mensis Januarii die 16.
326. Wilhelmus de Luysbeke(?) socer Henrici Sweerts anno Domini 1464 mensis Septembris die tertia.
327. Petrus filius naturalis Petri dicti Tshoets de Bakel anno Domini 1465 mensis Aprijlis die quarta.
328. Johannes filius Johannis Leerikens de Geldrop anno Domini 1464(?) den 21e dach Julii.
329. Thomas filius Theoderici de Merevoert de Myerle anno 1465 mensis Julii die 14.
330. Arnoldus filius naturalis quondam domini Johannis die Rode anno Domini 1465 mensis Aughusti die decima.
331. Godefridus filius quondam Johannis dicti Gherits Sweerts soen anno 1466 mensis Julii die 13.
332. Johannes filius Johannis Pertelan(?) de Breugel anno Domini 1459 mensis Augusti die quinta.
333. Henricus filius Nycolai Hillen de Trajecto(?) anno Domini 1466 mensis Septembris die 29.
334. Wilhelmus filius Wilhelmi de Eyck anno 1467 mensis Februarii die tertia.
335. Otto filius Wilhelmi Andre de Buscoducis anno 1468 mensis Januarii die 19.
336. Henricus dictus Nagel de Bakel anno Domini 1460.
337. Wilhelmus dictus die Louwer de Milheze anno 1469 mensis Januarii.
338. Johannes filius naturalis Godefridi filii Joannis(?) de Boerdonck anno 1470 mensis Januarii die 20.
339. Godefridus filius Pauli de Vaerlair de Myerle anno 1469 decima quinta Decembris.
340. Rutgherus filius Johannis Rodylien de Aerschot anno 1470 op Sinte Bartholomeus avont.

(Wordt vervolgd)

Helmond.

C. H. A.M. van Bokhoven.

BRABANT'S MOLENS MET HUN MULDER'S

(Vervolg van pag. 32)

XXI. Son a).

1. *Peter van Dinther*, geh. m. *Anneken van Os*, dr. v. *Henrick Henricksz.*; in Son en Breugel R 49, dd. 12-5-1713, wordt verklaard, dat zij als weduwe van *Peter van Dinther*, „in zijn leven *Molenaar*, soo hier tot Son, als op *Wolfswinkel* onder *Roode*”, nu dertig jaar geleden te Son overleden is ten huyes van *Heylcken Lobry*, achterlatende 5 wettiche kinderen, verweekt bij *Peter van Dinther*, m.n. *Lammert*, *Peter*, *Maycken*, *Willemijn* en *Geertje*, die nu allen nog in leven zijn; iets dergelijks een week voordien in N. 7241, dd. 5-5-1713; en opdenzelfden dag als die der 1e acte lezen we in Son en Breugel, f. 49, dat zijn 3 dochters haar beide broeders machtiging verlenen mede namens haar naar de stad *Batenburg* te gaan in verband met de nalatenschap van haar en hun „moeje”, *Maria*, dr. v. *Hend. Hend. van Oss*, echtgenote laatstelijk van *Adriaen Tonissen Buys*, welke moeje zo juist overleden was.
2. *Dirck de Molder*, met zijn onder 3 en 4 volgende opvolgers als *Mulder* te Son genoemd. Wellicht identiek of verwant met *Dircks*, genoemd onder XII, 1-3, *Liempde*.
3. *Jan van der Crabben*, met zijn zoon (4) en voorganger (2) genoemd in Son en Breugel R 50, dd. 27-4-1724. Omtrent vader en zoon worde naar onze stamreeks-van der *Crabben* verwezen in *Brab. Leeuw* X, 41, onder III en 45, onder IV.
4. *Willem van der Crabben*, even ambulant als molenvast zijn vader: bleef deze wel 40 jaar lang de Sonse bemalen, zijn zoon stond na Son ook nog als *Mulder* in *Helvoirt*, *Drunen* en *Reusel*. In Son bleef hij tot omtrent 1714.
5. *Anthony Smits*, gehuwd met *Paulina Leemans*, zulks ook volgens *Bakel* R 47, dd. 5-1-1723. *Mulder* te Son was hij vanaf *St. Maartensdag* 1717 naar Son en Breugel R 50, dd. 13-5-1722. Al in 1722 overleed hij echter aan een ziekte, die het gehele dorp teisterde, zulks volgens Son en Breugel R 50, dd. 4-11-1722. Of hij identiek is met die *Anthony Jansz. Smits*, aan wien, komende van *Budel*,

a) AERT GERRITS, geb. 1604 (N 1219, dd. 19-8-1666, nr. 65), de *Molder* van Son ook in N 1218, dd. 7-11-1664, nr. 94.

m.i.v. 23-4-1713 voor 8 jaar de windmolen van *Veghel* verpacht werd, zou nog nader onderzocht dienen te worden, te meer daar hij met een andere vrouw gehuwd blijkt te zijn, welke *Antonia Cauwenberg* hem te *Veghel* een dochter schenkt, aldaar gedoopt met de naam van *Wilhelmina*. Vast staat nog slechts, dat evengenoemde verpachting aan een *Anthony Jansz. Smits* van de *Vechelse molen* te vinden is in N 7162, dd. 26-11-1712, en dat voor hem borg bleef *Heribertus Smits* te *Teteringen* bij *Breda*.

6. *Adriaen van Lieshout*, was 4-1-1723 volgens Son en Br. R 50 al en 11-5-1726 eveneens volgens R 50 nog in functie; volgens R 51, f. 56v, echter was hij 24-9-1728 „gewezen” molder.

Uit deze laatste acte bleek hij gezien een man geweest te zijn in Son.

7. *Johannes Smits*, van wie wij omtrent dit tijdsbestel slechts notie als *Mulder* van Son verwierven, doordat Son en Breugel R 51, f. 124v, dd. 25-7-1729, ons de treurmare bracht van de dood tgv. verdrinking van zijn zoon, *Jan Smits*. In hoeverre deze *Johannes Smits* verwant is met zijn voorganger, *Anthony Smits* (5) is ons niet bekend b).
8. *Peeter Moonen*, geb. *Hilvarenbeek*, huwde St. Oed. 30-11-1738 *Adriaantje Teulings*, geb. St. Oed., dr. v. *Peter*. In functie als *Mulder* van Son 15-6-1742 volgens *Bladel* R 67 en 17-11-1745 volgens Son en Breugel R 53, f. 188, in welke laatste acte hij in één adem genoemd wordt met enige zijner schoonzusters-*Teulings*, zoals men deze opgesomd kan vinden in onze stamreeks-*Teulings* (*Brab. L.* 1963).
9. *Govert van Hapert*, o.a. 10-5-1756 (N. 1280, f. 339), zn. v *Jan Goorts* en *Aldegonda Bertranus* van *Luyteloer*.

XXII. *Nederwetten* (*Hoydonck*).

1. *Emont Jansz. Kivits*, geh. m. *Liesbeth Jansdr. Pellemans*, als *Mulder* op *Hoydonck* genoemd in *Mierlo* R 71, dd. 1-10-1665. Zijn schoonvader, *Jan Jacobsz. Pellemans*, leerden we immers al kennen als de oudste *Mulder* in *Mierlo*, (al werd hij dan inmiddels naar de 2e plaats verdrongen

b) *Johannes PETER Smits* pacht opnieuw, ingaande half maart 1731 voor 6 jaar deze Sonse molen. Onder de borgen wordt genoemd *GOORT Smits* te *MIERLO*, halve broeder van de pachter, blijkbaar dus een telg uit de familie, later genoemd *SMITS VAN OYEN*.

door de nog iets oudere Peter Jansz. Petersz. van Spreeuwenberg, die we uit Geldrop R 38, dd. 9-9-1662, leerden kennen als bemaler van de molen te Mierlo). We menen hier overigens te mogen volstaan met verwijzing naar de Brab. L. IX, 43, alwaar onder II de oude Pellemans en aanverwanten genoemd werden c).

2. *Peter Petersz. van Dinther*, gehuwd met *Maria Geraetsdr. Corstaens*. Hij is vermoedelijk van omtrent 1680 tot ongeveer 1700 Mulder op Hoydonck geweest, nadeemaal in N 7240, dd. 11-12-1702, van hem t.i.v. *Jan Willem Penninx*, Molenaar op *Hoydonck*, verklaard wordt, dat hij „wel voor 20 jaar henen” de Hoydoncksche Molen zou bemaald hebben. Of moeten we hier begrijpen, dat niet 20 jaar lang, maar 20 jaar geleden, dus omtrent 1680, enige luttele jaren lang Hoydonck door deze Peter van Dinther bemaald geworden is? Zeker is, dat Peter v. D. toch nog 30-10-1703 volgens Son en Br. R 22, f. 120, in leven was! Terwijl zijn weduwe, blijkbaar geboren omtrent 1640, nog 23-3-1725 in Son en Br. R 50 teken van leven als 84-jarige geeft, nadat zij 1½ jaar voordien 20-5-1723 nog in Son en Breugel R 50 haar testament had laten registreren. Hij was, deze Peter van Dinther, een der beide zonen van de oude Peter van Dinther, die we onder de Mulders van Son als de oudste aldaar leerden kennen.
3. *Matheus van der Crabben*, geh. met *Maria*, oudste dr. v. *Herman Martens*, was vermoedelijk 1682-1687 Mulder op Hoydonck. Hem vindt men in onze van der Crabbenstamreeks terug onder IIIc in Brab. L. X, 44. (Vgl. Eindhoven R 54, f. 274, dd. 24-4-1687).
4. *Geraert Lambertsz. van der Hagen*, geh. m. *Theunissen Aertsdr. Donckers* in 2e echt. Als weduwe verklaart Thunissen, dat haar man als zijn voorzaten Hoydonck bemaalde, zelfs wel 40 jaar voor haar zoon, *Lambert v.d. H.*, zulks in S. en Br. R 50, dd. 27-4-1724. Het klopt allerminst met andere meldingen omtrent andere mulders op Hoydonck in die tijd! Zeker is alleen, dat Geraert van der Hagen overleed tussen 7-11-1714 en 6-1-1716: op eerstgenoemde datum wordt hij toch nog wel degelijk in S. en Br. pachter van 's Lands Corenwatermolen Hoydonck onder Nederwetten genoemd en op de 2e datum wordt

c) Na Emont Kivits kwam LAMBERT Petersz. VAN DINTHER, Mulder 1676-'81. (Eindhoven R 92, f. 270v, dd. 22-6-1724. Hij was broeder van 2.

Thuniskien eerstmalig „weduwe” genoemd in Nederwetten R 5, f. 123. (Vgl. Eindh. R 91, f. 179, dd. 1-7-1710).

5. *Jan Willem* (Leonardsz.) *Pennincx*, geh. m. *Joanna Jansdr. Hoefnagels*, heet, zoals we al onder 2 zagen, 11-12-1702 in N 7240 „Mulder op Hoydonck”. Van hoelang tot hoelang? We kunnen het niet met zekerheid zeggen. We weten wel met stelligheid, dat hij voordien Mulder was in het naburige Opwetten, waar hij tussen 1685 en 1693 niet minder dan 9 kinderen, waaronder een tweeling, krijgt. Was hij op Hoydonck misschien onder-pachter?
6. *Laurens Cauwenbergh*, zn. v. *Walter*, geh. m. *Maria Anna van Waginge*, wordt 25-6-1704 in Nederwetten R 5, f. 28, uitdrukkelijk „Mulder op Hoydonck” genoemd. Ook hij was in Opwetten malend, waar hij dan ook ongeveer tegelijkertijd tussen 1701 en 1705 een viertal kinderen laat dopen. Als Pennincx wellicht een onder-pachter van Geraert Lamberts van der Hagen?
7. *Lambert Geraertsz. van der Hagen*, geh. m. *Christina Schutjens*, dr. v. *Mathias*. Van omtrent 1723 tot ongeveer 1736 was deze zoon van 4 Mulder op Hoydonck: 28-8-1723 heet hij namelijk zo in S. en Br. R 50, terwijl 19-8-1738 in S. en Br. R 52, f. 187v, verhaald wordt, hoe hij ruim een jaar geleden overleed met achterlating zijner weduwe en 11 ten dele nog zeer jonge kinderen; voorts vernemen we in deze zelfde acte, dat hij sedert zijn zestiende jaar op de Molen van Hoydonck werkzaam was, eerst als hulp van zijn vader, later als baas 12 jaar lang tot voor twee jaren terug. Naders omtrent deze Verhagen's in onze desbetreffende stamreeks (Brab. Leeuw), waaruit blijkt, dat de Mulder op de *Loonder Molen* onder *Waalre*, *Aert Geraertsz. van der Hagen* (Brab. L., IX, 190, onder 6), een broeder van de onderhavige Lambert! S. en Br. R 50, dd. 11-5-1726, noemt *Lambert v. d. Hagen* en *Adriaen van Lieshout*, als *Mulders v. Hoydonck* en *Son*, in éénstemmige klaagzang, hun berokkend door het hoog water van de jongste winter.
8. *Hendrick Jonckers* heet in een randschrift dd. 1-12-1732 Mulder op Hoydonck in N 1261, dd. 27-11-1726.
9. *Peter Jansen van der Meulen*, in N 1270, dd. 30-11-1734.
10. *Paulus de Laure*, ca. 1740.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

BOSSCHE POORTERS

Jacop van Vladeracken en Jan Jan Zebrechss. verklaren op 20 dec. 1429, dat Aert en Jan, kinderen van wijlen Goyart Smeeds, schepen der stad in zijn tijd, geboren en gedoopt zijn in Den Bosch. (Den Bosch R. 1200 fol. 167).

Henrick Becker en Aert Rover, poorters, verklaren op 20 febr. 1426 n.st., dat Aert Grootart wettige kinderen verwekt heeft uit Geertruyt Aert Hacken, nadat een kind van dit echtpaar ten doop geheven was in Den Bosch door Henrick en Aert voornoemd. (Den Bosch R. 1197 fol. 31).

Henrick van Uden en Aert Dicbier, poorters, verklaren op 24 april 1430, dat Willem zoon van Floris vander Aa gedoopt is in Den Bosch. (Den Bosch R. 1200 fol. 294v).

F. W. Smulders.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

CRABBen-VAN RAVESTEYN. — In de St. Jan van Den Bosch zijn onder dezelfde zerk begraven Jan CRABBen (+ 6 Maart 1518), zijn vrouw Geertruyt, geboren van BEERS (+ 12 Juni 1553) en haar nichten Catarijn CLAESEN van RAVENSTEIN (+ 6 Februari 1622) en Margriet van RAVESTEYN (+ 4 Augustus 1626). Inlichtingen over een of meer van bovengenoemden zou ik in dank ontvangen.

's-Gravenhage, Tomatenstraat 151. Drs. H. C. M. v. d. KRABBen.

RULO. — Op 4-12-1730 zijn te Eindhoven R.K. gehuwd JOHANNES RULO en LUCIA VAN AELST.

Uit dit huwelijk zijn in Eindhoven R.K. gedoopt:

1. Johannes, 10-6-1731 (doopheffers: Joannes Verbeek en Helena Ritmeijers);
2. Cornelis Antonius, 17-1-1734 (doopheffers: Martinus van Houtert en Anna Verbeek);
3. Helena Maria, 8-11-1736 (doopheffers: Arnoldus van Aelst en Cornelia Rietmeijers); gehuwd met Theodorus van Bree;
4. Sophia, 12-12-1740 (doopheffers: Arnoldus van Aelst en Petronella van Roij).

Gevraagd worden de voorouders van Johannes Rulo en van Lucia van Aelst voornoemd.

Gemeentearchivaris Eindhoven, Stadhuisplein 1.

DE AMBACHTSHEERLIJKHEDEN VAN EMMIKHOVEN EN WAARDHUIZEN

De bijdrage „De kerkheuvel te Waardhuizen” van de hand van de heer H. Voogd te Rijswijk, in het tijdschrift *Brabants Heem*, jrg. XIII, blz. 131 e.v. heb ik met veel belangstelling gelezen en lees die nog wel eens.

In die bijdrage spreekt de geachte inzender van de heerlijkheid Waardhuizen. In aanvulling op hetgeen daar staat is het mij mogelijk, een kleine aanvulling op de bezitters van het dagelijks gerecht van Waardhuizen te geven.

De heer de Voogd noemt in zijn gezegde verhandeling als (oudste) heer van Waardhuizen, Arnoud van Uitwijk, n.l. in 1311. In 1382 verleide Willem Heer van Horne en Altena, Jan van Raemsdonc („onsen neve”) met het dagelijks gerecht van Waardhuizen, gelijk Gelij van Utwijc die had gehad ¹⁾. Wellicht was Gielis een bloedverwant van voornoemde Arnoud van Uitwijk. In 1390 was Jan van Raamsdonk gehuwd met joncvr. Heylwige heren Rijcoutsdr. van Heeswijk ^{1a)}. In 1397 werd met het dagelijks gerecht van Waardhuizen beleend, Willem Jansoon van Raemsdonc, bij dode van Jan van Raemsdonck zijn vader, zoals Gillis van Uytwijck dat te houden placht ^{1b)}.

Op blz. 133 van zijn hiervoor bedoelde bijdrage spreekt de heer de Voogd ^{1c)} over Wouter Zegersz. van Emmekhoven ^{1c)} die in 1560, zowel ambachtsheer van Emmikhoven als van

Tenzij anders wordt vermeld, hebben de noten betrekking op het archief van de leen- en registerkamer Holland, berustende op het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage. De afkorting R.A.K.M.C. slaat op de regestenlijst van het klooster Mariëncroon in Heusden. De letters R.A.K.M.D. duiden op de regestenlijst van het klooster Mariëndonk buiten Heusden.

1) Leenregister nr. 51, f. 13 van het 2e deel.

1a) alsvoor, f. 25v.

1b) Repertorium nr. 240, f. 165.

1c) De familie van Emmikhoven is naar mijn mening een zeer oude familie. Een oorkonde uit het jaar 1312 noemt Henric van Emmekoven (schild)knaap van Gerard van Horne, heer van Horne en Altena. Te oordelen naar het wapen hetwelk zij voerde (twee rechtopstaande geëndosseerde zalmen), zal zij gesproten zijn uit een jongere tak van de aloude heren van Altena (die hetzelfde wapen voerden). De bedoelde oorkonde staat met de 7 uithangende zegels afgebeeld in de handelingen van het provinciaal genootschap in Noord-Brabant (jrg. 1944-1947), naast blz. 82. De zes andere zegels welke aan die oorkonde hangen zijn van Jan van Rijswijk, ridder; Aert van Uitwijk; Diederic de Borchgraaf, Gijsbrecht van de Zande en Diederick van Anle. Behoudens van der Zande voerden naar mijn mening, al deze zegelaars de ruggelings geplaatste zalmen. Het zegel van v. d. Zande bestaat uit drie jachthorens.

Waardhuizen was. In aansluiting daarop kan ik nog het volgende mededelen. Op 10 mei 1409 werd Wouter van Emmikhoven Zegerszn., door de graaf van Holland beleend met een hoeve lants aan die lage zijde van de Werken, met het *dagelijks gerecht tot Emmikhoven* met alle toebehoren en met een smaltiende daar Willem van Oosterhout de wederhelft van placht te houden, hem aanbestorven van Zeger Wouters zijn vader ²⁾. In een akte van huwelijksvoorwaarden, opgemaakt te Gorinchem op 8 mei 1513 ³⁾, wordt een andere Wouter Zegersz. van Emmikhoven ambachtsheer van het dorp van die naam genoemd. Als men let op hetgeen hierna volgt, zal men dan niet mogen aannemen, dat de heerlijkheid van Emmikhoven, reeds vóór de belening van het jaar 1409 en tot 1562, steeds van vader op zoon in de familie van Emmikhoven vererfd is geweest? Het desbetreffende repertorium op de leenregisters ^{3a)} vermeldt het volgende omtrent de heerlijkheid van Emmikhoven. Dat dagelike gerechte van Emmichoven mit allen sijnen toebehooren breucken, ende forfaicten tot tien schellingen toe, Item allen anderen vervallen 10 schellingen inden gerechte voorschr. Item een smaltiende aldaer.

Verlijd Cornelis van Emmichoven bij doode van Wouter van Emmichoven sijn vader 1562,

Verlijd Heyndrick Pieterssen Vriese bij opdracht van Cornelis voorsr., anno (15) 62.

Verlijd Dirck de Burg Grave Cornelissoen tot Gorcum bij opdracht van Heyndrick Pieterssen Vriessen voors., anno 1567

Verlijd Joncheer Johan Schellaert bij gifte van de vrouw van Altena ende dat nae voorgaende resignatie enz. bij de dogter vande voors. Dirck de Burggrave daer van gedaen, den 27 juni 1590.

Verlijd Johan ten Hage bij doode van juffr. Judit Schellaers sijn moeder, die aangekomen was van voors. Johan Schellaert haren vader, 6 juli 1644

2) Leenregister nr. 54, f. 55v.

3) Leenregister nr. 125, capittel Altena, f. 1. Blijkens deze geregistreerde akte hadden die huwelijksvoorwaarden betrekking op de genoemde Wouter Zegersz. van Emmikhoven en Elisabeth Burchgrave Cornelis dr. ZIJN moeder was jvr. Joost, dochter van Mattijs van Muywijk. HAAR vader Cornelis de Burchgrave was gehuwd geweest met Jenne Dirck Ketelaers. ZIJ waren de ouders van voornoemde Elisabeth, Jan en Cornelia de Burchgrave en van de vrouw van Pieter die Vriessen. HAAR grootvader van moederszijde, Dirck Ketelaers, had ook een zoon Mr. Gerit Ketelaers.

3a) Repertorium 238, f. 341.

Verlijd Dirck ten Hage bij doode van Johan ten Hage zijn broeder.

Verlijd Adriaen de Burggrave wonende tot Gorinchem bij doode van Aeltgen de Burggrave zijn nigte, die daer aangekomen was bij doode Dirck de Burggrave haer vader en dat volgens brieven van relieff dd. 12 september 1640.

Verlijd Mr. Nicolaes Derhout bij opdragte van Adriaen de Burggraven den 4 mei 1643

Verlijd Gerard van Blocland als bestorven bij dood Nicolaes Derhout zijn swager, 10 september 1659

Verlijd Maerten van Blockland bij doode van Gerard van Blocland zijn vader

Verlijd Jacob van Meeuwen van Heynsberg oud burgemeester der stad Dordrecht oud 54 jaren bij opdracht van Maerten van Blockland, den 6 juni 1697.

Verder staat op fol. 344 van hetzelfde repertorium (nr. 238): De Ambachtsheerlykheden van Emmickhoven Waardhuysen en Ganswyck met allen sijnen toebehoorten

Verlijd Mr. Mathijs Belaerts oud raad der stad Dordrecht uit kracht van de verkoping door Haar Ed.Groot Mogenden gedaan, 25 oktober 1724.

Verlijd Pieter Mathijs Belaerts wonende te Nijmegen oud (niet ingevuld) jaren, bij doode van Mr. Matthijs Belaerts in zijn leven heere van Wieldrecht etc. etc. zijn oom, den 10 december 1744

Verlijd Mr. Agatus Caxvinus Beelaerts bij doode en overlijden van Pieter Matthijs Belaerts zijn vader, den 1 september 1797

(In de marge staat, dat Henrietta Adriana van Vreedenburch weduwe van Mr. Pieter Matthijs Beelaerts was).

Blijkens het repertorium nr. 240 (fol. 113) op de leenregisters van de leen- en registerkamer Holland, zijn de volgende van Emmikhoven's met een huis en hofstad te Emmikhoven en Waardhuizen beleend geweest.

Een Huysinge ende Hofstede mit Boomgaerden, ende mit vijfftien mergen landts, ende anders sijnen toebereyden inden ban van Emickhoven, ende Waerthuijsen

Verlijd Heer Claes Oem van Arckel ⁴⁾ als eerst opgedragen

⁴⁾ In vroegere akten wordt hij (ridder) Claes of Nicolaas van Arkel genoemd.

hebbende zijn hujs ende een gesate datter toebehoort
gelegen inden gerechten van Emmichoven, ende negen
mergen lants, gelegen inden gerechte van Waerthuijsen,
anno 1334.

Verlijd Wouter van Emmickhoven bij doode van Seger
Wouterssoon zijn vader, anno 1411 ^{4a)}

Verlijd Seger van Emmickhoven bij doode van Wouter van
Emmickhoven zijn vader, anno 1439 ⁵⁾

Verlijd Seger ^{5a)} Wouterssoon, anno 1482

Verlijd Wouter van Emmickhoven bij dode van Seger
voorss. zijn vader, anno 1530.

Vide Vide ibidem huwelixe voorwaerde tusschen Wouter
voorss. en Elisabeth Cornelis dochter (de Burchgrave)

Verlijd Gillis Schellaert, anno 1557, bij overgifte van Seger
voorss. ⁶⁾

Verlijd Heijnrick Pieterssoon de Vries bij overgifte van
Gillis Schellaert, anno 1560

Verlijd Dirck die Burchgraef tot Gorcum bij overgifte van
Heynrick Pieterssoon voorss., anno 1567

Verlijd Aeltien die Burchgraeff Dirck dochter, bij dode van
Dirck voorss. haer vader, anno 1583

Verlijd Jan Dirout Claessoon bij opdragte van Mr. Adriaen
van Weresteijn als speciale procuratie hebbende van Ael-
tien die Burchgraeff voorss. den 20 november 1598

Verlijd Machtelt Jan Dierouts dochter ende haar suster bij
dode van Jan voorss. heurluyder vader, den 26 mei 1627

4a) De grafelijkheid beleende hem daarmede in haar kwaliteit van heer
van Arkel (leenregister nr. 54, f. 81v). Deze van Emmikhoven was gehuwd
met jvr. Agnes Claes Benedansdr. (Leenregister nr. 54, f. 55v., dd. 1409).

5) Zie ook de akte van belening in het register nr. 114, f. 147v. waar-
uit wederom blijkt, dat dit leengoed oorspronkelijk tot het land van Arkel
heeft behoord.

5a) Zeer waarschijnlijk is hij het geweest die in 1526 was gehuwd met
Cunera, dochter van Henrick Gemonts (van de Zijdwijn), schepen van
Heusden. (Heusden R. 285, f. 24). Joncker Johan Scheelaert bleef in 1576
borg voor Seger van Emmicoven (Heusden R. 271, f. 11). In 1580 leefde Jan
Segers van Emmichoven (Heusden R. 593, akte nr. 115). In 1586 woonde
een Seger Jans van Emmichoven te Woudrichem (Heusden R. 276, f. 40v.).
Een Seger van Emmichoven was in 1601 gehuwd geweest met Marta Cor-
nelisdr. (van Giessen?); (Heusden R. 290, f. 13). Cornelis Jacobs was in
1576 voogd over de weeskinderen van Seger Janssen van Emmecoven
(Heusden R. 271, f. 46). *Zeger Janssen van Emmichoven* was in 1597 (met
anderen) testamentair erfgenaam van Mariken Jan Ha(e)gen(s). (Heus-
den R. 430, f. 6v en 10v.).

6) Deze Gillis was schout tot Waert (= Waarhuizen); zijn vader
heette eveneens Gillis (leenregister nr. 128, capittel land van Altena f. 2).

Van nychws (opnieuw) verlijdt Machtelt Dierouts alleen en t' voorgaende verley geannulleert den 23 mei 1636

Verlijdt juffr. Clasina Diersout bij dode ende overlijden van juffr. Machtelt Diersout haer suster den 26 novemb. 1648

Verlijdt Johannes van Cuijl bij doode van Clasina Dierout voornt zijn moeder, den 11 maart 1651

Verlijdt Martinus van Cuyt bij overlijden van Johan van Cuijl voornoemt sijn vader, den 3 november 1698, woont in Gorinchem, oud 33 jaren

Verlijdt Gerrit Antony Kenniphaas, wonende te Almkerk, bij opdracht vande voornoemde Martinus van Kuyl, den 11 april 1732

(Terzijde van dit leen staat in het repertorium : „Gellodialiseert bij brieven van conversie in dato 17 april 1735).

Op welke wijze het hiervoor bedoelde leen van Claes van Arkel aan de familie van Emmikhoven is gekomen, is mij tot heden niet gebleken 7).

Omdat dit leen vanaf 1409, steeds van vader op zoon in de familie van Emmikhoven vererfd is geweest, behoefde de heerlijkheid van die naam, tot 1562 niet aan de grafelijkheid te vervallen, wegens gebrek aan een mannelijk oir in die familie en kan óók die heerlijkheid zeer goed in die familie v. Emmichoven zijn gebleven, zoals ik hiervoor reeds opmerkte.

Een ander huis te Emmikhoven was weleer eigendom van een andere van Emmikhoven. Blijkens de leenregisters van het zelfde archief, droeg Roelof Mathijszn. van Emmikhoven aan de graaf op, zijn huis met hofstad, zoals die gelegen waren „in-ne Emmecove tusschen heer Clays erve van Arde aen die eene sijde ende tusschen Willem Pleynouts kindere aen die andere side” 8). De graaf beleende deze van Emmikhoven in 1339 met deze goederen. In 1355 werd deze van Emmikhoven andermaal hiermede beleend 9). Nadien ben ik dit huis in de repertoria van Altena niet meer tegengekomen. Misschien is het aan de grafelijkheid vervallen.

Wellicht behoorde tot laatstbedoelde familie ook, Roelof van Emmichoven, wiens weduwe in 1377 „Hille” wordt genoemd. Zij had een dochter Mechteld en droeg in hetzelfde jaar een erfeijns en land op aan Jan Kuyst Arnt Dideric Kuystzoonsz.

7) Claes van Arkel was in 1339 gehuwd met vrouwe Lisabeth Hendrixdr. van Emmichoven.

8) Leenregister nr. 30, f. 43. 9) Leenregister nr. 42, f. 23v.

Een Roelof van Emmichoven, kanunnik van St. Poulus te „Ludick” had in 1417 een broer Robbrecht. In 1398 leefde een Heynman Roelofsz. van Emmichoven, die gehuwd was met Goeswijn Goeswijn Segerszoonsdr.¹⁰⁾.

Een andere familie v. Emmikhoven was, Mathijs Reynersz. van Emmichoven, aan wie op 21 januari 1445, den middelsten camp van 20 mergen land gelegen in Polsbroek kinderen camp werd opgedragen door Godevairt Hugén zn., priester. In 1468 volgde diens dochter Stijne van Emmichoven haar vader op in dit leengoed (wegens overlijden). Stijne verkocht dit land aan Dierick Ghijsbrechts in 1506¹¹⁾.

Tot weer een andere tak van deze familie behoorde Jan van Emmichoven die vóór 1409 gehuwd was met Lijsbet, een (bastard?) dochter van Willem, heer van Oosterhout, ridder, welke ridder in 1395 nog gehuwd was met Heijlwich van Wasenaar en een natuurlijke zoon was van Willem van Duivenvoorde. Jan van Emmichoven had in 1386 bij gemelde vrouw een zoon Willem, die in dat jaar een leengoed (de helft van 6 morgen te Emmikhoven) opgedragen kreeg. In dit leen volgde in 1409 op, een broer van laatstbedoelde, óók Willem genaamd, „na doode zijns vaders”. Daarna volgde op, Heer Adriaen van Emmichoven, wien het op 22 juli 1462 was aangekomen van zijn broer Willem van Emmichoven Jansz. In een ander leengoed „op Ganswijk onder Emmikhoven”, hetwelk door de heer van Oosterhout aan (zijn dochter) Lijsbeth, gehuwd met Jan van Emmichoven was opgedragen, volgde in 1409 op, Adriaen van Emmichoven Jansz. en in 1462, Heer Adriaen van Emmichoven¹²⁾.

In 1396 droeg Dirck van Emmichoven Willemsz. een „tiende” op, welke gelegen was in het land van Altena in Rijswijk, gelijk hij dat van de heerlijkheid van Altena te houden placht, aan Heer Ghijsbrecht van Herwijnen¹³⁾.

Tot slot kan nog worden vermeld, dat het schepenzegel van Aart van Emmichoven, schepen van Woudrichem, hangt aan een tweetal akten uit de jaren 1484 en 1488 van het klooster Mariëncroon te Heusden¹⁴⁾.

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

10) R.A.K.M.C. nrs. 30, 31, 102 en 196 en R.A.K.M.D. nr. 27.

11) Leenregisters nr. 115, capittel land v. Heusden (ongefol.); 118, cap. l.v. Heusden, f. 1); 123, cap. l.v. Heusden f. 1v.).

12) De 5-delige uitgave „Het archief v.d. Nassauschen Domeinraad”, repertorium-deel, leengoed 81e en 86.

13) Repertorium nr. 240, f. 112.

14) R.A.K.M.C. nrs. 304 en 318.

(Vervolg van pag. 47)

XXIII. Liempde (Casteren).

1. *Mathys Dirx*, Mulder tot Casteren in Bortel R 68, dd. 11-2-1559.
2. *Huybert Dirx*, zn. v. Mathijs en Jenneken Woutersdr. van Ryel, van ca. 1584 tot 1600. Men zie b.v. Bortel R 74, dd. 3-3-1587, waarin ook zijn zwager, Leendert v. Duysel, Mulder te Bortel.
3. *Dirk Dirx*, zn. van 2, geh. m. *Agnes de Bresser*, d. v. Jasper Dirck Peter, schepen Bortel 1592, en Geertruyt Anthonisdr. Henrix Schellekens. Van ca. 1600 tot zijn overlijden voor 1654. Men zie Bortel R 86, dd. 26-3-1626, en R 94, dd. 1634, f. 192, en ook N 4718, dd. 20-9-1639.
4. *Adriaen Dirx (van Mierlo)*, huwt Liempde 3-6-1684 *Aelcken* Martensdr. Martens Huyberts van den Venne, wier vader president-schepen van Liempde was. (Hun huw. voorw. 29-3-1664 voor Not. v. d. Heuvel R 266, blz. 25¹⁾).
5. *Jan* (Michielsens) *van der Crabben*, begr. Liempde 1-6-1700, geh. m. 1e. *Anthonisken Jansen*, 2e. *Maria N.*, begr. Liempde 18-4-1695. *Mulder* op de *water-én-wintmolen* van Casteren onder Liempde volgens N 421, dd. 19-8-1675. (Vgl. Brab. L., X, 40, onder II).
6. *Niclaes Teulings*, zn. v. Willem, begr. Liempde 7-11-1698, geh. m. *Jenneken van der Crabben*, begr. Liempde 20-1-1710, schoonzoon van 5. *Mulder* op Casteren, zo b.v. volgens N 7156, dd. 3-10-1690. (Vgl. Brab. L., X, 40, o. II, 4).
7. *Jenneken*, wed. Nicolaes Teulings (6), ook van 25-3-1702 tot 25-3-1708 en later tot aan haar verscheiden begin 1710 volgens N. 426, dd. 4-5-1708.
8. *Petrus Teulings*, ged. Liempde 24-7-1684, zn. v. 6, begr. Liempde 31-7-1754, geh. m. *Elisabeth van Mensfort*, begr. Liempde 21-2-1736. Van omtrent 1710 tot omstreeks 1754 was hij in opvolging zijner ouders de Molen van Casteren

1) Deze 4 oudste Mulders op Casteren danken we aan het verdienstelijk speurwerk van F. W. SMULDERS.

Nog een andere zoon van Mathijs Dirck en wel Jan Dirx wordt dd. 18-9-1546 in Bortel's Schepenenprotocol genoemd.

bemalend na tot het „brecken van granen” van hen een zorgvuldige opleiding ontvangen te hebben, naar we uit een bron vernamen, genoemd in onze stamreeks-Teulings onder IV, d, alwaar men ook de talrijke door hem in de loop der jaren, eerst voor de Notaris, dan voor Buxtelse schepenen, aangegane pachtcontracten kan vinden.

9. *Jan Schepers*, zn. v. Hendrik, geh. met Joanna Petersdr. *Teulings*, schoonzoon van 8.

XXIV. *St. Oedenrode (Wolswinckel).*

1. *Jan Gysberts van der Asdonck* o.a. 1657 (St. Michiels-gestel R 49, f. 11v. Zie ook N 278, f. 346, 1657).
2. *Peter van Dinther*, die later Lands Watermolen van Son ging bemalen, zodat omtrent hem alles te vinden is in Brab. L. XII, 44.
3. *Jan van Breckel*, zn. v. Hendrick. Tot 1-1-1697 Mulder op Wolfswinkel, zo ook volgens St. Oedenrode R 163, f. 178, dd. 13-4-1693, en R 165, f. 10, dd. 24-3-1698.
4. *Hendrick van Horen*, zn. v. Dielis, geh. m. *Anneken van der Crabben*. Vanaf 1-1-1697. Omtrent hem in onze stamreeksen-van der Crabben (Brab. L., X, 41, onder II, 5, waaraan dient toegevoegd, dat hij gedoopt werd te Veghel 22-7-1652) en -van Horen (Brab. L. XI). Voordien was hij Mulder te Lieshout.
5. *Gerrit van Horen*, half-broeder van 4, overl. 1755, geh. m. *Hendrina Mercx*. Ook omtrent hem meer in onze stamreeks-van Horen (Brab. L. XI).
- 6 en 7. *Egidius* en *Petrus van Horen*, zoon en kleinzoon van 5.

XXV. *St. Oedenrode (Borgmolen).*

1. *Constantinus van Beurden*, zn. v. Cornelis, gehuwd met *Geertruyt Jan Dierx Kivits*, Mulder op de Borgmolen te St. Oedenrode ook volgens St. Oedenrode R 162, f. 74, dd. 5-3-1687, bevattende een pachtcedulle waarbij de molen tot *Veghel* verpacht wordt aan „*Stans van Beurden, tegenwoordigh mulder* der vrijheydt v. St. Oedenrode”, zulks m.i.v. Beloken Pasen 1687 en wel voor 8 jaren; het was een wintcorenmolen daar in *Veghel*.
2. *Petrus Teulings*, ged. Helvoirt 11-2-1669, begr. St. Oedenrode tussen 1736 en 1740, huwde 3-maal, zoals onder meer te lezen staat in onze stamreeks-Teulings. Hij was

- een kleinzoon van moederskant van 1, daar zijn vader, Claes Teulings, gehuwd was met een dochter van Stans van Beurden. (Vgl. onze stamreeks-van Beurden).
3. *Nicolaus Teulings*, ged. St. Oedenrode, overl. ald. voor 22-12-1740 ongehuwd; hij was zn. v. 2.
 4. *Jan Teulings*, ged. St. Oedenrode 14-11-1724, geh. m. Maria Thomassen, jongere broeder van 3. Zijn mulderschap te St. Oedenrode is enigszins twijfelachtig.
 5. *Willem van Heeswijk*, geh. m. Anna Maria Teulings, schoonzoon van 2.

XXVI. *Aerle-Beek.*

1. *Ruth Pellemans*, zn. v. Mathijs, werd 24-1-1650 in Mierlo R 69, f. 65, al „gewesen” *Mulder van Aerle* genoemd.
2. *Wijnand van Amstel*, zn. v. Jan, heet 15-12-1672 in Aerle-Rixtel R 43 „*Mulder te Beek bij Aerle*”, die alsdan een hoeve pacht te Beek aan de Heuvel. Zeer vermoedelijk is hij een nazaat — kleinzoon? — van die Wijnand van Amstel, waarover gehandeld werd in Brab. Leeuw VII, 174, onder IV ter.
3. *Andries van der Crabben*, huwt 1e. *Gertruida Pennincx*, dochter v. Willem Jans en Helena N.; huwt 2e. *Helena van Velthoven*. Hij heet *Mulder van Aerle-Beek* in N 7156, dd. 3-10-1690. Meer omtrent hem in onze stamreeks-van der Crabben in Brab. Leeuw X, 43, onder IIIb.
4. *Joannes Roeffs*, zn. v. Petrus, geh. m. *Emerentiana van de Laerschot*, geb. Dinther, dr. v. Jan Elias. Jansz. en Digna van der Dussen. Voordien was hij *Mulder te Lieshout*, waar hem dan ook tussen 1691 en 1702 vijf kinderen gedoopt werden. Eerst daarna wordt hem te Beek en Donk 10-6-1707 een dochter, Joanna Waltera Roeffs, gedoopt, zodat we moeten aannemen dat hij tussen 1702 en 1707 pas *Mulder te Aerle-Beek* geworden is.
5. *Elias Roeffs*, ged. Lieshout 25-10-1693, zn. v. 4, geh. m. *Elisabeth van Heeswijk* (van Wamel).
6. *Jan Eycken*, ged. Eindhoven 1716, huwt St. Oed. 6-3-1740 *Honorina Teulings*, geb. ald. 1714. Wordt nog 17-11-1745 in Son en Breugel R 53, f. 188, als *Mulder van Aerle-Beek* genoemd.
7. *Dielis van Will*, *Mulder te Beek en Donk* vanaf 1746 volgens Brab. Leeuw i.v. van Will.

8. *Willem van Sambeek* pacht voor 6 jaar de Windmolen van *Aerle-Beek* vanaf half Maart 1751 volgens Boxtel R 146, f. 55v, dd. 8-9-1751.
9. *Petrus Schey*, geh. m. *Justina van Will*.

XXVII. Lieshout.

1. *Hendrik van Horen*, zn. v. *Dielis*, huwt *Anneken van der Crabben*. Mulder 1678-1690 te Lieshout. Werd zijn oudste dochter te Liempde gedoopt, zijn 6 overige hier. Zie onze stamreeksen-van der Crabben en -van Horen in Brab. Leeuw, X en XI.
2. *Joannes Roeffs*, zn. v. *Petrus*. Mulder te Lieshout 1690-1702, alwaar hij in die jaren 5 kinderen krijgt.
3. *Joost Roeffs*, zn. v. *Joost*, huwt 1e. *Antonetta van der Crabben*, huwt 2e. *Someren* 4-4-1734 *Josijn*, wed. v. *Frans Verasdonck*. Mulder Lieshout 1702-1705. Hier krijgt hij 3 kinderen, later te Asten tussen 1705 en 1718 nog 5, zodat het onjuist was de moeder dezer kinderen, *Antonetta van der Crabben*, reeds dood te verklaren voor 30-11-1705 ¹⁾.
4. *Dielis van Will*, ged. Lieshout 6-9-1708. Mulder eerst te Lieshout, dan te Veghel, Couvering en Beek en Donk (vanaf 1746, zie onder XXV, *Aerle-Beek*, 7).

XXVIII. Zeelst.

1. *Peter van Heeswijk*, nog 15-12-1698 in Veldhoven R 40, f. 195, als *Mulder van Zeelst* genoemd. Later zou hij naar Gestel-Gennip (1702-1704), Reusel (1711-1712), Eersel (1715 o.a.) en Someren (1722 en 1723 o.a. volgens Asten R. 115, dd. 21-11-1723) komen als Mulder.
2. *Jan Huybrechts (van den Boomen ?)*, geh. m. *Anna Petersdr. van Dijck*, die beiden 7-4-1700 nog in leven blijken volgens N 1251 en hij als... Mulder van Zeelst. Of hij dezelfde is als de *Jan Huybrechts van den Boomen*, dien we 1701-1750 de Stipdonckse molen zagen bemalen (XII, 4) ?
3. *Dirck Heuvelmans*, huwt Geldrop 25-2-1748 *Anna Barbara de Bruyn* of *Bruynen*. Van Geldrop, waar hij woonde, verwerft hij 3-1-1757 volgens Geldrop R 63, f. 128v) een ontlastbrief naar Zeelst. Ook 18-1-1760 blijkt hij vol-

1) Als in Brab. L. door ons X. 42, onder III 4.

- gens Geldrop R 63, f. 180, nog in Zeelst als Mulder te staan. Voor hem zie men in onze Heuvelmans-stamreeks.
4. *Michiel van der Camp*, tot omtrent 1768 was hij *Mulder* te Zeelst, want vanaf 1-1-1768 bemaalde hij de Budelse korenwindmolen volgens Bergeyk R 84, f. 114v, dd. 7-10-1767, geregistreerd in Eindhoven 1-9-1767. Als *Stratum*, Budel en Soerendonk behoorde ook Zeelst tot de zg. „Domaniale” oftewel Prinsen-Molens.
 5. *Hendrik Heymans*, komend van Weert, 1777-1779 te Zeelst volgens Eindh. Verp. prot. (6).
 6. *Wilhelmus de Laure*, van 1768 af te Zeelst, zodat men hem dan ook als pachter van 1780-1782 en 1782-1788 aantreft in het tot ons gekomen deel van het Eindhovense Protocol der Verpachting van de Domaniale Molens. Eerder stond hij als Mulder te *Maarheeze*, waar hij dan ook zijn beide eerste kinderen liet ten doop houden. De beide volgende kinderen werden echter al vanaf 1768 te Meerveldhoven bij Zeelst gedoopt. Niet uitgesloten, dat hij tot omtrent 1800 te Zeelst als Mulder werkzaam bleef, want hij werd pas 15-12-1801 in het naburige Veldhoven begraven. In onze van *de Laure*-stamreeks staat hij onder VIIb (Brab. Leeuw X).

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. A.W. Swane.

NICASIUS, vulgo : SEYN

Dat *Seyn* als vulgaire afbreëvatie van *Nicasius* gebezigd werd, althans in *Heeze* en *Leende*, zal men in onderstaande regelen bewezen vinden. Zeker wordt daar aangetoond, dat zij om beurten voor een en dezelfde persoon gebezigd werden. Maar zou *Seyn* via bv. een zij het lichtelijk imaginair *Nicasinus* niet een afkorting van dat *Nicasius* kunnen geweest zijn zoals op analoge wijze toch ook *Seyntje* een afkorting mag heten van *Nicolasina* en *Nicolaa* ? Zeker is, dat beide vormen al oud zijn : Heet Huizinga toch *Seyn* een oude mannen-voornaam, terwijl reeds in de 8e eeuw een Bisschop van Reims de naam *Nicasius* droeg.

En F. W. Smulders wijst ons op een „Nycasius Gielis Zweders”, comparerend in „zijn” Bosch-protocol R 1255, f. 319, en R 1263, f. 203v, telkens omtrent 1490 en natuurlijk weer in *Heeze*, waar trouwens als in het naburige *Leende* ook „*Sijnen*”

als patronycum vaak voorkomt, waarvan men een neerslag kan vinden in Ned. Patr. 1957, p. 350 e.v. Memoreren we hier ook nog even een der Martelaren van Gorcum en wel... *Nicasius Hesius*, zn. v. Jan Jansen, naar Schutjes, IV, 102, omtrent 1520 te Heeze geboren....

Inderdaad vonden we in Heeze en Leende Seyn en *Nicasius* door elkaar gebruikt en wel op bijzonder in het oog springende wijze bij het huwelijk te Leende voor Schepenen 8-10-1679 van *Sijn* Jan Sijnen met Geertruy Jacob Coolen, die aldaar even te voren 18-9-1679 voor de Pastoor getrouwd waren als *Nicasius* Jan Zijnen en Geertrudis Jacob Koolen a).

En een Petronella Swuesten wordt Leende 2-6-1664 gedoopt als dr. v. *Nicasius* Jansz., terwijl zij als moeder van haar Leende 28-11-1696 gedoopte zoon zelf dr. heet van *Sijn* Swuesten en in Heeze en Leende R 104, f. 88, dd. 3-12-1708, eveneens „Preyn *Sijn* Swuesten” genoemd wordt, als zij daar met haar man, Anthony van der Crabben, optreedt. (Vgl. Brab. L. X, 45, sub IIIe). En de vader dezer Petronella of Preyn Swuesten moge dan ook bij een huwelijk Leende 23-2-1669 als testis „*Nicasius* Jan Swuesten” heten, even voordien noemt men hem als getuige bij een ander huwelijk Leende 14-10-1668 „*Sijn* Swuesten” b).

's-Bosch.

J. A. W. Swane.

a) *Sijn's* vader Jan Sijnen was gehuwd met Catharina Gillis, waaruit we te Leende wel 3 anderen, niet echter *Sijn* zelf gedoopt vonden.

b) *Sijn* Swuesten was te Heeze geboren als zn. van Jan Petersz. en Ida Aertsdr. Melchior; met een zuster en 2 broers in H. en L. R 98, f. 342, dd. 29-12-1668. Voor nog andere Sijnen's zie men H. en L. R 97, f. 303, dd. 15-7-1662, en f. 21, dd. 10-4-1657, R 104, f. 196v, dd. 1-7-1711, en R 98, f. 98, resp. 154, dd. 24-4-1664, resp. 22-6-1666. Omtrent zekere *SIJN* Marten Melchior een 4-tal aeten in H. en L. R 98.

MONTENS EN HET KLOOSTER VAN HET H. GRAF TE TURNHOUT

Weleens heb ik mij afgevraagd waarom verschillende leden van het geslacht *Montens*, een familie van ambtenaren van de Nassau's baronnen van Breda en burgemeesters dier stad, in de kloosterkerk van het H. Graf te Turnhout, welke plaats vrij verwijderd van Breda is gelegen, zijn begraven en waarom zij in die kerk een familiegraf hadden.

De Annalen van genoemd klooster gepubliceerd in Taxandria,

Tijdschrift van de Koninklijke Geschied. en Oudheidkundige Kring van de Antwerpse Kempen jaargang 1961, geven een verklaring.

Onder de religieuzen die in 1662 uit Hasselt kwamen om een klooster te Turnhout te stichten behoorde Agnes Montens. Marie Montens, dr. v. mr. Godevaart Montens, raad van de Prins van Oranje en Catharina Goris, gedoopt te Hilvarenbeek op 5 september 1642 trad ook in het klooster van het H. Graf. De volgende Montens die aldaar kloosterzuster werd op 7 mei 1717 was Catharina Florentina, dochter van mr. Gerardus Franciscus Montens en Maria Anna de la Rue. Zij was op 26 februari 1698 te Breda geboren.

Een broer van haar moeder Cornelis Ludovicus de la Rue kanunnik van de St. Petruskerk te Turnhout en rector van het klooster van het Heilig Graf liet in 1725 in de kerk van het klooster een grafkelder maken die het familiegraf van de familie Montens zou worden.

In die kelder werd op 9 augustus 1731 mr. Cornelis Ludovicus Montens, advocaat te Breda en gehuwd met Maria Francisca van Dunne bijgezet. De 12e mei 1743 geschiedde dit met Anna Ida van Dunne de echtgenote van mr. Gerardus Petrus Montens broeder van bovenvermelde Cornelius Ludovicus.

De dochter van dit echtpaar, Elisabeth Catharina Josepha Montens, werd op 31 december 1749 bij haar moeder begraven. Haar vader, overleden op 29 januari 1750, werd op 3 februari d.a.v. in deze kelder bijgezet. Ook Ludovicus Leonardus Emanuel Montens, geboren te Breda op 24 december 1725, broer van voornoemde Elisabeth Catharina Josepha Montens, pastoor te Bavel, overleden op 23 augustus 1759 werd daarin begraven.

De laatste Montens die in Turnhout werd begraven was mr. Johannes Gerardus Josephus, geboren te Breda 20 juli 1723, uit het huwelijk van mr. Cornelis Ludovicus Montens en Maria Francisca van Dunne. Hij overleed op 2 september 1770 te Vrijhoeven Capelle.

B. d. R. v. Z.

HUWELIJKS-PERIKEL

Onder streng voorbehoud werd in Brab. L. VII, 38 en 39, gesuggereerd, dat *Jacobus Feylingius*, schoolmeester te Aelst, hertrouwd zou kunnen zijn met ene *Ida Loon*, waarbij als vermoedelijke datum werd aangegeven tussen 15-2-1684 en 25-8-1686.... N. 1234, dd. 28-12-1685, onthulde inmiddels, dat inder-

daad in deze periode even na laatstgenoemde datum Mr. Jacobus Feylingius voornoemd in de echt trad met Ida Dirx Henskens van Budel, die dan ook in evengenoemde Notariele acte zijn „toecomende bruyt” heet, zijnde deze acte een „inventaris”.

's-Hertogenbosch.

J. A.W. Swane.

1) Ida Loon werd aanvankelijk onjuist opgegeven t.g.v.d. omstandigheid, dat het betreffende register door Jacobus Feylingius tevens als huishoudboekje werd gebezigd; zo kwam achter IDA te staan LOON (voor mijn dienstboeke) zo en zoveel duiten....

DE OUDERS VAN MEESTER GODSCALC ROOSMONDT?

In de bundel „Oud Eindhoven” 1) pp. 84 vv. verscheen een artikel over „De eerwaardighe Heer Meester Godscalc Roosmond, Doctoer in der Godheyt”, van de hand van H. Mandos. Afgezien van de bij Houben 2) vermelde Ghysbrecht Roosemonts was er „van een Eindhovens geslacht Roosemont geen spoor te vinden”. De auteur raadpleegde met behulp van de Hr. F. Smulders de Bossche protocollen, doch tevergeefs, hoewel we met een tak van de Bossche familie van die naam te doen hebben.

In Eindhoven zelf komen we echter dichterbij de oplossing: Op 1-8-1510 compareren aldaar „Joncfrau Margriet, weduwe Ghysbrechts Roosmons en Jannen haer wittige soon”. Deze Ghysbrecht, over wie ook Houben sprak, leefde nog op 16-4-1510 en had meerdere, niet met name genoemde kinderen (3 en 4).

Aangezien Godscalc geboren moet zijn in p.m. 1485 kunnen we met grote waarschijnlijkheid aannemen dat zijn ouders het gemelde echtpaar waren, hoewel nog niets is bewezen. Aansluiting met de Bossche Roosemonts laat ik graag aan anderen over.

Nijmegen.

fr. Lucas van Dijk oesa.

1) „Oud Eindhoven, voorstudies tot de geschiedenis van Eindhoven”. Bijdragen tot de studies van het Brabantse Heem, Deel 1. Eindhoven 1950.

2) L. Houben. „Geschiedenis van Eindhoven”. I, p. 80. Turnhout 1890

3) Eindhoven R 28, f. 35r. 1-8-1510.

4) Eindhoven R 28. 1' folio ongenummerd. 16-4-1510.

Dr. Th. J. A. J. Goossens. Een wapenboek van leden van het Tweede Lid der Staten van Brabant, 1686-1787, z.j. (1962). Niet in de handel. 32 pag. met 1 ill., bijl. en noten.

Deze studie is in deze haastige tijd een uitzondering. Men zou dat zogenaamd kunnen aantonen door het ontbreken van jaar van uitgifte en de vermelding, dat zij niet in de handel is, maar het vraagstuk ligt kennelijk anders. Dr. Goossens heeft daarvoor willen bewijzen — en hij levert dit inderdaad —, dat hij met zijn 80 jaren nog medetelt in de kring der Noord-Brabantse geleerden. Misschien wil hij ook te kennen geven, dat hij niet voor iedereen schrijft, met name voor sommigen ener jongere generatie, die zich met de ellebogen plaats trachten te maken. Zo kan men het althans uitleggen, maar dan zou men de wetenschappelijke vrijgevigheid van de auteur miskennen.

De redactie van de Brabantse Leeuw waardeert hem en het is met een gelukwens, dat zij deze publicatie aan haar lezerskring aankondigt. Ook verheugt zij zich over de verzorgde uitvoering van de druk, ongetwijfeld met de auteur, want deze heeft het kennelijk zo bedoeld.

Dit wapenboek en de studie er over bevat niet alleen nieuwe gegevens, maar lokt tot nieuwe discussie uit. Om echter tot een recensie te komen: Dr. Goossens was zo gelukkig in de handel een „wapenboek” aan te kopen. Zo iets is niet alleen mogelijk, maar ook geoorloofd en zelfs prijzenswaardig, als een studie als deze er het gevolg van is. De vraag rijst echter, of het geen archiefstuk van het genoemde lid der voormalige Staten der voormalige Zuidelijke Nederlanden geweest is of althans dier Staten. De documentaire waarde zou er slechts door stijgen. Een tweede vraag volgt: of het geen register was ter inschrijving der edellieden, die in dat lid geadmitteerd werden en of de wapenafbeeldingen geen bijlagen dier acten van inschrijving waren en dit alles dus authentiek gezag heeft? De minutieuze bevindingen van de auteur over de Zuid-Brabantse en zelfs Zuid-Nederlandse staatkundige geschiedenis zouden er nog bij winnen.

Afgezien hiervan vindt men in deze studie menige beschouwing, waarvan de draagwijdte bij de eerste lezing niet blijkt en waarvoor ik dus de aandacht vraag. Het is de verdienste van

de schrijver, dat hij bij de wapens niet is blijven stilstaan, maar tot de motieven der dragers er van en tot die der Regering, want dit waren zaken van hoog staatsrechtsbelang, doordringt. Dat is weliswaar de plicht van de geschiedschrijver, maar hoeveel ontbreekt hieraan in de gebruikelijke voorlichting van de lezerskring. Ik herinner er aan, dat dr. Goossens indertijd de moed gehad heeft te stellen, dat subjectief schrijven somtijds geboden kan zijn, m.a.w. dat objectiviteit geen afbreuk aan de persoonlijke overtuiging mag doen ten koste der morele verantwoordelijkheid van de schrijver.

Dr. Goossens merkt van de toenmalige nieuwe adel op, dat hij familiegraven kocht, gedekt door een zerksteen, waarop het wapen, soms zelfs met vier of meer kwartieren was uitgehouwen, en dat het alle lieden waren, die door de oude adel tot het „vulgus” gerekend werden. Ik zal deze laatste niet verdedigen, al vind ik hare geringschatting begrijpelijk, maar van de andere kant zie ik het ongepaste niet in, als nieuwelingen hun grafzerken van die der anderen onderscheiden. De zaak zou eerst dan veranderen, indien zij zich andermans veren toeëigenden. Daargelaten nog, wanneer zij, het graf van een deftiger aanverwant verkrijgend, zich ook van diens wapen zouden meester maken. In een volgende aflevering van de Brabantse Leeuw hoop ik een geval hiervan te bespreken.

De passages, die men met bijzondere interesse moet lezen, zijn zelfs zo talrijk, dat ik mij tot nog slechts één moet beperken. Dr. Goossens stelt de vraag, of destijds, derhalve omstreeks het jaar 1700, de grote toeloop van de nieuwe adel de oude niet tot afweermaatregelen gebracht heeft en deze tot de „zucht” bracht het Tweede Lid tot een gesloten kring te maken. Ik ga hiermede accoord, overigens „zucht” wat denigrerend vindend. Als de auteur echter daaraan de onderstelling verbindt, dat dit geschieden zou om de persoonlijke luister der leden te verhogen, dan gaat mij dat te ver. Het Tweede Lid had aanzien en gezag in de lande, ook bij de gewone man en wel om de eerbied, die deze voor de oude adel had. Waarom zou laatstgenoemde ook niet te goeder trouw kunnen zijn en de publiekrechtelijke ervaring der voorouders onbruikbaar?

Wellicht vindt dr. Goossens mijn bedenkingen subtiel, maar ik wil ze slechts voor een uitnodiging laten gelden aan de Brabantse rechtshistorici om van de zorgvuldig geformuleerde beschouwingen dezer studie kennis te nemen.

J. S.

V.

341. Nycolaus filius Joannis Vestaerts de Myerle anno 1468 mensis Novembris die nona.
342. Johannes filius Joannis filii Joannis Tijmermans de Bakel anno 1471 mensis Augusti die duodecima.
343. Bertholomeus filius Lamberti Aleitis soen de Doernen anno 1472 mensis Januarii die nona.
344. Theodericus filius Theoderici Michaelis de Gemart (Gemert ?) anno 1472 mensis Maii die 26.
345. Johannes filius Jacobi filii Theoderici de Dunghen anno 1472 die 4 mensis Junii.
346. Wilhelmus filius naturalis Godefridi filii Gerardi de Doeren dicti Peher anno 1472 die quarta mensis Junii.
347. Johannes filius Arnoldi Bijtsarts anno 1472 20 die Januarii.
348. Johannes filius quondam Joannis de Hagen anno 1472 prima die Januarii.
349. Gerardus filius Wilhelmi de Lyeshout sartor anno 1470 mensis Januarii die tertia.
350. Joannes filius Laurentii Hasen de..... Ligni(?) anno 1474 prima Januarii.
351. Jacobus filius naturalis Henrici de Hovel dicti die Seegher anno 1472 prima Octobris.
352. Johannes filius Theoderici Michaelis de Ghemert anno 1473 11 Octobris.
353. Ludovicus (?) filius Joannis (?) Scraets de Tongerlo anno 1473 4 die mensis Novembris.
354. Petrus filius Henrici pistoris de Tongerlo anno 1473 ultima (?) Septembris.
355. Godefridus filius naturalis Arnoldi Braxatoris de Doren anno 1474 12 die Aprilis.
356. ?
357. Henricus filius Wilhelmi Sbruyne de Rode Sancte Ode dicti Sloetmeker Remegen anno 1476.
358. Johannes Beck anno 1475.
359. Henricus de Vaerlaer filius Jacobi de Myerle textator anno 1476 prima Novembris.
360. Henricus dictus die Wever de Lyeshout pater Leonardi sartoris de Lyeshout.
361. Jacobus filius Ludovici Scraets anno 1478.
362. Judocus filius Johannis de Monte de Zorendenck anno 1478.

363. Christoferus filius Martini Stoeffkens de Beeck anno 1480.
364. Arnoldus Lozern filius Theoderici de Eersel anno 1481.
365. Jacobus filius Lamberti Tielens gener Wolteri Stockelmans anno 1481.
366. Petrus de Woestenroy dictus die Blanck anno 1482 op ten lesten dach van Meye.
367. Goeswinus filius Katharine (?) Goeswini gener Theoderici Pistoris anno 1480.
368. Reynerus filius Gerardi Weylaerts anno 1481.
369. Servatius (?) filius Petri dicti die Hoymeker anno 1472 (?) 10 Julii.
370. Magister Matheus filius mgr. Johannis de Reeck de Venray anno 1482.
371. Henricus de Grevenbroeck Maritis Gertrudis Yewaem? anno 1482.
372. Nycolaus filius Johannis Mijs de Mierlo anno 1482.
373. Martinus de Luthen anno praescripto.
374. Emondus filius Henrici van den Rijppelberch anno 1482.
375. Johannes de Calre ma(e ?)rcator de Hamont anno 1482 in profesto Lamberti aut circiter.
376. Arnoldus de Bokel (Boekel of Bakel ?) nepos quondam Arnoldi van den Papendonck anno 1483 mensis Augusti die 21.
377. Arnoldus Stepher gener Wilhelmi Swalmarts anno 1483.
378. Johannes Spaen gener Nycolaj Mijs anno praescripto.
379. Goeswinus filius Henrici Wilhelmi de Mierlo anno 1483.
380. Johannes Amelii de Asten gener quondam Petri de Roy anno 1473 (1483 ?).
381. Lambertus de Laer gener Rodolphi Cupedenarii (?) anno 1484.
382. Petrus filius Philippi van der Rijt anno 1485.
383. Johannes filius naturalis Johannis Vijfflets gener Johannis Wilhelmi anno 1485.
384. Bruystkijnus dictus Bruystken Verdonschit filius quondam Lamberti Tyelmanni anno ut supra.
385. Rijcaldus van der Stappen dictus Rijck die Verwer anno 1485.
386. Thomas filius quondam Gerardi de Elten gener quondam Johannis de Gerwen anno 1486.
387. Johannes filius quondam Johannis dicti.....? gener quondam Wilhelmi Wouters anno ut supra.
388. Johannes filius quondam Johannis Hospitis dicti van den Hoeve (?) gener Martini de Luthen anno ut supra.

389. Johannes filius Reneri van den Bocht de Milheze anno ut supra.
390. Gherardus filius Ghijselberti van den Bergen gener Arnoldi die Kremer anno 1485.
391. Daniel filius Amelii Mauwairts (Mauwants ?) gener Mathie die Bencker anno 1486 5 Aprilis.
392. Johannes de Haeswinckel dictus die Volre anno 1487.
393. Everardus filius quondam Henrici Everardi dicti die Kremer anno 1488.
394. Andrias filius Mathei Andrie de Vlierden anno 1490 die ultima Septembris.
395. Lauwrentius (Laurentius ?) filius Lauwrentii de Eyndhoeven anno 1490 die ut supra quis Lauwrentius praescriptus textor est.
396. Emondus filius Henrici van den Rijpelberch geniti Martini van den Luthen anno 1491 die sancti Mathie apostolici.
397. Johannes Henrici de Hamont geniti Everardi Scremers anno 1492 die 15 mensis Junii.
398. Arnoldus filius Henrici Martini de Lieshout anno ut supra.
399. Henricus de Gael anno 1492.
400. Henricus Racken anno 1494.

(Wordt vervolgd)

Helmond.

C. H. A. M. van Bokhoven.

BRABANTS MOLENS MET HUN MULDER

(Vervolg van pag. 60)

XXIX. Soerendonck.

1. *Mathijs Jacobsz. Pellemans*, zo 12-5-1609 en 2-5-1617 (G. A. Eindh. Korte Inh. Schep. Acten Nr. 706 en 871). Zie omtrent hem en zijn familie onze Stamreeks-Pellemans (Br. L. '63).
2. *Jacob Mathijsz. Pellemans*, „gewesen Molder van Soerendonck” in Eindhoven R 46, f. 331, dd. 29-12-1657, en f. 364, dd. 7-5-1658. Hij was zoon van 1.
3. *Frans Jacobsz. Pellemans*, zoon van 2.
4. *Mathias van der Grinten*, geh. m. *Joanna Anthonisdr. Maes*, 1689-1697. Voordien was hij Mulder van Meerveldhoven, nadien eerst gelijktijdig te Valkenswaard (Venbergen) en Oerle, dan tenslotte van Lommel. Volgens Eindhoven R 55, f. 58, dd. 21-6-1689, bleven hier in Soe-

rendonck voor hem borg Laurens Jansen van Roy te Gerwen en Jasper Goort Mollen te Oerle.

5. *Martinus van der Grinten*, geh. m. Helena Lijben, 1714-1749. Zoon van 4. Voordien te Lommel. Een der pachtcontracten en wel voor 1746-'49 in Eindhoven R 95, f. 39v, dd. 26-5-1746, waarin als borg o.a. Willem Goyarts te Soerendonck.
6. *Franciscus van der Grinten*, 1750-'56. Zoon van 5. Nadien te Budel en Millen (Rd.).
7. *Hendrick Verhoeven*, geh. Soerendonck 7-5-1775 *Helena Jansen*, 1783-'88. Vgl. Brab. L. XII, 6, sub VIa, 3. Voor de verpachtingen zie men Eindh. Protocol v. Verpachting der Domaniale Molens, waarin als borg voor hem genoemd wordt Anthonie Verhoeven, zijn broeder, toenmaals Mulder op Stevoirt, later op Keersop. Zelf was deze Hendrick (Franciscus) Verhoeven voordien 1777-'79 Mulder van Budel geweest. Hier in Soerendonck liet hij tussen 1776 en 1788 zes kinderen dopen.

XXX. *Budel*.

1. *Bartholomeus Peters*, Mulder Budel, zo 28-7-1609 en 25-9-1612 volgens Eindhoven R 37, f. 30v en f. 268.
2. *Bartholomeus Jansz. Verbeeck*, geh. m. *Catharina Petersdr. van Heeswijck*, Mulder Budel tot 1685. (Nadien 1686-'97 Mulder te Oerle en 1690-'97 Mulder te Lommel). Zij lieten te Budel 1682 en 1684 twee kinderen dopen en aldaar of elders nog een oudere dochter, *Joanna Verbeeck*, gehuwd later met *Anthonis Maes*, wier dochter *Joanna Maes*, eerst den Mulder Corstiaan van Spreeuwenberg, en later Mathias van der Grinten, ook Molenaar, huwde. Trouwens ook *Catharina van Heeswijck* ontspruit al evenzeer aan een bekend Muldersgeslacht. Ook Eindhoven R 375, dd. 3-6-1684, gewaagt van deze Bartholomeus Verbeeck als van den Mulder van Budel.
3. *Peter Steymans*, gehuwd met *Maria Duymen*, „gewesen Mulder” alreeds 17-2-1684 in Budel R 47, f. 68, toen zijn vrouw al overleden was, zodat de vraag rijst, of hij niet eerder voorganger van 2 geweest dan opvolger? Ook in Budel R 26, f. 155, van gelijke datum heet hij wederom „gewesen” Molenaar van Budel. In beide acten wijdt hij zich dan ook aan de verkoop van een huys nabij de molen van Budel. Hij blijkt broeder te zijn van Gertruyt Steymans, geboren te Meerveldhoven, van wie aldaar 20-11-1697 volgens Maarheeze R 22, f. 191, een huisje verkocht wordt. Elders neemt zij wat geld op van Peter.

haar broeder te Gastel alhier. Blijkbaar sproot Peter dus uit het bekende Muldersgeslacht van zijn naam, veelal malend in Meerveldhoven en elders.

4. *Jan Hoppenbrouwers*, geh. m. *Hendrina Nagelmakers*, Mulder v. Budel, zo 21-6-1689 in Eindhoven R 55, f. 58, met als borg Johan Beynen, Med. Dr. te Valkenswaard, alwaar hij dan ook later 1701-'17 op Venbergen maalde (Vgl. Brab. L. X, 77, sub I). Te Budel liet hij 1688, '91 en '93 drie kinderen dopen.
5. *Emont Jansz. Kivits*, geh. m. *Lysken Jansdr. Jacobs Mathijsz. Jacopsz. Pellemans*, zo reeds vanaf 14-4-1692 volgens Budel R 48, f. 211, dd. 6-1-1693, waarin nieuwe borgen werden aangesteld ipv. diegenen, welke tien maanden eerder en wel 14-4-1692 voor Schepenen van Eindhoven waren benoemd, waaraan Dirck van 's Gravensande toenmaals als Rentmr. der Geestelijke Goederen te Eindhoven zijn vereiste approbatie verleend had. Voordien was Emont Mulder van Hoydonck (Vgl. Brab. L. XII, 45, onder XXII, 1). Men zie ook onze Stamreeksen-Kivits en -Pellemans.
6. *Anthony Jansz. Smits*, geh. 1e. *Antonia Adriaensdr. Couwenbergh*, geh. 2e. *Paulina Leemans*, Mulder Budel 1710-'13, zo 31-7-1710 in Budel R 51, f. 138. Voordien was hij Mulder van Deurne 1700-1710, alwaar 9 kinderen uit 1e echt, nadien Mulder te Veghel 1713-1716, alwaar 11-9-1714 Wilhelmina Smits als 10e kind eveneens uit 1e huwelijk gedoopt werd, en tenslotte Mulder van Son 1717-1722, waar hij pas hertrouwde. Hij was afkomstig van Oirschot naar Stamreeks-van Cauwenberg door B. W. van Schijndel in „Met ganse Trouw”. Pachtcedulle v.d. Veghelschen molen in N 1762, dd. 26-11-1712, met als borg o.a. Heribertus Smits te Teteringen.
7. *Willem Pellemans*, geh. m. *Barbara van der Looz*, Mulder 26-6-1719 tot 24-6-1722 volgens Eindhoven R 72, f. 219, dd. 13-5-1722. Tegelijkertijd *Mulder van Eksel*.
8. *Reynier van Deursen*, geb. 1685, Mulder van Budel, zo 6-10-1725 volgens Heeze en Leende R 159, f. 91v.
9. *Leendert Pellemans de Oude*, meer omtrent hem en zijn navolgende zoon (10) in onze stamreeks-Pellemans.
10. *Leendert Pellemans de Jonge*, zoon van 9.
11. *Franciscus van der Grinten*, Mulder 1756-'59. Voordien van Soerendonck en nadien van Millen in Rijnland bij Sittard.
12. *Michiel van der Camp*, vanaf 1-1-1768 volgens Bergeyk

- R 84, f. 114v, dd. 7-10-1767. Voordien Mulder van Zeelst.
13. *Hendrick Verhoeven*, Mulder van Budel 1777-'79 volgens Eindh. Protocol Verpachting Dom. Molens met als borg zijn vader, Francis Verhoeven te Riethoven. Later Mulder van Soerendonk (XXIX, 7).
 14. *Peeter Cleophas*, geh. m. Johanna Catharina Beckers, Mulder 1783-'88 volgens Eindh. Protocol Verp. Dom. Molens. Later Mulder van Bergeyk (1788-'89), Borkel en Schaft (1789) en Westerhoven, vanaf 1790.
 15. *Petrus Johannes Pellemans*, Mulder van Budel tot zijn overlijden in 1825. Zie Stamreeks-Pellemans.
- 's-Hertogenbosch. J. A.W. Swane.
-

KWARTIERSTAAT VAN MR. FRANS JOZEF VAN THIEL

De pas benoemde voorzitter van de Tweede Kamer is van een echt Brabantse familie, zoals de kwartierstaat, die wij daarvan samenstelden duidelijk laat zien.

Nog duidelijker blijkt dit uit de „Genealogie der Familie van Thiel”, die wij vóór bijna veertig jaren terug, (1927) op verzoek van de vader van ons Kamerlid, mochten samenstellen. Daaruit blijkt, dat deze familie reeds in de tweede helft van de zestiende eeuw gevestigd was in het dorpje Nistelrode, en dat een nakomeling hiervan begin van de 17e eeuw in Erp kwam wonen, die 1 februari 1722 te Beek en Donk huwde. Hij vestigde zich toen in dit dorp, waar de familie van Thiel tot op de huidige dag gebleven is.

Op het eind van de 18e eeuw kwam een tak van deze familie naar Bakel en een andere ging in het begin van de 19e eeuw naar Veghel. Tot op de huidige dag hebben zij zich daar gehandhaafd.

Nadat de betovergrootvader van Mr. van Thiel, omstreeks 1842 tot het vervaardigen van gesmede spijkers was gaan toelleggen, een industrie welke zo'n hoge vlucht nam, dat omstreeks 1870 reeds tot het machinaal vervaardigen van draadnagels kon worden overgegaan, traden twee van zijn zoons uit de zaak en vestigden in 1872 een soortgelijk bedrijf in Helmond.

Mr. Frans Jozef, (zoals hij doorgaans wordt genoemd) volgde de lagere school in zijn geboorteplaats en was enige tijd op de Mulo- en de Ambachtsschool. Daarna ging hij naar het gymnasium van de paters Jezuiten te Katwijk aan Zee, waar hij in 1924 met succes eindexamen deed. Hij ging toen rechten stu-

deren in Nijmegen. In 1930 legde hij het doctoraal examen af om aansluitend een half jaar te gaan volontairen op een advocatenkantoor in Eindhoven. Toen vestigde hij zich te Helmond als advocaat en procureur, totdat in 1937 de N.V. Robur, fabriek voor rijwielonderdelen en naadloze buizen werd gesticht, waarvan hij een der directeuren werd.

In het verenigingsleven kwam hij al op 26-jarige leeftijd, toen hij voorzitter werd van de (thans niet meer bestaande) Gezondheidscommissie. In die kwaliteit hield hij een inspectie naar de woningtoestanden in de Peel. Mr. van Thiel was de oprichter en eerste voorzitter van de Helmondse vereniging voor Vreemdelingenverkeer en was voorzitter van de „Kern der R.K. Staatspartij”.

In 1939 werd hij gekozen tot lid van de gemeenteraad. In 1942 werd hij door de Duitsers in gijzeling genomen, doch werd daaruit na vier weken reeds om gezondheidsredenen ontslagen.

Terstond na de bevrijding werd hij voorzitter van het „Committee of Entertainment”. Meteen daarna werd hij aangezocht om rayonleider te worden van de H.A.R.K.

Zodra het hele bisdom was bevrijd werd hij bestuurslid van de diocesane Hark-organisatie. In die hoedanigheid maakte hij in 1946 een rondrit door het getroffen Brabantse gebied aan de zijde van H.K.H. Prinses Juliana.

„Brabants Volksherstel” werd in dat jaar mede door hem opgericht en hij werd daarvan de eerste voorzitter. In 1947 werd Mr. van Thiel Kringcommissaris voor Noord-Brabant van het Nederlandse Rode Kruis. Hiervoor moest hij bedanken in verband met zijn verkiezing tot lid van de Tweede Kamer in 1948.

Er zou een hele pagina nodig zijn wilden wij een opsomming geven van al de functies, die Mr. van Thiel, in onze stad niet alleen, maar ook in provinciaal en in landelijk verband tot dan toe had bekleed en nog lange tijd daarna bekleedde. Vele daarvan moest hij laten varen, toen hij op 9 september 1952 door H.M. Koningin Juliana werd benoemd tot Minister voor het nieuwe departement voor Maatschappelijk Werk. Na een periode van vier jaren, kon hij met grote voldoening zijn portefeuille overdragen aan mej. Dr. M. Klompé en keerde hij wederom als lid in de Tweede Kamer terug. Daar werd hij op 23 januari 1963 als opvolger van de overleden dr. L. Kortenhorst tot kandidaat van de K.V.P.-fractie voor het voorzitterschap van de Tweede Kamer met overgrote meerderheid van stemmen aangewezen en enkele dagen later door Hare Majesteit benoemd voor de lopende zittingsperiode van het huidige kabinet.

Helmond.

Jac. J. M. Heeren.

16	17	18	19	20	21	22	23
VAN THIEL, PETRUS * 17-11-1753 Beek en Donk † 11-6-1804 B. en D., bouwman x 4-2-1781 Lieshout	VAN DER SANDE, ANNA MARIE * 1-4-1756 Lieshout	VAN DUIJNHOFEN, PETER x 9-2-1794 Beek en Donk BROUWERS, JOHANNA		SMULDERS, FRANCISCUS x	RIJNDERS, MARIA	VAN MOL, PETER x	V. LOTTERINGEN, PETERNELLA * Aelst 26-11-1779
8	9	10	11				
VAN THIEL, WILLEM * 28-12-1789 Beek en Donk † 23-12-1840 Beek en Donk Timmerman x 29-7-1815 Beek en Donk	v. DUIJNHOFEN, GIJSBERTA * 10-11-1794 Beek en Donk † 28-5-1871 Beek en Donk	SMULDERS, HENDRIK * 23-5-1801 Zeelst † 22-10-1879 Zeelst winkelier, fabrikant x	VAN MOL, ADRIANA * 6-2-1801 Zeelst † 29-2-1848 Zeelst				
4	5						
VAN THIEL, MARTINUS * 25-7-1835 Beek en Donk † 19-10-1900 Helmond fabrikant x 13-5-1861 Zeelst	SMULDERS, MARIA * 25-2-1837 Zeelst † 15-2-1916 Helmond						
2							
VAN THIEL, FRANCISCUS GIJSBERTUS fabrikant * 29-2-1872 Beek en Donk † 15-5-1936 Utrecht, begr. 19 mei d.a.v. Helmond x 21-8-1899							

Van Thiel, Frans Jozef Frits Mar

* 19-12-1906 Helmond

24	25	26	27	28	29	30	31
HOPPENBROUWERS, GODEFR. LAUR. * 13-9-1773 Breda † 14-5-1855 Eindh., logementhouder x 27-1-1799 Eindh.	VAN DER SCHOOL, JOA. MARIA ANNA * 15-5-1775 Eindh. † 14-3-1820 Eindh.	WINCKELMANS, JAN BAPTIST * 1766 Berchem † 13-3-1832 Peurs, hoedenmaker x	BEYTE, JOANNA CORNELIA * 1762 Genl † 13-6-1841 Peurs	JONCKBLOEDT, JACOBUS * 14-11-1784 Eindh. † 19-6-1865 Eindh., schoenmaker x 10-2-1818 Eindh.	VAN DEN BERCK, HELENA * 29-9-1777 Eindh. † 2-12-1843 Eindh.	VAN DIJCK, JOANNES ARNOLDUS * 23-11-1778 Eindh. † 27-4-1851 Eindh., katoendrukker x 2-1-1803 Eindh.	VAN ANTWERPEN, HUBERTA * 4-11-1779 Eindh. † 8-4-1817 Eindh.
12	13	14	15				
HOPPENBROUWERS, HENRI-CUS MANUEL * 1-1-1804 Eindhoven † 5-4-1878 Eindhoven rentenier x 28-2-1838 Eindh.	WINCKELMANS, JOANNA FRANCISCA * 1804 Peurs (pr. Antw.) † 12-5-1865 Eindhoven	JONCKBLOET, EGIDIUS MARTINUS * 14-12-1818 Eindhoven † 19-3-1880 Eindhoven notaris en weth. x 6-6-1844 Eindhoven	VAN DIJCK, HENRICA THERESIA * 3-3-1810 Eindhoven † 15-8-1875 Eindhoven				
	6		7				
	HOPPENBROUWERS, RUDOLPHUS JOSEPHUS * 23-1-1844 Eindhoven † 22-4-1908 Eindhoven fabrikant x 19-6-1871 Eindhoven		JONCKBLOET, HELENA MARIA ANNA * 26-7-1846 Eindhoven † 23-8-1928 Eindhoven				
		3					
	HOPPENBROUWERS, HENRIËTTE THERESIA FRANCISCA * 18-9-1874 Eindhoven. † 2-1-1919 Helmond Eindhoven						
1	x 18-8-1931 te De Bilt	Carla Hoying					

Foto-atelier „Prinses”, Helmond

32. *Van Thiel*, Wilhelmus, geb. 19-3-1723 Beek en Donk, overleden vóór 1789, gehuwd met
33. *Verhagen*, Johanna
34. *Van der Sande*, Joost, gehuwd met
35. *Deckers*, Anna Peters
38. *Brouwers*, Laurentius.
48. *Hoppenbrouwers*, Franciscus, geb. 17-2-1725 Eindhoven, gehuwd 13-12-1750 Eindhoven.
49. *Van Bavel*, Wilhelmina.
50. *Van der Schoot*, Hendrikus, geb. 2-3-1734 Eindhoven, gehuwd 27-11-1763 Eindhoven met
51. *Van der Somme(n)*, Arnoldina, geb. 8-5-1743 Eindhoven.
56. *Jonckbloet(d)t*, Egidius Josephus, huwde 20-4-1777 Eindh. met
57. *Van der Mijlen*, Johanna
58. *Van den Berck*, Martinus, huwde 10-10-1773 te Eindhoven met
59. *Weijers*, Elisabeth
60. *Van Dijk*, Godefridus, huwde 15-6-1777 te Eindh. met
61. *Van Heck*, Cornelia Joanna.
62. *Van Antwerpen*, Arnoldus, huwde 8-11-1778 Eindh. met
63. *Zegers*, Deliana.
64. *Van Tiell*, Joannes, geb. 30-3-1695 Nistelrode, huwde 1-2-1722 te Beek en Donk met
65. *Adriaens*, Maria geb. te Erp.
66. *Verhagen*, Hendrik.
68. *Van der Sanden*, Joost.
70. *Deckers*, Peter.
76. *Brouwers*, Laurentius.
128. *Ariaen Corstens*.
129. *Maria*, dr. van Willem Jacobs.
130. *Adriaan Cornelissen*.

MULDERS IN BRABANT

IX. VAN LITH (Vervolg van pag. 16)

- IV. *Theodorus Clemens*, ged. Rossum 1-12-1746, landman te Nistelrode, overl. ald. 1-6-1815, huwt 1e ald. 1-3-1771 *Cornelia van Drunen*, dr. v. Joannes, huwt 2e ald. 3-2-1782 *Henrica Hoppenbrouwers*, geb. ald., overl. ald. 3-10-1810, dr. v. Joseph en Cornelia Hendricksdr. Leyen. Met Drick van Lith (IV b) te Rosmalen treedt hij als „Dirk Aalbers

van Lith te Nistelroy" op in Eindh. R. 88, f. 92v, dd. 20-3-1783. Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Nistelrode* :

1. *Joannes*, 13-1-1772 (Joannes van Lith), verm. jong overl.
2. *Albertus*, 22-7-1773 (..... et Ida van Lith).
3. *Joanna*, 16-6-1775.
4. *Joannes*, volgt V.

5. *Ida*, 28-12-1778 (Rev. Dnus. Abrahamus van Lith).

Uit het tweede huwelijk gedoopt te *Nistelrode* :

6. *Cornelius*, 30-12-1782 (Rev. Dnus. Adrianus van Lith).
7. *Elisabetha*, 8-10-1784, huwt ald. 17-8-1806, *Leonardus van der Heyden*. Zij woonden te Nistelrode.
8. *Albertus*, volgt V a.
9. *Adrianus*, 16-10-1788 (..... et Ida Keunincks, vidua van Lith).
10. *Ida*, 23-1-1792 (Rev. Dnus. Adrianus van Lith).
11. *Cornelia*, 20-6-1793 (Joannes van Lith), overl. ald. 22-4-1823, huwt ald. 24-4-1815, *Hendrik van den Akker*, ged. ald. 23-9-1794, timmerman ald., zn. v. Nicolaes en Johanna van Hintum.

IV a. *Theodorus*, ged. Maren 17-10-1749 (Antonius van Lith et Oderada Esfelt), huwt 's-Bosch 31-1-1778 *Johanna Jongmans*, geb. ald. Zij woonden te 's-Bosch vermoedelijk met oir.

IV b. *Henricus Theodorus*, ged. Rosmalen 29-5-1752 (Rev. Dnus. van de Mosselaer et *Elisabeth van den Broeck*), overleden ald. 27-9-1835, huwt Rosmalen 16-2-1783 *Maria Catharina van Dinther*, ged. Nistelroy, dr. v. Henricus. Hij was Mulder te Rosmalen en Veghel.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Rosmalen* (1-4), *Veghel* (5-6) en andermaal *Rosmalen* (7) :

1. *Anna Maria Catharina*, 25-9-1783 (Joannes van Lith).
2. *Maria Anna*, 26-4-1787 (Maria Catharina van Lith), huwt Rosmalen 4-10-1813 *Hendrik van den Bogaard*, ged. Heumen 20-2-1790, *Mulder* te Rosmalen, zn. v. Jan en Elisabeth Bynders.
3. *Joannes Henricus*, ('s-Bosch-St. Jacob) 14-3-1790 (*Henricus Teulings* et Henrica van Lith), overl. Rosmalen 16-1-1814. (De peter, Henricus Teulings, was stiefbroer van de vader van de dopeling).
4. *Henricus Joannes*, volgt V b.
5. *Albertus*, 4-5-1795, overl. Hechtel 23-10-1813 als kost-schooljongen aldaar.
6. *Franciscus*, 10-7-1797 (Hendrina van Gasteren).

7. *Adrianus*, 8-10-1799 (*Adrianus Jois v. Lith et Ida v. Lith*), huwt ald. 21-12-1823 *Elisabeth van Beeck*, ged. ald. 5-9-1792, dr. v. *Pieter Antonius en Catharina van de Mortel*. Hij was *Mulder te Rosmalen*.

IV c. *Albertus*, ged. Rosmalen 30-12-1756 (*Embertus van de Mosselaar*), ondertr. 1e: *Nijmegen (N.H.) 16-4-1784 Henrica van Dinther* a), wed. *Francisc. v.d. Leur*, huwt 2e *Maria Verhouden*, dr. v. *Wilhelmus*.

Hij was *Mulder te St. Michielsgestel*.

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *St. Michielsgestel (Den Dungen)*:

1. *Henricus Lambertus*, 4-5-1795 (*Guilhelmus den Doop et Anna Maria van Casteren*).

2. *Henrica*, 16-1-1798 (*Joannes van Heeswijck et Cornelia Teulings*).

Uit het 2e huwelijk gedoopt te *St. Michielsgestel (Den Dungen)*:

3. *Henricus*, 26-7-1802 (*Antonius Verhouden et Catharina van Dinther*).

4. *Antonia*, 3-5-1804 (*Adrianus van Lith et Petronella Wilhelmi Verhouden*).

IV d. *Adrianus Petrus*, ged. Rosmalen 22-2-1761, overl. *Berlicum* 26-8-1833, huwt Rosmalen 13-5-1787 *Anna Maria van Casteren*, geb. *Berlicum*, dr. v. *Embertus*. Hij was landbouwer te Rosmalen, later te *Berlicum*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Berlicum* (5-11): waren

1. *Joanna*, ('s-Bosch-St. Jacob) 8-9-1789 (*Theodorus van Lith*).

2. *Joannes Franciscus*, Rosmalen 20-11-1790 (*Ida van Lith*), landbouwer te *Berlicum*, op 26-8-1833 ald. nog in leven.

3. *Eymberdina*, ('s-Bosch-St. Jacob) 16-5-1793 (*Albertus van Lith*).

4. *Eymbertus*, 's-Bosch-St. Jacob) 13-8-1795 (*Martinus van Lith*), *Mulder te Berlicum*, overl. ald. 29-5-1835 ongeh.

5. *Henricus*, 30-4-1798 (*Joannes v. Heeswyk et Elis. van Vugt*), overl. ald. 29-9-1818.

6. *Anna Maria*, 4-1-1800 (*Wilhelmus den Doop*).

7. *Adrianus*, 4-12-1802.

8. *Franciscus*, volgt V c.

a) *Henrica van Dinther*, overl. *St. Michielsgestel*, begr. *den Dungen* 25-5-1800 („Loet man, kinderen en geen goet nae”).

9. *Walterus*, 2-6-1806 (*Adrianus van Lith*, *Pastor de Rosmaale*).
10. *Anna Catharina*, 8-5-1808.
11. *Elisabeth*, 19-11-1811.

V. *Joannes*, ged. Nistelrode 19-9-1776 (Rev. Dnus. *Adrianus van Lith*), landbouwer ald., huwt *Dorothea v. d. Wetering*. Uit dit huwelijk gedoopt te *Nistelrode* :

1. *Cornelia*, 25-5-1801 (*Theodorus van Lith* et *Jacoba van de Wetering*).
2. *Cornelius*, 18-7-1802, overl. ald. 31-1-1813.
3. *Idocus*, 4-4-1805 (*Albertus* et *Elisabeth van Lith*).
4. *Jacoba*, 13-8-1809 (*Thomas van de Wetering* et *Cornelia van Lith*).
5. *Hendrica*, 20-3-1812.

V a. *Albertus*, ged. Nistelrode 3-6-1786 (Rev. Dnus. *Abrahamus van Lith* et *Josina Jacobi van Steenberge*), landbouwer te Geffen, huwt ald. 1e 25-9-1814 *Theodora van Crey*, ged. ald. 12-12-1789, overl. ald. 27-7-1815, dr. v. *Cornelis* en *Anna van Drunen*, huwt 2e ald. 18-6-1820 *Maria van Erp*, ged. ald. 22-1-1799, dr. v. *Joannes*, landbouwer te Geffen, en van *Petronella Bogers*. (De bijlage der huwelijksacte van 1820 gaf ook enige data zijner grootouders) b). Uit het 2e huwelijk geboren te Geffen :

1. *Dorothea Adriana*, 12-9-1822.
2. *Hendrica*, 26-12-1824.
3. *Johanna Maria*, 27-12-1826.
4. *Theodorus Cornelius*, 30-12-1828.
5. *Petronella Josina*, 26-1-1831.
6. *Albertus Wilhelmus*, 3-1-1833.
7. *Johannes Nepomucenus*, 16-5-1835.
8. *Adrianus Josephus*, 27-4-1837.

V b. *Henricus Joannes*, ged. Rosmalen 11-7-1792 (*Albertus van Lith* et *Maria van Casteren*), huwt 1e Geffen 1-6-1817 *Johanna Maria van Heumen*, ged. Geffen 21-11-1793, dr. v. *Petrus* en *Wilhelmina Grim*, huwt 2e *Hendrina van den Akker*, geb. 1796. Hij was *Mulder*, later bakker, te Rosmalen. Uit het 1e huwelijk geboren te Rosmalen :

1. *Maria Catharina*, 28-2-1818, overl. ald. 28-9-1831.

b) ALBERTUS VAN LITH trad als neef op bij het overlijden in 1822 van zijn Heer-Oom, *Adrianus van Lith* (III a, 7).

2. *Petrus Johannes*, 12-9-1819, overl. ald. 13-9-1819.
 3. *Petrus Johannes*, 29-1-1821.
 4. *Wilhelmina*, 19-11-1822.
 5. *Johannes Leonardus*, 13-3-1825, overl. ald. 10-6-1825.
 6. *Johannes Leonardus*, 20-5-1826.
 7. *Maria*, 12-7-1828.
- Uit het 2e huwelijk geboren te *Rosmalen* :
8. *Joannes Josephus*, 25-11-1830.
 9. *Dirk*, 27-12-1831, Gemeenteraadslid ald., overl. ald. 1-2-1894, huwt *Joanna van den Bosch*.
 10. *Catharina*, 12-2-1834, overl. ald. 14-2-1834.
 11. *Albertus*, volgt VI.
- V c. *Franciscus*, ged. *Berlicum* 13-1-1805, landbouwer ald., huwt *Den Dungen* 26-6-1836 *Joanna Maria van den Bogaert*, ged. ald. 13-9-1804, dr. v. *Adrianus*, landbouwer ald., en van *Joanna van der Heyden*.
- Uit dit huwelijk geboren te *Berlicum* o.a.:
1. *Adrianus*, (*Den Dungen*) 7-4-1837, overl. ald. 2-3-1841.
 2. *Johanna*, 18-6-1839.
 3. *Adrianus*, 21-10-1841.
- VI. *Albertus*, geb. *Rosmalen* 21-4-1835, landbouwer, overl. ald. 13-4-1907, huwt *Joanna Maria van Erp*, geb. *Rosmalen* 29-10-1835, overl. ald. 6-9-1905, dr. van de Burgemeester van *Rosmalen*. Hij was *Mulder* te *Rosmalen*.
- Uit dit huwelijk geboren te *Rosmalen* :
1. *Hendrica Cornelia*, 27-5-1868.
 2. *Arnoldus Cornelus*, 19-4-1869.
 3. *Johannes Henricus Cornelus*, volgt VII.
 4. *Lambertus Cornelus*, 1-8-1871.
 5. *Johanna Cornelia*, 1-9-1873.
 6. *Johanna Maria Cornelia*, 11-11-1874.
 7. *Petronella Francisca*, 26-12-1875, woont '61 *Schijndel*, huwt *Joannes Nefkens*, *Mulder* ald., zn. v. *Adrianus*.
 8. *Dirck Cornelis*, 18-1-1877, begr. ald. 30-6-1942, huwt *Hendricka Catharina van Rosmalen*.
 9. *Marinus Cornelis*, 19-7-1878, overl. ald. 30-7-1881.
- VII. *Johannes Henricus Cornelus*, geb. *Rosmalen* 24-6-1870, huwt ald. 2-7-1919 *Anna Maria Hermens*, ged. ald. 29-3-1883. Hij was *Mulder* te *Rosmalen*.
- Uit dit huwelijk geboren te *Rosmalen* :
1. *Albertina Cornelia*, 3-10-1920.
 2. *Elisabeth Albertina Cornelia*, 24-10-1921.

3. *Albertina Gerdina Cornelia*, 11-3-1923, huwt ald. *G. J. Peters*. Hij is *Mulder te Rosmalen*, aanvankelijk op de aloude, nu gerestaureerde en geconserveerde windmolen, thans in een elektrische korenmolen.
4. *Albertus*, overl. ald. ongehuwd. Hij was *Mulder te Rosmalen*.

J. A. W. Swane.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.
 Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Antwoorden

Br. L. XII, 48, CRABBen-VAN RAVESTEYN: Het huwelijk van Jan Crabben van Beerse bleef wel kinderloos, want het nageslacht van Geertruyt's zuster, Catharina, erfde hun nalatenschap blijkens de boedelscheidsacte 1), waaruit onder meer blijkt, dat deze Catharina Aertsdr. van Beerse, gehuwd was met Amelis (Hendriksz.) Maeesen, waaruit 2 zoons en 2 dochters. En een dezer beide dochters, t.w. Anna „Amelimaessen", blijkt hier gehuwd te zijn met Claes (Jansen) die Quade van Ravesteyn: zij was zijn 3e vrouw, begr. 's Bosch (St. Jan) 25-5-1598 in hetzelfde graf als haar man en diens beide andere vrouwen 2). Het Boschprotocol doet in een andere acte 3) als 2 der kinderen van deze Claes (die Quade) van Ravesteyn, nu juist ook Catarijn en Margriet kennen, die dus te ruste werden gelegd in de grafstede van hun oud-oom en -tante. (Omtrent de plaats van voornemde Claes Jansen Gerrits de Quade van Ravesteyn in de Stamreeks-de Quay zie men onze regelen, gewijd aan de oudere generatie's dier Familie, in een der komende afleveringen van de lopende jrg. v.d. Brab. L.).

Br. L. XII, 48, RULO: Het door vraagsteller genoemde huwelijk van Johannes Rulo en Lucia van Aelst werd „voor de Wet" voltrokken voor de Eindhovense Herv. Predikant volgens het betr. Trouwboek door de Herv. Eindh. Kerkeraad in depot gegeven aan het Bossche Rijksarchief. Het blijkt hieruit, dat Joannes Rulo een jongman was geboren te 's-BOSCH en Lucia van Aelst een jonge dochter, geboren te Eindhoven. Inderdaad blijkt verder in de Bossche St. Catharina-Kerk in de jaren 1712 een Joannes Rulo gedoopt te zijn uit Joannes Rulo en Helena van Houten. Deze Joannes Rulo wordt Arnts. genoemd. Niet uitgesloten, dat ook hij een Bosschenaar van geboorte was en wel b.v. een familielid — broeder of neef — van juffr. Adriana Catharina van Rulo, j.dr., geb. te 's-BOSCH en wonende aan de Markt ald., welke ald. 19-10-1709 ondertrouwde met de Heer Louis Francois Baron van Raveschot de Capelle, j.m., geb. Land van Cuyck, woonachtig te Aerle-Rixtel.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. SWANE.

1) 's Bosch R 1844, f. 173, dd. 11-5-1554.

2) Smits „Grafzerken St. Jan", 191, nr. 94.

3) 's Bosch R 1854, f. 300, dd. 11-8-1608.

HET WAPEN VAN DE PREDIKANT JOHANNES ALSTORPHIUS

door

Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,
oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant

Het wapen van *Johannes Alstorphius*, in 1649 beroepen als predikant van Waalre en Valkenswaard en overleden in 1690 ¹⁾, is geschilderd op een vensterruitje, gelijk menig ander in het kasteel van Heeswijk aanwezig en door baron Van den Bogaerde van Terbrugge voor een bespreking in dit maandblad ter beschikking gesteld. (fig. 3).

1) Aangezien hij in de genealogie der familie Alstorphius, opgemaakt door Vorsterman van Oyen, niet voorkomt, geef ik hier de volgende levensbijzonderheden, mij ter beschikking gesteld door de heer J. van Heeswijk, waarvoor mijn dank.

Johannes Alstorphius werd 7 Oct. 1623 te Deventer gedoopt als zoon van Winandus en Margareta Kottigs. De kerkelijke attestatieboeken dier stad vermelden, dat hij als student in de theologie in Sept. 1647 met attestatie uit Groningen was gekomen en in de Cloesterstraat woonde. Tot zover de mededeling van de gemeentearchivaris. Als predikant van Waalre, Valkenswaard en Aalst in 1649 beroepen, stond hij aanvankelijk in Waalre, huwde 23 Maart 1653 te Heeze met Anna de Bruyn, wier vader, herkomstig uit Leiden, daar predikant was, woonde in 1684 nog te Waalre, maar is later naar Valkenswaard vertrokken, waar hij in 1690 overleed.

Als eerste predikant in genoemde dorpen had hij het moeilijk. De 4e April 1661 werd hij tijdens zijn huisbezoek voor de bediening van het Avondmaal op het kerkhof door een menigte inwoners van de Roomse godsdienst, die aldaar een bedevaart deden, geslagen en gewond. In 1674 beklagde hij zich bij de Staten-Generaal, dat de vrouwen der heerlijkheid voortdurend ten nadele van die van de Gereformeerde religie en verachting der justitie handelden. Hoogmogende bevalen daarop het veranderen van de schepenstoel, het sluiten van de paapse school en het aanstellen van een Gereformeerde schout van Waalre en Valkenswaard.

Zie Boekzaal Oct. 1731 pg. 490-491 C. de Wit, Leerrede op het eerste eeuwfeest van het Classis van 's-Hertogenbosch 1741; Van Heurn, Historie der stad en meyerie van 's-Hertogenbosch, 1776-1778. Dl. III pg. 108; Sassen, Tijdschr. voor N. Brab. Geschiedenis I pg. 109; De Jongh. Naamlijst pg. 248; v. Alphen, Nieuw kerkelijk handboek jg. 1949; Bijlage P. pg. 248; HS. van N. H. Ouwerling, in de bibliotheek v.h. Prov. Gen. v. K. en W. in N.-Brab. te 's-Hertogenbosch. In het bijzonder vermeld ik de artikelen van Dr. W. Meindersma, wiens dissertatie over deze tijd handelt en ook schreef in Nederl. Archief voor Kerkgeschiedenis dl. VII afl. 2, 1909; de Grote Kerkelijke Vergadering van Den Bosch in 1648 en in Theol. Tijdschrift XLV De Gereformeerde Kerken in de Stad en de Meyerij van den Bosch, gedurende de zeventiende en achttiende eeuw.

Het heeft de goede eigenschap van zowel de visuele aandacht te trekken als zinrijk te zijn en is bovendien van een goede soort afkomst²⁾. Immers kan men in de handboeken der heraldiek lezen, dat zulk een wapen²⁾ en in het bijzonder het schild, dat het oudste deel er van is, met één oogopslag kenbaar moet zijn en dat de waarde voor de betrokken familie stijgt, naar mate het minder samengesteld is en dus ondersteld wordt ouder te zijn. Nu kan ik het met deze heraldici niet eens zijn, in zoverre zij een doorgaans verkeerde schouwplaats, het slagveld of het surrogaat er van, dat van het tournooi, op het oog hebben en dus het wapen als teken van recht of aanspraak verwaarlozen, achter stellen of zelfs negeren. Ook leren zij niet, dat een ogenschijnlijk overladen wapenschild uit twee, het een over het andere kan bestaan, gelijk met dat van Johannes Alstorpius inderdaad het geval is. Om deze reden kan het waardevol en, tot op zekere hoogte, zelfs oud genoemd worden.

Om dit duidelijk te maken beroep ik mij op het wapen der familie Van Boecop. Hare genealogie vangt aan met Bertramus de Boecope³⁾, die blijkbaar het zelfde wapen voerde als Arnold ten Bocope, ridder, gelijk deze in 1395 zegelde⁴⁾.

De gebruikelijke beschrijving van dit laatste neem ik over : *une croix ancrée, chargée en coeur d'une étoile à cinq rais et accompagnée de 9 billettes, dont 4 dans het coins de la croix, 2 en chef et 3 (2,1) en pointe (fig. 1).*

Ik zou het anders willen beschrijven namelijk als met een ankerkruis, beladen met een vijfpuntige ster⁵⁾ en vergezeld

2) Het is bij de tekst afgebeeld en de beschrijving er van in gebruikelijke termen luidt als volgt: Van goud met een ankerkruis van keel vergezeld van acht (vierkante) blokjes van het zelfde, schuinkruisgewijs gesteld. Helm met dekkleden van goud met wrong en vlucht van goud en keel, waar tussen het kruis van het schild. Wapenspreuk: Melius est habere Christum.

De zogenaamde vlucht, oorspronkelijk een 14de-eeuwse helmversiering, die bij het tournooi, bijzonder in Duitsland onmisbaar geacht werd en uit een bonte verzameling van vederen en ook borduursel bestond, is in de tijd van Alstorpius zozeer gemeengoed geworden en blijkbaar met de vleugels van een vogel in verband gebracht, dat men een predikant deze wereldse versiering niet kwalijk kan nemen.

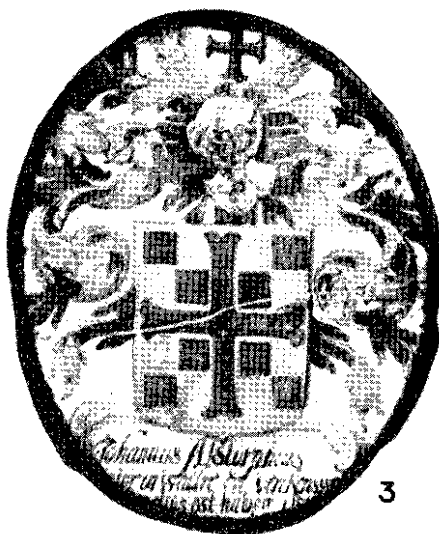
3) Nederlands Adelsboek. Jg. 1940 in voce.

4) De Raedt, Sceaux armoriés, 1898 in voce. Dit wapen, waarvan mij de reproductie door de Director der Haupt-Staatsarchiv te Düsseldorf werd bezorgd, levert de eerste te behandelen moeilijkheid op. Indien het kruis een ankerkruis is, dan toch in een thans ongebruikelijke vorm. Men zou het eerder een soort krullenkruis moeten noemen, een wellicht nog 13de eeuws stuk, dat dus later tot het ankerkruis omgevormd is.

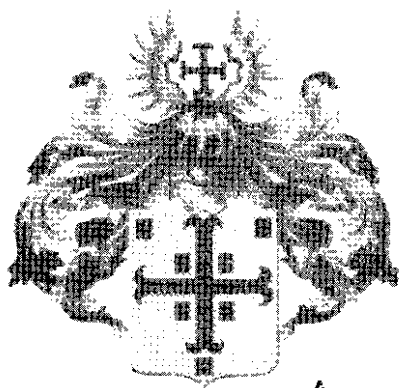
5) Deze ster, die vermoedelijk een breuk is, aangenomen door een Van Boecop uit een zijlinie, doet hier niet ter zake. De ster werd vaak daartoe gebruikt.

2

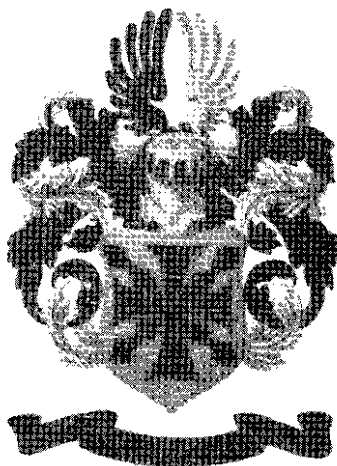

3

4

VAN BUREN

5

ALSTORPIUS

van een bezaaid van blokken⁶⁾. Zodoende springt zijn 13de-eeuwse oorsprong in het oog, zodat ik de aantekening in het Adelsboekje, dat Henricus de Boecop er reeds in 1227 mede zegelde, niet onaannemelijk vind⁷⁾.

Indien men, als gezegd, in aanmerking neemt, dat dit schild eigenlijk uit twee andere bestaat, één met het bezaaid en één met het ankerkruis, dan blijkt ook aan de eis der eenvoud voldaan.

Het is echter de vraag, of het wapen van de predikant Alstorpius, met alle uiterlijke overeenkomst met een oud, aan die eis van ouderdom voldoet. Dat der familie Van Boecop is zo eigendommelijk (fig. 2 en 4) en het andere er zo opvallend op gelijkend, dat ik Alstorpius van een ontlening met verandering der emails van het schild verdenk. De handboeken zeggen hieromtrent, dat veranderen van emails een bekende en geoorloofde daad is, welke men „breken” noemt. Breken doet naar mijn mening de bezitter van een familiewapen, indien hij o.a. daarvan een der wezenlijke eigenschappen bijv. de emails wijzigt om zodoende duidelijk te maken, dat hij met de gemeenschap der familie breekt en haar verlaat.

Van enige verwantschap der beide families blijkt niet, zodat ik moet aannemen, dat de 16de-eeuwse Rijnlandse predikantenfamilie Alstorpius tijdens hare emigratie naar de Nederlanden haar aandacht op het ankerkruis, als zijnde een Christelijk symbool van hoge waarde, heeft laten vallen. Ik meen zelfs, dat het Johannes geweest is, die het wapen der Meierijse tak der Van Boecop heeft over genomen⁸⁾.

Met dat al rijst de vraag, of deze ontlening, die geen breken was, destijds ongepast of zelfs onrechtmatig genoemd moet

6) Het blokje behoort langwerpig vierkant te zijn en staat in de regel op een smalle zijde. De symmetrie van het kruis heeft die van de blokjes wellicht beïnvloed. Men zie voor het blokje mijn studie: *De Brabantse beelden en tekens van recht*. 1958 in voce blok.

7) Mijn enige bedenking komt voort uit het ontbreken der reproductie van dat zegel in *Corpus Sigillorum Neerlandicorum*.

8) Jonker Johan toe Boecop, overleden in 1538, woonde op huize Den Ruwenberg onder St. Michiels-Gestel en jonker Christoffel woonde, vermoedelijk in de 18e eeuw, op huize Berselaar onder Gemonde. Zie voor het laatste Brok, *Geschiedenis der vrijheid St. Oedenrode II* pg. 176. HS in het archief van het bisdom 's-Hertogenbosch. Het daarin afgetekend wapen vertoont weder een variant, zijnde van zilver met een ankerkruis van sabel, vergezeld van 4 blokjes van het zelfde, gesteld rechts, resp. links in het schildhoofd en rechts, resp. links in de schildvoet. Aan de nauwkeurigheid van de tekenaar, slordigheden daar gelaten, is m.i. niet te twifelen (fig. 2).

worden. Van het laatste kon hier te lande geen sprake zijn, omdat van Hoger Hand hierop geen toezicht was en een individuele rechtsactie denkbeeldig, zodat het geval alleen van de morele zijde bezien kan worden.

Het ankerkruis, dat in de 13de eeuw door niemand met het scheepsanker in verband gebracht werd en beter een met gekrulde en later gehorende armen genoemd zou kunnen worden, had in de tijd van Alstorphius een nieuwe betekenis gekregen, waarbij zeker niet meer aan Middeleeuws wereldlijk of kerkelijk recht gedacht werd⁹⁾. Men waardeerde het als een zinrijke samenstelling van kruis en anker, beide symbolen van Christelijke hoofddeugden. Nog meer trok hem als predikant het kruis der verlossing aan, te meer, omdat hij in zijne gemeente tegenkanting ondervond en zich, blijkens zijn wapenspreuk op zijn eigen zaligheid bezon.

Hiermede is het vraagstuk niet uitgeput. Men bedenke, dat het hem alleen om het uiterlijk en zonder overname van het oude symbool, waarvan de betekenis hem waarschijnlijk niet eens bekend was, te doen was. Symbolen komen op, bloeien en vergaan. Met het muntkruis is het evenzo gegaan. Van teken van hoogwaardig geld is het omstreeks de zelfde tijd, waarin Alstorphius leefde, tot dat van pasmunt geworden. Zo is het met de symbolen van alle beschavingen gegaan en evenzo met die der heraldiek in de opvolgende perioden van haar bestaan.

Tot dusver steekt er m.i. in de overneming van het Boecopwapen door Alstorphius geen kwaad. Dit is integendeel in die der blokjes gelegen, waarbij een verontschuldiging, als ging het slechts om een bijstuk van het schild, in zijn geval niet opging.

Een verjaring van drie eeuwen zou ook deze fout hersteld hebben, indien de blokjes niet blijkens de bijgevoegde afbeelding van het tegenwoordige wapen¹⁰⁾, zo onherkenbaar veranderd waren, dat feitelijk van een nieuw stuk moet gesproken worden. Ook de wapenspreuk is een andere: *Hinc fides viresque*, hetgeen doet onderstellen, dat die van Johannes Alstorphius voor een meer blijmoedige en bezadigde versie heeft plaats gemaakt (fig. 5).

9) Hier voor zie men mijne studie als boven in *vocibus* symbool en kruis.

10) Overgenomen evenals dat van het moderne wapen van Van Boecop uit het wapenboek van Vorsterman van Oijen, omdat deze met zilver gedrukt zijn, is de moderne wapenspreuk onleesbaar geworden.

MULDERS IN BRABANT

X. VAN AMSTEL

- I. *Wijnant van Amstel*, zn. v. *Peter Adriaensen* ¹⁾, geb. *Gemert*, woonachtig *Helmond*, glazenmaker ald., huwt *Mari-ken*, dr. v. *Cornelis Marcelissen*. Zij beiden compareerden 13-12-1612 ²⁾ en 11-11-1626 ³⁾. Uit deze laatste acte blijken zij 2 zoons en 4 dochters gehad te hebben.

Uit dit huwelijk :

1. *Peter*, overl. kort voor 11-11-1626 ³⁾, huwt *van der Brug-ge*, dr. v. *Peter*.

2. *Jan*, volgt II.

3. *Margaretha*, huwt *Helmond* 8-10-1615 (get. *Joes Winandi*) *Joannes Franszn*, waaruit ald. ged. kinderen.

- II. *Jan van Amstel*, huwt *Helmond* 19-9-1623 (get. *Peter van Amstel*) *Maria van den Broeck*, dr. v. *Joannes*. Als „*Jan*, sone wijlen *Wijnant Petersz. v. A.*” compareerde hij nog 5-2-1644 ⁴⁾, een cijns verkopend uit een herberg in de *Helmondse Veestraat*, gelegen naast „*De Ploegh*” ¹⁰⁾.

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Wijnant*, volgt III.

- III. *Wijnant van Amstel*, huwt *N.N. Mulder* te *Aerle-Beek* 15-12-1672 ⁵⁾ ald. een hoeve pachtend.

Uit dit huwelijk :

1. *Jan*, volgt IV.

2. *Maria*, huwt *Peter Hannen* ⁶⁾.

- IV. *Jan van Amstel*, woonachtig te *Berlicum*, huwt *Jenneken Janssen* ⁷⁾. Behalve 1-10-1701 ⁷⁾ compareert hij ook nog begin 1702 ⁸⁾ en wat vroeger 5-2-1699 ⁹⁾ en uiteindelijk ook nog 5-2-1703 ⁶⁾, welke laatste acte de boedelscheiding bevat tussen hem-zelf en de beide onmondige kinderen, *Peter* en *Anna*, van zijn zuster, *Maria* (III, 2), staande onder de voogdij van *Goyaert Hendricksz. van Kempen*, waarbij de ter verdeling gerakende goederen blijken gelegen te zijn te *Beek-bij-Aerle* en *Ro(o)smalen*.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

1) Vgl. *Brab. Leeuw* VII, 174, sub IVter.

2) 's-Bosch R 1459, f. 161v: Zij verkopen een cijns uit een herberg in de *Veestraat* te *Helmond*.

3) Not. Acte, verl. voor Not. Adr. *Brouwers* te *Helmond*.

4) 's-Bosch R 1599, f. 124. 5) *Aerle-Rixtel* R 43.

6) 's-Bosch R 1637, f. 30v. 7) 's-Bosch R 1689, f. 191.

8) 's-Bosch R 1689, f. 292. 9) 's-Bosch R 1687, f. 55.

10) Deze *Jan van Amstel* hertrouwde *AELCKEN*, dr. v. *MATHYS ADRIANUS, MULDER* te *HELMOND*, en v. *MECHTILDIS N.* (*Helmond* N 2549, dd. 24-1-1657).

NOG ENKELE HEERLIJKHEDEN IN DE HUIDIGE
PROVINCIE NOORD-BRABANT

Reeds eerder werd in dit tijdschrift een plaatsje afgestaan aan mijn bijdragen betreffende de heerlijkheden Zijdewinde en Emmikhoven. In vervolg daarop laat ik hierna volgen de bezitters van de heerlijkheid van nog enkele dorpen welke thans deel uitmaken van de provincie Noord-Brabant, (behalve Netherhemert dat tot de provincie Gelderland behoort).

De gegevens zijn ontleend aan de repertoria en andere registers van het archief van de leen- en registerkamer Holland hetwelk zich bevindt in het algemeen rijksarchief te 's-Gravenhage, alsmede aan in druk verschenen bronnen.

Hemert

repertorium nr. 240

f. 152 Dat Dorp van Haemert mitten Heerlicheden hoge ende lage, in Diepen, ende in Droogen, ende mitten Rijswaert, die geheten is Schundewaert mit sijn aanwerpen roerende d'Hofstadt van Althenae

Verlijdt Ghysbrecht Heere van Haemert bij dode Jans ¹⁾ van Hamert sijns vaders, anno 1414

Vooraf volgt hier een verklaring omtrent de afkortingen welke in de voetnoten worden gebruikt.

L.H. = Archief van de Leen- en Registerkamer Holland op het Algemeen Rijksarchief, inventaris nr. 154 — A.N.D. = Het Archief van de Nassause Domeinraad door Dr. S. W. A. Drossaers, eerste deel. Inv. = het deel genoemd „Inventaris”. Reg. = de drie delen genoemd „Regestenlijst”. Rep. = het deel genoemd „Repertorium op de Leenregisters”. — A.K.M.C. = Regestenlijst van het Archief van het klooster Mariëncroon in Heusden. — A.K.M.D. Alsvoor van het klooster Mariëndonk buiten Heusden. — A.K.P. = Regestenlijst van het Archief van het Kapittel en de Proven van Heusden.

1) In 1375 verkreeg Jan Seghers van Hemert 3 morgen en 9 hond land te Herpt op de Oyslagen; zijn vrouw heette in dat jaar Elisabeth. Zijn kinderen Peter v. H., Dideric v. H. kanunnik te Berne, Heyman v. H., Gheertrud v. H. gehuwd met Heyman Lambrechtsz. van de Zande, Lisebet v. H. en Katelijn v. H. droegen dit land in 1400/1401 op aan Dideric Jacobsz. In 1438 was een Peter v. Hemert abt van Berne. (A.K.M.D., nrs. 7, 8, 31, 32, 33, 34, 35 en A.K.M.C., nr. 165).

In L.H. nr. 52, f. 142 (1390-1401) wordt als heer van Hemert genoemd, Jan Heer van Hemert. In 1463 verkrijgt Aernt, jongste zoon van Jan van Hemert, 6 ¹/₂ morgen land te Uitwijk. Willem van Hemert was in 1465 gehuwd met Godelt Danelsdr. (A.N.D., Rep. blz. 147 en 191).

Hemert
(repertorium nr. 239)

f. 459 Dat Dorp tot Hemert in Hoogen Geregten ende in lagen in diepen, ende in droogen

Verlijdt Joncheer Goert Turck bij doode van Joncvrouw Helwig van Hemert zijn moeder, anno 1548 ²⁾

Vide littera sequenti Joncvrouw Cornelia van Herpt van Bochoven zijn huijsvrouwe douwarie ³⁾

Verlijdt Joncheer Frederick Turck bij doode van Goort voorss. zijn Broeder, anno 1551

Verlijdt Joncheer Lubbert Turck bij doode van Frederick Turck zijn vader, anno 1560

Verlijdt Joncheer Johan Turck bij doode van Joncheer Frederick Turck zijn Broeder den 13 november 1600

Verlijdt Joncheer Lubbert Turck bij doode van Johan Turck zijn vader den 5 mei 1639

Verlijdt Vrouw Maria Turck bij doode van den voornemde Joncheere Lubbert Turck haer broeder opden 23 februari 1646

Verlijdt Willem Quaet tot Wicraet bij doode ende overlijden van Maria Turck zijn moeder den 7 september 1655

2) Zie Brab. Leeuw 1961, blz. 67.

3) Op 31 jan. 1551 leefde Goyert Turck nog. Bij octrooi van 8 juni 1551, stelde Geryt van Malssen als stadhouder van de lenen van Altena, de heerlijkheid Hemert als recht onsterfelijk erflaan in handen van Jan van der Maessen in diens hoedanigheid van voogd van jvr. Cornelia van Herff, vrouwe van Bokhoven en van Hemert, en wel gedurende haar leven, om er haar lijftocht van te hebben. (L.H., inventaris nr. 99, archief der heren van Altena inv. nr. 69, f. 84, 85 en 86v.). (De hier genoemde gegevens dank ik aan de welwillendheid van Mr. B. van 't Hoff, rijksarchivaris te 's-Gravenhage). Ik acht het misleidend om haar (wat nog wel eens gebeurt) Cornelia van Herpt te noemen. Juister ware het naar mijn mening haar van Harff of van Herff te noemen, de naam van een toenmalige heerlijkheid in België in de omgeving van Luik. Thans heet het betreffende dorp Herve. Later hertrouwde jvr. Cornelia van Herff met jhr. Floris van Grevenbroeck. Taxandria 1913, blz. 231 vermeldt dat hun huwelijksvoorwaarden werden opgemaakt ten overstaan van notaris Oliviers in het jaar 1551. Misschien behoorde Cornelia van Herff tot het geslacht van Gotschalck van Harve, heer van Alstorp, landdrost van het land van Gulik, wiens zegel hangt aan een akte van het jaar 1483 (A.N.D., Reg. 2342).

- f. 460v *Verlijdt* Johan Frederick Quaet tot Wicraet bij doode ende overlijden van Maria Turck zijn moeder ende volgens renuntiatie van Willem Quaet tot Wicraet zijn broeder den 26 maart 1683
Verlijdt Abraham Verhagen bij opdracht vande brieven van onwillig decreet, geïnterponeert tot laste van Johan Frederick Quaet tot Wicraet den 24 juli 1691
Verlijdt Wendelina de With woonende inden Hage oud 50 jaren agtervolgende de brieven van relieff ende uijt kragte vande brieven van onwillig decreet bij den Hove van Holland geïnterponeert tot laste vande voornoemde Johan Frederick Quaet den 19 mei 1696. Eed voor haer gedaen bij Mr. Johan van Alphen Advt voor den Gemelten Hove haer soon
Verlijdt Otto Frederick van Vittinghoff genaemt Schel, Colonnell ten dienste deser Landen oud 50 jaren wonende te Nimmegen bij opdracht van de voornoemde Wendelina de With den 14 augustus 1697
Verlijdt Stephania Amra Amrantha van Vittinghoff genaamt Schel huijsvrouw van Adriaen Baron van Lynden Burggraaf Rigter en Dykgraaf des rijks van Nijmegen bij dode van Otto Frederick van Vittinghoff voornoemt haar vader den 8 januari 1727
- f. 461v *Verlijdt* Otto Frederick Grave van Lijnden Heere van Hemert, beschreven in de Ridderschap van Gelderland, Ordinaris Gedeputeerde des quartiers van Nijmegen, bij dode van Stephania Amra Amarantha van Vittinghoff, genaemt Schel, huijsvrouw van Adriaen Grave van Lijnden, Burchgraeff Richter en Dijkgraeff van 't rijk van Nijmegen, zijn moeder den 28 november 1752
Verlijdt Otteline Frederica Louise van Lynden van Reede - waar den naam van wijlen Otto Frederick Graave van Lynden - bij doode en makinge van voors. Otto Frederick Graave van Lijnden den 14 oktober 1788

Besoijen
 repertorium 230.

- f. 6 Tambocht van Bysoijen mitten Veere, Molen, Visscherijen, Gruijte, ende anders allen heuren toebehooren (Erfleen staat in de marge).

Verlijdt Jan van Bysoijen bij brieven van Grave Willem van Henegouwen, Hollandt etc., anno 1339

(in de marge staat hier : Jan van Bysoijen maeckt Hadewij sijn wijff duwarie die helft vanden Ambochte (1333) 3a)

Verlijt Willem van Bijsoijen, anno 1439 4)

Verlijt Joncvrou Beatris van Dongen Gerijts wijff van Assendelft bij overgifte van Willem van Besoijen, anno 1447

Verlijt Heer Claes van Assendelft bij doode van Joncvrou van Dongen sijn moeder, anno 1492

Verlijt Dirck van Assendelft bij doode ende maec-kinge van Heer Claes van Assendelft sijn vader, anno 1502

Verlijt Joncker Claes van Assendelft bij doode van Dirck voorschreven sijn vader, anno 1554

Verlijt Joncker Paulus van Assendelft bij doode van Claes voorschreven sijn broeder, anno 1559

Verlijt Joncker Johan van Assendelft bij doode van Joncker Paulus van Assendelft sijn broeder, den 18 maart 1594

Verlijt Joncker Gerard van Assendelft bij doode van Joncker Johan van Assendelft sijn vader, den 26 juni 1621

Verlijt Heer Jan van Wittenhorst Heere tot Dronge-
gelen, Gansoyen etc. bij opdracht van d'Heer Simon
du Faget als in huwelijk hebbende Margareta van
Assendelft als oudste doghter ende leenvolgster van
Joncker Gerard van Assendelft voornoemd, den
2 juni 1651

3a) L. H. nr. 22, f. 63. In 1375 wordt genoemd Willem van Besoyen ambachtsheer aldaar (A.N.D. Reg. 705). In 1382 ziet men Willem van Besoyen met Jan zijn jongste zoon; zij droegen 10 morgen land te Heesbeen op aan Jan Spiering Ooghen soon (L.H., nr. 50, f. 201v.). In 1385 droeg Willem van Besoijen deze heerlijkheid op aan zijn zoon Willem. (L.H., nr. 50, f. 229v.).

4) In 1432 worden de huwelijksvoorwaarden opgemaakt tussen Catharine, dochter Willem van Besoyen en Johan, zoon van Willem van Dongen. Johan krijgt na overlijden van Willem van Besoyen en zijn vrouw Beatrijs, de heerlijkheid Besoyen en tevens de hofstede aldaar, bewoond door Willem van Besoyen. (A.N.D., Reg. 1298).

Verlijt Willem van Wittenhorst bij doode van Johan
sijn broeder, den 29 januari 1660

Verlijt Joncker Johan Willem van Wittenhorst bij
dooode van Willem Vincent van Wittenhorst zijn va-
der, den 24 april 1675

Verlijt Maria Adriana Alexandrina Theresia van
Wittenhorst, bij doode en overlijden van Johan Wil-
lem van Wittenhorst voornoemd haer broeder, op 11
oktober 1716

Verlijt Mr. Paulus Sebastiaan Le Leu de Wilhem oud
33 jaren wonende tot Rotterdam, bij opdragte van
Maria Adriana Alexandrina Theresia van Witten-
horst voornoemt, den 18 juni 1725

Verlijt Mr. Daniel Adriaen Le Leu de Wilhelm, Raed
Ordinaris in den Raede en Leenhove van Braband en
Landen van Over-Maeze bij dode en overlijden van
de voors. M. Paulus Sebastiaan Le Leu de Wilhelm
zijn vader, den 9 februari 1760.

Verlijt Paulina Maria Constantia Le Leu de Wilhem,
oud agt jaeren bij doode en overlijden van de voors.
Mr. Daniel Adriaen Le Leu de Wilhem, haer vader,
den 8 oktober 1767

(terzijde hiervan staat: Een conformatie van lijff-
tocht ten behoeven van Maria Philippina Jacoba
Pieck, douariere van Mr. Daniel Adriaen Le Leu
de Wilhelm)

(In de marge van deze beschrijvingen staat ook:
Willem v. Besoyen, coopt die thiende van Besoyen,
die Willem van Duvenvoorde was, anno 1351 en:
Vide een uytspraecke van de Stadt Dordrecht;
roerende Gerijt van Assendelft ende de gemeen
Buijren van Besoijen, nopende die molen ende 't
gruijtgelt, anno 1458).

(Wordt vervolgd)

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

- I. *Hendrick van Amstel*, huwt *N.N.*
 Uit dit huwelijk o.a. :
 1. *Jan*, volgt II.
 2. *Marten*, volgt IIbis.

- II. *Jan van Amstel*, huwt *N.N.* Hij blijkt bezitter van een huis aan de Markt te 's-Bosch. Uit dit huwelijk :
 1. *Hendrick*, volgt III.
 2. *Amelis*, volgt IIIbis.
 3. *Beelcken*, huwt *Goossen Keelbrekers*, zn. v. *Peter*. Te samen met haar broeder, *Hendrick* (1), zuster, *Lysbeth* (4), droegen zij elk $\frac{1}{4}$ van een huys aan de markt over aan hun broeder, *Amelis* (2), zulks volgens 's-Bosch R 1281, f. 362v, dd. 19-7-1512.
 4. *Lysbeth*, huwt *Hubrecht Peters*.

- III. *Hendrick van Amstel*, huwt *Dielisken N.* *Dielisken* heet weduwe 5-6-1517 in 's-Bosch R 1288, f. 165, in welke acte o.a. haar zwagers, *Amelis Jansen* (II, 2), en *Hubrecht Peters* (II, 4) als voogden harer kinderen optreden.
 Deze kinderen zien we vrijwel allen gezamenlijk optreden 11-5-1542 in 's-Bosch R 1335, f. 483v, niet alleen, maar ook ruim 20 jaar eerder en wel 1-6-1521 in 's-Bosch R 1306, f. 146v, toen zij een huis in de Tolbrugstraat, afkomstig van wijlen hun vader, te 's-Bosch in erfcijns gaven. Alle zes onderstaande dochters compareerden trouwens nog een klein half jaar vroeger 23-2-1521 in 's-Bosch R 1294, f. 211, toen zij cijnzen uit 3 huizen aan dezelfde Bossche Tolbrugstraat verkochten, waarbij bleek, dat alleen *Margriet* (III, 5) en *Oda* (III, 6) toenmaals nog onmondig waren.
 Uit dit huwelijk :
 1. *Jenneken*, huwt tussen 23-2-1521 en 1-6-1521 *Anthonis Hendricks Lonysz*, welke beide 11-5-1542 nog in leven zijn.
 2. *Mechtelt*, vermoedelijk overleden tussen 23-2-1521 en 1-6-1521 en wel als meerderjarige ongehuwde.
 3. *Zoeta*, huwt voor 23-2-1521 *Goyart van Uden*, zn. v. *Peter*. *Zoeta* al weduwe 1-6-1521 en 11-5-1542 nog in leven had 2 kinderen, *Hendrick* en *Willemken van Uden*.

4. *Peterken*, 23-2-1521 maandig, 11-5-1542 nog ongehuwd. Zij verbleef 23-2-1521 buitenlands en compareerde 6-8-1536 in 's-Bosch R 1324, f. 252v.
5. *Margriet*, tussen 23-1-1521 en 1-6-1521 maandig geworden, huwt *Jan Jansz. Raessen*, zulks volgens 's-Bosch R 1351, f. 112, dd. 15-9-1549.
6. *Oda*, nog 1-6-1521 onmaandig, blijkt 11-5-1542 begijn te zijn op het begijnhof te Delft. Ook 6-8-1536 vonden we haar genoemd en wel in 's-Bosch R 1324, f. 252v, evenals, nu met haar zusters, *Peterken* en *Margriet*, 15-3-1549 in 's-Bosch R 1351, f. 112.

IIIbis. *Amelis van Amstel*, huwt *N.N.* Hij compareert 24-10-1513 in 's-Bosch R 1285, f. 118, zulks bij de verkoop van een cijns uit zijn huis aan de Markt te 's-Bosch. Andermaal compareert hij 20-6-1513 in 's-Bosch R 1285, f. 118, met gelijk doel. Dan voor een borgtocht 21-11-1534 in 's-Bosch R 1322, f. 31, en wederom in verband met zijn huis aan de Bossche Markt 31-10-1528 in 's-Bosch R 1310, f. 11, in welke laatste acte hij uitdrukkelijk „*Amelis Jan Hendricksz.*” heet. Tenslotte nog 3-11-1544 (R 1342, f. 45) en 2-1-1545 (R 1342, f. 122) met zijn zoon, *Christoffel*, die hem 16-12-1550 blijkt overleefd te hebben in 's-Bosch R 1355, f. 273 (Transp. cijns uit erf te Oss).

Uit dit huwelijk :

1. *Henricus*, volgt IV.
2. *Christoffel*, volgt IVbis.

IV. *Henricus van Amstel*, huwt *Catharina Petersdr. Willems Woutersen*, die 26-2-1558 in 's-Bosch R 1375, f. 453, reeds overleden blijkt te zijn ; in dezelfde acte worden als hun onmaandige zoons genoemd, *Amelis* en *Christoffel*, en als een derzelver voogden *Johan*, zn. v. wijlen *Christoffel van Amstel* (IVbis, 1).

Uit dit huwelijk :

1. *Amelis*.
2. *Christoffel*.

IVbis. *Christoffel van Amstel*, huwt *Jacoba Jansdr. Mattheeuwsen Lambertsen*. Zij blijkt weduwe 10-9-1551 in 's-Bosch R 1355, f. 448, waarin zij betalingen belooft te verrichten ten belope van een som van 1600 rijns gulden in

totaal, zulks o.a. aan zekere Jan Berenbach, coopman te Antwerpen. In 's-Bosch R 1371, f. 5, wordt Jacoba („Jeacksken”!) in een adem genoemd met haar „swager” - schoon-zoon of schoonbroer? — Jan Gerartsen van der Hoeven; en passant gewaagt men hier van haar als „van onse medepoorteresse van 's-Bosch”, zulks alles 10-10-1556. In 's-Bosch R 1375, f. 224, dd. 17-5-1558, worden haar zoon, Johan, „ouder dan 24 jaar”, en haar dochter, Peterken, „ouder dan 25 jaar”, genoemd; de acte handelt over een huis aan de Bossche Markt.

Uit dit huwelijk:

1. *Peterken*;
2. *Johan*.

IIbis. *Marten van Amstel*, huwt *Geertruyt Brenthen*, dr. van Jan Jansz.

Uit dit huwelijk o.a.:

1. *Catharina*, transporteert een huis in de Bossche Orthenstraat aan kinderen harer beide onderstaande zusters 's-Bosch R 1301, f. 30, dd. 9-11-1523.
2. *Belia* of *Beelcken*, huwt *Hendrick van Orthen*, waaruit als kinderen, in evengen. acte met name genoemd: Marcelisken van Orthen, gehuwd met Jan Willemsz. van Gerwen, en wijders Mechtelt van Orthen.
3. *Jutta*, huwt *Mathias van de Wyel*, waaruit als dochters, in voorn. acte genoemd: Anna, Catharina en Adriana van de Wyel.

VAN AMSTEL — BAKEL

- I. *Gerrit van Amstel*, huwt *Beelcken van der Eycken*, dr. v. Marcelis Ancems. Beelcken blijkt ca. 1492/'93 in 's-Bosch R 1262, f. 362v, weduwe te zijn en zuster van Katherijn. (Vgl. 's-Bosch R 1256, f. 248v, dd. 1486/'87, waarin een Ansem van der Eycken genoemd wordt naast een „Vrouwe Marie Jan van Amstel”).

Uit dit huwelijk o.a.:

Gerrit, volgt II.

- II. *Gerrit van Amstel*, huwt *N.N.* Hij verkoopt jan. 1512 uit cijns bezit te *Bakel* een cijns, dewelke Jan, natuurlijke

zoon van Heer Goyart van Amstel, Priester, belooft te betalen. (Zou misschien de onder I tussen haakjes genoemde „Vrouwe Maria Jan van Amstel” de echtgenote of anders een dochter van deze Jan, nat. zn. v. Goyart v. A. zijn ?) ; het voorgaande vonden we vermeld in 's-Bosch R 1282, f. 58, dd. jan. 1512. Een jaar later treft men Gerrit Gerritsz. van Amstel juni 1513 wederom aan in verband met een cijns uit een huis te Bakel, toebehorende nu aan Willem, zn. v. wijlen Jan Sybrechts (Hoefnagels), welk huis aldaar bij de kerk gelegen heet ; zo in 's Bosch R 1283, f. 446. Even voordien en wel 28-8-1512 ontmoet men zowel Gerrit van Amstel als Willem Hoefnagel wederom te samen nu in verband met een hoeve te Bakel en wel in Helmond R 229, f. 38. En beiden met Willem's broeder, Peter Hoefnagel, nog geruime tijd later en wel 11-12-1534 in 's-Bosch R 1321, f. 58. Ook in september 1513 verkoopt Gerard Gerardsz. v. Amstel wederom een cijns uit land in Bakel en wel in 's-Bosch R 1283, f. 187. Tenslotte gelooft hij 13-2-1517 iets in 's-Bosch R 1288, f. 236, terwijl het 11-4-1521 in 's-Bosch R 1296, f. 156, blijkt, dat hij toenmaals als ingesetene des dorps van Bakel aldaar fungeerde als „gecoren ontfanger ende inre (inner !) der penningen totder betalinghe der beden ende anderen onraet ende totder lossinghe der renten, die dit dorp geldende is”.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

PETER ADRIAENSZ. VAN AMSTEL VAN WEERDT

Brab. L., VII, 171 e.v., voerde de onderhavige *Peter v. Amstel* eerstmalig ten tonele als „van Weerd”. En al zeer spoedig daarna gaf *B. W. van Schijndel* eveneens in de Brab. L. en wel in VIII, 176, in een even kostelijke als korte notitie blijk zich te herinneren, dat een „Peter Adriaensz. van Weerd” genoemd werd 9-5-1556 in Helmond R 236, f. 27, waarbij hij trefzeker adviseerde : „Er zal dus te *Helmond* verder moeten worden gezocht om Peter's geslacht op te voeren”. Eerst door het tastbaar interesse van een regelrechte nazaat van deze Peter van Amstel geraakte we capabel ons door dit Brusselse advies tot een intens onderzoek der betreffende Helmondse archivalia te laten moveren.....

Voornamelijk het Helmondse Schepenprotocol kwam voor een onderzoek in aanmerking en we begonnen dan ook met R 229, aanvangende in de jaren 1510, maar noch in dit boek, noch ook in de 5 volgende, R 230 t/m 234, lopende zonder hiaten tot 1547, werd een *van Weerd* of ook maar een Peter Adriaensz. aangetroffen; een van Amstel of een gelaesemaecker al evenmin. Kennelijk dus geen oude inheemse familie, zoals b.v. wel degelijk de familie *Mickaerts* daar in Helmond in die 40 jaren acte-de-présence gaf door haar leden in acte na acte te laten compareren.... Totdat we dan eindelijk onze ogen nauwelijks konden geloven in Helmond R 235, f. 135, dd. 2-9-1553, toen we daar lazen: „*Peter Adriaensz. die Gelaesemaecker* vercocht een rente uit zijn huys in *Helmond* aen de *Kerckstraat*”. Dat was trouwens ook pas aan het slot van dit 7e in de rij der door ons geraadpleegde boeken zonder inhoudsopgave, die we dus blad voor blad hadden te consulteren..... Maar B. W. *van Schijndel* was met dit vondstje dan toch maar weer eens welhaast onfeilbaar gebleken! Met verfriste moed en gescherpte aandacht togen we verder aan het werk en vonden nu werkelijk in R 236, lopende over de jaren 1552 t/m 1556, niet alleen de acte van v. *Schijndel* terug, maar bovendien nog tal van andere acten omtrent onze „*Peter Adriaens van Weerd*”. Zo alreeds f. 5v, dd. 7-2-1556, waarin hij land verkoopt in Helmond op de *Vossenbergh*. Dan f. 27, dd. 26-1-1557, waarin hij een huis verkoopt te Helmond aan de *Kerkstraat*, gelegen naast het huis, dat hij in de door v. *Schijndel* gememoreerde acte dd. 9-5-1556 al verkocht had aan Heer Jan van Asten. Deze verkoop geschiedde aan zekere *Jan Hendricksz. Mickaerts*, die aan het slot dezer acte zijn zwager blijkt te zijn in zoverre, dat hier Peter Adriaens van Weerd vader genoemd wordt van de nog minderjarige *Cathalijn*, verwekt bij Aelcken, elders Aleyt, Hendricks Mickaerts. Al hetwelk ons tot de slotsom noopt, dat Peter van Amstel in eerste huwelijk verbonden was met deze nu wijlen *Aelcken Hendricksdr. Mickaerts*, waaruit slechts deze evengenoemde dochter, *Cathalijn*. En als verdere conclusie dringt zich op, dat Peter juist door dit 1e huwelijk met een spruit uit een oud-Helmondse, gegoede familie *van Weert* naar *Helmond* verhuisd raakte. In voege zoals hij later, naar wij reeds destijds stelden, door zijn 2e huwelijk met een oud-Gemertse naar dat oord vanuit Helmond van woonplaats veranderde. Helmond zou bijgevolg van Weert naar Gemert voor hem een *tussenstation* geweest zijn.... Verder onthulde ons f. 27v, dd. 29-1-1557, al iets naders omtrent Peter's Mickaerts-aanverwanten door behalve zijn opgemelde zwager, Jan Hendricksz. Mickaerts, ook

zekere *Jan Fransz. Porters* als echtgenoot van zijn schoonzuster, *Digna Hendricksdr. Mickaerts*, te laten compareren te samen met zijn al meergenoemde dochter, Cathalijn, verwekt bij wijlen Aelcken Henrick Mickaerts, zulks bij de gezamenlijke verkoop van een huis te Helmond aan de Binderse straat. En andermaal troffen wij dit drietal aan in de acte van boedelscheiding der goederen, nagelaten door zijn schoonouders, die hier meer precies genoemd worden: wijlen *Hendrick* en wijlen *Geertruyt*. We zeggen zo juist met opzet niet: *Hendrik Mickaerts*, want zozeer als zijn kinderen heet ook hij in deze acte eerstmalig niet *Mickaerts*, maar „*van Bakel*”. De voorkeur voor het toponym blijkt hier andermaal, gelijk ook bij de voorkeur van „*van Weerd*” boven van Amstel. Het is in deze acte, dat Peter's 1e vrouw eerstmalig *Aleyt* heet. En hier ook ontmoeten we terug Peter's broeder, *Corstiaen*, die we immers al kenden (Vgl. Brab. L. VII, 171), nu als met *Jan Dreycorts* als een der beide voogden over Peter en wijlen *Aleyts* minderjarige enig kind, Cathalijn. Dit alles in R 236, f. 40, dd. 20-5-1557. We behoeven wel niet te zeggen, dat ook de familie, *Porters*, te Helmond een vanouds bekende, door *J. Heeren* veelvuldig behandelde is. Ten besluite dezer regelen memoreren we, dat meergenoemde Jan Hendricks Mickaerts zeer vermoedelijk een kleinzoon was van Aert Mickaerts, nademaal we zijn vader als Hendrick Aerts Mickaerts in niet minder dan 3 Helmondse schepenacten noeterden ¹⁾. Ook mag deze Jan Hendricks Mickaerts wel een broeder heten van „*Lambert Hendricks Mickaerts*, die we tegenkwamen in Helmond R 229, f. 94, dd. 16-2-1518....

En zo dan werd hier andermaal een.... „*huwelijks-perikel*” te boven gekomen!

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

1) Helmond R 229, f. 94v, dd. ca. 1518, R 230, f. 25v, dd. ca. 1539, en f. 178, dd. ca. 1538.

BOSSCHE POORTERS

Jan Jansz. van Erpe en Gerit Baliaert, schepenen van Den Bosch, verklaren op 23 aug. 1431, dat zij op diezelfde dag aanwezig geweest zijn in de St. Janskerk van Den Bosch en gezien hebben, dat Henrick zoon van Godscalck Roesmont, poorter van Den Bosch, gedoopt werd.

(Den Bosch R. 1201 fol. 363v).

NOG ENKELE HEERLIJKHEDEN IN DE HUIDIGE
PROVINCIE NOORD-BRABANT

(Vervolg van pag. 90)

Nederveen
(repertorium 230)

- f. 10v D'Ambocht van Nederveen gelegen binnen den Ambochte van Capelle tusschen 't ambocht vander Zijdtwinde, ende 't ambocht van Cleyen Waspyck.

(Recht leen staat in de marge).

Verlijt Willem van Nederveen, dat ambocht van Nederveen bij gifte van Grave Willem van Henegouwen, dat hij van Gerardt van Wieldrecht te houden plagh, anno 1325 5).

Verlijt Heer Dirck vande Merwede bij overgifte van Jan van Nederveen, anno 1434

Verlijt Jacob Willemsz. van Ghent bij overgifte van Heer Dirck vande Merwede, anno 1440

Verlijt Willem van Gent Jacobsz. bij doode van Jacob van Ghendt zijn vader, anno 1468

Verlijt Henrick van Ghent bij doode en overlijden van Willem van Ghent zijn vader, anno 1521.

- f. 11 De Ambachtsheerlijkheid van Nederveen, met allen heuren toebehoren

(Onversterffelijk Erfleen staat in de marge)

Verlijt Mr. Adriaan Boon, Heere van Molenaarsgraaf en Stenhuijs Raad en Vroedschap der Stad Rotterdam uit kracht van vercoping door de Heeren Gecommitteerdens van haar Ed. Groot Mog. gedaan den 6 oktober 1724

Verlijt Johanna Jacoba du Bois, weduwe van de voornoemde Mr. Adriaan Boon, bij dode ende makinge van deselve haren man den 22 december 1729

Verlijt na voorgaande om reden verkrege acte van dilli-

5) L.H., nr. 22, f. 33v.). In 1375 was Gheeryt van Nederveen ambachtsheer (van Nederveen) (A.N.D., regest nr. 705). Het zegel van Floris van Nederveen, schepen van Heusden, hangt aan een akte van het jaar 1482. (A.K.P., nr. 182). In 1483 vermaakte Margaretha van Laer, de vrouw van Johannes van Nederveen, haar huis „Op de Laer”, aan het huis Nassau Breda. (A.N.D., Inv., nr. 356). In 1529 leefde een Jan van Nederveen; zijn overleden moeder heette Agnes van Naeltwijck (A.N.D., Rep., blz. 69).

gentia Geertruij Margareta die Bois wonende te Rotterdam oud 10 jaren

Verlijt Pieter Havart, wonende te Rotterdam bij opdracht van de voors. Geertruij Margareta du Bois, den 23 januari 1766

Slot te Meeuwen

repertorium 231

f. 679 Dat Slot tot Meeuwen

Nota libro 1 X fol. 215. Eerste gifte van de Heerlicheijt opten Huijse van Meeuwen gedaen Jan van Drongelen, anno 1335

Item libro eodem, die eerste opdraghte van den voorschreven Huijse ende Sloote, anno 1355 6)

6) Tot de oudst bekende v. Drongelen's welke heden ten dage nog in authentieke stukken te vinden zijn, zullen behoren, Jan, juffr. Lijsbeth zijn zuster en Robbrecht zijn broer. Zij droegen op 12 juli 1316 dat half veer te Tedonck (nabij Zuydewijn) op aan Willems v.d. Zydewinde (Tax, 1939, blz. 300). Laatstgenoemde v. Dr. droeg in 1318 zijn huis met hofstad, gelegen te Eethen en twee morgen land daarnaast op aan het graafschap Holland. Hij ontving dat in recht erfleen terug. (L.H., nr. 22, f. 10v.). Het zegel van Jan van Drongelen hangt aan een charter van het jaar 1328 (A.N.D., Reg. 193). In 1346 wordt heer Jan van Dronghelen heer van Meeuwen en Eethen genoemd (A.N.D., Reg. 400). In 1358 wordt heer Jan van Drongelen baljuw van Zuid-Holland genoemd (L.H., nr. 50, f. 3). In 1385 legt Johan van Drongelen heer van Eethen en Meeuwen, een verklaring af welke mede wordt gezegeld door Arnt v. Drongelen knape en Robbrecht van Drongelen Jansz. (A.K.M.C., nr. 39). In 1479 is Johan van Drongelen landcommandeur van de balije van Utrecht van de Duitse orde (A.N.D., Reg. 2053).

Vóór 1376 bezat Hessel van Drongelen als leengoed: Half de tienden te Aalst. In 1435 werden daarmede beleend, Robbrecht Pietersz. v. Drongelen en Hessel Godertsz. v. Drongelen, waarna Hessel zijn $\frac{1}{4}$ overdroeg aan Robbrecht (A.N.D., Rep. blz. 1). In 1398 droeg Godert van Drongelen Hesselz. $\frac{1}{4}$ van de gehele tienden van Drongelen op aan de leenheer Willem v. Boxtel, ridder. (A.K.P., nr. 37). Vóór 1429 leefde Godert Hesselsz. v. Drongelen; zijn vrouw was Peternel N.N. die in 1433 nog leefde. Zij waren de ouders van: Godert, Hessel, Johanna, (dood) en gehuwd geweest met Philips Jan Airtsz, schepen van Heusden, Willem, Lijsbeth en Goeswiin, ook een dochter. Al deze kinderen leefden in 1429. De drie laatstgenoemden waren in 1433 uitlandig. Hessel en Goeswiin leefden nog in 1459. (A.K.M.C., nrs. 133, 139, 141, 143, 145, 146, 150, 155, 166, 205 en 214).

In 1561 worden als „die kinderen van Drongelen” genoemd: Willem v. Dr., Geertruyt v. Dr. en Ryccken haar zus, Ghijsbert Willemsz., Cornelis Wouter (Gerster?), Jan Willemsz. v. Dr., Claes Heynricxz. v. Spaendonck tot Tilburg, Joris Bruijstens, Heyken Hessels v. Dr. met Gerit haar broer en Claes v. Spaendonck ende Heynrick v. Spaendonck als transport hebbende van Huijbert v. Dr. (Algemeen Rijksarchief; Inventaris Staten van Holland vóór 1572 (inventaris no. 1508; quohier renten enz. uit de Domeinen van Heusden, 1561).

Verlijt Heer Jan van Drongelen alsulcken goederen,
anno 1429

Nota Gelijse opdraght van 't Huijs te Meeuwen ge-
daen bij Jan van Drongelen es hem bij den Grave ge-
geven een Hoeve moers van sestien mergen lants

Vide libro V folio 5 huwelixe voorwaerden en confir-
matie van dien van Ranst van Drongelen ende Gode-
vaert van Drongelen mit sijne doghter Vrouwe Der-
wijnen vrouwe van Spreeuwensteijn, anno 1391

Verlijt Philips van Ranst bij overgifte van Adriaen
van Drongelen, anno 1478

Nota hic duwarie Joncfrouw Oede van Drongelen,
Philips huijsvrouw.

Verlijt Daniel van Ranst bij doode van Philips van
Ranst zijn vader, anno 1480

Verlijt Joncvrouw Adriana van Ranst bij overgifte
van Daniel van Ranst haer broeder, anno 1485

(duwarie Jonc-Vrouw Beatris van Assendelft die
Huijsvrouwe van Lambrecht Millinck)

Verlijt Lambracht Millingh bij doode van Adriane
van Ranst zijn moeder, anno 1502 7)

7) In 1371 droeg heer Claes van der Merwede, ridder op aan heer Lambrecht Millinc, ridder, „dat tweedeel van der groter tienden tot Cap-
pel”. (L.H., nr. 51, 2e deel in dezelfde band, f. 22). Deze Lambrecht M. zal
gestorven zijn plm. 1399. Althans in dat jaar werd heer Adam Millinc be-
leend met 13 morgen land te Rijswijk, land te Woudrichem en tot Cappelle,
zoals zijn vader heer Lambrecht M. dat van heer Willem van „Heurne” te
houden „placht”. In hetzelfde jaar gaf ridder Adam M. het vruchtgebruik
aan zijn vrouw Aleyde, dochter van heer Jan Oem, heer van Bokhoven
(L.H., nr. 51, g. 16v.). Adam M. had (van deze vrouw) één zoon Lambrecht,
die in 1430 de heerlijkheid van Waalwijk met hoge- middelbare en lage
jurisdictie verkreeg (Br. Leeuw, jrg. 1962, blz. 115) (zie ook A.K.M.C., nr.
147). Jan Lamberts Millinc deed op 30 nov. 1484 zijn blijde inkomst als heer
van Waalwijk (Bosch protocol dd. 1484/1485, f. 167v.). Deze Jan Lamberts
M. had een broer Lambert Lamberts M. die in 1484/1485 laagschout van
Den Bosch was (Bosch protocol dd. 1484/1485, f. 167v en 185v.). Ik acht het
lang niet onmogelijk, dat deze laagschout in 1529 drie bastaardkinderen
(Lambert, Leunis en Anna) had bij Katerien Pauwels Batendr. (Den Bosch,
R. 1310, f. 343). Voorts is het mogelijk, dat Mr. Lambert Millinck, in 1535
genoemd (als nat. zn. v. wijlen Lambert M. en gemachtigd door testament
van wijlen Lambert zoon v. wijlen **voornoemde** Lambert Millinc), een bas-
taardbroeder van de laagschout van Den Bosch was (Den Bosch R. 1323,
f. 52v.). Lambert Janz. Millinc was in 1499 en 1525 heer van Waalwijk
(Bosch Protocol dd. 1499, f. 329 en R. 1310, f. 343). Zie omtrent Millinck de be-
langrijke bijdrage in Tijdschr. voor N.-Br. Geschied enz., jrg. 1, kol. 196, e.v.)

Testamente Lambrecht Millinckz en Beatrix van Assendelft. Item die huwelicxe voorwaerde ⁸⁾)

- f. 680 Verlijt Joncker Andries Millinck bij doode van Lambrecht Millinck sijn oom anno 1557
Verlijt Jan Millinck bij doode Andries voorschreve sijnen soone, anno 1559.
Verlijt Philips van Leefdael bij doode ende maeckinge van Jan en Lambert Millinck sijn neven, anno 1567
Vide duwarie gemaect joncvrouwe Alijt van Assendelft bij Lambrecht Millinck
Verlijt Joncheer Rogier van Leefdael bij doode en maeckinge van Jan en Lambert Millinck sijn neven ende mede bij renunciatie ende transport van Philips van Leefdael sijn vader, anno 1567
Verlijt Joncheer Philips van Leefdael bij doode Joncheer Rogier van Leefdael sijn vader, den 17 juni 1604
- f. 680v Verlijt Joncheer Philips van Leefdael Heeren Jacobsz. bij overgifte van Joncheer Philips van Leefdael Hee-

8) Hun huwelijksvoorwaarden staan geregistreerd in L.H. nr. 127, f. 30. Als verschijnende partijen staan in die akte opgenomen: Jan Millinc als vader van Lambrecht Millinck die heer was van Waalwijk, van Eethen en Meeuwen etc. en deze laatste als oom van Andries Millinck, (zoon van Jan M.) toekomstige bruidegom en Dirck van Assendelft, heer van Besoyen als vader, heer Gerrit, heer van Assendelft, Heemskerk etc. en heer Floris van Assendelft, heer van Goudriaan etc. ridders als omen van jvr. Alijt van Assendelft, toekomstige bruid. Verder blijkt daár, dat Andries een broer Jan M. had, Jvr. Beatrix van Assendelft, zuster van jvr. Adriana v. A. waren dochters van voornoemde Dirck v. A. en van jvr. Adriana van Nassau. Deze huwelijksvoorwaarden werden opgemaakt te Geertruidenberg op 14 mei 1549. Het testament van Lambrecht Millinck heer van Waalwijk, E. en M. etc. en diens vrouw de hiervoor genoemde jvr. Beatrix v. Assendelft, op 6 september 1552 gepasseerd ten overstaan van Pieter Adriaen Mens en Pieter Jan Gouerts, schepenen te Meeuwen, staat eveneens in het register L.H., nr. 127 en wel op f. 31. Lambrecht M. stelde als enig erfgenaam Andries M., zoon van zijn broer Jan Millinck. Indien Andries ook zonder kinderen zou sterven, dan Philips van Levendale, heer van Thielen, in alles wat hem van zijn moederszijde was aangekomen. Hij vermaakte 100 kar. gulden levenslang aan zijn zuster jvr. Katherine M. en 6 pond „groten vlaams“, jaarlijks aan zijn zuster „jouffr“ Agnes. Aan zijn bastaardbroeder Lambrecht M., nat. zoon van wijlen Jan Millinck vermaakte hij 20 „kar. gulden“ jaarlijks, diens leven lang. Katharina M. was in 1534 gehuwd met Laureyns van Mynnebeeck (Den Bosch R. 1322, f. 86). Jan Millinck zoon van wijlen (Jan M., heer van Waalwijk) gaf in 1528 29 in erfpacht, de hoeve „ter Wagen“ te Enschoot, welke hoeve vroeger eigendom was van Lambert Millinck (Den Bosch R. 1310, f. 157). Van deze plaats dank aan de heer F. W. Smulders voor de inlichtingen uit de Bossche protocollen.

ren Rogiers zoon zijn oom gereserveert de lijftocht,
den 3 november 1644

Verlijt Vrouwe Margareta Clara Anna van Boschuy-
sen oud 45 jaren, bij doode ende maeckinge van
Joncheer Philips van Leefdael haer man, den 14 sep-
tember 1678

Verlijt Joncheer Philips Baron van Leefdael achter-
volgens brieven van relief der Heeren Staten bij doo-
de van Joncheer Philips van Leefdael zijn vader, den
19 juni 1682.

Verlijt Cornelis van Brantwijck als bij de Hove van
Hollant gestelde curateur over de boedel van de voor-
noemde Joncheer Philips van Leefdael, volgens
d'opene brieven tot een onversterfelickene leen den 23
maart 1702

Verlijt Diderick van Hemert burgemeester der stad
Heusden bij opdragte van de voornoemde Cornelis
van Brantwijck in sijne voorschr. qualiteit

Verlijt Jan Mourits van Hemert oud 16 jaeren wonen-
de te Meeuwen bij doode van Diderick van Hemert
voornoemd zijn vader, 10 januari 1709

f. 681

Verlijt Anna Antonia van Hemert, weduwe van Abra-
ham van Bleyswijk, in leven Raed Vroedschap der
stad Delft, bij doode van Mr. Johan Maurits van He-
mert, in leeven Heere van Eethen en Meeuwen en
Babiloniënbroek, haar broeder. En naderhant Mr. Di-
derick van Bleyswijk, Raad en burgemeester der stad
Gorinchem, bij donatie cessie en affstant van de voor-
noemde Anna Antonia van Hemert zijn moeder, den
12 februari 1754

Verlijt Cornelia van Schuylenburch, weduwe van Mr
Diderick van Bleijswijk in leven Heeren van Eethen,
Meeuwen en Babiloniënbroek, raad en burgemeester
der stad Gorinchem, mitsgaders Ontvanger van des
Graeffelijkheids tollén aldaer wonende te Gorinchem
voornoemd, bij doode en mekinge van de voors. haeren
man, den 9 november 1763

en daar na

Mr. Abraham van Bleyswijk, raad in de vroedschap
en secretaris der stad Gorinchem voornoemd, bij do-

natie van de voors. Cornelia van Schuylenburch zijn moeder, den voors. 9 november 1763

Verlijt Cornelia van Bleiswijk bij doode en overlijden van Mr. Abraham van Bleiswijk haere vader, den 27 april 1796

Vide confirmatie van lijftogt ten behoeve van Cecilia Geertruyd Hagoort, weduwe Mr. Abraham van Bleiswijk, den 27 april 1796.

Eethen

(repertorium 231)

- f. 682 De Heerlicheijt van Eten ende de Heerlicheijt vanden Sloote, ende dorpe tot Meeuwen, van Babilonien Brouck, hooge ende lage, ende 't Gerechte van den Dorpe van Drongelen

Verlijt Robbrecht van Drongelen sijn Hofstadt ende Huijses dat gelegen is tot Eten, mit twee mergen lants, als eerst opgedragen hebbende, anno 1318. (zie noot 6).

Verlijt Jan van Drongelen, anno 1420

Verlijt Catharijne van Drongelen bij opdragte van Heer Jan van Drongelen haar vader, anno 1406

Verlijt Heer Dirck vander Merwede bij overgifte van Vrouw Kathrijne Heeren Jans doghter van Drongelen, anno 1435

Verlijt Joncvr. Odylie Heeren Dircs doghter vander Merwede bij doode van Heeren Dirck vander Merwede haer vader, anno 1453

Verlijt Robbrecht van Drongelen bij coope van decreet van Dirck vander Merwede Jan ende Claes sijn bastaert zoenen, anno 1458

Vide Jan en Claes Heeren Dircks bastaert twee soenen elcx vijftien hondert Philippus sjaers

Nogh een verley op Adriaan van Drongelen, als bij executie koper geworden sijnde, in dato 8 maart 1473.

Verlijt Philips van Ranst als vooren (bij fol. 679)

Verlijt Daniel van Ranst alsvoren
enz. enz.

(Wordt vervolgd)

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

De inlijving in de Nederlandse adel van de heer von Scheibter heeft nog al wat belangstelling gewekt. In verschillende bladen hebben daarover berichten gestaan. Soms waren deze vol onjuistheden, soms minderwaardig zoals het artikel in de Haagse Post van 9 Februari 11. geschreven door de redacteur Brusse.

De onjuistheden kwamen daaruit voort omdat men niet op de hoogte was van de verschillende wijzen waarop in Nederland adeldom kan worden verkregen.

In de Afdeling van de Grondwet welke handelt over de macht des Konings — het ware gelet op de huidige opvattingen juister om te spreken van de onmacht des Konings — staat in een artikel vermeld: De Koning verleent adeldom.

Deze verlening kan op drie manieren geschieden: a. door erkenning. Deze erkenning kan worden gedaan op grond dat men geacht wordt reeds tot de adel te behoren b.v. omdat iemands voorouders gedurende de republiek zitting hadden in een ridderschap. b. door inlijving. Deze inlijving kan geschieden wanneer iemand tot de adel van een ander land behoort. c. door verheffing, dit is een gunstbewijs van de Souverein.

Sedert de stichting van het Koninkrijk zijn ongeveer 550 geslachten in de adelstand opgenomen. Hiervan zijn er voor 1900 117 uitgestorven. Na 1900 tot op heden zijn er ongeveer 120 uitgestorven. Hieruit kan men zien dat het uitsterven in versneld tempo gaat. Verschillende geslachten staan op uitsterven.

Daar er sedert de laatste wereldoorlog geen verheffingen meer hebben plaats gevonden dank zij de voortdurende machtsvermindering van de Kroon en de steeds sterker wordende democratische zienswijze van de regering is de Nederlandse adel gedoemd op de duur uit te sterven.

In tegenstelling met wat nog steeds in Engeland geschiedt, waar verdienstelijke staatslieden en op de voorgrond tredende persoonlijkheden in de adel worden opgenomen en in dit land de adel een levend iets is, dreigt de adel hier een verschijnsel uit het verleden, uit de tijd welke voorbij is, te worden.

Wat zou het er niet toe hebben bijgedragen de adel als een nog steeds voor de huidige tijd betekenisvolle instelling te zien, indien grote en voor het land betekenisvolle mannen als Kuyper, Colijn en Gerbrandy in de adel waren opgenomen.

B. de R. v. Z.

DE QUAY

door

J. A. W. SWANE

Gegevens, door F. W. Smulders en ons zelf dankbaar geput uit de rijke bron van het Boschprotocol, maakten de samenstelling mogelijk van onderstaande stamreeks der oudere generaties van het onderhavige geslacht. Vooral ook door het gemis dezer jongste facta faalde hierin destijds mej. H. Mijnsen ¹⁾, hoe dicht zij dan ook verdienstelijk het doel benaderde.

I. *Gerit*, huwt *N.N.*

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Willem*, volgt II.

2. *Dirck*, volgt IIbis.

II. *Willem die Quade van Ravesteyn*, overl. voor 6-3-1463 ²⁾, Rentmeester v. h. Land v. Ravesteyn 8-9-1437 en bezitter van leengoed aldaar 1447, '51, '55, '56 en '58 ¹⁾. Elders blijkt hij voor 10-6-1467 overleden ¹⁾. Hij huwt *N.N.*

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Jan de Oude*, volgt III.

2. *Jan de Jonge*, volgt IIIbis.

3. *Marcelis*, volgt IIIter.

IIbis. *Dirck de Quade*, overl. voor 1483 ³⁾, huwt *N.N.*

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Gerit de Quade*, overl. na 1494 ⁴⁾, gegoed in Berchem ³⁾ en ⁴⁾. Als „*Gerit*, zn. v. *Dirck die Quade*” vercoopt hij 1482 ('s-Bosch R 1251, f 87v) een pacht uit syn huys in *Duer onder Berghem*. (Dezelfde *Gerrit* vercoopt even voordien en wel 1-2-1482 land in Berchem ('s-Bosch R 1251, f. 172v).

2. *Vastraert de Quade*, overl. na 1482 ³⁾. Als „*Vastraert Direx*” 1482 ('s-Bosch R 1251, f. 118) „*famulus*” van „*Jan die Quade*” (II, 1 of 2, of IIbis ³⁾).

3. *Jan*, volgt IIIquater.

4. *Yda de Quade*, overl. na 1484 ⁵⁾, huwt *Henrick Wouters*, overl. na 1484 ⁵⁾. Hun dochter, *Jenneken*, blijkt gehuwd met *Gerrit Jacobs van der Stegen* ⁵⁾ en ⁶⁾. Zij zijn te Berghem gegoed. *Yda* heet uitdrukkelijk „*dr. wijlen Dirck Gerits die Quade*” ⁵⁾ en ⁶⁾.

III. *Jan de Oude die Quade*, overl. voor 12-12-1485 ²⁾, verwerft 9-8-1462 het „*Ghercken*” te Zeeland ¹⁾, beleend 6-3-1463 met land te Velp ²⁾, huwt *Yda N.*, overl. na 1510 ¹⁾, na doode van haar zoon, *Willem*, 12-6-1491 met hetzelfde Velpse stuk land beleend ²⁾, als weduwe herhaaldelijk compa-

rerende⁷⁾. Elders wordt wijlen Jan de Oude broeder genoemd van Jan de Jonge⁸⁾.

Uit dit huwelijk :

1. *Willem de Quade*, overl. voor 22-6-1491²⁾, beleend met het Velpse stuk land 12-12-1485²⁾, zonder oir.
2. *Catharina die Quade*, tegelijk met haar broeder, Willem, en zuster, Jan, 12-12-1485²⁾ beleend.
3. *Jan(neken) die Quade*.
4. *Mr. Hendrick de Quade*, Priester, vanaf 1485 bezitter van het „Ghercken” te Zeeland¹⁾, gemachtigde van het klooster „Mariendonck” te Elshout⁹⁾, herhaaldelijk compareerende¹⁰⁾.
5. *Jacob*, volgt IV.

IIIbis. *Jan de Jonge die Quade*, overl. na 10-12-1502¹¹⁾, en even na Nov. 1505, toen hij zijn zoons, Adolf en Matheus, volmacht verstrekke, compareerde met Jan de Oude's weduwe⁸⁾ en later andermaal¹²⁾, huwt 1e. *Matheusken van Bottel* dr. v. Herman Mateusz., huwt 2e. *Aleydis Quattel*, nog 1482 in leven¹³⁾, dr. v. Jacob. Blijkens even geciteerde bron¹³⁾ is inderdaad deze Aleydis Quattel de vrouw van een Jan de Quade, die zoon was van een *Willem*. Hij was *Drossaard van Ravesteyn* 1473-1505²⁾, als *hoedanig* hij 7-2-1482 ('s-Bosch R 1251, f. 322v) land kopend in Berchem compareert, waarbij hij zoon van *Willem* heet, zodat *Mijnen's* bron¹⁾ wel mistastte. Andermaal als *Drossaard* in 's-Bosch R 1252, f. 545, dd. 1483.

1. *Willem*, volgt IVbis.
2. *Herman de Quade*, Priester, als zodanig compareerende omtrent 1498-'99¹⁵⁾ te samen met zijn 3 broeders (1, 3 en 4), andermaal eerder met 2 hunner (1 en 4) omstreeks 1491-'92¹⁶⁾ en met ook zijn beide zusters (5 en 6) omtrent 1488-'89¹⁷⁾.
3. *Matheus de Quade*, compareert omtrent 1491-'92¹⁸⁾ als kind uit dit eerste huwelijk tesamen met zijn zuster, *Lysbeth*, en haar man en wijders ca. 1498-'99¹⁵⁾.
4. *Adolph de Quade*, compareert als onder IIIbis, 2, vermeld en bovendien nov. 1502¹⁹⁾ en febr. 1509¹⁹⁾.
5. *Lysbeth de Quade*, huwt *Jan van Berckel*, zn. v. Jan. Beiden ca. 1491-'92¹⁸⁾ en *Lysbeth* alleen omtrent 1488-1489¹⁷⁾ en in mey 1509²⁰⁾, toen ook haar broeder, *Willem* (1), met zijn vrouw compareerde.
6. *Hillegont de Quade*, compareert ca. 1488-'89¹⁷⁾.

Uit het 2e huwelijk :

7. *Matheus de Quade*, transp. 22-3-1519²¹⁾ een vierde deel ener hoeve te Berchem aan zijn broeders, genoemd onder 8, 9 en 10, compareert als zoon uit dit 2e huwelijk bij deze gelegenheid.
8. *Jacob*, volgt IVter.
9. *Christophorus de Quade*, Priester, compareert als zodanig 22-3-1519²¹⁾, terwijl hij 2-11-1541 overleden blijkt te zijn, daar hij toenmaals genoemd werd²²⁾ als erflater aan zijn broeder, *Jacob* (8), en zijn zuster, *Reynse* (11), en wel van een stuk land te Deurse bij Ravenstein.
10. *Joannes de Quade*, compareert 22-3-1519²¹⁾ en als inmiddels overledene erflater 2-11-1541²²⁾, zonder oir derhalve.
11. *Reynse de Quade*, huwt *Herman van Loon*, overl. voor 2-11-1541²²⁾. Als weduwe erft zij van haar beide broeders (9 en 10).

IIIter. *Marcelis de Quade*, overl. na 1496²³⁾, huwt *Heylwich N.*²⁴⁾.

Uit dit huwelijk :

1. *Willem*, volgt IVquater.
2. *Jan die Quade van Ravesteyn*, overl. na juni 1538²⁴⁾.
3. *Petrus*, volgt IVqunquies.

IIIquater. *Jan de Quade*, huwt *Margriet*³⁹⁾.

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Claes*, volgt IVsexies.

IV. *Jacob de Quade*, overl. voor 20-12-1537⁵¹⁾, huwt *N.N.*

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Matheus*, compareert als „*Matheus*, zn. v. *wijlen Jacob Jansz.*” op evengenoemde datum⁵¹⁾ en andermaal 13-12-1564⁵¹⁾, nu land te Deusen bij *Ravenstein* transporterende, huwt *Gertrudis*, dr. v. *Peter Jansz.* en *Ida Zebertsdr. Jansz. van den Heuvel*.

Niet onwaarschijnlijk is hij identiek met *Matheus*, genoemd onder I in *Ned. Patr.*, 1962, p. 242, als „oudstbekende” stamvader dier aldaar beschreven *Familie-de Qaay*.

IVbis. *Willem de Quade*, overl. voor april 1518²⁵⁾, huwt *Maria van Esch*, dr. v. *Willem*²⁶⁾, weduwe v. *Aerts van Vladeracken*²⁷⁾. Zij blijkt weduwe op 29-3-1537²⁶⁾, terwijl hij nog in leven was jan. 1510²⁸⁾. Als broeder van *Matheus* compareert hij sept. 1502²⁹⁾.

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Jacob de Quade*, compareert april 1518²⁵⁾ en 1521³⁰⁾.

IVter. *Jacob de Quade*, overl. na 17-12-1544³¹⁾, huwt *Aelcken N.*, overl. voor 17-12-1544³¹⁾. Hij compareerde 22-3-1519²¹⁾ en andermaal in 1519³²⁾ en opnieuw 13-1-1529³³⁾. Vgl. ook *H. Mijnsen*⁵⁰⁾.

Uit dit huwelijk zeven kinderen³¹⁾, waaronder :

1. *Johan de Quade*, huwt *Anna N.* Zij compareerden 21-9-1542³⁴⁾.

IVquater. *Willem de Quade van Ravesteyn*, overl. voor juni 1538²⁴⁾, huwt *N.N.*

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Henrick de Quade*, compareerde omtrent 1488-'89³⁵⁾ en 1490-'91³⁶⁾.
2. *Adriana de Quade van Ravesteyn*, huwt *Walter Jansen*, overl. voor juni 1538²⁴⁾, toen zij hem overleefde. Een zoon, *Joannes*, treedt juni 1538 op.

IVquinques. *Petrus de Quade van Ravesteyn*, overl. voor juni 1538²⁴⁾, huwt *N.N.*

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Marcelis de Quade van Ravesteyn*, compareerde juni 1538²⁴⁾.

IVsexies. *Claes de Quade van Ravesteyn*, begr. 's-Bosch (St. Jan)³⁷⁾ 11-4-1556, huwt 1e. *Agatha van Bree*, begr. 's-Bosch (St. Jan)³⁷⁾ 22-12-1533, dr. v. *Jacob Waltersz.*, huwt 2e. *Margriet van den Hoevel*, begr. 's-Bosch (St. Jan)³⁷⁾ 12-11-1541, dr. v. *Hendrick Petersz.*, huwt 3e. *Anna Maessen*, begr. 's-Bosch (St. Jan)³⁷⁾ 25-5-1598, dr. v. *Amelis Hendricksz.* en v. *Catharina Aertsdr. van Beers*.

Als „*Claes Jan Dirix de Quade*”, Rentmeester v.h. Regulierenklooster te *Zaltbommel*, compareerde hij 16-12-1539³⁸⁾, naar *H. Mijnsen* alreeds constateerde¹⁾, die ook al atendeerde op zijn verschijning tesamen met zijn toenmalige vrouw, *Margriet*, 5-9-1541³⁹⁾ bij gelegenheid van het transport der erfenis van zijn vader, „*Jan Dirix*”, en zijn moeder, „*Margriet*” en wederom met zijn vrouw, *Margriet*, 3-6-1541⁴⁰⁾ en, als zij inmiddels overleden blijkt, 19-3-1544⁴¹⁾ nu met zijn 3e vrouw, *Anna*.

Ook in het Boschprotocol compareerde hij herhaaldelijk, hetzij alleen⁴²⁾, hetzij met zijn eerste⁴³⁾, hetzij met zijn tweede⁴⁴⁾, hetzij met zijn derde⁴⁵⁾ echtgenote.

Uit het 1e huwelijk o.a. :

1. *Jacob de Quade, alias van Ravesteyn*, compareerde als zoon van wijlen Nicolaes 19-12-1562 ⁴⁶⁾).

Uit het 3e huwelijk :

2. *Jan*, volgt V.
3. *Aert of Arnt*, volgt Vbis.
4. *Nicolaes*, volgt Vter.
5. *Dierck de Quade van Ravesteyn*, ongehuwd overl. Praga even voor 11-8-1608 ⁴⁷⁾ als hofschilder in dienst van keizer Rudolph II. Hij was inderdaad jongste zoon.
6. *Margriet de Quade van Ravesteyn*, begr. 's-Bosch (St. Jan) 4-8-1626 ongehuwd, evenals haar zuster, Catharina (7), bijgezet in het graf van Jan Crabben, geh. m. Gertruda van Beers, hare oudtante ⁴⁸⁾. Evenals haar evengenoomde zuster blijkt zij 11-8-1608 ⁴⁹⁾ dan ook te 's-Bosch woonachtig te zijn.
7. *Catharina de Quade van Ravesteyn*, begr. 's-Bosch (St. Jan) 6-2-1622 ⁴⁸⁾ ongehuwd.

- V. *Jan de Quade van Ravesteyn*, huwt *N.N. Kunstschilder* te Zaltbommel, evenals enige zijner zonen ⁵²⁾.

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Nicolaes de Quade van Ravesteyn*, genoemd 11-8-1608 ⁴⁹⁾.

- Vbis. *Aert of Arnt de Quade van Ravesteyn*, huwt *Hester van der Stegen*, dr. v. Nicolaes, Pres.-Schepen v. 's-Bosch. Beide compareren omtrent 1615 ⁵³⁾.

1. *Pauwel*, volgt VI.
2. *Johannes*, volgt Vbis.
3. *Elisabeth de Quade van Ravesteyn*, overl. Walle, huwt *Sweer of Assuerus van Wijnbergen* ⁵²⁾. Kinderloos.

- Vter. *Nicolaes de Quade van Ravesteyn*, Kunstschilder te Zaltbommel, huwt *N.N.* ⁵²⁾.

Uit dit huwelijk kinderen te Zaltbommel.

- VI. *Pauwel de Quade van Ravesteyn*, Bijbedrukker te Amsterdam, huwt 1608 *Elisabeth Sweerts*, ged. 14-6-1584, dr. van Emanuel en Margarita van der Stegen ⁵²⁾. Pauwel en Elisabeth dus neef en nicht.

Uit dit huwelijk 15 kinderen ⁵⁴⁾, waaronder :

1. *Maria (de Quade) van Ravesteyn*, overl. 1670, huwt *Ds. Samuel Coop à Groen*, overl. 1686, eerst Predikant te Westzaan en daarna 34 jaren lang te Amsterdam.

Vibis. *Johannes de Quade van Ravesteyn*, huwt *Maria van der Spijk*. Als volgende zoon en kleinzoon kunstschilders te 's Hage 52).

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Jan (de Quade) van Ravensteyn*, huwt *N.N.* Uit dit huwelijk *Arnold van Ravesteyn* en andere kinderen.

-
- 1) H. Mijnsen in Ned. Leeuw, 1942, 206 e.v.
 - 2) Leenarchief Ravesteyn, II, 130v.
 - 3) 's-Bosch R 1252, f. 60, 61, 108 en 297v, dd. 1482-'83.
 - 4) 's-Bosch 1264, f. 270, 1495-'96.
 - 5) 's-Bosch R 1254, f. 254, dd. 1484-'85.
 - 6) 's-Bosch R 1253, f. 436v, dd. 1483-'84.
 - 7) 's-Bosch R 1252, f. 144, dd. 1482-'83, R 1257, f. 360v, dd. 1487-'88, R 1263, f. 174, dd. 1493-'94, en R 1266, f. 178, dd. 1497-'98.
 - 8) 's-Bosch R 1266, f. 226v en 227v, dd. 1497-'98.
 - 9) 's-Bosch R 1267, f. 384, dd. 1498-'99.
 - 10) 's-Bosch R 1258, f. 242v en 243, dd. 1488-'89, R 1263, f. 345v, dd. 1493-'94, R 1266, f. 227, dd. 1497-'98, R 1286, f. 129, dd. mey 1516, en R 1300, f. 291, dd. ca. 1524.
 - 11) 's-Bosch R 1271, f. 265.
 - 12) 's-Bosch R 1254, f. 435, dd. 1484-'85, en R 1262, f. 369v, dd. 1492-'93.
 - 13) R 1522, f. 199 en 252, dd. 1482-'83.
 - 14) H. Mijnsen in Ned. Leeuw, 1942, p. 212.
 - 15) 's-Bosch R 1267, f. 363, dd. 1498-'99.
 - 16) 's-Bosch R 1261, f. 227v, dd. 1491-'92.
 - 17) 's-Bosch R 1258, f. 292, dd. 1488-'89.
 - 18) 's-Bosch R 1261, f. 227v, 1491-'92.
 - 19) 's-Bosch R 1271, f. 7, en R 1278, f. 36.
 - 20) 's-Bosch R 1278, f. 68.
 - 21) 's-Bosch R 1293, f. 370v.
 - 22) Ravenstein R 120, f. 112v.
 - 23) 's-Bosch R 1265, f. 402.
 - 24) 's-Bosch R 1328, f. 236.
 - 25) 's-Bosch R 1200, f. 168.
 - 26) 's-Bosch R 1326, f. 177, dd. 29-3-1537.
 - 27) 's-Bosch R 1278, f. 68, dd. mey 1509.
 - 28) 's-Bosch R 1279, f. 100.
 - 29) 's-Bosch 1270, f. 381.
 - 30) 's-Bosch R 1254, f. 83.
 - 31) Ravenstein R 120, f. 208.
 - 32) 's-Bosch R 1291, f. 31 en 129.
 - 33) 's-Bosch R 1312, f. 54.
 - 34) Ravenstein R 120, f. 145.
 - 35) 's-Bosch R 1258, f. 46v.
 - 36) 's-Bosch R 1260, f. 263.
 - 37) C. F. X. Smits: „Grafzerken van de Kathedrale St. Janskerk te 's-Bosch", p. 101, nr. 94.
 - 38) Ravenstein R 120, f. 32v.
 - 39) Ravenstein R 120, f. 110v.
 - 40) Ravenstein R 120, f. 106v.
 - 41) Ravenstein R 120, f. 172v.
 - 42) 's-Bosch R 1327, f. 9v, dd. 15-10-1537, R 1332, f. 155, dd. 1539, R 1340, f. 276v, dd. 27-6-1544, R 1349, f. 209, dd. 7-11-1547, en R 1354, f. 470, dd. 26-9-1550.
 - 43) 's-Bosch R 1332, f. 154, dd. 19-3-1539.
 - 44) 's-Bosch R 1327, f. 137, dd. 8-2-1537.
 - 45) 's-Bosch R 1338, f. 73, dd. 23-1-1543, R 1369, f. 388v, dd. 8-8-1556, R 1844, f. 173, dd. 11-5-1554, en R 1374, f. 218, dd. 25-1-1558.
 - 46) 's-Bosch R 1382, f. 369.
 - 47) 's-Bosch R 1854, f. 300.
 - 48) C. F. H. Smits, o.c., p. 193, nr. 183.
 - 49) 's-Bosch R 1854, f. 300.
 - 50) Gemeente-Archief-Ravenstein, Leenarchief Pakket I, f. 46v en 80, volgens H. Mijnsen in de Ned. Leeuw 1942, p. 211.
 - 51) 's-Bosch R 1386, f. 81v, en R 1327, f. 72v.
 - 52) Vgl. Navorscher 1883, p. 373.
 - 53) 's-Bosch R 1855, f. 361.
 - 54) Vgl. Navorscher XXXII, p. 535.

In het Stadsarchief van Leuven bevinden zich drie registers van de jaren 1438, 1468 en 1487¹⁾ betreffende betaalde belastingen van buitenpoorters („bourgeois forains” staat er in de Franstalige inventaris van Cuvelier). Indien men deze registers raadpleegt, komt men tot de conclusie, dat de economische bedrijvigheid van Noordbrabant grotendeels werd omgeschakeld na de Vrede van Munster; (de handel moet vóórdien meer naar het Zuiden gericht zijn geweest). De toen verlegde grenzen maakten ook, dat de smokkelaars (vooral de dragers), o.a. van Kaatsheuvel, Vlijmen en Oss van hun „normale!” inkomsten verstoken bleven. De „contrabande” stond toen in een ander daglicht als thans. Ook „voornamen” inwoners deden daar aan mee. In voormelde registers komen vele Noordbrabanders voor, die volgens de desbetreffende „parochie” zijn geklasseerd. Zo vindt men in 1438 onder :

SINT OEDENRODE :

<i>Lonys van Rysingen bastert van heer Lonys van</i>	
<i>Rysingen geheten vander Straten, kanunnik</i> ²⁾	61 gulden
<i>Aert Houbraken,</i>	15 gulden
<i>Goert vanden Velde sdekens soen,</i>	18 gulden
<i>Jan Wouters soen,</i>	18 gulden
<i>Jan Heymericx soen vanden Velde,</i>	26 gulden
<i>Aert Vrients,</i>	16 gulden
<i>Rutger vanden Broeck,</i>	32 gulden
<i>Jan Postelaers Claes soen,</i>	12 gulden
<i>Willem vanden Wiele,</i>	6 gulden
<i>Henric Crane,</i>	18 gulden
<i>Jan de Pulser,</i>	13 gulden

BREDA :

<i>Jan vander Leck geheten van Grymhuyse bastert</i>	
<i>sone sheeren Jans wilen heer vander Leck</i>	
<i>ende van Breda,</i>	16 gulden
<i>Heer Daniel vander Merwyde</i>	34 gulden

1) Stadsarchief Leuven. Reg. nos. 6316, 6317, 6318.

2) Tot zijn geslacht behoren de Belgische baronnen van der Straeten, die in het eerste en vierde kwartier van hun familiewapen een molenijzer voeren, vergezeld van een ster en drie mereltjes. In de 17e eeuw (begin) kwamen lidmaten der van der Straeten's nog als geestelijken of medici te Veghel voor. Zie ook: Baron de Ryckman de Betz. Armorial Général de la Noblesse Belge; blz. 728.

Verder worden in de drie registers buitenpoorters vermeld uit: Helmond, Asten, Schijndel, Mierlo, Diessen, Oosterhout, Bladel, Tilburg, Moergestel, Hogemierde, Woensel, Eindhoven, enz. In een der registers zit een ingeplakt charter van 8 augustus 1479, waarbij Jan die Rover, vice-plebaan van de „collegiale en parochiale” kerk van Sinte Katherina te Eindhoven, verklaart, dat *Peter zoon van Henric Smets* (Smits) gestorven is ³⁾. Deze had nog in 1468 als buitenpoorter 14 gulden en 15 stuivers betaald ⁴⁾. Het stuk bevat een opgedrukt zegel in groene was, dat gedeeltelijk mislukt is, maar waaruit blijkt, dat de vice-plebaan de drie molenijzers voerde.

Brussel.

B. W. van Schijndel.

3) Stadsarchief Leuven. Reg. no. 6317, folio 59 verso.

4) Ibidem. Idem. In register no. 6317 (1468) wordt slechts een Hollander als buitenpoorter genoemd, nl. LAUREYS KUERAERD ROELOFS SOEN „van Besoyen by Waelwyck”. Besoyen maakte deel uit van het Graafschap Holland. Hare inwoners behoorden echter tot de parochie van Waalwijk, die door de Witheren van Tongerlo werd bediend en van ouds tot het Hertogdom Brabant behoorde. Thans is Besoijen — evenals Baardwijk — door de gemeente Waalwijk opgeslorpt.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Antwoorden

Brab. L. I, 152: Een JAN PEETER TYBOSCH — vermoedelijk dus een broeder van de door vraagsteller genoemde AERT PETER TYBOSCH — pacht de watermolen van Wolfswinkel vanaf St. Jan 1554 voor de tijd van 12 jaren, zoals hij zelf niet alleen, maar ook alreeds zijn ouders die molen in pacht gehad had. Al hetwelk naar 's-Bosch R 1844, f. 123, dd. 9-11-1553... De Roelof Tybosch, die volgens vraagsteller in de 17e eeuw het Veghelse kasteeltje „Middegael” bewoont, zal wel eng verwant zijn aan die Jan Thonis Cornelis Tybos, waarvan men verneemt in Veghel R 48, f. 112, dd. 17-9-1649. Hij blijkt aldaar gehuwd met Jenneken, dr. v. Peter Jan Daniels en Luytken Andries van Riel, van welk Luytken men tevens verneemt, dat zij hertrouwde met Aert Jan VAN SCHIJNDEL ¹⁾, die 2 dochters bij haar verwekte, wier echtgenoten eveneens genoemd worden. Het testament van Jan Thonis Cornelis Tybosch en zijn voorn. vrouw in Veghel R 54, dd. 1-11-1663; een vroeger testament in Veghel R 50. Hij had een zuster, Heylcken Anthonis Cornelis Tybosch, gehuwd met Arien Hendricx Ariens, wier testament in Veghel R 44, dd. 5-4-1641, waar nog een broeder, Dierck Anthonis Cornelis Tybosch compareert. Een broeder van zijn vader, Jan Cornelis Tybosch, blijkt gehuwd te zijn met Agnees Herman Arlens en hun beider kinderen treft men aan in Veghel R 48, f. 9v, dd. 12-6-1648. Nog noteerden

we het overlijden te Veghel 5-12-1677 van een „kint van Tunnis Tibos aen 't MIDDEGAEL". Zie ook Veghel R 48, f. 33, dd. 3-11-1648, en R 56, dd. 19-3-1679. En in het Boschprotocol R 1557, f. 266 en 266v, met Jan en Cornelis Tybosch, R 1577, f. 227, dd. 10-5-1652, met Dirck Anthonis Tybosch tot Veghel, en R 1590, f. 334v, dd. jan. 1659, met Joseph Jansen Tybosch weer te St. Oedenrode.
's-Hertogenbosch.

J. A. W. SWANE.

1) Vgl. 's-Bosch R 1599, f. 125, dd. 5-2-1654.

Nieuwe vragen

VAN KESSEL: aanvullende gegevens gevraagd met betrekking tot HELENA ANDRIES VAN KESSEL en haar voorgeslacht. Zij was de echtgenote van JAN HENDRIKS VAN DEN VORSTENBOSCH, president schepen in Schijndel, zoon van HENDRIK ELJMBERTS VORSTENBOSCH en IDA HENDRIK WILLEMS VAN HERETHUM (Schijndel R 76-1651, R 74-67). Hij is overleden vóór 12 mei 1685 en zij voor 10 november 1676. Zij is een dochter van ANDRIES BRUISTEN (Ambrosius) VAN KESSEL en METGEN JAN AMIJSEN VAN DER SPANK. Beiden overleden vóór 1673.

VAN HERENT(H)UM: Geboortedatum en voorgeslacht van ADRI-AAN JANSE DIRKS VAN HERENTHUM, gehuwd Berlikum 13 mei 1691 als j.m. van van Schijndel met MARIE JANSE SIMONS, overleden Schijndel circa 26 april 1711.

Blijkens Schijndel R 98, fol. 131, was zijn vader 2 juni 1711 reeds overleden en waren zijn broers en zusters: 1. WILLEM, 2. CHRISTINA, gehuwd met BOUDEWIJN JAN SIMONS, 3. PEERKEN, 4. ELJKEN, gehuwd met GOOSSEN JAN GOOSSEN, 5. MARIA, gehuwd met JAN DIRKS HENSEN, allen begunstigd bij testament door ANNA CORSTEN VAN SOCHEL, die ook als doopgetuige voorkomt bij de geboorte van zijn dochter Catharina, gedoopt Schijndel 10-1-1705.

Hilversum.

Mr E. H. Y. VAN HEES.

ONBEKEND WAPEN. De H. Martinuskerk te Kerkdriel bezit een schilderij voorstellende de H. Maagd met het Kind, in geschilderde ovale omlijsting met een krans van rozen, tulpen, druiven enz. Beneden in een ovale cartouche staat het navolgende wapen: rechts in rood twee zilveren dwarsbalken en een kwartiervoet van hetzelfde, links geschakeerd van goud en blauw. Het schilderij, dat in het midden gedateerd is: 1641, is waarschijnlijk van een Vlaamse meester in de trant van Daniel Seghers S.J.

Kan iemand dit wapen thuisbrengen?

Kerkdriel.

J. H. G. J. v. Heeswijk.

In „Genealogische en Heraldische gedenkwaardigheden in en uit de Kerken der provincie Noord-Brabant", door mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, staat het volgende wat betreft de Ned. Herv. Kerk te Wijk bij Heusden:

- „Niets te vermelden. De aanwezige zerken zijn enige jaren geleden bij „het herstellen van de vloer, daaronder verdwenen".

Misschien is er echter toch nog iets opgetekend omtrent de personen die daar lagen begraven. Wie kan mij daar iets over meedelen?

Alle gegevens omtrent Wijk en haar bewoners zijn mij zeer welkom in het bijzonder die betreffende het geslacht VAN WIJCK tussen 1600 en 1700.

Hilversum.

J. C. VAN WIJCK.

NOG ENKELE HEERLIJKHEDEN IN DE HUIDIGE
PROVINCIE NOORD-BRABANT

(Vervolg van pag. 102)

Rijswijk

(repertorium nr. 237)

- f. 140 De Ambagts heerlicheijde van Rijswijk mitten dagelixe
Geregte tot tien schellingen toe, ende voort, die inden
selven Geregte vallen mit dat huys tot Rijswijk, ende
mit allen sijnen toebehoren, ende ses mergen lands ge-
heten den Gerst Camp
Noch twee mergen land geheten den Almdijk
Noch vijf mergen een hond land, gelegen agter dat Huys
tot Rijswijk⁹⁾.

Verlijd Sweer van Rijswijk Gerytssoon bij doode
sijns vaders, anno 1543

Verlijd Cornelis van Rijswijk Sweerssoon bij doode
van Sweer voors. zijn vader, anno 1543

Verlijd Cornelis van Clootwijk bij doode van Floren
Sweer van Rijswijk dogter zijn moeder, anno 1560

Verlijd Gerard Sprunck bij opdragte van Assuerus
van Clootwijk, den 26 november 1593

Verlijd Adriaen Sprunck bij doode van Gerard Sprunck
voors. zijn vader, den 12 december 1615

Verlijd Willeboort Philipssen van Nederveen bij op-
dragte van Adriaen Spronck, den 18 april 1628

Verlijd Adriana Philips dogter van Nederveen mits
het overlijden van Philips Willeboort van Nederveen
haer vader, die daer aengecomen was bij doode ende
makinge van Willeboort Philipssen van Nederveen
zijn vader, den 5 september 1647

Verlijd Willeboort Willeboortssen van Nederveen soo
bij doode van Adriana Philips van Nederveen zijn
nigte als bij testamentaire makinge van Philips Wil-

9) Zie voor de familie v. Rijswijk, de handelingen van het prov. ge-
nootschap in Noord-Brabant 1944-1947, blz. 78 e.v. In een akte van het
jaar 1411 worden genoemd, Roelof van Rijswijk en zijn broers Floris en
Jan. (A.N.D. Reg. 981). Het zegel van Roelof hangt aan een akte van het
jaar 1411. (A.N.D., Reg. nr. 989). Gheryt van Rijswijk Jansz. krijgt een
leengoed bij doode van Jans v. Rijswijk heer Willems zoons zijn vader.
(L.H., nr. 54, f. 123, plm. 1415).

leboortssen sijn broeder, den 7 augustus 1651

Verlijd Maria van Nederveen bij doode van Willeboort van Nederveen haer vader, den lesten november 1685

Verlijd (bij brieven van Reliff) Henriette Catharina de Bijse huisvr. Jan Verhagen, wonende te Rijswijk inden lande van Altena, bij doode en overlijden van Agatha Catharina van de Graeff hare moeye, die daar aangekomen was bij doode en overlijden van Maria van Nederveen haar moeder, den 22 juni 1754

Verlijd Lambertus van Andel, burgemeester te Woudrichem, bij opdrachte van de voors. Henrietta Catharina de Bijse, den 20 juni 1757

Verlijd Elisabeth Wolfsen, weduwe wijlen Lambertus van Andel in leven oud burgemeester der stad Woudrichem bij doode en makinge van voors. Lambertus van Andel, den 11 maart 1773

De hulde vernieuwt door Oswalt Theodorus Tulleken als in huwelijk hebbende voors. Elisabeth Wolfsen op huyden den 22 juli 1774

Verlijd Oswald Theodorus Tulleken bij doode en makinge van Elisabeth Wolfsen, den 29 maart 1787

Verlijd Mr. Johan Buxcaard (?) Tulleken bij doode en overlijden van Oswald Theodorus Tulleken sijn broeder, den 21 januari 1796

Sleewijk

(repertorium nr. 237)

f. 191 *Dat Geregte van Sleewijck met sijn toebehooren tot tien schellingen toe, ende daer en booven dat derdendeel mitter drift van drie paer Swaanen.*

Verlijd Adriaen Janssen van der Stael bij doode zijns vaders, anno 1554

Verlijd Jan Schellaert bij opdragte van Adriaen Janssen voors., anno 1557¹⁰⁾.

10) Op 16 mei 1547 testeerden Jan Schellaert en jvr. Antonia, dochter van Hubrecht van Hauwelingen Harpertz, sijn vrouw, wonende te Woudrichem. *Het testament werd verleden ten overstaan van Johannes Smit, priester des vrijdoms van Utrecht door 's Keizers macht openbaar notaris bij de bisschop van Utrecht „eerst” en „naderhant” ook bij de Hove van Holland geapprobeert en toegelaten.* (L.H. nr. 127 cap. Asperen Altena etc. f. 5v).

Verlijd Gillis Schellaert woonende tot Waudrichem
 bij doode van Jan Schellaert zijn vader, anno 1561
Verlijd Gillis Schellaert bij opdragte van Gillis Schellaert
 zijn broederssoon voors., anno 1561
Verlijd Juffr. Judith Schellaert bij den overlijden van
 Johan Schellaert haren vader, den 2 juni 1609
Verlijd Joncheer Thomas van Staectenbroeck als
 vooren (fo : 188 verso)
Verlijd mede Arent Sweerts, als actie, ende cessie
 hebbende van Johan Sweerts zijnen broeder, die het
 selve aenbestorven is bij doode van Juffr. Catarina
 Mareels zijn moeije, wien 't selve aangekomen is
 door 't overlijden van joncheer Johan Schellaert
 haer soon ende die dat aenquam bij doode van
 joncheer Gillis Schellaert zijn vader, den 18 april 1616
Verlijd Johan ten Hage bij doode van juffr. Judit
 Schellaert zijn moeder, den 22 december 1638.

Sprang

(repertorium nr. 230)

- f. 8v. D'ambocht's heerlicheijt van Sprange mitten moeren
 ende allen heuren toebehooren, ende anders datter aen-
 cleven mach.

Verlijd Jacob vander Duijn, bij doode van Damen
 vander Duijn zijn vader, anno 1417
Verlijd Jacob vander Duijn, anno 1438
Verlijd Adam vander Duijn bij doode Jacob vander
 Duijn zijn vader, anno 1440
Verlijd Jacob vander Duijn, bij doode van Adam van-
 der Duijn zijn vader, anno 1498
Verlijd Adam vander Duijn, bij doode van Jacob van-
 der Duijn zijn vader, anno 1507
Verlijd Jacob vander Duijn, bij doode van Adam van-
 der Duijn voors. zijn vader, anno 1538
Verlijd Jan vander Duijn, bij doode ende maeckinge
 van Jacob vander Duijn zijn vader, anno 1580
Verlijd Adam vander Duijn bij doode van Jan voors.
 zijn broeder, anno 1587
Verlijd jouffrou Philipotte vander Duijn bij den
 overlijden van Adam vander Duijn haren broeder,
 den 9 juny ibio

Verlijd jouffr. Machtelt vander Duijn bij doode van jouffr. Philipotte voors. haer suster, den 9 september 1622

Verlijd Jacob de Jonge bij doode van wijlen jouffr. Machtelt vander Duijn zijn moeder, den 22 februari 1625

Verlijd jor. Jacobus Cornelius van Wissenkercke bij doode vande voorn. Jacob de Jonge zijn oudt-oom maternel, den 13 november 1655

Verlijd jor. Francoijs van Wissenkercke bij doode van zijn vader Jacob Cornelius van Wissenkercke, den 10 september 1674

Eedt vernieuwt, 11 julij 1692

Verlijn Anna Maria van Wissenkercke oud 11 jaren wonende tot Mechelen bij overlijden van Francois van Wissenkercke voornt haer vader, den 17 mej 1700 voor deselve eed gedaen bijde notaris Coetkelt

(In de marge staat hier: 10 july 1714 belast met een waerborge ten behoeve van Adriaen d'Over-schie heer van Baertwijck)

Verlijd bij brieven van reliff Hyacinthus Philippus Melchior de Villegas bij doode van de voorn. Anna Maria van Wissenkercke, zijn moeder, den 3 januari 1732

Verlijd (: bij brieven van reliff:) Jean Dominicq de Villegas capitain ten dienste van Haere Majesteijt de Keijzerinne Koninginne van Hongarijen en Boheemen etc. bij dode en overlijden van den voors Hyacinthus Philippus Melchior de Villegas zijn broeder, den 27 september 1762

(In de marge staat genoteerd, dat de beleende niet is genaamd Jean Dom., maar Jan Francois de V.)

Verlijd Dirk Elemans secretaris en wonende in de Klundert bij opdragte van Jean Francois de Villegas van Hovorst Pellenberg, den 21 april 1774.

(Wordt vervolgd)

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

HUIJBERGSE FAMILIES

1. PARADAENS (zeventiende eeuw)

Het grensdorp Huijbergen vormde vanouds een landbouw-enclave van beperkte omvang, omringd door heide en moerasen — thans ten dele ontgonnen, ten dele omgezet in bossen. Slechts oostwaarts sloot zijn gebied rechtstreeks aan op het nu onder België gelegen Calmpthoutse Hoek, het vroegere Moerkant, eveneens een landbouw- en ontginningsgebied van oudere datum.

In Huijbergens bevolking weerspiegelt zich deze ligging; het is met Calmpthoutse Hoek dat de meeste verwantschapsbetrekkingen bestaan. Daarnaast was er een minder intens contact met de omliggende plaatsen Calmpthout en Esschen onder België, en Nispen, Roosendaal, Wouw, Heerle, Bergen op Zoom, Borgvliet, Woensdrecht, Hoogerheide en Ossendrecht, op Nederlands gebied.

Sinds de dertiende eeuw bestond er te Huijbergen een Wilhelmiatenklooster dat zich niet alleen met de zielzorg van Huijbergen, en na de hervorming met die van omliggende plaatsen, bezighield, maar door zijn grondbezit onder Huijbergen in het boerenleven daar een grote plaats innam en in verschillende gevallen er toe zal hebben bijgedragen dat zich familieleden van de monniken te Huijbergen vestigden.

In deze serie hoop ik in kort bestek enkele Huijbergse families te behandelen. Mogelijk kunnen dergelijke fragment-genealogieën van nut zijn voor hen die via West-Brabantse kwartieren van deze families afstammen.

x x x

De Huijbergse familie *Paradaens* is van Midden-Brabantse origine. Zij staat in dit opzicht niet alleen. Er komen immers rond het begin van de zeventiende eeuw in het gebied van Huijbergen-Esschen meerdere families voor die uit de omgeving van Tilburg komen. Bij sommigen geven de archivalia dit aan, bij anderen is de naam een aanwijzing. Om enkelen te noemen: Mutsaerts, Paradaens, van Riel, Plompen, van Broekhoven, van Bladel, enz.

Naast Paradaens komen schrijfwijzen voor als Pallidaens, Paludanus, Pardans enz. De naam is afgeleid van een weinig voorkomende voornaam Paradaen. Mogelijk stamt de nog te

Nieuw Vosmeer voorkomende naam Perdams van Paradaens. Te Tilburg komt nog de naam Sparidaans voor.

De migratie van de familie Paradaens naar Huijbergen zal wel verband houden met het feit dat van 1573 tot 1600 een *Laurentius Paradaens* uit Hulsel prior van het Huijbergse Wilhelmienvlooster was.

Zo vermeldt het Huijbergse begrafenisregister op 23 Mei 1633 de dood van *Clemens Paridanus*, „ex Hulsels”, zoon van *Paridanus Aertsens* en *Gertrudis Aertsens*. Mogelijk is deze *Paridanus Aertsens* de stamvader van de Huijbergse Paradaens, maar ik heb hierover geen zekerheid en laat dus de genealogie beginnen met :

I. *N. Paradaens*, of *Paradaen N.*, waarvan kinderen :

1. *Laurentius Paradaens*, volgt onder IIa ;
2. *Petrus Paradaens*, volgt onder IIb.

IIa. *Laurentius Paradaens* was in 1646 pachter van de hoeve Altena te Huijbergen, eigendom van de Wilhelmienvlooster¹⁾. Uit zijn huwelijk met *Helena Hendriksdr.* vermeldt het doopboek van Huijbergen :

1. *Clemens*, gedoopt 21 Aug. 1633. Begraven te Huijbergen 5 Maart 1655.
2. *Henricus*, gedoopt 4 Dec. 1639. Begraven te Huijbergen 9 Nov. 1654.
3. *Maria*, (als de als doopgetuige op 2 Oct. 1666 vermelde *Maria Laurensdr.* althans een *Paradaens* is) en
4. *Aert*, geen van beiden in het doopboek (dat niet volledig is) vermeld maar waarschijnlijk wel tot dit gezin behorend. *Aert* volgt onder III.

III. *Aert Laurensz. Paradaens* huwt te Huijbergen op 23 Sept. 1662 met *Cornelia Jansdr. Hectors*. Hieruit kinderen te Huijbergen gedoopt :

1. *Joannes*, 15 Aug. 1663. Volgt onder IVa.
2. *Aeltien*, 12 Jan. 1665.
3. *Margaretha*, 2 Oct. 1666. Huwt te Huijbergen a. op 28 Maart 1690 met *Quirinus van Hoogten*, b. op 12 Jan. 1713 met *Bartholomeus Jansz. Smits* (Woensdrecht).
4. *Siardus*, 17 Sept. 1668.

1) Jaarboek de Ghulden Roos (Roosendaal) 1946, pag. 107.

5. *Joanna*, 13 Jan. 1671.
6. *Henricus*, 26 Nov. 1675. Volgt onder IVb.
7. *Laurentius*, 10 Maart 1681. Huwt met *Dympna Adri-aens Snacken*, gedoopt te Huijbergen 2 Sept. 1660 (dr. v. Adrianus Cornsz. Snacken en Lucia Gabriels), wed. v. Antonius Jansz. van Bavel, schepen, burgemeester van Moerstraten en landbouwer aldaar. Uit dit huwelijk is te Moerstraten geboren en te Wouw gedoopt :
a. *Arnoldus*, 25 Maart 1705.
8. *Cornelia*, 3 Feb. 1674. Huwt te Huijbergen op 15 Juni 1694 met *Joannes Jansz. Snacken*, gedoopt te Huijbergen 26 Mei 1667 (z. v. Jan Cornsz. Snacken en Joanna Jansdr. Cabus).

- IVa. *Jan Aertsz. Paradaens*, geb. 1663, huwt te Huijbergen op 5 Feb. 1697 met *Maria Gabrielsdr. Cabus*, gedoopt te Huijbergen op 11 Jan. 1669 (dr. v. Gabriel Jansz. Cabus en Antonia Cornsdr.). Kinderen te Huijbergen hieruit gedoopt :
1. *Maria*, 14 Nov. 1697.
 2. *Gabriel*, 8 Maart 1699. Volgt onder V.
 3. *Joanna*, 23 Feb. 1702.
 4. *Cornelia*, 18 April 1708.

- V. *Gabriel Jansz. Paradaens*, geb. 1688, huwt met *Petronella Jacobsdr. Plompen*, gedoopt te Huijbergen op 7 Maart 1705 (dr. v. Jacobus Adriaens Plompen en Lucia Martens Snacken), die later hertrouwt met *Joannes Baptist Claessens*. Kinderen te Huijbergen gedoopt :
1. *Maria*, 3 Dec. 1729.
 2. *Joanna*, 7 Dec. 1730.
 3. *Joannes*, 24 Nov. 1732.
 4. *Maria*, 10 April 1736.
 5. *Jacobus*, 18 Oct. 1738.

- IVb. *Henricus Aertsz. Paradaens*, geb. 1675, huwt met *Maria Willems Hectors*. Kinderen te Huijbergen gedoopt :
1. *Josina*, 11 Mei 1704.
 2. *Laurentius*, 23 April 1705.
 3. *Anna*, 6 Juni 1706.
 4. *Henricus*, 27 Sept. 1707. Hij is wel de *Henricus Paradaens* die, te Calmpthoutse Hoek wonend, te Huijbergen kinderen laat dopen, en wel a. uit het huwelijk met *Margaretha Linders* :

- A. *Maria*, 10 Mel 1739.
- B. *Anna Maria*, 9 Oct. 1741.
- b. uit het huwelijk met *Catharina van Loon(?)* :
- C. *Adrianus*, 7 Feb. 1743.
- D. *Joanna*, 10 Feb. 1745.
- E. *Joannes*, 7 Jan. 1747.

IIb. *Petrus Paradaens (Pallidaens)*, was rond 1640 pachter van de Oosthoeve te Huijbergen, eigendom van de Wilhelmieten. Uit zijn huwelijk met *Elisabeth van* (? vide doopboek op 14 April 1648) vermeldt het doopboek van Huijbergen slechts het eerste kind :

- 1. *Siardus*, 14 April 1648.
- 2. *Catharina Peters Paradaens*, als doopgetuige genoemd in het Huijbergs doopboek op 17 Sept. 1668 en 27 Mrt 1674.
- 3. *Joannes Peters Paradaens*, volgt onder IIIa.
- 4. *Adrianus Peters Paradaens*, volgt onder IIIb.

IIIa. *Joannes Peters Paradaens*, huwt te Huijbergen op 25 April 1673 met *Maria Gommers*. Hieruit kinderen te Huijbergen gedoopt :

- 1. *Anna*, 27 Maart 1674.
- 2. *Elisabeth*, 27 Mei 1676.
- 3. *Magdalena*, 18 Maart 1684 (de vader wordt hier genoemd *Joannes Peters Danens*).

IIIb. *Adrianus Peters Paradaens (1676 : Danen)*, huwt te Huijbergen op 23 Maart 1675 met *Margaretha Martens Scoenen*. Kinderen hieruit te Huijbergen gedoopt :

- 1. *Petrus*, 7 Jan. 1676. Huwt te Huijbergen op 1 Juni 1700 met *Joanna Peters Stevens*, waaruit te Huijbergen gedoopt :
 - a. *Joannes*, 23 Juli 1701.
 - b. *Martinus*, 9 Sept. 1706.
- 2. *Maria*, 25 Maart 1678. Huwt te Huijbergen op 4 Mei 1698 met *Cornelis Wouters Aerts*.
- 3. *Martinus*, 5 Maart 1680.
- 4. *Elisabeth*, 14 Mei 1682.
- 5. *Joanna*, 8 Sept. 1684.
- 6. *Joanna*, 4 Juni 1687.
- 7. *Anna*, 9 Sept. 1689.
- 8. *Martinus*, 26 Sept. 1691.

J. B. van Loon.

GENEALOGIE VAN EUPEN

- I. *Michiel van Eupen*, geboren $\pm$ 1550 (zie bedezetting Eindhoven 1602). x N.N., waaruit :
1. *Michiel*, volgt II.
- II. *Michiel Michiels van Eupen, de oude* ; geboren $\pm$ 1580, (zn. van I). (Zie Eindhoven N. 1215 : 23-3-1639 : transport huis en hof aan de Volderstraat). x 1e. met Marike Janssen, x 2e met N.N., waaruit :
1. Michiel, volgt III ;
 2. Joost, volgt IIIa ;
 3. Jan, volgt IIIb ;
 4. Aelken, gehuwd met Jan Claessen ;
 5. Catharina, gehuwd 1e met Dierck Dierckx van den Bour ; gehuwd 2e met Gerard Snellarts ;
 6. Maria, gehuwd met Corstiaen de Hase ;
 7. Anneke, gehuwd 1e met Jacob Michiels van Coursel ; gehuwd 2e met Nicolaas Hendricx Verbeecq ;
 8. Magdalena, gehuwd met Jan van de Wijer ;
 9. Barbara, gehuwd met Simon van Coursel ;
 10. Elisabeth, gehuwd met Matheus Yewens ;
 11. Peter, gehuwd met Mechtelt Schenckels.
- III. *Michaël Michaëlis van Eupen* (zoon van II), geboren $\pm$ 1615 ; waard in „De Ster”, oud-burgemeester van Eindhoven (N. 1213 : 1608 (aktenr. 61) en R. 37 : 1610) ; gehuwd met Joanna van de Ven, waaruit :
1. Michaël, volgt IV ;
 2. Matheus, volgt IVa ;
 3. Maria, gedoopt Eindhoven, 22-4-1639 ;
 4. Joannes, volgt IVb ;
 5. Julius, volgt IVc ;
 6. Gertrudis, gedoopt te Eindhoven, 27-2-1654 ;
 7. Judocus, volgt IVd ;
 8. Daniël, volgt IVe.
- IIa. *Judocus of Joost Michiels van Eupen*, (zoon van II), gehuwd met Jaspalina, waaruit :
1. Magdalena, gedoopt te Eindhoven, 26-8-1639 ;
 2. Michiel ;
 3. Judocus, volgt V.

- IIIb. *Johan van Eupen*, (zoon van II), gedoopt $\pm$ 1615 ; in 1663
Stadhouder van Eindhoven en van de dorpen Woensel,
Gestel, Strijp en Stratum ; gehuwd met Petronella Wich-
mans.
- IV. *Michaël Michaëlis van Eupen*, (zoon van III), gedoopt
+ 1635 ; gehuwd met Anna Godefridi, waaruit :
1. Caspar, ged. te Eindhoven 10-9-1662 ;
 2. Abraham, ged. Eindhoven 1-8-1668.
- IVa. *Matheus van Eupen*, gedoopt + 1640, (zoon van III) ge-
huwd met Elisabeth Michaëlis, waaruit :
1. Gerardus, ged. te Eindhoven, 2-3-1664.
- IVb. *Joannes Michaëlis van Eupen*, (zoon van III), gehuwd
met Margaretha Janssens, waaruit :
1. Maria, gedoopt te Eindhoven, 14-12-1659.
- IVc. *Julius Michielsen van Eupen*, (zoon van III), ged.
+ 1640 ; waard in „De Rode Leeuw”, gehuwd 1e met Ca-
tharina Janssen Bartels van Mierlo (in de Rechtestraat (N.
1219 : 7-12-1666 (aktenr. 91))), gehuwd 2e met Margaretha
van den Heuvel, waaruit :
1. Michaël, ged. te Eindhoven, 5-4-1665 ;
 2. Julius, gedoopt te Eindhoven, 1-4-1671.
- IVd. *Judocus van Eupen*, (zoon van III) ; gehuwd met :
- 1e Maria Coppernolle ;
 - 2e 8-6-1691 te Eindhoven met Maria Stevens, waaruit :
 1. Joanna, ged. Eindhoven, 24-3-1679 ;
 2. Maria, ged. Eindhoven, Eindhoven, 24-3-1680 ;
 3. Michaël, volgt VI ;
 4. Adriana, ged. Eindhoven, 3-11-1682 ;
 5. Julius, ged. Eindhoven, 2-1-1686 ;
 6. Magdalena, ged. Eindhoven, 2-5-1684 ; gehuwd te Eind-
hoven, 5-11-1713 met Jan Jansen Vogels ;
 7. Johanna Maria, ged. Eindhoven, 3-4-1692 ;
 8. Elisabeth, ged. Eindhoven, 18-10-1694 ;
 9. Elisabeth, ged. Eindhoven, 28-10-1695 ;
 10. Barbara, ged. Eindhoven, 9-10-1693 ;
 11. Anna, ged. Eindhoven, 5-6-1697 ;
 12. Judocus, ged. Eindhoven, 24-10-1698 ;
 13. Leonardus, ged. Eindhoven, 8-4-1700.

- IVe. *Daniël Michaëlis van Eupen*, (zoon van III), gehuwd 1e te Eindhoven, 6-12-1683 met Margaretha Godefridi Willems, gehuwd 2e met Maria Wendels of Wenseleers, waaruit :
1. Anna, ged. te Eindhoven, 11-12-1684 ;
 2. Alexander, ged. Eindhoven, 25-7-1701 ;
 3. Isaac, ged. Eindhoven, 15-3-1705 ;
 4. Petronella, ged. Eindhoven, 10-2-1707 ;
 5. Catharina, ged. Eindhoven, 6-12-1711 ;
 6. Michaël, ged. Eindhoven, 15-6-1714.
- V. *Judocus Jacobus van Eupen*, (zoon van IIIa) gehuwd met Joanna Antony Cuypers, waaruit :
1. Joannes, ged. te Eindhoven, 12-8-1661 ;
 2. Catharina, ged. ? gehuwd 1e Eindhoven 2-2-1687 met Arnoldus van den Eijnde ; gehuwd 2e Eindhoven, 31-7-1691 met Peter Roties uit Verviers.
- VI. *Michaël van Eupen*, (zoon van IVd), ged. te Eindhoven, 23-4-1681, gehuwd 1e te Eindhoven, 7-6-1704 met Jacoba van der Schoot, gehuwd 2e met Anna Willems Eijskens, waaruit :
1. Catharina, ged. Eindhoven, 10-2-1705 ;
 2. Maria, ged. Eindhoven, 6-8-1706 ; overl. Eindhoven, 28-3-1720 ;
 3. Joanna, ged. Eindhoven, 31-5-1708 ;
 4. Philippus, ged. Eindhoven, 8-8-1712 ;
 5. Judocus, ged. Eindhoven, 10-8-1713 ;
 6. Catharina, ged. Eindhoven, 26-12-1716 ;
 7. Jacobus Arnoldus, volgt VII ;
 8. Wilhelmus Henricus, volgt VIIa ;
 9. Joanna Norbertina, ged. Erp 16-12-1721 ;
 10. Maria, ged. Erp, 5-4-1726.
- VII. *Jacobus Arnoldus van Eupen*, (zoon van VI), ged. te Erp, 15-7-1718, gehuwd te Eindhoven, 22-10-1747 met Maria Catharina Dirckx, geb. te Eindhoven, waaruit :
1. Arnoldus Wilhelmus ; volgt VIII.
- VIIa. *Wilhelmus Hendricus van Eupen*, (zoon van VI), geb. Erp 3-1-1720 ; overl. Eindhoven, 11-1-1805 ; gehuwd te Eindhoven, 22-5-1746 met Maria Elisabeth de Bever, geb. te Eindhoven, waaruit :
1. Anna, ged. Eindhoven, 15-1-1747 ;
 2. Henricus Josephus, ged. Eindhoven, 11-11-1748 ; overl. Eindhoven, 3-9-1783 ;

3. Michaël, ged. Eindhoven, 18-12-1750, volgt IX ;
 4. Esther, ged. Eindhoven, 2-12-1752 ; overl. Eindhoven, 28-1-1801 ;
 5. Maria Jacoba, ged. Eindhoven, 8-9-1754 ;
 6. Joannes, ged. Eindhoven, 27-5-1757 ; overl. Eindhoven, 2-7-1757 ;
 7. Maria Theresia, ged. Eindhoven, 3-6-1758 ; overl. Eindhoven, 22-7-1758 ;
 8. Joannes, ged. Eindhoven, 31-5-1761.
- VIII. *Arnoldus Wilhelmus van Eupen*, (zoon van VII), deurwaarder, ged. te Eindhoven, 19-3-1761 ; overl. te Gemert, 13-6-1847 ; gehuwd 1e te Gemert 11-6-1786 met Maria Simon Bex ; gehuwd 2e met Anna Geertruda Janssen, waaruit :
- Jacobus, volgt X.
- IX. *Michaël van Eupen*, (zoon van VIIa), bakker, ged. Eindhoven, 18-12-1750 ; overl. Eindhoven, 21-10-1806 ; gehuwd te Eindhoven, 21-1-1787 met Antonia Schets, geb. te Hoogstraten, 16-8-1762, waaruit :
1. Johanna Maria, ged. Eindhoven, 28-12-1787 ; overl. Eindhoven, 29-3-1809 ;
 2. *Maria Elisabeth*, ged. Eindhoven, 1-4-1789 ; gehuwd te Eindhoven, 1-5-1811 met Johannes Bartholomeus Smits, bakker, geb. Boxtel, 28-11-1782 ;
 3. Henricus Josephus, ged. Eindhoven, 9-2-1791, grutter ;
 4. Daniël, volgt XI ;
 5. Wilhelmus, ged. Eindhoven, 5-5-1794 ; overl. Eindhoven, 2-8-1794 ;
 6. Hendrina, ged. Eindhoven, 20-2-1796 ;
 7. Henrica, ged. Eindhoven, 13-8-1797 ; gehuwd te Eindhoven, 6-2-1822 met Antonius Spoorenberg, ged. Woensel, 28-3-1791 ;
 8. Wilhelmus, ged. Eindhoven, 13-3-1800 ;
 9. Wilhelmina, ged. Eindhoven, 3-7-1805.
- X. *Jacobus van Eupen*, (zoon v. VIII), wever, ged. te Gemert, 25-4-1787, gehuwd te Gemert, 19-2-1813 met Maria Genevieve van den Crommenacker, geb. te Gemert, 3-2-1789, waaruit :
1. Jacobus Gerardus, volgt XII.
- XI. *Daniël van Eupen* (zoon v. IX), ged. Eindhoven 22-11-1792, broodbakker ; gehuwd te Eindhoven, 10-10-1813 met Maria van Bussel, geb. Asten, 26-11-1792 ; overl. Eindhoven, 3-11-1825 ; gehuwd 2e te Eindhoven, 6-5-1827 met Francisca

- Henrica Vervoort, ged. te Eindhoven, 5-2-1800, waaruit :
1. Peter Arnoldus, geb. Eindhoven, 3-8-1814 ;
 2. Antonetta Arnoldina, geb. Eindhoven, 5-6-1819 ;
 3. Michaël Joannes, geb. Eindhoven, 29-9-1829 ; R.K. priester ; overl. te Veghel, 2-9-1889 ;
 4. Arnoldus Adrianus, geb. te Eindhoven, 15-2-1834 ; volgt XIII ;
 5. Hendrikus Antonius, geb. te Eindhoven, 13-3-1837, bakker ; volgt XIIIa ;
 6. Aloysius Arnoldus Cornelius, geb. Eindhoven, 11-3-1839 ;
 7. Alphonsus Michaël, geb. te Eindhoven, 2-10-1841, kantoorbediende ;
 8. Arnoldina Maria Barbara, geb. te Eindhoven, 4-12-1843.

XII. *Jacobus Gerardus van Eupen*, (zoon van X) ; geb. te Gemert, 8-10-1824 ; gehuwd met Hendrika Beckers, geb. te Gemert, 8-4-1835, waaruit :

1. Martinus Theodorus ; volgt XIV ;
2. Johanna Cornelia, geb. Gemert, 19-12-1869 ; † Eindhoven 1-6-1950, religieuse.
3. Johanna Catharina, geb. Son, 18-10-1873, † Eindhoven 12-5-1954.
4. Jacoba Hendrika, geb. Son, 11-5-1876, overleden Eindhoven 8-3-1951, religieuse.

XIII. *Arnoldus Adrianus van Eupen*, (zoon van XI), bakker en winkelier, op het Stratumseind, gehuwd te Eindhoven, 15-2-1834 ; overl. te Eindhoven, 28-10-1907, gehuwd te Eindhoven, 10-5-1860 met Maria Catharina Francisca van Buel, geb. te Eindhoven, 5-4-1837, overleden te Eindhoven, 2-8-1898, waaruit :

1. Maria Francisca, geb. Eindhoven, 27-1-1862 ;
2. Daniël Antonius ; volgt XV ;
3. Emanuel Arnoldina, geb. Eindhoven, 16-4-1868 ;
4. Henrica Wilhelmina, geb. Eindhoven, 2-10-1870 ;
5. Anna Maria Francisca, geb. Eindhoven, 5-2-1875.

XIIIa. *Hendrikus Antonius van Eupen*, (zoon van XI), handelsagent ; in de Rechtestraat ; later naar Woensel ; geb. te Eindhoven, 13-3-1837 en overleden te Woensel, 5-10-1884, gehuwd met Cornelia Margaretha Remmé, geb. te Utrecht, 16-2-1845, (geen nakomelingen).

XIV. *Martinus Theodorus van Eupen*, (zoon van XII), geb. te Gemert, 3-2-1863 ; Hoofd ener school ; gehuwd met Johanna Adriana van Lieshout, waaruit :

1. Anna Hendrika, geb. te Boekel, 18-8-1896, onderwijzeres ;
2. Henricus Adrianus, volgt XVI ;
3. Catharina Adriana, geb. te Boekel, 6-12-1907 ;
4. Theodorus Bernardus Michaël, volgt XVIa.

XV. *Daniël Antonius van Eupen*, (zoon van XIII), kantoorbediende, later kapper ; geb. te Eindhoven, 2-6-1864 ; gehuwd 1e te Eindhoven, 21-11-1898 met Catharina Maria Weijtens, geb. te Eindhoven, 6-10-1864, overl. te Eindhoven, 8-9-1899 ; gehuwd 2e met Josephina Maria Horsten, geb. te Tilburg, 27-4-1867.

XVI. *Henricus Adrianus van Eupen*, (zoon van XIV), Hoofd van een U.L.O.-school, geb. te Boekel, 30-8-1897, gehuwd te Boekel 8-5-1930 met Maria Emerentia van Liempd, geb. te St. Oedenrode, 1-12-1899, waaruit :

1. Theodorus Antonius Gerardus, geb. Eindhoven, 20-3-1931 ;
2. Johanna Egidia Maria, geb. Eindh. 14-4-1932 ;
3. Adriana Johanna Maria, geb. Eindh. 16-4-1933, gehuwd te Eindh. 11-9-1958 met Franciscus Matheus Antonius Vervest, geb. Eindh. 29-5-1922 ;
4. Henricus Pieter Gerardus, volgt XVII ;
5. Egidius Theodorus Johannes, geb. te Eindh. 12-9-1937 ;
6. Johannes Theodorus Johannes, geb. Eindh. 12-9-1937, tegenwoordiger.

XVIa. *Theodorus Bernardus Michaël van Eupen*, (zoon van XIV), Wethouder der gemeente Eindhoven ; geb. te Boekel, 20-10-1909, gehuwd te Boxtel, 26-10-1932 met Anna Maria Henriëtte van Griensven, geb. te Boxtel, 17-7-1909, waaruit :

1. Theodorus Henricus Antonius Maria, volgt XVIII ;
2. Henricus Antonius Anna Maria, geb. te Eindhoven, 13-12-1935, leraar ;
3. Joannes Henricus Anna Anna Maria, volgt XVIIIa.

XVII. *Henricus Pieter Gerardus van Eupen*, (zoon van XVI), Provinciaal ambtenaar ; geb. te Eindhoven, 24-9-1934, gehuwd te Eindhoven 29-6-1961 met Maria Anna Cornelia Dirks, geb. te Geldrop, 25-2-1936.

XVIII. *Theodorus Henricus Antonius Maria van Eupen*, (zoon van XVIa), Gerechtssecretaris ; geb. te Eindhoven, 17-9-

1933, gehuwd te Eindhoven, 7-8-1959 met Louise Helene Petronella Rogier, geb. te Rotterdam, 2-6-1932.

- XVIIIa. *Joannes Henricus Anna Maria van Eupen*, (zoon van XVIa), leraar, geb. te Eindhoven, 6-10-1939, gehuwd te Eindhoven, 14-12-1962 met Leontina Hubertina Maria Martina Janssen, geb. te Nijmegen, 11-11-1941. C.

MULDERS IN BRABANT

XI. DE ROOS.

- I. *Antony de Roos*, geb. Logang in Sierikseelant, huwt 1e: *Maria Adriaens*, huwt 2e: *Veghel* 3-11-1720 *Maria van Beek*, geb. ald. 1674, dr. v. Hendrik.
Uit het 1e huwelijk o.a. :
1. *Josephus*, volgt II.
- II. *Josephus de Roos*, geb. *Veghel* 1710, huwt *Veghel* 4-2-1732 (rk), 4-5-1732 (schepenen) *Anna Kelders*, geb. Dinther 22-4-1701, dr. v. Petrus Claesz. en Adriana.
Zeer vermoedelijk was hij *Mulder te Veghel*.
Uit dit huwelijk gedoopt te *Veghel* :
1. *Antony de Roos*, 3-2-1733 (Petrus Claessen en Maria de Roos).
2. *Maria de Roos*, 15-3-1735 (Adrianus Kelders et Catharina van Duderom), huwt St. Michielsgestel 7-2-1762 *Sebastianus van Hoathum*, geb. Schijndel en woonachtig Middelrode-Berlicum.
3. *Joanna de Roos*, 7-7-1738 (Joes Evers et Maria Jois van der Aa).
4. *Adrianus*, volgt III.
- III. *Adrianus de Roos*, *Veghel* 29-3-1741 (*Joannes Jois Evers* et *Leonarda Kelders*), huwt St. Michielsgestel 24-4-1763 *Joanna Roskam*, ged. St. Michielsgestel 12-12-1740, dr. v. Gerardus Hermansz. en Henrica Jansz. van de Reydt.
Hij was *Mulder te St. Michielsgestel*.
Uit dit huwelijk gedoopt te *St. Michielsgestel* :
1. *Antconetta de Roos*, 11-4-1764.
2. *Joannes de Roos*, 25-5-1768 (*Joanna Josephi de Roos*).
3. *Antonius de Roos*, 21-2-1770 (*Hermanus Gerardi Roskam* et *Maria Josephi de Roos*).
4. *Maria de Roos*, 30-1-1772 (*Joes Hermani Roskam* et *Maria Josephi de Roos*).
5. *Margaretha de Roos*, 18-10-1773.
6. *Josephus*, volgt IV.
7. *Andreas de Roos*, 25-6-1777.
8. *Gijsbertus de Roos*, 2-2-1781.

IV. *Josephus de Roos*, ged. St. Michielsgestel 5-2-1775, huwt Oisterwijk 31-5-1807 *Adriana Vulders*, geb. Amsterdam. Hij was *Mulder* te *Oirschot*, *Oisterwijk* en *Oerle*. Uit dit huwelijk gedoopt, resp. geboren te *Oisterwijk* (1) en *Oerle* (2-4) :

1. *Joanna de Roos*, 28-3-1808, huwt *Andreas de Laure*, ged. Meerveldhoven 5-11-1809, *Mulder* te Loon op Zand en Dommelen, overl. Dommelen 20-11-1885, zn. v. Balthasar en *Joanna Beyssens* (Vgl. Brab. L. X, de Laure onder VIIIe, 6, en IXc).

2. *Caspar de Roos*, 1-7-1809 (Gijsbertus Roose).

3. *Margaretha de Roos*, 23-5-1811, overl. ald. 26-5-1811.

4. *Maria Cornelia de Roos*, 13-7-1812.

's-Bosch.

J. A. W. Swane.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen

PERQUIN (Perkin/Parquin). — Gegevens gevraagd over JAN PERQUIN, eerst soldaat onder kapitein Benestat, later bierbrouwer „In den Gouden Leeuw” te Breda, overl. ald. 1663, tr. 1e (waar, wanneer?) Catharina Philipsdr Puppey (pepe)

2e Breda (huw. vw. 22-4-1653) Jenneken Jansdr van Dirven

3e Mayken Adriaansdr, geb. Tilburg, overl. Alphen 24-8-1667

Uit deze huwelijken worden van 1631-1659 kinderen gedoopt te Breda. Zijn oudste zoon Peter („de Waal”, sajetspinder) overl. Alphen 2-12-1670, tr. 1e. Breda 2-5-1649 Anna Janssens geb. Wezel, tr. 2e. Catharina Hendrik Cauwenbergh.

Een broer van deze Catharina, Jan Couwenbergh (bierbrouwer in genoemde brouwerij) werd 23-1-1638 als poorter te Breda ingeschreven, komend van Tilburg.

's-Gravenhage.

Mr R. PARQUI.

PULLEN. — Gaarne zou ik gegevens ontvangen betreffende de ouders en de geboorte-, huwelijks- en sterfdata van CORNELIS PULLEN, die gehuwd was met MAYKEN VAN NATTEN.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren te Uitwijk:

Meeuwis, gedoopt 27-11-1701;

Ariën, gedoopt 23-3-1704;

Ariën, gedoopt 7-2-1706;

Gerrit, gedoopt 2-6-1710;

Cornelis Pullen hertrouwde op 12-6-1712 met ANNEKE SMEERMAN.

Zou iemand mij verder kunnen inlichten of Cornelis Pullen verwant was met de schout van Wijk, genaamd Hendrik Pullen, geboren 1635.

Dordrecht.

G. PULLEN.

HET WAPEN DER FAMILIE VAN HÖVELL

door

Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,

oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant

Het wapen der familie Van Hövell wordt officieel beschreven als zijnde: in goud drie gaffelsgewijs gerangschikte zwarte heuvels in de gedaante van schildjes met ronde benedenrand, met de benedenranden naar de schildrand gericht.

Blijkbaar wordt van heuvels ten principale gesproken, omdat de Hoge Raad van Adel een verband tussen deze stukken en de familienaam gezien en dit wapen dus als een zogenaamd sprekend beschouwd heeft. Nu is een wapen een teken d.w.z., dat het door de afbeelding van een stoffelijke zaak een recht beduidt, maar feitelijk noem ik dit „spreken” een verkeerd gebruik. Immers is het echte wapen een erkend teken in het algemeen rechtsverkeer. Als voorbeeld noem ik dat van Renerus Escula, schepen van St. Truiden, van 1261, waarin hij drie vijfbladen voert, een sprekend, omdat het vijfblad in de volksmond een mispelbloem heet en hij Mispelken genaamd is²⁾. Hij voert dit wapen met een vermoedelijk zelf gekozen inhoud, maar laat het niet alleen op zijn bediening als schepen, maar ook op zijn naam slaan. Deze tweede betekenis is dus een private en eigendunkelijke, terwijl het om publiek recht gaat. Zo iets kan slechts door extinctieve verjaring goed gemaakt worden.

Ten aanzien van het familiewapen Van Hövell blijkt het verkeerde dezer „sprekende” verklaring uit het feit, dat bedoelde stukken geen heuvels maar schilden voorstellen³⁾. Het wapen is namelijk van een eind-13de-eeuws type, waarvan het oudste mij bekende voorbeeld van 1298 dagtekent, zijnde dat van Gilbertus Amman te Antwerpen⁴⁾. Het meest bekende is echter het gildewapen der schilders. Zoals hun ambachtsnaam te kennen geeft, waren zij het, die de schilden maakten, althans tot heraldische afwerkten. Het is duidelijk, dat ook zij hun wapen als een sprekend beschouwd hebben.

Van de familie Van Hövell is een dergelijke keuze ten principale niet bekend en bovendien mag worden aangenomen, dat

1) Nederland's adelsboek.

2) Dr. J. P. W. A. Smit, De Brabantse beelden en tekens van recht, pag. 249.

3) Dat de Hoge Raad van Adel in tweestrijd geweest is, blijkt uit de woordkeuze. 4) Smit, Brab. Tekens etc. pag. 140.

haar stamvader een officialis of zelfs ministerialis geweest is. Amman was immers de plaatselijke benaming van de ambtman en Gilbertus' grootvader was de laatste villicus of meier en de eerste ambtman van Antwerpen 5).

Wellicht is het mogelijk uit deze genealogische gegevens tot de betekenis van het type van het drie-schilden-schild te komen en deze op dat van de vroegst bekende Van Hövell, Rolof, die in 1352 huwde, toe te passen. Men bedenke, dat het verschil in jaren vrijwel met dat overeenkomt, hetwelk in het algemeen de ontwikkeling van het West-Europese recht en dus de uitbeelding er van door het wapen tussen Brabant en Westphalen kenmerkt.

Het strijdt met de aard der zaak, dat deze drie schilden en dat, hetwelk er mede beladen is, het zelfde teken zouden zijn. Er is trouwens geen enkel voorbeeld bekend, waarbij een teken op deze wijze zou misbruikt zijn. Heeft dit toch de schijn, gelijk in het wapen van een naamgenoot van Gilbertus Amman, dat van 1270 is, of, om een duidelijker voorbeeld te nemen, — tevens het oudste mij bekende voorbeeld van het prototype — dat namelijk van Raoul d'Aunois, van 1204, zijnde diens effen schild met een ander dergelijk beladen, dan is de

5) Als boven pag. 140. 6) Als boven pag. 180.

enig mogelijke verklaring, dat hier van elkander vreemde schilden en dus van verschillende betekenis sprake is.

Ik heb in mijn reeds geciteerd werk aannemelijk gemaakt als zou het eerste feodaal en het laatste territoriaal gezag betekend hebben⁷⁾. De verdriedubbeling van het schild, waarmee beladen, zou een uitgroei, om niet te zeggen een verandering van recht beduid hebben, derhalve een overgang van laatstgenoemd gezag op de kleine heren⁸⁾. Naar mijn mening is deze loop van zaken met de oudste familiegeschiedenis der Van Hövell's niet in strijd⁹⁾.

Van de drie schildjes zijn de beide bovenste scheef voorgesteld, zodat de verticale assen tot in het hart van het (hoofd-)schild zouden kunnen verlengd worden. Ook is het onderste omgekeerd. De Hoge Raad van Adel noemt deze rangschikking een gaffelsgewijze, hetgeen m.i. verkeerd is. Niet, dat ik deze wijze van benoeming om een rangschikking naar analogie van een ander stuk te verduidelijken afkeur, maar de gaffel lijkt mij in dit geval onjuist gekozen, omdat dit stuk een enkele as suggereert en de schildjes zodoende op een voor het drie-schildjes-teken op de gebruikelijke wijze zouden moeten zijn voorgesteld. De anomalie kan slechts verklaard worden door dat zij de delen van een slechts symbolisch aangeduid wentelend stuk zijn.

Welk dit stuk is, blijkt uit de kwartierstaat van freule Johanna Louisa von Hugenpoth zu Bärenklau, die de dochter was van Antonius Cornelius en Hermina Aleida von Hövell, vom Hause Westerfließ, Wesefeld und Cretier. De vader van de laatste was Johan Herman von Hövell, vom Hause Westerfließ, Herr zu Wesefeld, Hassenberg, Cretier und Woldenborg, Chur Kölnischer Cammer Herr, wiens vader Otto Ernst von Hövell, vom Hause Westerfließ und Wesefeld was¹⁰⁾.

Deze kwartierstaat bevat dus drie maal het wapen der Van Hövell's en drie maal zijn de schildjes door golvende lijnen in het hart van het (hoofd-)schild verenigd. Zie slechts de afbeelding. Behalve, dat dit schild het drie-schilden-teken bevat, zinspeelt het op een Germaans zonnesymbool gelijk in een der

7) Zs boven pag. 176.

8) Als boven pag. 246.

9) In 1394-1396 wordt het Huis de Hoevele te Goor vermeld. Zie Rietstap, Wapenboek van de Nederlandse adel deel I p. 185. Slechts blijkt, dat de naaste opvolgers van Rolof van Hövell leenmannen zijn.

10) De staat berust ten Rijksarchieve in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch. Staat van Aanwinsten 1957 no. 122. Freule Johanna Louisa komt noch in de genealogie Van Hugenpoth noch in die Van Hövell voor, beide te vinden in het Nederland's Adelsboek. Zij stierf ongehuwd te Grubben-vorst op 15 April 1855.

kwartieren van het koninkrijk der Beide Siciliën, waarvan de beschrijving luidt : met een gezichtszon met drie rechts-wentelende benen ¹¹⁾).

Ik zou dus het wapen der familie van Hövell willen beschrijven als : van goud met drie schildjes van sabel, gesteld 2 en 1 en rechts-wentelend om het schildhart.

Dit wentelen doet onwillekeurig denken aan de voorliefde der West-Saksen voor dergelijke symbolen. Ik hoop nog eens bij de bespreking van Middeleeuwse muurankers hierop terug te komen.

Er is in dit rechts wentelen iets vreemds om niet te zeggen onechts, dat men kan verklaren door op de regel te wijzen, dat in de heraldiek rechts en links verwisseld plegen te worden en waarvan de reden is, dat de tekens van de drager uit moeten gezien worden.

Daarmede is echter de zaak niet uit, want bij de zonnescymbolen doet zich dit verschijnsel eveneens voor. In de grond der zaak ligt dit aan onze egocentrische visie op de hemelverschijnselen. Wij zien de zon zich van links naar rechts bewegen en vergeten, dat onze gang omgekeerd is.

Hieruit zou weder volgen, dat in heraldicis de drager van schild en teken het zonnescymbool links wentelend behoorde te voeren, zo deze regel niet ook bijvoorbeeld op de urnen gevolgd werd. In dit laatste geval ligt de fout vermoedelijk weder in de verwisseling van persoon en wordt hij, die de urn geacht wordt te bewonen, evenzeer geacht aan het wereldbestuur deel te nemen.

De wapendrager echter denkt in dit opzicht niet consequent, omdat hij een Christen is en het zonnescymbool nog slechts in afgesleten zin gebruikt en het hoogstens als een teken van Gods gezag aanvaardt, aan de uitoefening waarvan hij overigens in commissie deel neemt.

Het is de zelfde breuk tussen Germaans volksrecht en Romeins keizerlijk gezag, die de studie der West-Europese rechtstekens zo belangwekkend, maar ook zo bezwaarlijk maakt.

11) Vergelijk nog het zegel van Jehan dictus Bouviaus, schepen van Luik, van 1293, zijnde : au sceau rond trois écus, posés en pairle, renversés, les pointes au centre, chaque écu à la fasce, accompagnée de trois macles. J. Th. de Raadt, *Sceaux armoriés des Pays-Bas et des pays avoisinants*, in voce. Omtrent de plaatsing „au sceau rond zie men mijne genoemde studie p. 155. Ook zie men het wapen der familie Tremayne d'Heligan in Cornouailles, zijnde: de gueules à trois bras, parés d'or, posés en pairle, réunis le coeur de l'écu, les poings fermés de carnation. Rietstap, *Armorial général* dl. II, in voce.

NOG ENKELE HEERLIJKHEDEN IN DE HUIDIGE
PROVINCIE NOORD-BRABANT

(Vervolg van pag. 116)

Over Waspik.
(repertorium nr. 230)

- f. 19. D'ambachtsheerlicheijt van Over Waspick
Verlijd Willem van Duvoirde bij overgifte van Schoutekijn die dat hadde van Geraerd van Wieldrecht, anno 1328, ten rechten leen.
Verlijd Engelbrecht van Nassau bij doode van Jan Grave van Nassau zijn vader, anno 1474
Verlijd Henrick van Nassau bij doode van Heer Engelbrecht zijn oom, anno 1504
Verlijd René de Chalon Prince d'Orange Grave van Nassau bij doode van Heynrick van Nassau zijn neve, anno 1539
Verlijd Willem prince d'Orange bij doode van René de Chalon zijn neve, anno 1545
Verlijd den Hoochgebooren Heer, Heer Maurits Prince van Orangen bij doode van Hooch gebooren Heer, Heer Willem prince van Orange zijn Heer vader, den 13 januari 1589
Verlijd Frederick Hendrick, Prince van Oraignen bij doode van Prince Maurits zijn broeder, den 16 May 1626
Verlijd Willem Prince van Orangnen bij doode van Prince Frederick Henrick zijn Heer vader, den 16 juli 1647
Verlijd Willem Henrick prince van Orange bij doode van Prince Willem zijn Heer vader den 21 Februarij 1653
Verlijd de Hoogmogende Heeren Staten Generaal der Verenigde Nederlanden, als executeurs vande testamenten van wijlen sijne Konincklijke Majesteijt van Groot Bretagne, ende Prince Frederick Hendrick beijde.... ten behoeve voor die geene die bevonden sullen werden daer toe gerechtigd te sijn tot sulcken effecte, in weten als oft de hoge geïnteresseerde partijen selfs daarmede waeren verlyd, den 18 april 1703
Verlijd Zijne Hoogheijde Willem de 5e

Hulde, vermits Zijn Hoogheids meerderjarigheid vernieuwt den 5 february 1767.

Groot Waspik.
(repertorium nr. 230)

f. 20v. Tambocht van groot Waspick met allen sijnen toebehooren, ende 'tambacht van elf hoeven, ende een halve hoeve moers gelegen boven 't gerecht van groot Waspick (In de marge staat: Verlijt Jan van Bueren bij doode van Willem van Wendelsnesse¹¹⁾ zijn oom die tweedeel vanden ambocht van Waspick, anno 1393)

Verlijd Herman Haeck Jacobsz., anno 1393

Verlijd Willem van Wendelsnesse bij opdraghte van Herman Haeck Jacobsz., anno 1403

(In de marge staat: Verlijd Willem van Wendelsnesse, anno 1420)

Vide duwarie geconstitueert bij Willem van Wenselsnesse ten behoeve van Agniese Hermans dr. zijn wijff, anno 1413¹²⁾.

Verlijd Godschalck Oom bij overgifte van Gillis van Wendelsnesse, anno 1433

Verlijd Tielman Oem van Wijngaerden bij doode van Godschalck Oem van Wijngaerden, anno 1463

Verlijd Heer Philips van Spange bij overgifte van Tielman Oom van Wijngaerden, anno 1474

Verlijd Cornelis van Bruhese bij overgifte van Heer Philips van Spange, anno 1479

Vide Octroy voor Cornelis voorss.

Verlijd Anthonis van Bruhese bij overgifte van Cornelis van Bruhese zijn vader, anno 1503

Verlijd Hendrick van Bruhese bij doode van Cornelis voorss. zijn vader, anno 1503

Verlijd Willem van Gent bij doode van Hendrick van Bruhese voors zijn groote-vader, anno 1539

Verlijd Robbrecht van Ghendt bij doode van Willem van Ghendt sijnen broeder, anno 1553

Verlijd Aernoult van Raveschot bij doode van jouffr. Anna van Ghendt zijn moeder, die daer aengecomen

11) Het zegel van Willem van Wilsnesse hangt aan een charter uit het jaar 1375 (A.N.D., Reg. 705).

12) Een Willem van Wendelsnesse was plm. 1415 gehuwd met jvr. Agnes Humans dochter van Veen (L.H., nr. 54, f. 112v.).

was bij overlijden van Robert van Gent haer vader,
den 24 juni 1634

Verlijd Hubrecht van Raveschot bij doode van Aernoult zijn vader, den 8 april 1656

Verlijd Johan van Raveschot bij doode van Hubrecht van Raveschot zijn vader, den 13 maart 1675

Verlijd Hubert Arnolt van Raveschot out omtrent 9 jaren, wonende tot Maesbommel bij doode van Johan van Raveschot zijn vader, den 6 januari 1693 ende voor hem eed gedaen bij Willem Back us secretaris tot Maesbommel voornt

Verlijd Maria Charlotte van Raveschot wed. van Hubert Gerard vander Cluse oud 32 jaaren wonende tot Maasbommel bij doode ende overlijden van Hubert Arnolt van Raveschot voornoemt haar broeder, den 1 mei 1720 eed gedaan bij Adriaan Zeylmans schout van Groot Wasbeeck

Eed vernieuwd door Frans Adriaan van Bonninghausen als in huwelijk hebbende de voorn. Maria Charlotte van Raveschot, den 4 July 1721

Verlijd Maria Catharina Emonds, bij opdragte van de voorn. Maria Charlotte van Raveschot, den 16 augustus 1732

Verlijd Francois Bernhard Cousebant wonende te Leyden bij donatio inter vivos van Maria Catharina Emonds zijn moeder, den 8 september 17(4?) 1

Verlijd Floris Cousebant bij dode en overlijden van de voorss Francois Bernhard Cousebant zijn vader, den 3 May 1759.

Raamsdonk.
(repertorium nr. 230)

f. 22v. "Tambocht van Raamsdonck mit ter molen, visscherijen, vogelrijen ende anders allen sijnen toebehooren
(Terzijde staat : Recht leen).

Verlijd Gerardt van Wioldrecht bij coope vande Grave ten rechten leen, anno 1316

Verlijd Gerijt van Brakel Dircxzoon bij opdragte van Willem van Ramsdonck, anno 1392 ¹³),

13) Een Willem van Raamsdonk was in 1334 gehuwd met Agnes Jans Borchgrave dochter (L.H., nr. 22, f. 66).

Verlijd Joffrou Margriete Heeren Daniels dogter vanden Poel, anno 1420

Verlijd Goidschalck Oom van Wijngaerden bij overgifte van Margriete vander Poel van Spinoet, anno 1435

Verlijd Jan Oem van Wijngaerden bij doode van Goodschalck Oom van Wijngaerden zijn vader, anno 1463

Verlijd Philips van Spange bij overgifte van Jan Oem van Wijngaerden, anno 1474

Verlijd Cornelis van Bruhese als vooren

Verlijd Hendrick van Bruhese als vooren

Verlijd oock Anthonis van Bruhese bij opdragte van Cornelis van Bruhese zijn vader, den 26 april 1503

Verlijd Simon van Son, patet folio 21 (hierna).

Raamsdonk.
(repertorium nr. 230)

- f. 21. De Ambachtsheerlijkheyd van Raamsdonck met allen sijnen toebehooren soo als in volgende eerste verleybriefff staat geexpresseert

(Terzijde staat : Onsterfelijk erfleen)

Verlijd Simon van Son, schout van Raamsdonck uit kragte vande vererfing doorde heeren Gecommitteerden van haar Ed. Groot Mog. gedaen, den 6 october 1724

Verlijd Anna Elisabeth Geertruyd van Son huysvrouw van Leonardus de Jongh, ritmeester ten dienste deeser landen bij doode van Simon van Son haar vader, den 22 april 1751

Den 10 december 1778 hulde vernieuwt vermits het overlijden van haar man door Matthijs Hendrik van Son, Hendriksz.

Verlijd Simon de Jongh van Son vermits het overlijden van Anna Elisabeth Geertruyd van Son, huysvrouw van Leonardus de Jongh, in leven ritmeester ten dienste deezer landen uyt kragte van de substitutie geinserreert in den testament van Simon van Son zijn grootvader maternel den 10 september 1739.

(Wordt vervolgd)

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

Dank zij datgene, wat nu reeds van het onvolprezen werk van den Boschprotocolist, F. W. Smulders, aan het licht kwam, weten we, dat alreeds omtrent 1430 een *Peter van Taterbeke* als natuurlijke zoon van *Heer Jacob van Taterbeke*, kanunnik aldaar, te *Eindhoven* woonachtig was (Vgl. 's Bosch R 1200, f. 91). Nademaal Smulders echter met zijn huidig werk in het Boschprotocol nog niet verder dan omstreeks 1480 terugschreed, beperken we ons hieronder tot het noemen van *Aert-de-Oude* (I) als oudste stamvader der onderhavige voorname Eindhovense Familie :

- I. *Aert-de-Oude van Taterbeecke*, huwt N.N. Als H. Geest-Meester te Eindhoven compareert hij in 's Bosch R 1257, f. 120v en 121, dr. 1487.
 Uit dit huwelijk o.a. :
 1. *Aert-de-Jonge*, volgt II.
 2. *Anthonis*, Geestelijke, Rector v.h. O.L.Vr.- en St. Andreas-Altair in de Eindhovense St. Catharina-Kerk volgens 's Bosch R 1257, f. 320, dd. 8-5-1488. Zijn natuurlijke zoon, *Jasper van Taterbeecke*, in Eindhoven R 28, f. 34, dd. 30-6-1510, en R 30, f. 34, dd. 23-11-1548.
- II. *Aert-de-Jonge van Taterbeecke*, huwt *Jenneken Lathouwers*, dr. v. Jacob. Blijkens 's Bosch R 1255, f. 250, dd. 1485, bezaten zij toenmaals te Eindhoven een huis „op die berghe aen die Runne”. En nog een ander huis blijken zij aldaar „aen de Cruysstraet van de Steenweg tot de Markt” te bezitten volgens 's Bosch R 1256, f. 302, dd. 1487. Als een der borgemeesters van Eindhoven in 's Bosch R 1255, f. 407v, dd. 23-3-1486. Zijn vrouw als weduwe van die Jonge Aerts van Taterbeecke in Eindhoven R 28, f. 12, dd. 15-7-1509 (Vgl. ook ald. f. 18v).
 Uit dit huwelijk o.a. :
 1. *Willem*, volgt III.
- III. *Willem van Taterbeecke*, overl. voor 26-2-1548 (Eindh. R 30, f. 10), huwt 1e. *Ermgard* of *Emberta* of *Emken* N., overl. voor 5-2-1540 (Eindh. R 29 (II), f. 47v), dr. v. Willem Philips, huwt 2e. *Maria* N. In Eindh. R 29 (II), f. 9v, bekend hij 22-1-1539 als „Willem Arntsz. v. Taterbeeck”. In Eindh. R 29 (I), f. 38, heet hij 11-1-1546 „alde coninck der Gulde v. St. Cathrijne”. Zijn 2e vrouw heet al weduwe 30-4-1539 (Eindh. R 29 (II), f. 18v) en andermaal 17-5-1539 als „Ma-

rycken, weduwe Willems Aerts van Taterbeeck" in Eindh. R. 29 (II), f. 19v, een transactie afsluitende met haar stiefzoon, „Willem Willem Aerts van Taterbeeck". Blijkens Eindh. R 29 (II), f. 19, dd. 12-5-1539, was dit Maycken eerder weduwe van Nicolaes Otten, bij wie zij Wauter en Nicolaes als wettige zonen had.

De boedelscheiding dd. 26-2-1548 (Eindh. R 30, f. 10) vermeldt onderstaande 4 kinderen.

Uit het 1e huwelijk :

1. *Willem-de-Oude*, volgt IV.
2. *Abraham*, transp. 8-2-1553 (R 30, f. 222) aan Willem Willemsz. v. T., zijn broeder.
3. *Ysaak*, huwt *Agnes N.*, die als weduwe 15-6-1569 (Eindh. R 31, II, f. 2) comp. te samen met Aert en de wed. Willem v. Taterbeeck als erfgenamen van Willem Aerts van Taterbeeck.
4. *Emken*.

IV. *Willem-de-Oude van Taterbeecke*, overl. voor 13-6-1588 (R 32, f. 76), huwt *Margaretha*, overl. voor 13-6-1588. Hij transp. 7-2-1553 (R 30, f. 221v) een huis te Woensel. Als *ketter* met anderen 15-10-1568 verbannen (Houben I, 149). Uit R 32, f. 76, dd. 13-6-1588, f. 77v, dd. 16-7-1588, f. 73v, dd. 30-5-1588, f. 89v, f. 89v, dd. 9-9-1587, en f. 94v, dd. 4-1-1588, wordt navolgend vijftal kinderen kenbaar. Eerder comp. hij in Eindhoven R 31, f. 7v, dd. 8-2-1531.

1. *Willem de Jonge*, volgt V.
2. *Aert*, volgt Vbis.
3. *Abraham*, comp. in bovenst. 5 acten, behalve in die dd. 30-5-1588.
4. *Jacob*, comp. als Abraham in 4 der 5 bovenst. acten en bovendien zelfs nog 4-5-1620 in R 39, f. 7v, waarin hij als „Jacob Willemsz. van Taterbeeck, sone Willemen van Taterbeeck de Oude" transp. aen Lucas Reynder Bierens.
5. *Jenneken*, huwt *Macharias Anthonis*, comp. in 3 der 5 acten, behalve in die f. 73v en 77v.

V. *Willem de Jonge van Taterbeecke*, overl. voor 24-12-1587, huwt *Catharina van Doren* of *van Strijp*, overl. na 17-11-1637, dr. v. Mathys en Jenneken Evertsdr. v. Amelroy (Seegers K. J., Nr. 646, dd. 18-12-1606). Catharina Jansdr. van Doren heet zij in R 37, f. 214, dd. 2-10-1611, als zij met haar zoon Hendrick van Taterbeeck optreedt; Catharina van Strijp noemt men haar echter in R 42, f. 148v, dd. 17-11-1637, als zij als „weduwe v. Willem van Taterbeeck de

Jonge" comp. Onder haar voornaam trad zij als weduwe herhaaldelijk op, zo in R 38, f. 211v, dd. 5-4-1619, transporterend aan haar zoon, Mathijs 1). Tot momboir over haar en haar kinderen werd 24-12-1587 (R 32, f. 49) aangesteld Everaert Symons van den Broecke en met deze is het, dat aldaar „Lynken" haar moeder, „Jutken", gelooft.

Van Willem-de-Jonge van Taterbeek zelf weten we, dat hij even voor 12-3-1587 overleden moet zijn, want volgens Strick-Griffier, Kempenland, f. 163v, verhiel zijn zoon, Mathijs op die datum een stuck acker te St. Oedenrode als Hertogsleen „bij doode sijns vaders".

Uit meerdere acten konden als kinderen de navolgenden vastgesteld worden, zo bv. uit R 34, f. 19v, dd. 5-12-1600, en f. 116, dd. 13-2-1603, en R 36, f. 87v, dd. 26-5-1606 2):

1. Willem, comp. laatstelijk 26-5-1606.
2. Mathijs, volgt VI.
3. Henrick, comp. laatstelijk R 40, f. 195, dd. 6-5-1629, verm. ongehuwd gebleven, overl. en bijgezet in het familiegraf der Eindh. St. Catharina-Kerk 30-11-1637 (Vgl. Tax. 1911, 106). Hij comp. reeds 15-7-1606 (Zeegers' K. I., nr. 641).
4. Elisabeth, huwt Michiel Michielsens van Coursel, comp. 26-5-1606; veel eerder ontmoet men haar reeds met haar moeder-als-weduwe in R 32, f. 77, dd. 16-7-1588, in welke acte gehandeld wordt over *kleederen te Goch*; laatstelijk comp. zij met haar man in een stuk in R 377, dd. 30-1-1626, waarin ook hun kinderen, Willem, Rutger en Catharina Michielsens terloops genoemd worden. Hij verwerft 11-1-1606 (Seegers K. I., Nr. 618) volmacht van zijn zwager, Tys (2). Hij was coopman te Eindhoven 9-11-1606 (N 1219, nr. 84), toen hij het sterfhuis van Philips Michielsens dirigeerde.

1) Vgl. R 32, f. 49 (en 62), dd. 24-12-1587, f. 53i, dd. 4-6-1587, en f. 36v, dd. 24-7-1586, en R 33 (I), f. 2, dd. 13-2-1596, f. 24, dd. 7-10-1596, f. 31, dd. 1-2-1597, en f. 152v, dd. 15-9-1599, en R 33 (II), f. 8v, dd. 14-5-1591, f. 6v, dd. 23-4-1591, f. 40, dd. 27-10-1592 en f. 95, dd. 19-7-1595.

2) Vgl. R 260, f. 84, dd. 28-12-1591, en R 33, f. 2, dd. 13-2-1596; 3. Vgl. onze stamreeks-van den Broecke straks in de Brab. L.; 4) Vgl. R 261, f. 14v, dd. 17-2-1592, en R 33, f. 155, dd. 13-9-1599 en f. 33, dd. 10-9-1592, R 32, f. 129, dd. 21-11-1589, R 34, f. 19v, dd. 5-12-1600, f. 116, dd. 6-3-1603, f. 159, dd. 20-5-1604, en f. 188v, dd. 26-10-1604, R 36, f. 87v, dd. 26-5-1606, R 37, f. 320, dd. 31-7-1613, R 38, f. 69v, dd. 26-2-1616, f. 225v, dd. 26-6-1619, f. 160, dd. 6-2-1618, f. 21v, dd. 23-12-1614, en f. 30, dd. 16-3-1615, en R 39, f. 15v, dd. 5-8-1620, f. 87v, dd. 19-1-1622, f. 144v, dd. 3-7-1623, en f. 168v, dd. 3-1-1624.

5. *Margriet*, huwt *Goyaert Schamper(t)s*, zn. v. Gerard. Reeds 26-1-1640 (R 327, f. 77) heet zij weduwe. Later treedt zij als zodanig nog op in R 46, f. 154, dd. 12-11-1655. In deze beide acten is er ook nog sprake van hun zoon, Willem Schampers, over wien alléén in R 46, f. 106 dd. 23-3-1655. Zij zelf alleen ook nog in R 43, f. 203, dd. 5-1-1643 (Vgl. Eindh. R 1, f. 15v, dd. 1654).
6. *Henricksken*, over wie, zozeer als over volgende broeder, *Everart*, niet in hogergenoemde acten gesproken wordt; van haar wordt uitsluitend melding gemaakt in R 33, f. 31, dd. 1-2-1597, zulks in de kring van haar broers en zusters, waaronder ook *Everart*.
7. *Everart*, toch ook nog in R 33, f. 165, dd. 30-12-1599, waarin hij verschijnt als „*Everaert Willems van Taterbeek*, gemachtigd van *Jacob Willems van Taterbeek*”.

Vbis. *Aert van Taterbeecke*, huwt 1e. *Elisabeth Willemsen*, overl. voor 2-3-1589 (R 32, f. 159, en f. 152, dd. 10-1-1591), dr. v. *Joost*, huwt 2e. *Henricksken N.*, die 1-5-1597 procuratie van haar man voor schepenen van *Goch* (Vlg. sub III, 4) ontving volgens R 33, f. 79v, dd. 8-4-1598. Reeds 30-5-1588 renuntieerde deze *Aert* tbv. zijn broers en zusters van zijn erfdeel (R 32, f. 73v). Nog 14-11-1617 blijkt hij in leven (R 38, f. 151), terwijl hij tesamen met zijn eerste vrouw, *Elisabeth Willemsen*, nog 14-5-1591 (R 33 (II), f. 9) signaleerd wordt.

Uit het eerste huwelijk kwamen zekerlijk kinderen voort, waarover juist sprake was in R 32 f. 159, dd. 2-3-1589; niet uitgesloten, dat deze te *Goch* geboren en gedoopt werden, want het heeft er de schijn van, dat deze *Aert* aldaar gevestigd was.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. A.W. Swane.

BOSSCHE POORTERS

Aelbrecht Claess., *Jan van Zoemeren* en *Aert Janss.*, poorters, verklaren op 5 januari 1429 n.st., dat *Willem* vanden *Eynde* zoon van wijlen *Lambrecht van Engelant* een geboren poorter van Den Bosch is. Den Bosch R. 1199 fol. 16).

VI. Slot

401. Johannes filius legitimus Anthonii de Gassel (?) de Doiren ex 2° thoro (?) Anno 1494 mensis Septembris die ultima.
402. Johannes Henrici juniore de Hamont mercator anno 1494 mensis Septembris.
403. Lucas de Rijck de Lierop anno 1495 mensis ut supra.
404. Henricus filius Wolteri Petri anno 1497 mensis Februarii die prima.
405. Arnoldus Knuyts de Bakel anno 1497 prima Februarii.
406. Gherardus Michaelis filius Henrici de Eyndoma anno 1498 mensis Septembris die 26.
407. Godefridus filius Mercelii van den Beersdonck anno ut supra prima die Octobris.
408. Wolterus filius Egidii Aben soen de Heeze anno 1499 mensis Julii die Magdalene.
409. Arnoldus de Neerven anno ut supra.
410. Gherardus filius Rutgeri filii Henrici dicti Gerardi die Cremer de Aerle anno 1499 mensis Augusti die 27.
411. Nycolaus filius Henrici de Iegkendonck alias dicti de Rutt geniti quondam Henrici Nagels anno 1499 mensis Septembris die 24.
412. Wilhelmus Stockmans die gelaesmaker anno 1500 mensis Junii die 10.
413. Theodericus filius quondam Johannis Amelii de Bakel anno 1500 mensis Septembris die 12.
414. Henricus filius Johannis van den Venne(?) anno 1505 mensis Januarii die 18.
415. Wilhelmus filius Jacobi van der Vuercken de Mierle anno die prescripta.
416. Johannes filius quondam Johannis de Monte alias dictus van Zoerendonck anno 1483.
417. Arnoldus Yewani de Geldrop gener Catherine..... anno 1505 mensis Martii die 8.
418. Johannes filius quondam Arnoldi Umans soen anno 1506 mensis Maii die quarta.
419. Johannes filius Zeijmgardi(?) Schrutkens(?) de Nuenen anno 1500.
420. Bartholomeus filius Arnoldi Hems(?) gener Henrici de Roy anno ut supra et die.

421. Johannes filius Henrici de Ouerlant gener Thome die Moll anno et die ut supra.
422. Wilhelmus die Raymaker anno ut supra die 20 mensis Maii.
423. Gerardus filius Godefridi Diericx soen de Buydel gener Johannis Spaen anno 1506.
424. Theodericus filius quondam Martini van den Wijer gener Johannis van der Schaut anno ut supra.
425. Andreas filius Gevardi van den Zeylsberch anno 1507 mensis Septembris die 21.
426. Henricus filius quondam Johannis Verbeeck (van Beeck ?) de Doernen(?) anno 1508 mensis Septembris die 2.
427. Johannes bratatoris de Gemert anno ut supra die Mathie Aprilis.
428. Petrus filius quondam Godefridi de Vivario de Mierlo anno 1508 mensis die ut supra.
429. Cornelius de Grotel gener Egidii dictus die Houtsnijder anno 1509.
430. Godefridus filius quondam Rutgeri dictus Belen de 2^e thoro anno ut supra.
431. Johannes filius Wolteri Scrers (?) soen anno ut supra.
432. Anthonius van den Cruys anno ut supra.
433. Michael filius....? van den Rijppelberch anno ut supra.
434. Johannes Karali (Karoli ?) de Bakel anno 1508.
435. Magister Wilhelmus de Bruggen gener Lauwrencii.....? anno 1510.
436. Godefridus Ancelmi de Doerren anno 1511.
437. Matheus de Diddenhoren (?) maritus Katharine Sterkens anno 1508.
439. Wilhelmus de Vucht gener Henrici Eliaes anno 1513 ultima Septembris.
439. Woutgerus filius Henrici Goessens soen anno 1528.

Hiermede is een afschrift gegeven van het enige, tot heden, bekende poorterboek der stad Helmond. In enige volgende afleveringen zullen vermeld worden de namen der poorters die geregistreerd zijn in de nog bewaard gebleven archivalia van de gemeente.

Helmond.

C. H. A. M. van Bokhoven.

GELIJKNAMIGHEID VAN KINDEREN UIT één HUWELIJK

Onder bovenstaande titel publiceerde ik in dit blad¹⁾ een verhandeling waarin vrij veel materiaal, vooral uit de Meierij van den Bosch, werd aangevoerd om te bewijzen dat het in vroeger jaren vaak voorkwam dat ouders twee van hun kinderen dezelfde doopnaam gaven, zonder dat de eerstbenoemde was overleden. Hierbij waren zelfs gevallen dat twee paar gelijknamige kinderen tot een gezin behoorden. Ofschoon ik sindsdien nog talloze nieuwe voorbeelden tegenkwam heb ik ervan afgezien deze op te tekenen, aangezien het bedoelde verschijnsel en zijn frequentie n.m.m. genoegzaam in het licht was gesteld. Voor twee gevallen heb ik gemeend een uitzondering te moeten maken, omdat zij frappante varianten vertonen van de vroeger gegeven voorbeelden. Hier volgen ze dan.

1. In 1592-1593 blijkt²⁾ dat het overleden echtpaar Jacob Jansen van Gilze de oude (die dus ook al een gelijknamige broer had!) en Adriaenken Aerdt Rutger Verhoeven vijf kinderen had: Daniel, Peter, *Marye* (x Jan Jacobs die Beer), *Mariken* (x Jan Cornelis Mutsarts) en *Marye* (x Jan Gysbert Adriaens). Een geval dus van drie gelijknamige tegelijk levende kinderen van één echtpaar. Men kan zich wellicht de situatie voorstellen als de drie zwagers, alle genaamd Jan, en de drie gezusters Marie onderling in conversatie waren!

2. Op 18 januari 1655³⁾ liet het ouderpaar Jan Jansen Aneven en Heyltien Jansen hun tweeling dopen in de kerk te Oosterhout. Blijkens de doopinschrijvingen hadden zij besloten beide zoons *Johannes* te noemen. De reden hiervan ligt voor de hand, aangezien beide grootvaders ook deze naam droegen. Hoe de tweelingbroers later onderscheiden werden is mij niet bekend. Het recept Jan de oude en Jan de jonge lijkt hier weinig toepasselijk. Misschien werd het wel Jan eerstgeboren en Jan laatstgeboren, want voor de aanduiding van de doopgetuigen werden deze termen gebruikt!

Het laatste geval durf ik voorlopig wel uniek te noemen. Of zijn er bij de lezers nog andere voorbeelden bekend?

Mr. H. J. Bernsen.

1) Jg 4, afl. 9, pg 134 e.v., en afl. 12, pg 186.

2) R Moergestel 48, 6-10-1592 en 18-10-1593 (indertijd werd ik op deze akten geattendeerd door de heer Ferd. Smulders). 3) S Oosterhout 9.

POIRTERS — HELMOND

Taxandria ¹⁾ bracht van de hand van *Jacques Heeren* alreeds een uitgebreide stamreeks dezer Familie, die echter op onderstaande wijze nog wel iets kan worden teruggevoerd :

I. *Frans Porters* of die *Porter*, huwt *Margaretha* die *Weer* of *Sweerts*. Blijkens de acte van boedelscheiding hunner 8 onderstaande kinderen waren zij beiden 9-2-1560 volgens Helmond R 236, f. 95, reeds overleden. Zij hadden 3 zoons, die vermoedelijk identiek zijn met de in *Tax. XXVII*, 104 en 105, onder B, C en D genoemde *Dirck*, *Jan* en *Aert Poirters*. Uit dit huwelijk :

1. *Aert*.

2. *Dirck*, overl. voor 9-2-1560, huwt *N.N. Hubert* van *Lysel* mombor hunner onm. kinderen.

3. *Jan*, overl. voor 9-2-1560, huwt *Digna Mickaerts*, overl. voor 9-2-1560, dr. v. *Hendrick Aerts*. *Digna* hertrouwde de *Willem Peters Willems* volgens Helmond R 236, f. 112v, dd. 27-1-1561, terwijl zij ook al 27-4-1560 andermaal uitdrukkelijk in Helmond R 236, f. 100v, weduwe heet. Mombor over de kinderen uit haar 1e huwelijk wordt in de boedelscheidingsacte *Claes* die *Valckenier*. Memoreren we ook nog Helmond R 236, f. 113v, dd. 31-1-1561, als een acte, waarin *Digna* met haar 2e man en haar broeder, *Jan*, compareert. Deze *Jan Porters* was dus een zwager van *Peter Adriaens van Amstel van Weert* (Vgl. *Brab. L. XII*, 95) die immers met *Aelcken Hendricks Mickaerts* van *Bakel* gehuwd was. Nog 29-1-1557 (Helmond R 236, f. 27v) en zelfs 20-5-1557 (Helm. R 236, f. 40) blijkt *Jan Porters* in leven te zijn.

4. *Mechtelt*, overl. voor 9-2-1560, huwt *Gerrit van Schuyl*. Mombor onbej. kinderen was *Peter van Schuyl*.

5. *Johanna*, overl. voor 9-2-1560, huwt *Pauwel Boogaerts*, op 9-2-1560 nog in leven.

6. *Aleyt*, overl. voor 9-2-1650, huwt *Jan Wijnandts*, nog in leven op 9-2-1650.

7. *Cateleyn*, huwt *Ambrosius Dreycorts*. Beiden compareren 19-3-1561 in Helmond R 236, f. 118, waarbij de moeder van *Cathelyn* genoemd wordt „*Margaretha*”, dr. van wijlen *Jan* die *Weer*.

8. *Margriet*, overl. voor 9-2-1560, huwt *Henrick Damen*. Goert die *Lou* mombor over hun minderj. kinderen ²⁾.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

1) *Taxandria XXVII*, 99 e.v. 2) Vgl. *Brab. L. XII*, 41, sub Nr. 298.

(Vervolg van pag. 140)

VI. *Mathijs van Taterbeecke*, begr. Eindhoven (St. Cath.) 24-8-1625, huwt 1e. *Johanna van (den) Luytelaer*, dr. v. Willem Jan Goyarts en Catharina N., huwt 2e. voor 17-10-1604 *Ida van den Broecke*, begr. Eindhoven (in de voorm. St. Cath.) 25-10-1645, dr. v. Hendrick Symon Hendricksz. en Elisabeth Dierck Joordens³⁾. Hij was Schepen van Eindhoven (N 1213, dd. 9-9-1620) en woont aldaar 11-6-1618 (Zee-
gers' K. I. Nr. 883) in een eigen steenen huys in de Toren-
straat. Met zijn 1e vrouw gehuwd ontmoet men Mathijs in R 33, f. 18, dd. 31-12-1591, waarin zij heet: „Jenneken Wil-
lems Jans van Luytelaer”; ook R 34, f. 63, dd. 28-1-1602, doet deze „Mathijs Willems van Taterbeecke” optreden nu als momber zijner kinderen, verwekt bij zijne, inmiddels bijgevolg overledene „Johanna (van Luytelaer), sijne huys-
vrouw”. Tussen 1591 en 1602 moet derhalve deze 1e echt-
genote overleden zijn. Van 17-10-1604 (Maarheeze R 15) dateren zekere memoriebriefkens van Ida Mathijs van Ta-
terbeecke. Kort voor zijn verscheiden verwerft Mathijs van Taterbeecke 17-9-1624 (R 39, f. 212v) „een omwaterd Huys metter optreckender brugghen”⁵⁾ met hoeve, etc. bij Eindhoven in den dorpe van *Stratum*, zoals dit „heden ge-
bruyckt wordt door Ruth Hendrickx, hoevenaer van Catharina van Taterbeeck”, welke laatste zeer vermoedelijk Mathijs' Moeder was. Bij een andere gelegenheid verwierf hij nog iets later en wel 7-12-1624 (R 39, f. 221) een „braugetauw”, hetgeen het vermoeden wettigt dat hij van de brouwerij niet geheel afkerig was, hoe hoog gezeten op zijn Stratumse Kasteel hij dan ook ware. Zijn 2e vrouw spreekt als zijn weduwe 15-1-1639 (R 42, f. 179) van *Mr. Hendrick Gillis*, apothecaris te Eindhoven, als van háár „behoudsone”, zodat diens vrouw, *Judith van*

5) Het omwaterd huis te Stratum was wel het „BORCHTKEN”, zeker alreeds in 1577 genoemd volgens Eindh. R 31 (II), f. 111, volgens Sicking („St. Joris in Stratum”) zelfs al genoemd in 1325. Bij herhaling noemt laatstgenoemde auteur de Taterbeecke's als bewoners van de „Borch”, zo p. 32, alwaar hij ook van althans — toenmaals te Antwerpen gevestigde Taterbeecke's verhaalt. Met name Mathijs' weduwe, Ida van den Broecke, vervulde op de Borch vaak en in de jaren 1630 zelfs tot zesmaal toe de rol van gastvrouw voor Bisschop Ophovius, die daar zelfs liever logeerde dan bij de..... Pastoor van Stratum zelve!

Taterbeecke, geacht mag worden uit de tweede bedde te zijn. Dit was ook wel het geval met haar zuster, *Agnes van Taterbeecke*, gehuwd met *Sr. Johan Stappaerts*. En als diezelfde 2e vrouw, *Ida*, 8-1-1618 (R 40, f. 118) gewaagt van *Johan Eunnens*, 1e man van *Johanna van Taterbeecke*, als van haer „swager”, dan bedoelde zij daarmee de schoonzoon van háár-zélf, zodat dus ook genoemde *Johanna Taterbeek* haar dochter mag heten. Ook *Anna van Taterbeek*, geh. m. Anthony van Gruythuisen, wier dochter *Helena van Gruythuisen*, door *Judith van Taterbeecke* in haar testament (R 327, f. 223, dd. 29-4-1672) met een bijzonder legaat bedacht wordt, zal wel *Judiths volle* zuster geweest zijn, als zij zelve uit het 2e bed. Naast deze 4 gezusters kunnen ook *Guilliam* en *Everart* slechts uit dit 2e bed voortkomstig zijn : de eerste dezer beide gebroeders wordt immers 25-2-1707 (N. 1245) nog te Stratum in volle leven genoemd, terwijl hij 20-3-1665 (R 49, f. 27) uitdrukkelijk van *Everart* verhaalt als van zijn broeder, blijkbaar te *Brussel* gevestigd, immers hem procuratie verlenend 5-3-1665 middels voor de Brusselse Notaris *Antonie Jansen* gepasseerde acte. . . .

Al afkomstig uit de 1e bedde met *Johanna van Luytelaer* kennen we dan slechts nog *Peter*, die we alreeds 22-4-1592 in R 33 (II), f. 34v, ontmoeten als „*Peter Mathijs van Taterbeek*”. Dit zevental kinderen uit beide huwelijken mogen alsnog volgen, nadat eerst hier nog worden gememoreerd, dat *Mathijs van Taterbeecke* en later zijn weduwe in acten⁴⁾ welhaast zonder tal optraden, waarvan slechts twee hier in de tekst mogen volgen : in R 33, f. 144, dd. 4-5-1599, transporteert *Mathijs Willems van Taterbeecke* iets aan *Mr. Jacob Lyntermans*, Chirurgijn te Oirschot, naar alle schijn bekend tot in de wijde omtrek, want telkens weer keert zijn naam in verband met zijn vermoedelijke voormalige patiënten in deze tijd in de Eindhovense archivalia terug ; en dan ook zouden we nog willen noemen R 38, f. 9, dd. 5-6-1614, bevattende de „affrekeninghe” tussen *Sr. Mathijs van Taterbeecke* en *Sr. Dierck van den Broecke*, „geswageren”.

Uit het 1e huwelijk met *Johanna van(de) Luytelaer* :

1. *Peter*, volgt VII.

Uit het 2e huwelijk met *Ida van den Broecke* :

2. *Guilliam*, volgt VIIa.

3. *Everart*, die we uitsluitend in hoger genoemde acte dd.

20-3-1665 (R 49, f. 27) zagen, zulks als vermoedelijk te Brussel gevestigde. In het testament van zijn zuster, Judith, wordt hij echter niet genoemd, zodat de veronderstelling, dat hij toenmaals al zonder oir overleden was, niet onaannemelijk mag heten.

4. *Judith*, begr. Eindhoven (in de voorm. St. Cath. naar Tax. 1911, 106), 13-6-1668, huwt *Mr. Hendrick Gillis*, begr. Eindhoven (naast zijn vrouw in het gen. familiegraf) 3-3-1668. Hij was in zijn tijd de voorman der Katholieken van Eindhoven. Hij was apotheker te Eindhoven en schepen aldaar 8-12-1663 (R 48, f. 8). In R 327, f. 233, dd. 29-4-1672, treft men het testament aan van Judith als weduwe van haar man, waarin zij de kinderen harer zusters, Agnes, Joanna en Anna, zo goed als haar broeder, Guiliam, bedenkt, terwijl zij toch ook een der beide zonen van haar half-broeder, Petrus, niet vergeet: was het omdat deze Dominicus van Taterbeeck als apotheker misschien de leerling en/of compagnon was van wijlen haar man? Ook in R 50, f. 121v, dd. 8-2-1670, wordt door 2 der kinderen van haar zuster, Agnes, en wel door Michiel en Johanna Stappaerts nog gewag gemaakt van het huis te Eindhoven, dat zij zo juist deelachtig werden uit de nalatenschap van hun tante, Judith, blijkbaar overleden zonder oir.
5. *Agnes*, begr. Eindhoven (St. Cath.) 29-1-1678, huwt *Sr. Johan Stappaerts*, geb. Oosterhout ca. 1593, begr. Eindh. (St. Cath.) 15-7-1679, zn. v. Jan Cornelisz. en Elisabeth Adriaensdr. de Hoogh.

Sr. Johan Stappaerts was Rentmeester van Sijne Hoochheydt de Heere Prince van Oranje, eerst fungerend als zodanig te Breda, daarna te Eindhoven, alwaar hij tevens Capittel-Heer was van het Capittel der St. Catharinakerk aldaar. Ook wordt hij 24-12-1640 Schoutet van de Dorpen, Gestel, Strijp en Stratum genoemd in R 43, f. 82. Blijkens R 42, f. 179, woonde hij 15-1-1639 in het nieuwe van een tweetal huizen onder één dak aan de Begijnenstraat te Eindhoven, die beide in eigendom waren van zijn schoonmoeder, Ida van den Broeck, weduwe van Mathijs Taterbeek. In het testament van zijn schoonzuster, Judith (IV, 4), worden al zijn kinderen met name bedacht. Dit echtpaar behoort tot de Kwartieren der Familie, de Roy van Zuidewijn. (Vgl. ook nog N 1219, dd. 17-5-1666).

6. *Joanna*, huwt 1e *Johan Bunnan(s)*, overl. voor 25-1-1635,

huwt 2e *Sr. Marcelis Henricx*, zn. v. Hendrick. *Johan Bunnens*, was coopman en raedt der dingbanck te en van Eindhoven, zulks volgens R 43, f. 82, dd. 24-12-1640, terwijl *Marcelis Herincx* coopman en wollenlakenverver was (R 42, f. 150v, dd. 7-12-1637) en tenslotte ook President van Eindhoven (R 43, f. 82, dd. 24-12-1640). De huwelijksvoorwaarden voor haar 2e huwelijk voor Notaris Gerard van Gerwen 25-1-1635, naar dewelke verwezen werd in R 44, f. 291, dd. 20-6-1646, waarin als de beide achtereenvolgende vroegere echtgenoten van *Marcelis Herincx* genoemd worden Catharina Gerardsdr. van den Heuvel en Anna Wijnants van Rosan, dr. v. Paulus en Barbara Wijtmans, zoals trouwens ook vermeld wordt in het Familieboek-Wijnaendts-van-Resandt, alwaar echter p. 62 Johanna van Taterbeek weduwe genoemd wordt van *Matheus Bunnens*. Als reeds gezegd lazen wij van hem als van *Johan Bunnens*, die bij haar echter wel degelijk een zoon verwekte, gevoornaamd *Matheus*, die huwde met zijn stiefzuster, Catharina Herincx, welk paar dan ook bedacht werd in het testament van hun suikertante, Judith, hogergenoemd.

7. *Anna*, geb. 1617, overl. 27-3-1676, huwt Geldrop 30-9-1640 *Anthony van den Gruythuysen*, zn. v. Gerart, overl. Eindh. (St. Cath.) 31-8-1654. Nog 27-3-1676 wordt zij in 's-Bosch R 1648, f. 153v, als in leven genoemd. Vijftien jaar vroeger ziet men haar in N 1217, dd. 31-1-1661, acte Nr. 2, waarin sprake van verhandelde wollen lakens. Al hun kinderen worden bedacht in tante Judith's testament en zeer in het bijzonder ook haar dochter, Helena van den Gruythuysen, gehuwd met Amant de Laure (Vgl. Brab. L. X, 135, sub Vf), welke nicht harerzijds trouwens al eerder een legaat deelachtig werd volgens N 1220, dd. 9-6-1668 en 13-10-1668. Anna was als 81-jarige nog 5-11-1698 in leven (Eindh. R 91, f. 83).

VII. *Peter*, huwt N.N. Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Geertruy*, huwt 1e *Sr. Hendrick van Buel*, overl. voor 31-1-1705, huwt 2e *Cornelis van der Aa*. (Vgl. Eindh. R 56, f. 158, dd. 31-1-1705).
2. *Dominicus*, overl. tussen 2-2-1703 en 1-10-1704, bleef ongehuwd, apotheker en burger te Eindhoven. Zo compaareert hij als oud-borgermeester 11-11-1679 in Eindhoven R 53, f. 209. Acht jaren later heet hij 1687 een van Eind-

hoven's gegoeden (Smits, *Gesch. v. Eindh.*, p. 74), terwijl hij 1675 „busmeester” wordt (Smits, p. 50). Procuratie verlenend aan zijn broeder, Franciscus, ziet men hem als apotheker in N 1221, dd. 3-4-1669, waarbij deze laatste coopman aldaar te Eindhoven genoemd wordt. Beide gebroeders — ook Franciscus bleef ongehuwd — passeren een mutueel testament in N 1229, dd. 26-3-1672. En 8-1-1701 zien we in N 1244 Dominicus nog weer eens in zijn hoedanigheden van oud-borgermr. en apothecaris. Tenslotte bevat N 1245, dd. 4-9-1704, andermaal een procuratie van Dominicus op Franciscus. Nog 2-2-1703 blijkt hij, Dominicus, in leven, naar zichtbaar is in Eindhoven R 91, f. 467, dd. 1-10-1704, en f. 477, dd. 13-10-1704, uit welke eerstgenoemde acte echter tevens blijkt, dat hij 1-10-1704 toch alreeds overleden was. Dominicus trad bij herhaling als kleinzoon van een van Luytelaer op als erfgenaam van de weduwe van Dirck Willemsz. van den Broecke³⁾, die namelijk als een geborene Hendrina Goyerts Hendricks Adams Pompen, alias Heynselemaans, zelve een kleindochter was van een van Luytelaer en wel van Anna, de vrouw van Hendrick Adams Pompen, zulks in Eindhoven R 50, f. 146v, dd. 29-8-1670, en f. 151v, dd. 17-9-1670, en N 1229, dd. 13-5-1672. Ook hierdoor wordt zijn afstamming van een van Luytelaer dus andermaal bewezen. In N 1217 treedt Dominicus van Taterbeek 22-3-1663 te Eindhoven als getuige op.

3. *Franciscus*, overl. na 12-6-1717, toen hij in margine van Eindh. R 46, f. 391, dd. 3-9-1658, teken van leven gaf als erfgenaam van zijn voor-overleden broeder, Dominicus. Eerder trad hij 6-9-1692 in N 1241 op als executeur testamentaire van de boedel van wijlen Michiel Stappaerts. Ook hij bleef ongehuwd. Door evengen. Michiel Johansz. Stappaerts wordt hij „neve ende coopman tot Eindhoven” genoemd 4-11-1686 (N 1234). In R 91, f. 270v, dd. 26-4-1701 en 287, dd. 23-8-1701 geeft hij als Deken van het Wollelakensambacht aan een geslaagde leerling het getuig-schrift van bekwaamheid af in de „Droogscheerderij”. En 17-6-1705 compareert hij andermaal in hoedanigheid van universeel erfgenaam van wijlen zijn broeder, Dominicus, in Eindh. R 91, f. 527.

VIIa. *Guilliam*, huwt N.N. Omtrent 1621 verwierf hij een reis-pas naar *Spanje*⁶⁾. Later woonde hij te Stratum op de om-

6) Gem. Archief Eindhoven, Zeegers' K. I. Nr. 770, dd. 2-1-1621.

waterde huize zijner ouders. Eerstelijk kwamen we hem als inwoonder van Stratum tegen 11-1-1664 in N 1218, toen hij aan Nicolaes Claes Deckers iets in pacht gaf. Andermaal heet hij 16-10-1665 (R 49, f. 51) inwoonder van Stratum. Een half jaar voordien zagen we hem 20-3-1665 (R 49, f. 27) optreden mede voor zijn blijkbaar te Brussel gedomicilieerde broeder, Everart, in een alreeds hogergenoomde acte. Dan verhuurt hij 4-4-1671 (N 1222), nog altijd te Stratum woonachtig, een huis te Eindhoven.

Uit dit huwelijk :

1. *Guilelmo Ferdinando van Taterbeecke Quiniga* of *Zuni-ga*, huwt *Jkvr. Maria Barbara de Hornes*. Hij was Licentiaat in beyde de Rechten volgens Eindhoven R 53, f. 283v, dd. 21-3-1681, f. 291, dd. 8-5-1681, en f. 294v, dd. 10-6-1681. „Jouffrouw Maria Barbara de Hornes” verleent 13-6-1673 (N 1230) procuratie aan „Guiliam van Taterbeecke, haeren man, tot Stratum”. Als dubbel gevoornaamde „Guil-liam Ferdinando van Taterbeecke (de) Quiniga of Zuni-ga” zien we hem aan de zijde zijner Maria Barbara de Hornes, nog immer beiden te Stratum woonachtig, in N 1240, dd. 7-6-1689, totdat hij tenslotte alléén onder dezelfde lange naam, maar nu zonder zijn vermoedelijk inmiddels ontslapen Vrouwe, altijd nog te Stratum woonachtig, zelfs nog 25-2-1707 in N 1245 teken van leven geeft. Vermoedelijk overleed hij kort voor 27-4-1719 (Eindhoven R 144, f. 28).

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

KWARTIERSTAAT VAN
DOM DR GABRIEL VAN DE MOOSDIJK
ACHTSTE ABT VAN DE ACHELSE KLUIS

Vader Abt Gabriël (in de wereld : Bartholomeus) van de Moosdijk, die op 29 juli 11. de diamanten verjaardag van zijn eerste kloosterprofessie herdacht, stamt uit een echte Noord-Brabantse familie. De familienaam Van de Moosdijk die reeds eeuwen in Someren en naaste omgeving blijkt ingeburgerd te zijn wijst terug naar de plaats van herkomst : de buurtschap „De Moosdijk” onder Liessel (gemeente Deurne). H. N. Ouwerling beschreef het gehucht tamelijk uitvoerig en situeert het op de zandbult, die de *Deurnese Peel* en de *Astense scheidt 'opte uysterste palen der heerlyckheydt Deurne, naby den dorpe van Meyel in Spaans Gelderlandt'* ¹⁾. Tengevolge van de tal-

16	17	18	19	20	21	22	2
VAN DE MOOSDIJK AMBROSIOUS ged. Someren 8 februari 1761 landbouwer † Someren 24 februari 1843 WIJLAARS MARIA ged. Someren 22 oktober 1759 † Someren 25 augustus 1807 x Someren 8 mei 1785		LAMERS HENRICUS ANTONI ged. Someren 12 januari 1775 landbouwer † Someren 4 januari 1835 MAAS (JOHANNA) MARIA ged. Someren 11 december 1763 landbouwster † Someren 11 maart 1840 x Someren 27 januari 1794		VAN DE WARENBERG GOORD ged. Someren 30 augustus 1754 bouwman † Someren 8 april 1815 VERMULST PETRONELLA ged. Stiphout 26 november 1764 landbouwster † Someren 15 april 1846 x Stiphout 2 februari 1794		LAMMERS WOUTER THEODORUS ged. Someren 7 juli 1758 landbouwer † Someren 14 april 1817 WIJLAARS CATHARINA ged. Someren 8 december 1762 landbouwster † Someren 19 maart 1899 x Someren 22 januari 1792	
8		9		10		1	
VAN DE MOOSDIJK HENDRIKUS ged. Someren 4 januari 1795 landbouwer † Someren 14 februari 1875 x Someren 13 februari 1819		LAMERS ANTONETTA ged. someren 9 oktober 1797 landbouwster † Someren 17 februari 1862		VAN DE WARENBERG WILLEM ged. Someren 22 december 1796 landbouwer † Someren 20 mei 1855 x Someren 27 april 1820		LAMMERS CATHARINA ged. Someren 25 december 1793 landbouwster † Someren 1 augustus 1886	
4						5	
VAN DE MOOSDIJK JOANNES geb. Someren 3 juli 1821 landbouwer † Someren 15 augustus 1902 x Someren 9 januari 1856		VAN DE WARENBERG CATHARINA geb. Someren 22 februari 1830 landbouwster † Someren 6 november 1913					
				2			
		VAN DE MOOSDIJK WILHELMUS geb. Someren 22 februari 1861 landbouwer † Someren 8 mei 1937 x Someren 2					
1							
				VAN DE MOOSDIJK		geb. Someren	

24	25	26	27	28	29	30	31
BARTEN JOANNES ged. Beers 26 oktober 1756 bouwman † Cuyk 13 mei 1818 x Beers 20 mei 1781	ERMERS JOHANNA ged. Beers ? † Cuyk 9 juni 1808	BROUWERS PETRUS ged. Vierlingsbeek 6 februari 1757 metselaar † Beugen 10 januari 1826 x Vierlingbeek 9 april 1780	JACOBS THEODORA ged. Geysteren 5 september 1752 † Beugen 30 januari 1805	CORNELISSEN WILBERT ged. Asten 25 mei 1744 kaarsmaker † Asten 24 november 1821 x Asten 24 oktober 1784	BERKERS MARIA (FRANCIS) ged. Asten 4 november 1757 † Someren 29 maart 1837	THIJS JOHANNES ged. Nederweert 31 maart 1730 cultivateur † Nederweert 19 oktober 1811 x Nederweert 26 augustus 1769	SMOLENAARS CATHARINA ged. Nederweert 12 mei 1751 landbouwster † Nederweert 28 maart 1826
12	13	14	15				
BARTEN CORNELIS ged. Beers 19 februari 1782 arbeider † Cuyk 17 juli 1836 x Cuyk 22 april 1804	BROUWERS JOHANNA ged. Beugen 29 oktober 1782 landbouwster † Cuyk 13 juni 1845	CORNELISSEN CORNELIS ged. Asten 27 oktober 1785 arbeider † Asten 1 oktober 1852 x	THIJS (SEN) (JO) ANNA MARIA ged. Nederweert 8 februari 1781 † Asten 31 oktober 1842 ?				
6	7						
BARTEN BARTHOLOMEUS geb. Cuyk 23 januari 1815 strodekker landbouwer † Someren 4 mei 1884 x Asten 11 april 1845	CORNELISSEN CORNELIA geb. Asten 23 mei 1819 dienstbode landbouwster † Someren 20 juli 1901						
3							
BARTEN WILBERDINA geb. Someren 19 mei 1854 landbouwster † Someren 24 april 1930 januari 1885							
C BARTHOLOMEUS 3 januari 1886							

rijke plunderingen door Lorreinen en andere troepen zijn ongetwijfeld vele hoevenaarsfamilies van 'De Moosdijk' in de XVIIIe en XVIIIe eeuw naar elders vertrokken. Een van deze gezinnen vestigde zich te Someren. Waarschijnlijk werden de leden van een dergelijk gezin met de toenaam „Van de Moosdijk” bedacht, welke tenslotte tot familienaam is geworden. In 1759 waren de hoeven van „De Moosdijk” eigendom van Hendrik van Tricht en Goort van de Moosdijk, die ze ook bewoonden²⁾. Het is niet onwaarschijnlijk, dat genoemde Goort van de Moosdijk, in de parentage van Ambrosius van de Moosdijk, de betovergrootvader van vader abt Gabriël, thuishoort. Het is wel duidelijk dat de familie Van de Moosdijk reeds eeuwenlang het beroep van landbouwer van vader op zoon hebben doorgegeven. Als oudste van de zes kinderen, te Someren in de jaren 1886 tot 1899 uit het echtpaar Wilhelmus van de Moosdijk en Wilberdina Barten, geboren, trad Bartholomeus (geb. 3-1-1886) als jongen van veertien jaar in bij de paters trappisten van Achel op 22-5-1900. Na zijn inkleding onder de naam frater Gabriël noteren we tot aan zijn priesterwijding toe de volgende gewone data: eerste (simpele) professie 29-7-1903, kruinscheuring 8-12-1903, tweede (solemnele) professie 15-8-1906, lagere wijdingen (Achel) 8-12-1906, subdiakonaat (Luik) 2-4-1907, diakonaat (Achel) 30-11-1907, priesterschap (Luik) 12-4-1909. Vanaf 1909 tot in 1913 verbleef hij te Rome en behaalde er op 30-5-1911 de graad van doctor in de filosofie aan de Academie van Sint Thomas en op 24-6-1913 eenzelfde onderscheiding aan de Gregoriaanse Universiteit in de theologie. Deze promoties geschiedden bij verdediging op stellingen.

Spoedig na zijn terugkeer in de Achelse Kluis volgde zijn aanstelling tot secretaris, professor van dogmatiek en heilige schrift, op 1-5-1919 tot le cantor en iets later tot organist, en op 30-9-1933 tot prior claustralis, taken die hij tot 9-4-1934 bleef waarnemen, als zijnde de datum van zijn vertrek als overste naar het klooster Sion te Diepenveen (Ov.). Rest nog te vermelden dat hij van 1919 tot 1924 ook nog het ambt van studie-prefect vervulde.

Kort na het overlijden van Dom Jacobus Fokkes, prior titularis van het klooster Sion te Diepenveen, dat voorviel op 9-3-1934, volgde zijn benoeming tot overste aldaar, functie welke hij op 9-4-1934 daadwerkelijk aanvaardde. Op 28-5-1934 tot prior titularis van Sion gekozen werd hij als zodanig geïnstalleerd op 12-6-1934. Nadat dit klooster op het Generaal-Kapittel der Orde van het jaar 1935 van de rang van priorij tot abdij was verheven, werd Dom Gabriël op 30-9-1935 gekozen tot

eerste abt van Sion. Na zijn installatie op 11-10-1935, ontving hij op 21-11-1935 uit handen van de Utrechtse hulp-bisschop J. de Jong, de latere kardinaal, in eigen kloosterkerk de abbatiale wijding. Na een bestuur van achttien jaar, een als *prior titularis* en zeventien als *abbas de regimine*, volgde bij decreet van de congregatie der religieuzen dd. 7-10-1952 zijn benoeming tot achtste abt van het moederhuis van Sion, de Achelse Kluis. Bij zijn installatie als zodanig op 20-10-1952 begon voor vader abt Gabriël een nieuwe bestuursperiode, welke tot op heden heel bijzonder gekenmerkt wordt door de stichting van een nieuw dochterhuis in de republiek Kongo. Een op 7-1-1958 uitgezonden groep van vier paters en twee broeders vestigde op 11-2-1958 te Kasanza (provincie Kwango en bisdom Kikwit) het klooster O. L. Vr. van de Kalahari.

In 1959 schilderde de zeer gerenommeerde professor Jan Wiegers uit Amsterdam een zinnig portret van vader abt Gabriël, dat tot een van zijn best geslaagde schilderijen mag en moet gerekend worden³⁾.

Someren

Achelse Kluis

J. van den Bosch

Dom. de Jong OCR

- 32/33 Antoni Ambrosii van de Moosdijk en Joanna Gerardi Bruijstens
- 34/35 Antoni Petri Wijlaars en Anna Maria Antoni Reijnen
- 36/37 Antoni Lamers en Maria Looymans
- 38/39 Peter Petri Maas en Maria Gerardi Bruijstens
- 40/41 Goord van de Warenburgh en Maria Joannis Thielen
- 42/43 Constantin Vermulst en Joanna Maria Cuypers
- 44/45 Theodorus Lammers en Catharina Vlemminx
- 46/47 Antoni Wijlaars en Maria Henrici Rijnen
- 48/49 Bartholomeus Jans Barten en Maria Cornelissen
- 50/51 ?
- 52/53 Petrus Brouwers en Johanna Franse
- 54/55 Michael Jacobs en Helena Lenssen
- 56/57 Cornelis Peeters en Petronella Wilbers
- 58/59 Fransis Marcelli Berkers en Anna Maria Vevoreldonk
- 60/61 Cornil Thijs en Maria Kluskens
- 62/63 Petrus Smeulenaars en Maria E(c)kers

1) H. N. OUWERLING, GESCHIEDENIS DER DORPEN EN HEERLIJKHEDEN DEURNE, LIESSEL en VLIERDEN, blz. 688; cfr blz. 688-707. Helmond, 1933. 2) Ibid., o.c., blz. 705.

3) Overleden te Amsterdam op 30-11-1959; cfr P. SWILLENS, PRISMA SCHILDERLEXICON, blz. 273 (Prisma 312).

NOG ENKELE HEERLIJKHEDEN IN DE HUIDIGE
PROVINCIE NOORD-BRABANT

(Vervolg van pag. 136)

's-Gravenmoer.

(repertorium nr. 230)

f. 24v. Die Hooge ende Ambachtsheerlicheijt van s Gravenmoer met allen sijnen toebehooren

Verlijd Heer Dirck vander Merweijde, anno 1432

Verlijd jonc-vrou Odilie vander Merweijde bij doode van heer Dirck vander Merweijde haer vader, anno 1453

Nota een vidimus op Philips van Spange van de eerste gifte van de Hooge Heerlicheyt van S Gravenmoer gedaen Dirck vander Merwede Philips wijfs ^{13a)} vader, anno 1433

Verlijd Bartholomeus Pertant bij overgifte van jonc-vrouwe Odelie heere Dirck geechte dogter vander Merwede, anno 1461 ¹⁴⁾

^{13a)} Zij heette Johanna van der Merwede (A.N.D. Rep. blz. 81).

¹⁴⁾ Het heeft al heel wat hoofdbrekens gekost om te weten te komen of Odilia v. d. Merwede al of niet gehuwd is geweest met een zekere Robbrecht van Drongelen. In 1464 noemt Odilia v. d. M. Robbrecht van Drongelen en Philips van Ranst, man van Odilia van Drongelen haar neven. (A.N.D. Reg. 1877). Uit de hier bedoelde akte van 1464 blijkt, dat Johan graaf v. Nassau etc. en Odilia v. d. Merwede overeen waren gekomen met toestemming van haar neven Robbrecht v. Drongelen en Philips v. Ranst **man** van Oede v. Drongelen, dat Odilia de heerlijkheden Eethen, Meeuwen, Drongelen en Babiloniënbroek voor 4000 Philippusschilden zou overdragen aan de graaf v. N. met behoud van het vruchtgebruik en het gebruik van het slot te Mecuwen en op voorwaarde, dat de heerlijkheden zullen worden bestuurd door Robbrecht v. Drongelen en deze en zijn zoon Adriaen in het bezit blijven van het drossaerd- en schoutambt. (Deze koop is niet doorgegaan omdat zij eigendom waren van Raes v. Burchoven die ze had afgewonnen van Odilia v. d. Merwede (A.N.D., Inv. nr. 802).

Omdat ik beschik over enkele aantekeningen omtrent de familie v. Drongelen ben ik aan het zoeken gegaan, hoe Odilia v. d. Merwede de voornoemde twee als haar neven kan noemen. Nemen we aan, dat Philips v. R. het was omdat hij met Oede v. Dr. gehuwd was, dan zouden beide nichten naar eenzelfde grootmoeder genoemd kunnen zijn. Daarbij komt nog, dat Heer Jan v. Drongelen, heer van Eethen en Meeuwen in 1398 Haelwey van der Merwede — te dien tijde gehuwd met Willem van Zevenbergen — zijn **moeder** noemt (L.H., nr. 52, fos 129 en 352). Zou deze Haelwey v. d. M. een zuster zijn geweest van heer Dirck v. d. Merwede ridder, (de vader van

Verlijd Philips van Spange bij overgifte van Bartholomeus Partant, anno 1471
Verlijd Cornelis van Bruhese bij overgifte van heer Philips van Spange, anno 1479
Verlijd Henrick van Bruhese bij doode van Cornelis van Bruhese zijn vader, anno 1503
Verlijd joncvrou Agatha van Bruhese bij doode van Henrick van Bruhese haer vader, anno 1539
Verlijd Nicolaes van Assendelft bij doode van Agatha voorss zijn moeder, anno 1563
Verlijd jor. Adam vander Duijn bij doode ende maeckinge van jor. Nicolaes van Assendelft zijn neef, den 4 augustus 1602
Verlijd jor. Nicolaes vander Duijn bij doode van jor. Adam vander Duijn zijn vader, 26 november 1630
Verlijd joncker Adam vander Duijn bij doode ende maeckinge van jor. Nicolaes vander Duijn zijn vader den 29 augustus 1650
Verlijd jor. Nicolaes vander Duijn wonende inden Hage oud 17 jaren bij doode ende overlijden van jor. Adam vander Duijn voornoemt zijn vader den 2 july 1694
Vermits meerderjarigheijd selfs eed gedaen op 3 april 1703
Verlijd Pieter Adriaan Gousset procureur voort collegie van gecommiteerde rade alhier inden Hage als geauthorisiert bij den Hove van Holland tot het verkopen van de Heerlt van 's-Gravemoer, ende daar na bij opdragte van voorn. Gousset q.q., Adam vander

Odilia v. d. M.), dan zou er aanleiding bestaan om in die richting naar de verwantschap te zoeken. Dat Robbrecht Pietersz. van Drongelen haar man is geweest (zoals Taxandria 1937, blz. 24 zegt), meen ik te mogen betwijfelen. Robbrecht Pietersz. v. Dr. was in 1438 en 1446 gehuwd met jvr. Dirck Jan Kuyst v. Gameren (L.H. nr. 114, f. 109v. en A.N.D., Rep. blz. 183) (Pieter v. Dr. was een zoon van Robbrecht Jansz. v. Drongelen, die overleed plm. 1408 (L.H., nr. 54, f. 51). Zowel Robbrecht Pietersz. v. Drongelen als zijn zoon Adriaen v. Dr. leefden nog in 1474. Omstreeks 1403 leefde Robbert v. Drongelen Arntsz. (L.H. nr. 53, f. 41). Aernt v. Drongelen geeft in 1391 het vruchtgebruik aan zijn echtgenote vrouwe Dierwive Godevaertsdr. v. Espen, van het huis te Almsvoet, daarbij 34 mergen land met toebehoren en de bieraccijns van Almsvoet die hij van de graaf v. Holland in erfleen houdt. Arnt v. Dr. had een oudste zn. Jan, klaarblijkelijk uit een eerder huwelijk. (L.H. nr. 52, f. 5) (mededeling van de rijksarchivaris mr. B. v. 't Hoff, waarvoor oprechte dank). (Zie ook Taxandria jrg. 1907, blz. 302 e.v. en in dit verband ook A.N.D., Reg. 755). In 1425 wordt Zaelmon wed. van Robbrecht v. Dr. genoemd (A.K.M.C. nr. 134).

Duijn Heere van Benthorn, Lid van de Ridderschap-
pen Edelen van Holland etc. den 14 oktober 1729

Verlijd Jonkheer Arnold Joost van der Duijn, Heere
van Maesdam etc. Lt Generael ten dienste der ver-
eenigde Nederlanden etc. etc. bij doode van Jonkheer
Adam Adriaan vander Duijn, in leeven Vrije Heere
van 's Gravemoer, Heere van Benthorn etc. etc. zijn
vader, den 21 Maert 1754

Verlijd Jonkheer Adam Francois van der Duyn, Hoog-
heemraad van Delftland etc. collonel ten dienste dee-
ser Lande bij doode en overlijden van Jonkheer Ar-
nold Joost van der Duijn zijn vader den 10 november
1785

Verlijd Jor. Willem vander Duyn bij doode en over-
lijden van Jor. Francois vander Duijn zijn broeder den
21 december 1794.

Drimmelen.

(repertorium nr. 230)

- f. 49. D'ambochtsheerlicheijt van Driemijlen met allen sijnen
toebehooren alsoo wijlen (H)eer Graeff Engelbrecht die
cochte

Verlijd Willem van Driemijlen alle sulcke goeden, an-
no 1404 ¹⁵⁾.

Verlijd Godelt van Driemijlen die tiende aldair, anno
1411

Verlijd Jor. Engebrecht van Nassau dat ambocht van
Driemijlen bij cope vande Majesteijt, soe dat bij doode
van Willem van Driemijlen 't selve ten rechten leene
houdende vervallen was, anno 1411

Verlijd Engebrecht van Nassau sulke goeden ende
renten als vrou Goedelt van Driemylen inden ambocht
van Driemijlen inden ambocht van Driemijlen leggen-
de heeft, anno 1414

Verlijd joncvrou Goedel van Driemylen bij doode van
Jan van Driemijlen haer broeder alle gerechten ende
leengoeden binnen den Gerecht van Driemijlen, anno
1420

15) Willem van Drimmelen was een zoon van Jan van Drimmelen en
van Clemence, dochter van heer Willem van Duvencoorde, heer van Ooster-
hout, die in 1346 als gehuwd voorkomen. (A.N.D., Reg. nos 400 en 795 en
Rep. blz. 30 en 32). Het zegel van Jan van Drimmelen hangt aan een char-
ter van het jaar 1346 (A.N.D., Reg. 400).

Verlijd Jan Grave van Nassau
 Verlijd Engelbrecht
 enz. enz. (zie bij Over Waspik t/m prins Willem de derde)
 (Daarna) Verlijd jor. Willem Bentingh bij donatie ende liberale gifte van zijn Hoogheyt den Heere prince van Oragnen den 15 september 1676
 Verlijd Zijne Hoogheid Willem de 5de als bij Over Waspik

In de marge op folio 49 staat :

1. Die Heere van Putte heeft gehouden vanden Grave dat ambocht van Driemilen (met vermelding vindplaats)
2. Hantvesten van Driemilen vande aenclaghte van maegsoenen anno 1329 (met bronvermelding)
3. Dat die vande Nijenvairt tolvrij varen anno 1293 et 1332 (met vindplaats)
4. Van 't roede gelt dat die van Dordrecht geven te Nijeuwervairt 1334 (met vindplaats).

(Wordt vervolgd)

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

RECTIFICATIE

Naar aanleiding van mijn artikel omtrent „het wapen der familie van Hövell” in de vorige aflevering, merkt de heer W. Br van Oldeneel tot Oldenzeel te Breda op, dat freule *Joanna Louisa (Anna Judith Anthonia Maria) van Hugenpoth* geboren werd 19 Juni 1774 ten huize Berenclauw en overleed 15 April 1855 in het klooster der Associatie van Bisweide te Grubbenvorst. Aldus het Nederland's Adelsboek 1942 p. 641.

Mijn dank voor de verbetering.

J. S.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Antwoorden

VAN DER HAGHEN. — In „Ossen dit Otto de Mentock”, blz. 401, wordt vermeld het echtpaar Catherine dr van Henri Arnould van Thulden en Mathieu van der Haghen, alias Eckermans.

Is mogelijk deze „van der Haghen” dezelfde als Matheus Petrusz Matheus van der Haghen, welke in het begin der 16e eeuw in Mierde voorkomt?

Het alias „Ackermans” komt in deze familie veelvuldig voor.

Het, in bovenstaand werk, genoemde leengoed „Ten Bogaerde” (blz.

29, 69 en 71) te Mierde, hetwelk in 1521 aan Aert van Tulder toebehoorde (lfr. 29), blijkt in 1592 tot leenheer te hebben een kleinzoon van Matheus Petrusz Matheusz van der Haghen nl. Michiel Aert Matheus van der Haghen. (Mierde R 69, f 80, 19-2-1592). Is van deze familie van der Haghen (alias Ackermans, van den Bogaert, Leenheer en Stuyters) een wapen bekend?

Breda, Lachapellestraat 41 b.

G. TH. VERHAGEN.

Br. L. XII, 128. PERQUIN. — RECHTZETTING CATHARINA HENDRICKS COUWENBERG. — Deze Catharina Hendricks Couwenberg, gehuwd te Goirle met Peter Jan Perquin, was een dochter van Hendrick Gerits (M.J.H.) Couwenberg en Maeyken Laurijssen 1).

Jan Couwenbergh (bierbrouwer in „De Roode Leeuw” en niet in „De Gouden Leeuw” te Breda) was een zoon van Hendrick Antonis Couwenbergh en Marie Peter Corns. van Heyst 2).

Catharina en Jan 3) zijn dus geen zus en broer.

1) Tilburg R 356, fol. 104 (1637) enz.

2) Tilburg R 356, fol. 44v (1636) enz.

3) Breda Not. 88 (J. H. Dirven) Test. 14-6-1660. (Hierin worden zowel Jan, als diverse broers en zusters vermeld).

Den Haag.

A. J. G. KOUWENBERG.

Nieuwe vragen

BROUWERS-OOMEN — HUIJBRECHT ADRIAEN HUIJBRECHT BROUWERS verschijnt als man en voogd van MARIA JORIS OOMEN, zijn huisvrouw, samen met PEETER en AERT JORIS OOMEN, de voogden van de weeskinderen van zal. ANDRIES JORIS OOMEN, ELISABETH JORIS OOMEN wed. HENDERICK ANDRIES WILLEMS en met ADAM JAN AERDEN als man en voogd van EVA RAES ADRIAEN RAESSEN en MI-CHIEL JANS SPEELMANS getr. met JENNEKEN RAES ADRIAEN RAESSEN als erfgenamen van zal. PIETER JORIS OOMEN, hun broeder en oom, dd. 30-1-1691.

PIETER JORIS OOMEN zelf verschijnt nog 16-1-1689 voor schepenen van Oosterhout als erfgenaam van zijn overleden dochter ELISABETH PIETER JORIS OOMEN gehuwd met JAN ADRIAEN HUIJBRECHT BROUWERS (zij overleed na 14-10-1688).

Is deze tak aan te sluiten aan de stamreeks-OOMEN, zoals deze in de lopende jaargang van ons blad is geplaatst?

Een kleinzoon van bovenstaande HUIJBRECHT ADRIAEN HUIJBEN BROUWERS, m.n. PEETER ADRIAANSE BROUWERS trouwt te Oosterhout 9-5-1751 in tweede huwelijk PETRONELLA JAN OOMEN, dochter van JAN PETERS OOMEN en CORNELIA PETERS VAN ASTEN. Deze Jan Peters stamt via PETRUS CORNELIS DRIS OOMEN (geh. met Catharina Aert Wouters) en CORNELIS ANDRIES PEETERS (geh. met Mayken Jan Seberecht Weteringhs) af van ANDRIES PIETERS, die te Oosterhout dd. 13-2-1627 (R.K.) trouwt met LIJNKE CORNELIS.

Is ook deze tak aan te sluiten op genoemde stamreeks OOMEN?

Zijn er méér gegevens bekend omtrent het hierboven genoemde geslacht BROUWERS?

Alle inlichtingen omtrent de onderhavige geslachten te Oosterhout zijn van harte welkom.

Hilversum, Burgem. Gülcherlaan 30.

J. M. REINBOUD.

BRABANT'S MOLENS MET HUN MULDER'S

(Vervolg van pag. 59)

XXIX. *Steensel (Stevoirt) a).*

1. *Peter Dircx*, geh. m. *Lysabeth N.*, zo 1-8-1668 (N 782)
2. *Cornelis Dircksz. Pellemans*, geh. m. *Elisabeth Simons Mathijs Vermeulen*, 1700-'24. Omtrent hem in onze stamreeks-Pellemans in Brab. L.
3. *Anthony Leenderts*, geh. m. *Joanna Pellemans*. Schoonzoon van 2. Zie stamreeks-Pellemans. Zie N 1168, dd. 31-7-1765.
4. *Peeter Leenders*, zo 4-12-1781 (Waelre ende Weerde R 161, f. 29v). Vermoedelijk zoon van 3.
5. *Antonius Gerardus Verhoeven*, geh. m. *Lucia Canen*. Later Mulder op Keersop. Hij treedt op als borg voor zijn broeder, Hendricus Verhoeven, geh. m. *Helena Janssen*, Mulder van Soerendonk (1783-'88), als vermeld in het Eindh. Register der Verpachtingen van de Domani-ale Molens. Later volgde hij zijn vader op als Mulder van Keersop. Zie omtrent hem onze stamreeks-Verhoeven in Brab. Leeuw XII, 3, sub IV.
6. *Wilhelmus van Grootel*, vanaf omtrent 1812. Eerder was hij Mulder op Keersop. Omtrent hem in onze stamreeks-van Grootel in Brab. Leeuw.
7. *Joannes van Grootel*, zoon van 6. Zie stamr.-van Groo.
8. *Michael van Grootel*, zoon van 7. Zie stam.-van Grootel.
9. *Joannes van Grootel*, zoon van 6. Zie stamr.-van Grootel.
10. *Hubertus Johannes Joseph Antonius Spoorenberg*, geh. met *Elisabeth Johanna Theresia Maria van Grootel*. Schoonzoon van 9. Eigenaar en exploitant ook heden ten dage (1963) nog.

XXX. *Riethoven (Keersop).*

1. *Joannes Smits*, zn. *Joannes*, geh. m. *Catharina Stoffels*. Reeds 6-9-1679 wordt van hen te Riethoven Wilhelmus

a) *Peter Dircx (MATHYSSSEN)*, genoemd sub 1, overleed voor 19-1 1682, zulks volgens N 1156. Ook nog in Eersel R 22, f 101v, dd. 8-2-1650, en R 23, f 77, dd. 18-2-1660. Ook *GOYART JANSEN VAN DER CRABBen*, geh. m. *PETERNELLA N.*, bemaalde Stevoirt, zo vanaf 1 Nov. 1681 volgens N 1156, dd. 19-1-1682. En van 1724-'30 *ANDRIES HEUVELMANS* volgens Eersel R 55, f. 26, dd. 17-3-1724 (Borg: Marten Botbergen te Riethoven).

- als zoon gedoopt, gevolgd door Henricus, ged. ald. 24-9-1685 (Franciscus Proveur et Godefrida Jois Smits).
2. *Jhr. Franciscus Proveur de Jonge*, geh. m. *Maria Donckers*. Over hem zie Brab. L. XI, 164, sub III.
 3. *Andreas Heuvelmans*, geh. m. *Maria Donckers*, weduwe van 2. (Vanaf 20-3-1724 bemaalt hij Stevoirt).
 4. *Hendrick Jansz. Verhoeven*, geh. m. *Jkv. Hendrica Proveur*, schoonzoon van 2. Over hem Brab. L. XII, 3, sub II.
 5. *Franciscus Verhoeven*, zn. v. 4. Zie Brab. L. XII, 3, sub III, en ook Dommelen R 13, f. 195v, dd. 5-4-1764.
 6. *Peeter van der Crabben*, zo 21-9-1751 (N 1277) b).
 7. *Antonius Gerardus Verhoeven*, zn. v. 5. Eerder Mulder op Stevoirt.
 8. *Joannes Franciscus Verhoeven*, zn. v. 7. Zie Br. L. XII, 4, sub V.
 9. *Antonie Gerardus Verhoeven*, zn. v. 8. Zie Br. L. XII, 5, sub VI.
 10. *Franciscus Josephus Jacobus Verhoeven*, zn. v. 9. Hij was de laatste Keersopper Mulder, overl. Riethoven 23-11-1957. Zie Br. L. XII, 5, sub VI, 2.

XXXI. Budel.

1. *Bartholomeus Jansz. Verbeeck*, geh. m. *Catharina Pietersdr. van Heeswijck*, tot 1685. (Van 1686—97 Mulder te Oerle en van 1690-97 te Lommel). Van hen werden te Budel 2 kinderen 1682 en 1684 gedoopt. Daar of elders een oudere dr., *Joanna Verbeeck*, geh. m. *Anthonis Maes*, wier dochter *Joanna Maes Gorstiaen van Spreeuwenbergh* en later *Mathias van der Grinten* huwde. Ook *Catharina v. Heeswijck* stamde uit een zeer bekend Muldersgeslacht.
2. *Emont Jansz. Kivits*, geh. m. *Lysken Jansdr. Pellemans*, vanaf 1699-1703. Voordien Mulder Hoydonk (Vgl. XX Nederwetten, onder 1).
3. *Anthony Jansz. Smits*, geh. 1e. *Anthonia Adriaensdr. Couwenbergh*, geh. 2e. *Paulina Leemans*, 1710-13. Voor-

b) Borgen: **ARNOLDUS VAN DER CRABBen**, Peeter's broeder te Schijndel, en **PETER TEULINGS**, Mulder op Casteren, zijn zwager (Vgl. Brab. L. X, 49, sub Va en b).

dien Mulder *Deurne* 1700-1710, alwaar 9 kinderen uit 1e echt, nadien *Veghel*, 1713-1717, waar 11-9-1714 *Wilhelmina Smits* als 10e kind gedoopt uit 1e echt, tenslotte *Son* 1717-1722, alwaar hertrouwd. Hij was afkomstig van *Oirschot* (Vgl. stamreeks-van *Cauwenberg* door *B. W. van Schijndel* in „Met ganschen Trouw”). Pachtcedulle *Veghel* in N 1762, dd. 26-11-1712. (Borg : *Heribertus Smits te Teteringen*).

4. *Reynier van Deursen*, geb. 1685, Mulder ca. 6-10-1725 volgens *Heeze R 159*, f. 91v).
5. *Franciscus van der Grinten*, geh. m. *Maria Murkens*, 1756-59. Voordien *Soerendonk*, nadien *Millen* (Rd.)
6. *Michiel van der Camp*, vanaf 1-1-1768 volgens *Bergeyk R 84*, f. 114v, dd. 7-10-1767. (Voordien *Mulder Zeelst*).
7. *Hendricus Verhoeven*, 1779-1783 (volgens *Eindh. Protocol verpachting Dom. Molens*; borg : *Francis Verhoeven, Riethoven*). Hij was later (1783-88) *Mulder Soerendonk* met als borg : *Anthonie Verhoeven, Mulder Stevert*).
8. *Peeter Cleephas*, geh. m. *Johanna Catharina Beckers*, 1783-88 (volgens *Eindh. Protocol verp. Dom. Molens*). Later *Bergeyk*, 1788-89 (V, 15), *Berkel*, 1789, en *Westerhoven*, vanaf 1790 (VI, 15).

XXXI. *Soerendonk*.

1. *Mathijs Jacobsz. Pellemans*, in 1609 en 1617 (*G.A. Eindh. Korte Inh. Schep. Acten*, Nr. 706, dd. 12-5-1609, en Nr. 871, dd. 2-5-1617).
2. *Mathias van der Grinten*, geh. m. *Joanna Anthonisdr. Maes*, 1689-1697. Voordien *Meerveldhoven*, nadien gelijktijdig *Valkenswaard (Venbergen)* en *Oorle*, en tenslotte *Lommel*.
3. *Martinus van der Grinten*, geh. m. *Helena Lijben*, 1714-1749. Voordien *Lommel*. Zoon van 2.
4. *Franciscus van der Grinten*, 1750-1756. Nadien *Budel* en *Millen* (Rd). Zoon van 3.
5. *Hendrik Verhoeven*, 1783-88 (Volgens *Eindh. Protocol v. Verpachting Domaniale Molens*; borg : *Anthonie Verhoeven, Mulder Stevert*). Voordien *Budel* (XVIII, 7).

XXXII. *Tongelre* (Coll) c).

1. *Wouter Swane*, genoemd als eigenaar en wellicht ook exploitant van landerijen en molen bij en van *Coll* onder *Tongelre* in 's Bosch R.
2. *Willem van Kemena(y)*, wordt 12-5-1601 Mulder op *Coll* genoemd in een acte, onder Nr. 515 opgenomen in de Korte Inhoud van Schepenacten dd. 1593-1628 door Arthur Zegers (Eindh. G.A.), en in Eindhoven R 33, f. 43v, dd. 11-6-1597, waaruit blijkt, dat hij in het krijt stond bij Jan van Houtert, Mulder op *Stratum*.
3. *Dirck Jacob Leyten*, genoemd 1649.
4. *Geraert Somers*, genoemd 1657.
5. *Sebastiaen Jonckers*, zn. v. *Wouter*. Mulder op *Coll* 1660-1674. Hij was namelijk gehuwd met *Anneken Martensdr. Weekamers*, die 9-8-1700 in *Tongelre* R 78 verklaarde bij leven van haar man 14 jaren en na zijn dood nog 26 jaar op *Coll* gewoond te hebben. En 12-12-1674 blijkt zij in *Tongelre* R 64, f. 81, juist weduwe geworden te zijn.
6. *Anneken Weekamers*, wed. v. *Sebastiaen Jonckers* (5), vanaf omtrent 1674.
7. *Dirck Jonckers*, zn. v. *Sebastiaen* (5). Nog 9-8-1700 (*Tongelre* R 78) was hij Mulder op *Coll*; op 21-6-1704 hertrouwt *Tongelre* zijn weduwe, *Gummarina Jansdr. de Greef*, alreeds met *Willem Jansz. Erkens*.
8. *Willem Erkens*, zn. v. *Jan*. Hij was de 2e man der weduwe van *Dirck Jonckers* (7). Mulder vanaf omstreeks 1705, zekerlijk al 8-3-1706 volgens *Tongelre* R 79. En nog 26-1-1712 (*Tongelre* R 79) volop in functie als Mulder van *Col*.
9. *Hendrick Jonckers*, zn. v. 7. Mulder vanaf 1-6-1724 volgens *Tongelre* R 80, dd. 2-3-1724.
10. *Wilhelmus Hoeben*, *Muldersknecht* 10-2-1736 volgens *Geldrop* R 61, f. 46.

XXXIII. *Boxtel* d).

1. *Aert Willems*, 1508-'14 volgens *Boxtel* R 59, dd. 11-1-1508 en 19-3-1508.

c) ARIAEN JANSEN mulder op *Coil* in *Ehv.* R 41, f 84v, dd. 7-1-1632. JAN AERT LEYTEN gewesene mulder op *Coil* in R 42, f 122v, dd. 2-12-1636. Zijn weduwe, *Maycken*, leeft dan nog. Hun schoonzoon: Goort Joost Peters van *Mierlo*. WILLEM VRIENS VAN KEMENAY ook in *Ehv.* R 33, f 91v, dd. 2-6-1598, en R 397, dd. 10-3-1601. In het Schepenprotocol van TONGELRE treft men de beide mulders aan, genoemd onder 3 en 4.

d) De onder 3 gen. LENAERT VAN DUYSEL heeft een Zoon, HUYBERT, die volgens *Ehv.* R 377, dd. 1-2-1603, mulder van *Stratum* was.

Vanaf 24-12-1594 was volgens 's-Bosch R 1467, f 80, PEETER COR-

2. *Willem Goerts van Rode*, volgens Boxtel R 64, 18-9-1546, en R 65, dd. ca. 1551.
3. *Lenaert Martensz. Jacobsz. van Duysel*, geh. m. *Kathrijne Mathijsdr. Dirx*, wordt al in Boxtel met zijn vrouw gesignaleerd 3-3-1587 in Boxtel R 74; als *Mulder* aldaar eerstelijk 26-2-1592 in Boxtel R 75; als „*Lenaert Martens Jacobs van Duysel*” voor het eerst 9-3-1594 in Boxtel R 75; laatstelijk 20-8-1612 en 25-10-1612 in Boxtel R 78; en verder nog verschillende malen in Boxtel R 75 in de jaren 1593, '94 en '95. De acte van boedelscheiding hunner kinderen in 1634 in Boxtel R 94 en eerder op 18-1-1629 in Boxtel R 91. Hij was *zwager* van *Huybert* en *Jan Dircx*, Mulders op Casteren, zulks volgens Boxtel R 74, dd. 3-3-1587.
4. *Gijsbert Jansz. van der Asdonck*, geh. m. *Maria van Duysel*, dr. van zijn onder 1 genoemde voorganger. Mulder te Boxtel vanaf 1602, nademaal hij, 79 jaar oud, in 1652 in een acte voor Not. J. v. d. Heuvel (278, f. 100v) verklaarde de Buxtelse watermolen toenmaals al 50 jaren lang bemaald te hebben. En inderdaad wordt hij 26-7-1617 in Boxtel R 79 uitdrukkelijk Mulder te Boxtel genoemd; zo ook 24-11-1618 in Boxtel R 80, waar sprake van de watermolen aldaar.
5. *Jan Gijsbertsz. van der Asdonck*, geh. m. *Maria Joostdr. Coolen*. Een der zoons van 2. Hij schijnt zijn vader omtrent 1653 te zijn opgevolgd als *Mulder* te Boxtel, maar slechts voor enkele jaren, want in 1657 heet hij *Mulder* op *Wolfswinckel* in St. Michielsgestel R 49, f. 14v, nadat hij nochthans in 1653 te Boxtel *Mulder* werd eveneens in St. Michielsgestel R 48, f. 42.
6. *Gijsbert Jansz. van der Asdonck*, dezelfde, die we onder 2 noemden, schijnt vanaf 1656 nog weer enige jaren de Buxtelse watermolen bemalen te hebben: Oirschot N 490 (Not. J. v. Oeckel) gewaagt namelijk van hem 1656 in acte 32 als zodanig; zo ook in acte 70. In 1658 heet hij weduwnaar in 's Bosch R 1590, f. 51, zulks van wijlen *Maria Len. v. Duysel*; ibidem f. 52 treft men de boedelscheiding aan zijner kinderen.
7. *Jan Gijsbertsz. van der Asdonck* zien we dan andermaal

NELIS JAN ANTHONIS VAN BEURDE, gehuwd met CORNELIA CORNELIS PAUWELS, Mulder te Boxtel. En volgens N 4713, f. 394, dd. 14-5-1669, was zulks JAN CORNELIS MUTSAERTS, gehuwd met PETRONELLA GYSBERTS v. d. ASDONCK, schoonzoon van 4.

als opvolger van zijn vader op deze Buxtelse watermolen: Zo in 1663 bij Not. J. v. d. Heuvel 280, f. 11v, en in 1668 ibidem 282, f. 61. Zijn testament vindt men bij dezelfde Notaris J. v. d. H. in 265, f. 289, dd. 11-4-1661 e).

8. *Nicolaes Coppens*, huwt 1e *Maria van der Asdonck*, huwt 2e *Anna de Greeff*. Door zijn 1e huwelijk schoonzoon van 5. Hij overleed even voor 4-4-1704, zodat dan ook op die datum Anna de Greeff als weduwe van Nicolaes Coppens, „gewesen Mulder van den watermolen tot Buxtel”, t.i.v. Adriaen van Heeswijk, molenaar op de „voorsz. Buxtelschen watermolen”, in Buxtel R 137, f. 232v, kon verklaren, dat Nicolaes Coppens 14 jaar lang te Buxtel maalde tijdens haar huwelijk met haar en ook voordien tijdens zijn 1e huwelijk en als weduwnaar. Voordien was Nicolaes Coppens Mulder geweest te St. Oedenrode op de Coeveringh. Hij was zn. v. Adriaen Jansz. Coppens en diens 1e vrouw, Christina Jan Goortsz. Verhagen, geb. St. Oedenrode. Met Maria Jansdr. v. d. Asdonck huwde hij Buxtel 19-7-1667, toen hij nog in zijn geboortedorp, St. Oedenrode maalde; met Anna de Greeff, weduwe v. Wouter Jonckers, hertrouwde hij Liempde 20-10-1686.
9. *Adriaen van Heeswijk*, zn. v. Peeter Woutersz., huwt 1e *Agnes Peetersdr. Aswilder*, huwt 2e *Maria Jacobs Vermeulen*. Hij was Mulder te Buxtel vanaf 1704 tot 1711. Volgens N 429 demuntieert hij 3-1-1711 van de molenpacht tbv. zijn zoon, Peter van Heeswijk, toenmaals Mulder tot Cranenbier; hij wordt op dat moment „sieck” genoemd en wat later in 1711 blijkt hij volgens Buxtel R 139, f. 12, overleden te zijn; in deze laatste acte wordt zijn broeder, Jan van Heeswijk, Mulder te Vught, zijn voormalige borg genoemd. Misschien had Adriaen van Heeswijk al een paar jaren eerder dan 1704 de Buxtelse watermolen in pacht verworven, want N. 423, f. 115 en 117, maakt melding van een *andermalige* verpachting 17-12-1704 aan hem van die molen, waarbij zijn broeder, Jan v. H., Mulder te Vught, weer borg bleef. Zeker is, dat hij ook 2-8-1704 alreeds pachter was, toen hij als weduwnaar van Agnes Peetersdr. Aswilder volgens N. 423 de voorwaarden liet opstellen voor zijn voorgenomen huwelijk

e) Al de kostelijke bewijsplaatsen der gegevens omtrent het bovenstaande zevental Buxtelse Mulders danken we een hunner late nakomelingen, de heer F. W. SMULDERS te 's-Bosch.

met Maria Jacobsdr. van der Meulen. Ook Boxtel R 138, f. 131, dd. 18-5-1708, noemt hem als Mulder en vader van Peter van Heeswijk; in datzelfde R 138 wordt hij met alleen zijn vrouw trouwens ook nog genoemd f. 17, 37 en 44v, dd. 30-12-1705, 21-6-1705 en 15-9-1705.

10. *Laurens van Heeswijk*, geh. m. *Maria Sebers*, wordt 15-4-1711 in Boxtel R 139, f. 27, al Mulder op de Watermolen van Boxtel genoemd, zodat het met de opvolging van van Adriaen v. H. (7) door zijn zoon, Peter v. H., bij een plan gebleven schijnt te zijn. Deze Laurens v. H. was een zoon van de Vughtse Mulder, Jan v. H., en dus een oomzegger van 7. Geboren was hij omtrent 1684, want in Boxtel R 141, f. 193v, wordt hij 7-4-1728 omtrent 44 jaar oud genoemd. Ook toenmaals was hij nog altijd te Boxtel de Watermolen bemalend, die hij 15-2-1717 (N. 435) en 1-5-1726 (N. 444) telkens voor 9 jaar andermaal in pacht aanvaardde. N. 468 noemt hem 30-6-1755 nog te Boxtel in leven, maar N. 479 gewaagt 7-4-1766 van *Maria Sebers* als van zijn „weduwe”.
11. *Petrus van der Crabben*, *Mulder te Boxtel* ongeveer vanaf 1775. Eerder Molenaar te Schijndel en St. Michielsgestel. Vgl. omtrent hem Brab. L. X, 50, onder Vb.
12. *Wilhelmus van der Crabben*, zoon van 11. Vgl. omtrent hem Brab. L., X, 50, onder Vb, 3, en 51 onder VIb.
13. *Petrus van der Crabben*, zoon van 12. Vgl. omtrent hem Brab. L., X, 51, onder VIb, 2, en 52 onder VIIb.
14. *Joannes Hubertus van der Crabben*, broeder van 13. Vgl. omtrent hem Brab. L., X, 52, onder VIb, 4, en 53 onder VIIc.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

KWARTIERSTAAT VAN DEKEN GABRIEL L. J. VAN DIJK

Zaterdag 16 november 1963 hoopt de Hoogerwaarde Heer *Gabriël L. J. van Dijk*, pastoor-deken te Schijndel, zijn *tachtigste verjaardag* te vieren. Hij is de oudste nog dienstdoende geestelijke van het bisdom 's-Hertogenbosch.

Gabriël Ludovicus Josephus van Dijk werd op 16 november 1883 te Tilburg geboren (en op 17 november 1883 gedoopt in de parochiekerk van het Goirke), als oudste zoon van *Josephus*

16	17	18	19	20	21	22	23
BALTAZAR NICOLAAS VAN DIJK * Tilburg 6-1-1739 † Tilburg 7-10-1801 wolfabrikant ELISABETH PETER VAN DEN BOSCH * Tilburg 22-9-1744 † Tilburg 29-6-1819 x Tilburg 12-6-1768	GABRIEL ADAM DAMS * Tilburg 10-2-1738 † Tilburg 15-7-1785 DIGNA PETER VAN DER LOO * Tilburg 28-2-1740 † Tilburg 20-11-1809 x Tilburg 12-6-1774	ADRIAAN LAMBERT DE WIJS * Udenhout 14-12-1739 † Tilburg 9-1-1829 CLASINA FRANS DONDEERS * Tilburg 18-9-1742 † Tilburg 10-8-1779 THOMAS SWERTS * † x Haaren 23-1-1780	JOANNA MARIA CUYPERS * † x Tilburg 23-1-1780				
8	9	10	11	12	13	14	15
PETRUS CORNELIS VAN DIJK * Tilburg 1-4-1774 † Tilburg 24-12-1844 wolfabrikant x Tilburg 3-5-1802	PETRONELLA DAMS * Tilburg 17-4-1781 † Tilburg 16-1-1871 x Tilburg 3-5-1802	JOS LAMBERT DE WIJS * Loon op Zand 26-2-1770 † Tilburg 21-8-1851 voerman x Oisterwijk 1-5-1803	MARIA SWERTS * Haaren 29-11-1780 † Tilburg 7-2-184				
4	5	6	7	8	9	10	11
GABRIEL VAN DIJK * Tilburg 20-1-1811 † Tilburg 13-11-1862 wolfabrikant x Tilburg 31-10-1839	JOHANNA MARIA DE WIJS * Tilburg 14-12-1816 † Tilburg 1-11-1868 x Tilburg 31-10-1839						
2	3	4	5	6	7	8	9
JOSEPHUS LAMBERTUS ADRIANUS VAN DIJK * Tilburg 17-5-1853 † Tilburg 6-4-1895 wolhandelaar x Tilburg							
1	2	3	4	5	6	7	8
GABRIEL LUDOVICUS * Tilburg 16-11-1883							

24	ADRIAAN ARNOLD VAN ROESSEL * Tilburg 2-1-1731 † Tilburg 1-4-1809	25	JOHANNA HENDRIK VAN IERSEL * Tilburg 28-10-1740 † Tilburg 22-10-1794	26	JAN GERARD COOYEN * Tilburg 3-3-1720 † Tilburg 7-2-1799	27	ANTONETTA MARTINUS CASTELIJNS * Tilburg 5-3-1738 † Tilburg 11-4-1774	28	JOHANNES NORBERT PESSERS * Tilburg 14-10-1748 † Tilburg 22-9-1800	29	JOHANNA CATARINA VAN HELVOIRT * Tilburg 28-9-1760 † Tilburg 30-8-1835	30	ANDREAS PETER RIJNEN * Tilburg 12-1-1750 † Tilburg 9-9-1810	31	ELISABETH CORNELIS VAN HEYST * Tilburg 24-11-1751 † Tilburg 4-2-1811
	x Tilburg 3-2-1760			x Tilburg 14-8-1763				xx Tilburg 6-10-1783			x Tilburg 2-5-1773				
	12		13		14		15								
	HENRICUS VAN ROESSEL * Tilburg 10-3-1771 † Tilburg 9-1-1852 landbouwer		MARIA CATARINA KOYEN * Tilburg 26-8-1769 † Tilburg 16-4-1834		PETER PESSERS * Tilburg 14-1-1787 † Tilburg 8-1-1863 wever		MARIA ANNA RIJNEN * Tilburg 26-1-1792 † Tilburg 3-9-1832								
	x Tilburg 16-2-1801				x Tilburg 24-2-1813										
			6				7								
	JOHANNES VAN ROESSEL * Tilburg 1-12-1802 † Tilburg 5-7-1874 voerman				CORNELIA PESSERS * Tilburg 22-6-1818 † Tilburg 10-10-1890										
			xx Tilburg 16-5-1850												
					3										
			MARIA ANNA VAN ROESSEL * Tilburg 12-4-1857 † Tilburg 24-12-1900												
24-8-1881															

S JOSEPHUS VAN DIJK
PASTOOR-DEKEN TE SCHIJNDEL

Ludovicus Adrianus van Dijk en Maria Anna van Roessel. Na zijn studies aan de beide seminaria van het bisdom werd hij op 5 juni 1909 priester gewijd in de St. Jan te 's-Hertogenbosch. Van 1909 tot 1930 was hij professor aan het klein-seminarie van het bisdom te St. Michiels-Gestel en vele oud-studenten bewaren de beste herinneringen aan „Gabbes” van Dijk. In 1930 werd hij pastoor der parochie H. Servatius te Schijndel en in 1941 deken van het dekenaat St. Oedenrode.

In 1959 vierde hij zijn gouden priesterfeest en werd hij benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Vanwege de grote verdiensten van deze Brabantse priester werd deze kwartierstaat samengesteld.

Gaarne een woord van dank aan allen, die bij de samenstelling van deze kwartierstaat behulpzaam zijn geweest.

De Redactie.

VAN TATERBEECKE

De Heer Swane vermeldt een *Petrus Taterbeke*, nat. zoon van Heer *Jacob Taterbeke*, kanunnik te Eindhoven, in 1430. Dezelfde namen treffen we elders nog meer aan :

In Smits „Beknopte geschiedenis van Eindhoven” dl. I, p. 94 staat vermeld : „*Petrus Taterbeke*, doet afstand (als kanunnik van het kapittel te Eindhoven) den 12en Mei 1460”.

Waarschijnlijk is deze natuurlijke zoon zijn vader als kanunnik gevolgd. Hij volgde hem echter misschien ook als natuurlijke vader, want we lezen elders, nl. in *Taxandria*, jrg. 50 (1943), p. 98 : „*Jacobus Taterbeeck* uit Eindhoven, 63' geproteste” van het reguleren-klooster der Augustijnen te Woensel onder Eindhoven. Was hij weer een natuurlijke zoon van de kanunnik *Petrus*, en dus genoemd naar zijn dubbel-natuurlijke grootvader ?

Nijmegen.

fr. Lucas van Dijk o.s.a.

NOG ENKELE HEERLIJKHEDEN IN DE HUIDIGE
PROVINCIE NOORD-BRABANT

(Vervolg van pag. 159)

Zevenbergen.

(repertorium nr. 230)

Hoewel niet in dit repertorium voorkomend laat ik in cursieve druk de oudere heren van Zevenbergen volgen. Deze zijn mij uit andere bronnen bekend geworden 15a).

WILLEM van Stryen in 1290

HUGEMAN van Stryen, ook van Zevenbergen genaamd, ridder, 1320—1340 15b).

GHERAERT van Strijen, ook van Zevenbergen genaamd 1358 15c).

HUGEMAN van Stryen 1376—1396 15d).

- f. 76. Dat Sloth, stede, landt ende Heerlicheijt van Zevenbergen, mitsgaders sijnen toebehooren, ende aencleven hoe danich die sijn.

Verlijd Heer Aernt van Strijen van Sevenbergen bij gifte vande Majesteijt, anno 1453

Verlijd Vrouw Gijsbrecht joncste doghter tot Zevenbergen bij doode Heer Aernt Heer tot Zevenbergen haer vader, ende dat uijt craghte van huwelicse voorwaerde, anno 1492

Vide huwelycse voorwaerde tusschen vrou Gijsbrecht voorschreve ende Philips van Wassenaer

Verlijd mede Vrou Marie oudste doghter van Zevenbergen bij doode van Heer Aernt van Strijen van Zevenbergen haer vader

Verlijd Jor. Cornelis van Bergen Heer tot Zevenbergen bij doode van vrou Marie van Zevenbergen sijn moeder

Verlijd den Grave van Arenberge bij opdragte van

15a) Verwezen moge hiervoor worden naar A.N.D. (index op de 5 delen).

15b) Zijn broers en zusters waren in 1294, Willem, Jan, Pete., Henric, Gheraert, Boudijn, Ada, Hadewych en Lijsbet (A.N.D. Reg. 74).

15c) Zijn zegel kan men vinden aan een tweetal akten uit de jaren 1394 en 1358 (A.N.D. Reg. 460 en 568). Hij was in 1349 gehuwd met Ysabele van Merxhem (A.N.D. Inv. 1446).

15d) Zijn zegel kan men vinden aan een akte van het jaar 1394 (A.N.D. Reg. 829). Het zegel van Huao van Zevenbergen Hugemans bastaardzoon van Zevenbergen, schepen van Heusden kan men vinden aan een akte van het jaar 1429 (A.K.M.C. nr. 145).

Cornelis voorschreve, anno 15 (liso ?) voor Paesschen
Verlijd Carel van Arenberge bij doode van Heer Johan
sijnen vader, den 22 aprilis 1569

Vide duwarie van vrouw Margriete sijn moeder
Verlijd Heer Philips Grave van Arenberge bij doode
van Heer Carel Grave van Arenberge sijn Heer vader,
den 22 octobris 1616

Verlijd Heer Philips Francoijs van Arenberge bij
doode van Heer Philips voorss sijn Heer vader, den
17 mey 1642

Verlijd Vrouwe Amalie Princesse douariere d'Orange
bij opdraghte van Heer Philips Francoijs, Hartoge van
Arenberge door sijne daer toe gemachtigden gedaen
ingeolge van het tractaet gemaect tot Munster tus-
sen de Plenipotensiarissen op de verdelinge van
wegen den Coninck van Hispanien, en Heer Johan de
Knuijt mede plenipotensiaris van wegen de Heeren
Staten Generael, ende eerste Raed van sijne Hoocheijt
den Prince van Orangien den 29 mej 1649

Verlijd Willem Henrick Prince van Orange bij doode
van Vrouwe Amalie Princesse Douariere d'Orange
sijn grootmoeder, den 28 juny 1679

Verlijd de Heeren Staten Generaal, als voren (bij
Over Waspik)

Verlijd Zijne Hoogheijt Willem de 5e, als fol. 19).

(reptorium nr. 230)

- f. 83. 250 Gouden Carolus guldens sjaers uijt voorschreve Heer-
lichheijt van Zevenbergen

Verlijd Jor. Dirrick van Grevenbroeck, Heer van Ven-
loen bij coope van Heer Cornelis van Bergen, anno
1533

Verlijd Jor. Floris van Grevenbroeck bij overgifte van
Jor. Dirck voors sijn vader, anno 1552 ¹⁶⁾.

16) Laatstbedoelde overdracht staat in een der leenregisters als volgt
geregistreerd: Verscheen voor Jan zoon Jan Janssoen en Pieter zoon Gijs-
bert Gijsbertssen, schepenen van Bokhoven en voor na te noemen leenman-
nen, Jhr. Dirck van Grevenbroeck heer van Loon (op Zand). Hij bekende
gegeven te hebben jhr. Floris van Grevenbroeck zijn zoon, heer van Bok-
hoven, een jaarlijkse rente van 250 car. guldens, die mijnheer Cornelis van
Bergen, heer van Zevenbergen hem jaarlijks „geloof” had te betalen. Als
leenman voor de graaf van Holland fungeerde Dirck Ottenzoon van de
Wiel en als leenmannen van de hertog van Brabant, Jan Janssen en Cor-
nelis Goyertssen. Onder meer waren getuigen, Geridt van Steenhuys en Adri-
aen de Preyser. (L.H., nr. 127, cap. Zuid-Holland, f. 55v, dd. 19 sept. 1552).

(woord vooraf)

Het dorp Giessen schijnt zeer oud te zijn. Het kasteel aldaar bestond reeds in 1369 niet meer. Wel zal er door de familie van Giessen vóór het jaar 1391 een nieuw slot ter plaatse te zijn gebouwd, hetwelk zij van de graven van Holland te leen hielden¹⁷⁾.

De beleningen van laatstbedoeld slot staan — ofschoon dit wel niet de bedoeling zal zijn geweest —, naar mijn mening in twee repertoria opgenomen (zie hierna).

In 1294 trad Aernout van Ghiessen, ridder, met andere edellieden als zegsman op in de scheiding van de nalatenschap van de ouders van Hugheman van Zevenbergen¹⁸⁾. In 1312 droeg Vastaert, heer Arnouts zoon van Giessen, de heerlijkheid van die naam en van Anle op aan heer Gerard, heer van Horne, Altena en Perwijs¹⁹⁾. In 1369 beleende Willem, heer van Horne en Altena, zijn neef Vastaert van Giessen met die hofstad *daar dat huis te Giessen op te staan placht* en met het veer te Andel²⁰⁾. Vastaert van Giessen Jansz. werd in 1378 beleend met land te Uitwijk²¹⁾. Laatstgenoemde zal gehuwd zijn geweest met Geertruid, dochter van Pieter Molenaers, die gehuwd is geweest met Beatrijs Tielemansdr. van Honswijk²²⁾. Vastaert van Giessen had een zoon Jan die na zijn vaders dood in 1382 werd beleend²³⁾. Omstreeks 1388 verklaarde Vastaert van Giessen, dat hij „eerst” ontvangen had *die hofstad daar het huis te Giessen op te staan placht* met „*hore grafte*” en verder „dat hoge en lage gericht van Poederoyen” enz.²⁴⁾. In 1378 ontving Aernt van Giessen het veer te Andel²⁵⁾. Omstreeks 1384 geeft een heer Aernt van Ghiessen het vruchtgebruik aan Elisabeth heer Roelof Duycs dochter zijn vrouw²⁶⁾.

Thans volgt wat in de twee repertoria omtrent Giessen voorkomt.

17) Zie wat hierna onder repertorium 240 en 230 staat. Pastoor Schutjes schrijft in zijn geschiedenis van het bisdom Den Bosch (uitgegeven in 1872), deel III, blz. 765/6, dat het kasteel enige jaren geleden werd geslecht.

18) A.N.D., Reg. nr. 74.

19) Handelingen van het provinciaal genootschap in N.Br. over 1944-1947, naast blz. 82. 20) L.H., nr. 51, f. 24.

21) A.N.D., Rep. blz. 153, nr. 429a. 22) A.N.D., Rep. blz. 163, nr. 462

23) A.N.D., Rep. blz. 153, nr. 429a. 24) L.H., nr. 51, f. 5.

25) L.H., nr. 52, f. 3. 26) L.H., nr. 51, f. 70.

Giessen

(repertorium nr. 240)

- f. 72 Een sate Lants gelegen tot Ghiessen mit Huysinge Hofstede ende Erve²⁷⁾.

Verlijd Aerndt van Ghiessen bij doode van Vastaert van Ghiessen zijn vader 1391.

Verlijd Aerndt van Ghiessen, anno 1438.

Verlijd Bartholomeus van Ghiessen bij doode van Wolphart van Ghiessen zijn broer, 1465.

Verlijd Lijsbeth van Ghiessen bij doode Bartholomeus van Ghiessen haer broer.

Nota hic Karstijn Willem van Ghiessen, anno 1485

Verlijd Jacob Spierinck Diercxsoon bij overgifte van Lijsbeth van Ghiessen voorsch. ... (geen datum).

Verlijd Jan van Oudheusden Wouters soon bij opdracht van Jacob Spierinck Diercxsoon voorsch., anno 1485

Verlijd Jan van Oudheusden bij doode van Jan (folio 65 repertorio) (deze blz. niet overgenomen).

Verlijd Wouter van Oudheusden ten behoeve van hem als van zijn broers en zusters 1542 en dat bij doode en overlijden van hun vader voorschreven.

(repertorium nr. 230)

- f. 286 Een gesate Lants liggende tot Ghiessen mit Huysinge Hofstede ende Erve oostwaerts vander Hofstadt van Ghiessen²⁸⁾.

Verlijd Aernt van Ghiessen alle sulcke goeden als Aernt van Ghiessen zijn vader, anno 1407.

Verlijd Airnt van Ghiessen bij doode van Airnt van Ghiessen zijn vader, anno 1449.

Verlijd Wolfaert van Ghiessen bij doode van Aernt van Ghiessen zijn broeder, anno 1459.

Verlijd Bertelmeus van Ghiessen bij doode van Wolfaert van Ghiessen zijn broeder, anno 1465.

Verlijd Jan van Oudheusden, anno 1536.

(En hiermede is de beschrijving van dit leengoed beëindigd).

27) Ter voorkoming van misverstand merk ik op, dat hier niet gesproken wordt van de **HEERLIJKHEID** van Giessen en dat daarom nagenoeg alles wat onder de „rubriek” staat, niet strookt met het opschrift van deze bijdrage. Met Huysinge wordt hier wellicht het toenmalige slot te Giessen bedoeld. 28) Evenals noot 27.

Nog enkele aanvullingen op het geplaatste artikel, n.l. :

1e. Dit betreft noot 7 op pag. 99, 3e regel, achter f. 22) met het volgende :

Reynolt heer van Brederode en Genp, gaf hem in 1379 „zijn huis (kasteel) te Waalwijk, met weg en land, onder voorwaarde, dat dit altoos zijn (n.l. Reynolds) open huis zou blijven.” (Taxandria jrg. 8, bl. 123). (In 1368 had de hertog van Brabant het dorp Waalwijk aan de kinderen van Brederode gegeven; v. Heurn, hist. van Den Bosch enz., deel I, blz. 215).

2e. Invoegen noot 8a) en wel achter Philips van Leefdael, pag. 100, 7e regel. Deze luidt als volgt :

Rogier van Levedale, ridder, was in 1326, heer van Oirschot en Peercke. In 1329 wordt hij bovendien genoemd, burggraaf van Brussel en heer van Hilvarenbeek. In 1344 wordt Jan van Levedale burggraaf van Brussel en heer van Perke en Oirschot genoemd. Hij was gehuwd met Margriet van Liedekerke, dochter van Philips, heer van Liedekerke en Breda. (A.N.D., Reg. 184, 213 en 383; zegel Rogier v. L., 185).

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Antwoorden

VAN RULO — Br. L. XII, 48 en XII, 80 — ADRIANA CATHARINA VAN RULO werd geboren te 's-Hertogenbosch als dochter van Johannes en van Christina Leyendecker. Zij huwde als gemeld met Louis Francois baron van Ravenschot, en zij huwde tweedens Cornelis Krayenhof, predikant te Veghel. Zij overleed te Nijmegen 2-5-1771. (Ned. Patr. 6/1915/p. 179).

Nijmegen.

LUCAS VAN DIJCK o.s.a.

Nieuwe vragen

VAN WALSEM-VAN WALSUM. — Ter aanvulling van het manuscript „VAN WALSEM-VAN WALSUM”, dat in 1941 door wijlen W. Wijnaendts van Resandt werd samengesteld en waarin deze de verschillende geslachten van deze naam en het tegenwoordige geslacht van 1570-1941 behandelt (speciaal te Grave en in het Land van Cuijk), zou ondergetekende gaarne worden ingelicht omtrent mogelijk nog onbekende gegevens van de laatste 20 jaar en in het bijzonder ook uit vorige eeuwen, daar op korte termijn het bijgewerkte manuscript zal verschijnen.

Nijmegen, St. Jacobslaan 210.

N. A. HAMERS.

HET DRAKENHOOFD OP DE BOSSCHE STADHUISTOREN

door

Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,

Oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant.

De vraag, wat de „wind-vaan”, dit „instrument” van de stadhuistoren van 's-Hertogenbosch, voor stelt, is niet gemakkelijk te beantwoorden, want het is geen vaan en als men het een instrument wil noemen, dat dient om de richting van de wind te bepalen, dan zegt men maar een deel van de waarheid en niet eens het meest waardevolle ¹⁾. Dit voorwerp is oudtijds een „teken” geweest en een teken was een zaak, waarvan de „betekenis” verre uitging boven het stoffelijk zichtbare en tastbare uiterlijk.

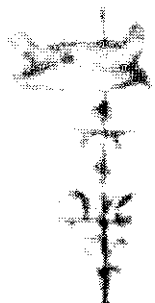
Men dient zich voor de oplossing van het raadsel van de stadhuistoren anders in te stellen en met de ogen van de geest te zien. Laat ik dit laatste verduidelijken door te vertellen, wat mij zelf bij de oplossing van dit vraagstuk overkomen is. Door mijn studie van het oud-Brabants recht — een recht, dat feitelijk reeds leefde, toen Brabant nog niet bestond — was ik tot de wetenschap gekomen, dat het beeld van de draak daarbij een gewichtige rol gespeeld had. Ik had de overtuiging, dat in een oudtijds aanzienlijke stad als Den Bosch, welke — dit zij terloops gezegd — reeds bestond vóór hij door hertog Godfried III gesticht werd — dit beeld nog op te sporen moest zijn. Ik liet mijn gedachten over ieder plekje der stad gaan: Ik kende al, wat de oude geschiedschrijvers over haar hadden opgetekend, maar tevergeefs. Ik liep op de bovenzaal van het Rijksarchief peinzend op en neer, maar tevergeefs, omdat mij iets ontbrak.

Ik wil dit gebrek duidelijk maken met behulp van een ander symbool. Op de voordeur van het Rijksarchief is namelijk een gebrild manshoofd gebeeldhouwd, door de vox populi aldus uitgelegd, dat hij, die daar verblijft, alle werkelijkheidszin mist, terwijl de deskundigen menen, dat de archivaris bij zijn studie zijn ogen verslijt. De ware betekenis is echter, dat hij met zijn natuurlijke vermogens niet toekomt en de inspiratie behoeft.

1) Het artikel werd geschreven naar aanleiding ener opmerking van den „Erwtenman” in het Noord-Brabants Dagblad.

Dat de inspiratie van de H. Geest ook mij wel eens heeft bezocht, durf ik nauwelijks mogelijk achten, maar een feit is het, dat het die middag, toen ik op de zaal liep, uit het westen met rukken woei, de zon fel scheen en ik op de enige vierkante meter parket stond, van waar men de stadhuisstoren kan zien, een lichtflits mij de inspiratie bracht. Ik had de Bossche draak gevonden en nog wel in het hart der stad en hoog boven het „stad“-huis, op de meest geëigende plaats.

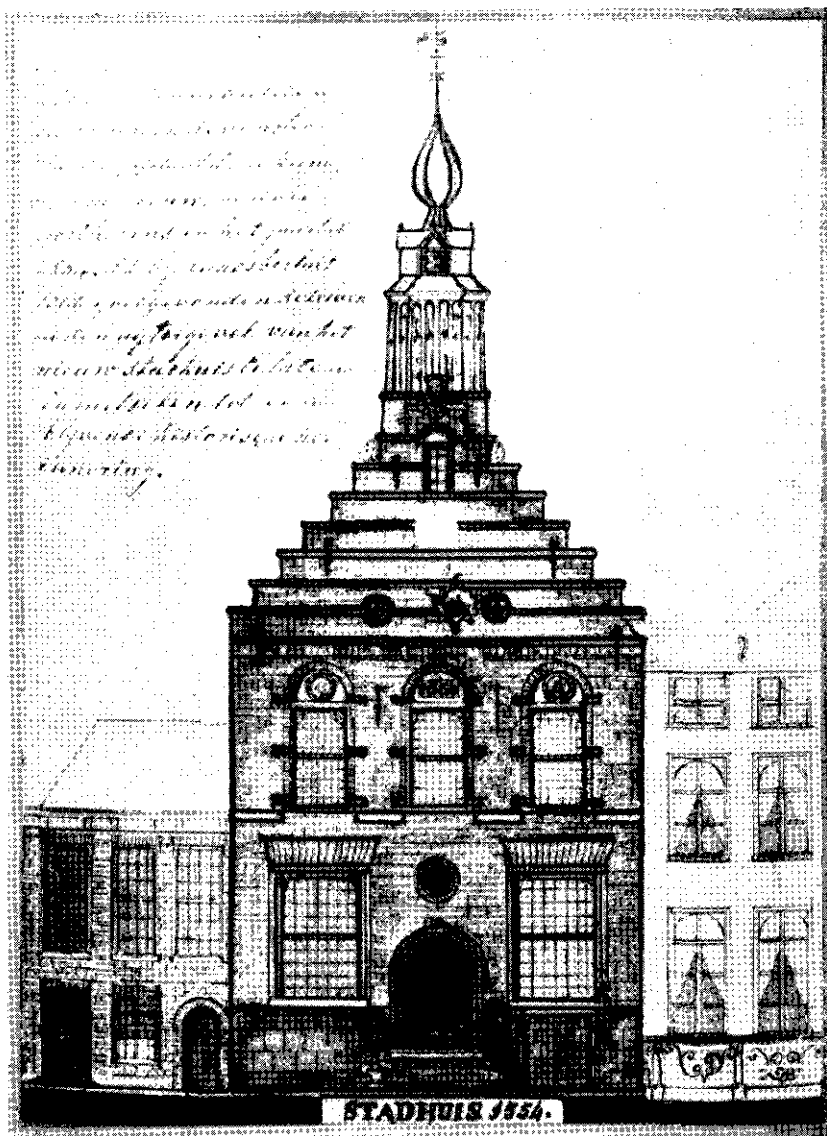
Wat deze draak nu eigenlijk voor het Brabantse recht betekende, kan men in bijzonderheden in mijn studie „De Brabantse beelden en tekens van recht“ verantwoord vinden. Men zal echter daarin vergeefs naar de Bossche draak zoeken, omdat ik in mijn beschouwingen niet jonger dan het jaar 1267 gegaan ben en slechts van gelijktijdige bronnen gebruik gemaakt heb. Wie zal bewijzen, dat de windwijzer nog uit de 13e eeuw is, te meer, omdat de grote klok eerst uit het einde der volgende dagtekent.

Dit sluit niet uit, dat er redelijke aanwijzingen voor de oudheid van deze windwijzer of althans voor een voorganger bestaan. Ik neem de draak van het belfroot der Vlaamse stad Gent, waarvan men zegt, dat hij nog op de Kruisvaarders heeft neer gezien. Feitelijk meer indruk makend, want bekender, is de draak van het Brussels stadhuis, ten wiens aanzien de critiek de aanmerking zou kunnen maken, dat hij maar een attribuut van St. Michiel is. De onjuistheid daarvan kan men weder in mijn genoemde studie lezen, maar hier wil ik daarop niet verder ingaan, als van de rechte weg afbrengend.

Niet ten onrechte zou men mij er op kunnen wijzen, dat ik het niet over een draak, maar over zijn hoofd zou hebben. Ter zake dus en ik moet hier weder iets vertellen, waarvoor men begrip moet opbrengen. Draak en drakenhoofd, want hij is evenals het paard een edel dier en heeft dus geen kop, hebben beide reeds vele eeuwen en minstens sedert de tijd der Franken hier in Brabant een gescheiden leven gehad.

Het van ter zijde geziene drakenhoofd is namelijk in een Frankisch of althans Merovingisch graf te Hoogeloon aangetroffen, waarvoor men mijn genoemde studie kan raadplegen. Wat hiervan zij, ken ik in Brabant geen Zuidelijker en Oostelijker voorbeeld dan Eindhoven, waar het drakenhoofd tot 1866

Stadhuis van Eindhoven in 1866

den stadstoren overtopt heeft ²⁾. Men zie slechts de bijgevoegde afbeelding van voorgevel en toren.

Ik zag het, even of nog erger misvormd, op het thans vermoedelijk reeds afgebroken raadhuis van Haaren; op een schoorsteen naast het raadhuis van Dongen; op een windmolen te Berkel; op het raadhuis van St. Michiels-Gestel, met een uitgezaagd oog; te Oosterhout op het voormalig stadhuis aan de Heuvel, zeer misvormd, met uitgezaagd boomblad en het drie-wassenaars-teken der Van Polanen en het jaartal 1749(?), als mede op de kerktoren en op een schoorsteen in de Gasthuisstraat, overblijfsel ener brouwerij; te Roosendaal op het voormalig raadhuis en ten slotte te Zundert op het raadhuis, waar de draak nog zijn tanden laat zien.

Men begripe dus, dat ik bezwaarlijk kan verzekeren, dat draak en drakenhoofd het zelfde rechtsbegrip hebben vertegenwoordigd. Ook kan men zeggen, dat beide niet bij het ritueel van het vredegerecht behoren, omdat 's-Hertogenbosch daarvoor een ander teken had. Het vraagstuk behoort dus te luiden: hebben de steden Den Bosch en Eindhoven, nabuurschappen der Eeninge van Oisterwijk en dorpen in de Baronie van Breda lang geleden een zelfde oorspronkelijk Frankisch recht gehad. Dat het vraagstuk zal opgelost worden, zal m.i. slechts mogelijk zijn door onderzoek van het schepenbankarchief van 's-Hertogenbosch, dat nog steeds slechts oppervlakkig geordend is.

2) Bedoeld stadhuis werd blijkens het jaartal in de voorgevel in 1554 gebouwd, hetgeen niet beduidt, dat het drakenhoofd niet ouder is, hoewel de vorm wel zeer gedegeneerd is. Dan is dat van de Bossche toren oorspronkelijker.

De afgebeelde tekening berust ten Rijksarchieve in Noord-Brabant in het bureau van de Provinciale Inspecteur der Noord-Brabantse gemeenten en waterschapsarchieven en werd door Mr. Bernsen welwillend ter beschikking gesteld.

VAN DER MERWEDE-VAN BEKESTEYN

Dirk van Bekesteyn die gehuwd was met *Margaretha van Assendelft* had zes kinderen:

1. Wouter van Bekesteyn
2. Jan van Bekesteyn

3. Anna van Bekesteyn gehuwd met Johan de Jong griffier van het Hof van Holland
4. Maria van Bekesteyn gehuwd met Hendrik van Berckenrode
5. Margaretha van Bekesteyn gehuwd met Dirk van der Merwede
6. Josina van Bekesteyn gehuwd met Jan Willemse van Drenkwaert schout van Dordrecht van 1516-1549.

Bovengenoemde Dirk van der Merwede, vermeld op blz. 26 van de „Brabantse Leeuw” jaargang 1963 was een zoon van Daniël van der Merwede en Agnes van Bruhese. Zijn huwelijk met Margaretha van Bekesteyn had plaats in 1520. Hun huwelijksvoorwaarden werden op 28 Augustus van dat jaar gepasseerd voor schepenen van Haarlem.

Na het overlijden van Dirk van der Merwede die 15 Januari 1527 te Dordrecht sterft hertrouwt zijn weduwe met Claes van Hulssen burgemeester van Haarlem. Hunne huwelijksvoorwaarden dateren van 5 Augustus 1538.

Het vierde kind van Dirk van der Merwede en Margaretha van Bekesteyn was Margaretha geboren op het huis Zuidewijn de 14^e Mei 1525 's morgens om vijf uur.

Zij trouwde 7 September 1544 met Dirk van Nuyssenborgh schep en later thesenier van Dordrecht geboren aldaar op 14 October 1517 uit het huwelijk van Jan van Nuyssenborgh en Anna van Alblas.

Dirk van Nyssenborgh sterft in 1566. Margaretha van der Merwede overlijdt 9 December 1593.

Door bovengenoemd huwelijk kwam Zuidewijn aan de van Nuyssenborghen.

B. d. R. v. Z.

DUYTS (DUYTZ)

In het december-nummer van het jaar 1953 verscheen in „De Brabantse Leeuw” (jg. 2 nr. 12) een artikel van mijn hand met betrekking tot de familie *Duyts* (of *Duytz*). Weinig kon ik destijds bij het schrijven van dat artikel vermoeden, dat ik enkele jaren later van Velp (G) naar Vught (N.B.) zou verhuizen, en daardoor in de gelegenheid zou komen de in 1952/1953 bij spaarzame bezoeken aan het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch

bijeengezamelde gegevens met nieuwe vondsten te vermeerderen. Misschien was, als ik een vooruitziende blik had gehad, het in 1953 verschenen artikel nog wat in portefeuille gebleven. Nu het evenwel — achteraf bezien: misschien wat voorbarig — in het licht is verschenen, kan ik niet anders doen dan de latere vondsten publiceren als een aanvulling op het in december 1953 verschenen artikel. Ik doe dat thans, mede op aandrang van de heer J. A. W. Swane, die mij in de laatste jaren herhaaldelijk verrast heeft met door hem op zijn genealogische speurtochten gedane toevallige ontdekkingen. Zou ik zijn vele aanvullingen onder mij houden, dan zou ik in dankbaarheid jegens hem te kort schieten: zeker heeft hij niet alleen voor mij, maar ook voor andere belangstellenden de door hem gedane vondsten trouw opgetekend in de verwachting, dat ik het gevondene te zijner tijd zou publiceren. Helaas zijn er ook nu nog lacunes overgebleven, maar ik zou, nu inmiddels tien jaren na de eerste publicatie zijn verlopen, niet langer willen wachten met mededeling te doen van hetgeen in die tien jaren nog nader aan het licht is gekomen. Onder verwijzing naar „De Brabantse Leeuw” 1953 (jg. 2), blz. 177 vlg. zij dan het volgende opgemerkt:

Op blz. 177 moet bij I sub 2 (*Erasmus Duyts*) achter „16 Oct. 1646” het nootcijfer 1 worden gezet.

Op blz. 177 wijzige men bij II (*Caspar Duyts*) „glazenier” in „glazenmaker”.

Op blz. 178, 6e regel van boven leze men: wed. van Floris Pietersen van Ammelroy (zie Recht. Arch. 's-Hertogenbosch R 1607, fol. 21, 7 nov. 1651).

Op blz. 178 moet de naam van de tweede echtgenoot van *Maria Duyts* (sub 4) luiden: *Isaäc van Leeuwen*. *Maria's* zuster *Appolonia Duyts* † na 26 maart 1698 ('s Hertogenbosch, N 2831, fol. 145). Zij was toen reeds weduwe, zodat haar man *Berent Berckhof* (met wien zij 11 maart 1663 gehuwd was) overleden moet zijn tussen 1679 en 1698.

Ds. *Caspar(us) Duyts* (blz. 178, sub IIIa) † Oerle 22 okt. 1690. Zijn dochter *Maria Duyts* ondertr. 's Hertogenbosch 6 juni 1682 met *Jurriaan van Bijsterveld*.

Behalve de op blz. 179 genoemde kinderen had Ds. *Caspar(us) Duyts* nog een (vermoedelijk jong overleden) zoon *Casparus Duyts*, ged. 's Hertogenbosch (Kruiskerk) 13 jan. 1666. De zoon *Cornelis Duyts*, ged. Oerle 16 febr. 1670 werd aldaar op 31 jan. 1671 begraven.

Ericus Duyts (blz. 179, sub IVb) was schoolmeester en koster

te Wintelre (bij Eindhoven) tot 1700 (Rekeningen der rentmeesters der geestelijke goederen, Rijksarch. 's Hertogenbosch, C 3700, fol. 49vso.) en griffier van Kempenland (1700-1705). Zijn vrouw *Cornelia van Geesbergen* (of *van Gijsbergen*) † Oerle 9 nov. 1714. Men zie voor haar voorgeslacht: Nederlandsche Leeuw, jg. 1953, kol. 59-61 en jg. 1961, kol. 461-463. Hun oudste zoon *Franciscus Petrus Duyts* was geen lang leven beschoren: hij † Oerle 22 sept. 1694. Blijkens Brab. Leeuw V (1956) blz. 164 overleed hun dochter *Catharina Johanna Duyts* te Oerle nà 19 juli 1740. Jong overleed echter ook Ericus' dochter *Maria Eva Duyts*; zij werd 18 juni 1696 te Oerle begraven.

Leonardus Erasmus Duyts (blz. 180 sub IVc) was rentmeester te Nieuwkuyk en Onsenoort 1738-1741; hij † Nieuwkuyk in aug. 1753 (Brab. Leeuw III (1954), blz. 62). Zijn oudste dochter *Caspara Catharina Duyts* werd ged. Vlijmen 8 jan. 1702, lidmaat Herv. Gemeente te Nieuwkuyk 11 okt. 1721, en vandaar met attestatie vertrokken naar Langeraar. Het 5e kind, *Pieter-nella Goverdina Duyts* tr. Nieuwkuyk 20 sept. 1735 *Simon de Lange*, geb. Dordrecht, mr chirurgijn te Sprang, en † na 18 juni 1761. *Johanna Duyts* en haar man *Antony Hendrik Hussing* leefden beiden nog op 28 juli 1748.

Waarschijnlijk is *Judith van Meeteren* (sinds 22 april 1766 weduwe van *Ericus Duyts*; blz. 181 sub Va) op 2 okt. 1788 tijdens een bezoek aan haar oudste zoon op Retranchement overleden; zij is daar althans begraven, en die zoon (*Leonardus Erasmus Duyts*; blz. 182 onder VIa) was daar in 1788 schoolmeester. Zijn vrouw *Anna Wieland* werd geboren te Drongelen 15 okt. 1745 en † Retranchement 10 okt. 1787. Behalve de 3 kinderen vermeld op blz. 182 onder VIa hadden zij nog een oudere zoon *Leonard Duyts*, geb. Drongelen 3 okt. 1766, begr. Retranchement 16 okt. 1787.

Samuel Duyts (blz. 183 onder IVd) was na 1705 secretaris van Vessem, Wintelre, Knegsel en Oost- en Middelbeers (Recht. Arch. Hoogeloon, R 34, fol. 145; 15 aug. 1713). Hij † vóór 25 juni 1738, op welke datum zijn vrouw *Dina Alons* nog leefde (Recht. Arch. Vessem, Wintelre en Knegsel, R 68, fol. 37vso).

Casparus Johannes Duyts (blz. 183 sub Vb) was tevens koster te Gerwen (Recht. Arch. Bladel, Reusel en Netersel, R 23, fol. 45 vso). Zijn dochter *Susanna Wilhelmins Duyts* (Vb sub 5) tr. Son (en Breugel) 3 juni 1767 *Paulus van Wadenoyen*, ged.

Buren (G.) 20 mei 1739, schoolmeester en koster te Breugel, zn. van Paulus en Maria van Overdam.

Johannes Duyts (blz. 183, onder Vb sub 8) had vermeld moeten worden als :

Vlc. *Johannes Duyts*, geb. en Gerwen 4 april 1749, schoolmeester en koster te Boxtel (1784); tr. (onbekend waar en wanneer) *Joanna Smeyters*, begr. Boxtel 14 juli 1790.

Uit dit huwelijk (o.a. ?):

1. *Theodora Johanna Duyts*, ged. Boxtel 30 dec. 1781; tr. Boxtel 29 dec. 1815 *Willem Kleyn*, geb. Rotterdam 19 maart 1780, commies 1e klasse te Boxtel, zn. van Jan Balthasar en Johanna Jacoba Wolfers.
2. *Geertrui Adriana Duyts*, ged. Boxtel 14 maart 1784; tr. (vóór aug. 1805) *Hendrik van den Ham*, ged. Boxtel 4 dec. 1774, zn. van Johannes en Trijntje Blok.
3. *Casparus Johannus*, volgt onder VII b.
4. *Maria Duyts*, ged. Boxtel 12 okt. 1788, begr. ald. 12 aug. 1790.

VII b. *Casparus Johannus Duytz*, geb. Boxtel 14 juli 1786, ged. 's Hertogenbosch (Grote Kerk) 16 juli 1786, secretaris van de burgemeester van Vught (1820) en gezworen klerk aldaar (1823); tr. Vught 28 dec. 1820 *Petronella Johanna Wesselman*, geb. 's Hertogenbosch, ged. ald. (Grote Kerk) 20 mei 1781, kamenier (1820), dr. van Hubertus en Elsie Loensma.

Uit dit huwelijk :

1. *Petronella Johanna Duytz*, geb. Vught 10 jan. 1823.

Jacobus Duyts (blz. 183, sub VI b) † Nuenen 17 febr. 1820; zijn vrouw *Everdina ten Loo* † Nuenen of Gerwen 11 maart 1808. Hun dochter *Johanna Theodora Duyts* (blz. 184), geb. Gerwen, ged. Nuenen 11 juni 1769, † Nuenen 20 april 1840, tr. 1e. Nuenen 13 aug. 1797 *Jacobus van Hogenlinden*, geb. Helmond; tr. 2e. Helmond 11 dec. 1811 *Conrad Kessler*, geb. Saralbe 22 dec. 1769, gendarme, zn. van Paul en Anna Maria Warango en wedr. van Maria Haillo.

Joost Duyts (blz. 184 sub IIIC) was glazenmaker en sergeant in het Corps der Cloveniers (Recht. Arch. 's Hertogenbosch, R 1656, fol. 1vso.; 7 aug. 1654). Hij tr. (ondertr. 7 juni) 1681 *Maria van den Brande*, dr. van Henderske van den Brande. Hun dochter *Hendrina Margriet Duyts*, † na 28 okt. 1757, tr. (ondertr. 's Hertogenbosch 20 mei 1713) *Johannes Berkhoff*,

geb. 's Hertogenbosch ± 1666 (hij was 1 sept. 1691 omscreeks 31 jaar oud; not. arch. 's Hertogenbosch N 2831, fol. 88). Haar zuster *Maria Catharina Duyts* (blz. 184 sub IIIc onder 2) tr. (ondertr. 's Hertogenbosch 7 nov. 1716) *Godefridus Lourentius van den Schans*.

Jacob Casparus Duyts (blz. 184, sub IIIc onder 3), † na 27 febr. 1758 en huwde *Rachel Eytsen*.

Uit laatstgenoemd huwelijk:

1. *Frederica Johanna Duyts*, ged. 's Hertogenbosch 24 februari 1719.
2. *Willem Jacob Lodewijk Duyts*, ged. 's Hertogenbosch 11 februari 1721.

Vught (N.B.)

Mr. W. de Vries.

BRABANT'S MOLENS MET HUN MULDERs a)

(Vervolg van pag. 167)

XXXV. *St. Michielsgestel (Nieuw-Herlaer en/of in 't Loo) b).*

1. *Adriaen Hoefnagels*, zn. v. *Aert*, geh. m. *Maria Roskam*, Mulder op Nieuw-Herlaer van ca. 1685-1704.
2. *Adriaen de Pauw*, zn. v. *Augustijn*, geh. m. *Anna Jansdr. Cronenburch*, van omtrent 1704 tot omstreeks 1712 Mulder op Nieuw Herlaer, zodat dan ook 25-8-1712 in St. Michielsgestel R 79, f. 101, van hem als van „gewesen” Mulder gesproken werd. Tussen 1705 en 1714 worden er van hem en zijn evengenoemde vrouw 4 kinderen te St. Michielsgestel gedoopt.
3. *Adriaen Kivits*, zn. v. *Jan*, geh. m. *Maria Vughts*, tot omtrent 1712 Mulder in 't Loo (*Halder*), zodat dan ook 23-6-1712 in St. Michielsgestel R 79, f. 86, in een „prijseering”

a) De nummering der molens op pag. 163 en 164 wijzige men in XXXII Soerendonk, XXXIII Tongelre (Coll) en XXXIV Boxtel.

b) Vanaf 13-6-1602 op Nieuw Herlaer en aan de Dungse Cant *Peter* en *Adriaen van Beurden* naar 's-Bosch R 1853, f. 238. Van 1627- na 1653 *Jan Wouters Hoefnagels*.

Mr. *Stans Stansen Molenmaeckers*, mulder Nieuw Herlaer, volgens N 4722, f. 71, dd. 9-10-1664.

Francis Cornelisz. Roscam, overl. voor 24-5-1661 naar N 4721, f. 154, mulder aldaar.

Aert Jansen Hoefnagels, vader van 1, mulder aldaar. (Vgl. onze stamreeks-Hoefnagels in Lim. Leeuw).

- al gewaagd werd van zijn opvolger, Hendrik Kivits (4). (Later *Mulder in Schijndel* en daarna andermaal alhier).
4. *Hendrik Kivits*, vanaf 23-6-1712 volgens onder 2 vermelde bron *Mulder in 't Loo* en vanaf 24-6-1713 ook op *Nieuw-Herlaer* volgens St. Michielsgestel R 79, f. 164 („Prijseering”). Men zie ook omtrent hem St. Michielsgestel R 79, f. 229v, dd. 12-1-1713.
 5. *Arnold Hoefnagels*, *Mulder* zowel op de *Watermolen* van *Nieuw-Herlaer* als op de *Windmolen* in 't Loo sedert 23-6-1715 volgens St. Michielsgestel R 80, f. 153. („Prijseering” dier beide molens). Tesamen met zijn broeder, *Frans Hoefnagels*, beide zonen van 1.
 6. *Adriaen Kivits*, *Mulder* op beide Molens.
 7. *Hendrik Kivits*, *Mulder* op beide Molens tot 26-6-1723 volgens St. Michielsgestel R 82.
 8. *Jan Hoefnagels*, *Mulder* op beide Molens, van 24-6-1726 tot 24-6-1732 volgens St. Michielsgestel R 84, f. 11v, en R 86, f. 108. Hij was eerstmalig gehuwd met *Maria Roeffs*, die hem één onmondig kind naliet volgens St. Michielsgestel R 85, f. 64, dd. 19-7-1729 ; hij hertrouwde *Cornelia van der Steen*.
 9. *Adriaen Kivits*, *Mulder* in 't Loo vanaf omtrent 1732 volgens St. Michielsgestel R 86, f. 164, dd. 18-2-1733.
 10. *Maria Vughts*, weduwe v. *Adriaen Kivits* (9), *Mulderin* in 't Loo.
 11. *Jan Hoefnagels*, geh. m. *Cornelia Jansdr. van der Steen*, *Mulder* in 't Loo van St. Jan 1737 tot St. Jan 1743 volgens St. Michielsgestel R 88, f. 72, in opvolging van de „weduwe *Adriaen Kivits*”, zulks met een tweetal *Loymans'en* als borgen.

XXXVI. St. Michielsgestel (aan den Dungense kant) c).

1. *Gerrit Jansen*, van omtrent 1617 tot 1657 veertig jaren lang *Mulder* aldaar volgens acte, verleden voor Notaris *J. van den Heuvel* (oud-) 278, f. 304.

c) Blijkens N 4715, f. 140, dd. 9-3-1664, was de onder 2 genoemde *Jan Gerrits* gehuwd met *Goortken Goyert Huybers*.

Gerrit Jansen junior was *mulder* vanaf 21-4-1679 volgens N 4724, f. 100.

Franciscus van Herpt was ook *mulder* alhier. Hij was eerst gehuwd met *Antonetta Stans van Beurden* en later met *Geertruyt van der Vleuten*, wed. v. *Reyner van Hoorn*.

Albertus van Lith, *mulder* alhier 1794-1804.

2. *Jan Gerrits*, vanaf 1757 volgens acte, verl. v. Not. J. v. d. Heuvel (oud-) 278, f. 253.
3. *Nicolaes Schey*, tot ongeveer 1714 volgens St. Michielsgestel R 80, f. 18, dd. 25-6-1714, met „prijseering” tbv. zijn opvolger, Hendrik Kivits (4).
4. *Hendrik Kivits*, vanaf omtrent 1714 volgens onder 3 genoemde bron. Dit pachtcontract werd echter vrijwel onmiddellijk geannuleerd, zodat Hendrik Kivits nauwelijks aan malen kan toe gekomen zijn.
5. *Frans Hoefnagels*, geh. m. *Sophia N.*, vanaf St. Jan 1714 tot St. Jan 1720 volgens *Asten* R 115, dd. 3-5-1719. (*Asten* R 112, dd. 29-10-1710, noemt hem met *Mathys van der Cruys*, zijn schoonzoon, *Mulder te Helden*).
6. *Adriaen Coppens*, vanaf tot omtrent 1729 volgens St. Michielsgestel R 85, f. 50, dd. 24-6-1729 zijnde de „prijseering” tbv. zijn opvolger, Dirck van Heeswijk (7).
7. *Dirck van Heeswijk*, vanaf St. Jan 1729 (volgens bron onder 6 genoemd) tot St. Jan 1732.
8. *Jan Hoefnagels*, zn. v. Goort, St. Jan 1732 tot St. Jan 1745. St. Michielsgestel R 86, f. 116, dd. 26-6-1732, noemt hem immers als de „*aencomende*” pachter, zoals trouwens zijn voorganger, Dirck van Heeswijk, als de „*afgaende*” Mulder van deze „*windtmolen*” in deze „*prijssatie*”. En een pachtcontract in St. Michielsgestel R 88, f. 61v, dd. 5-11-1736, continueert voor hem de pacht vanaf St. Jan 1737 tot gelijke datum 1745, zulks met als borgen: *Goyaert Willemsz. Loymans* te Someren en *Peter Willemsz. Loymans* te Asten. Deze continuering schijnt echter ongedaan gemaakt te zijn, want 24-6-1737 volgt 9 op.
9. *Peter (van den) Kieboom* of *Quiboom*, geh. 1e *Joa Adriaensdr. Jansz. Kivits*, 2e *Laurina Ariaensdr. Coppens*, vanaf St. Jan 1737 tot St. Jan 1745 volgens St. Michielsgestel R 88, f. 81, dd. 27-12-1736, zulks met als borgen *Maria Vuhgts*, wed. *Adr. Kivits*, zijn „schoonmoeder”, te Schijndel en *Anthony Gijsberts Vughths* te Den Dungen.
10. *Jan van der Heyden*, geh. m. *Laurina Adr.dr. Coppens*, wed. *Peter v.d. Kieboom* (9), van omtrent 1740 volgens St. Michielsgestel R 90, f. 11.
11. *Hendrick van Gemonde*, geh. m. *Allegonda Adriaensdr. Jansz. Kivits*, zwager van 9, Mulder omtrent 1755 volgens

Leenhof-ten-Boogaert te Dinther en volgens Asten R 115, dd. 3-5-1759. Hij hertrouwt te Uden 4-4-1769 *Johanna v. den Willenberg*, wed. v. Henricus Leenders.

XXXVII. *Schijndel* 3) d).

1. *Adriaen Jacobs Willems Keelbrekers*, pacht molen vanaf 8-5-1563 volgens *Schijndel* R 48, dd. 15-5-1563, in de aanhef van welke acte Geraert ende Segher als zijn broeders optreden.
2. *Jan Goyartsen*, heet Mulder in *Schijndel* R 56, f. 55, dd. 12-12-1590. Zijn broeder, Gerrit, blijkt gehuwd met Liesken Dielis *Pennincx*, zuster van Henrick.
3. *Jan Aertsen van Someren*, wordt Mulder genoemd in *Schijndel* R 60, f. 56, dd. 22-1-1602, waar hij gehuwd blijkt met Dircksken, dr. v. Claes Hendrick Gerrits en Neefken Dirick Gorings.
4. Gerrit Stansen *Molenmaeckers*, als Mulder genoemd in het Testament van hem en zijn vrouw, *Catharina Janssen Blommendaels*, te vinden in *Schijndel* R 142, f. 5, dd. 28-7-1664.
5. *Jan Robben Kivits*, Mulder vanaf 1677 volgens *Schijndel* R 83, f. 19v, alhoewel hij al vanaf 1665 gehuwd in *Schijndel* gevestigd was en aldaar zijn kinderen liet dopen, misschien aanvankelijk als niet meer dan jonge muldersgast. Omtrent hem en zijn familie meer in onze betr. stamreeks in Brab. L.

Jan-Willem Pennincx en zijn 1e vrouw, Elisabeth N., lie-

3) Het was voor A. J. L. VAN BOKHOVEN, Ambtenaar der Gemeente *Schijndel*, een taak, waarvan hij zich vóórbeeldig kweet, veruit de meesten dezer Mulders op te sporen. Wie zijner collega's in andere plaatsen of streken volgt zijn exempel na? (Red. Brab. L.).

d) Jan Goyartsen, onder 2 genoemd, ook 8-3-1595 in 's-Bosch R 1408, f. 162v.

Jan Petersen laat als mulder te *Schijndel* kinderen dopen.

Goyart Jansen, gehuwd met Aleydis, al evenzeer en wel vanaf 16-10-1610 tot 8-4-1625. Als „Goyart Jans Mulders” heet hij weduwnaar 11-1-1648 in *Schijndel* R 74, f. 160v.

Gerrit Stansen *Molenmaeckers* was zoon van Mr. Stans Stansen *Molenmaeckers*, Mulder te St. Michielsgestel, en gehuwd met Catharina overl. St. Michielsgestel 15-8-1664, dr. v. Jan Geerlinx Schalcken van Blommendaël en Anna Gysbert Jansen van der Asdonck. (Vgl. N 4722, f. 81, dd. 27-11-1664).

Jan Jansen, mulder alhier, zo 20-1-1672 in N 4723, f. 156v.

In de 19e eeuw tenslotte nog Jan Adriaan van der Schoot, gehuwd met Anna Maria de Lauwere, en wijders nog Franciscus Cornelius de Laure.

ten in Schijndel 1681-'85 hun kinderen dopen ; hij zal echter hier wel niet meer dan muldersgast geweest zijn. (Omtrent hem, zoon van Lennard Pennincx, zie men onze desbetr. stamreeksen der familie's, Pennincx, resp. Hoefnagels, in Brab., resp. Limb. L.

6. *Adriaen Jansz. Kivits* volgt in 1712 zijn moeder, de wed. Jan Robben Kivits, als pachter op volgens Schijndel R 149, f. 7v, en N. 7162, dd. 18-4-1712. Nog 1728 wordt hij Mulder genoemd in het Protocol v.h. Leenhof te Bogaert te Dinther. Na zijn verscheiden volgt zijn weduwe hem op, die dan ook in evengenoemd Leenhof-protocol met haar oudste zoon, Anthony Kivits, 1737 als pachters genoemd worden.
7. *Daniel Adriaensz. Kivits* volgt daarna luttele jaren zijn moeder en oudste broeder op.
8. *Jan Pietersz. Teulings*, met zijn zuster, Clara, en broer, Dirck, pacht volgens N 7160, dd. 22-2-1740, en naar Schijndel R 154, f. 309v, vervolgens de molen in opvolging van Daniel Civits. Ook Schijndel R 155, f. 9, heet hem „wintmolenaar tot Schijndel”. Omtrent Jan Teulings en zijn familie meer in onze stamreeks in Brab. L.
9. *Johannes Anthzn. Schey* volgt de Wed. Jan Teulings op 25-6-1778 volgens Schijndel R 169, f. 257v. Hij kwam van Uden en keerde na enige jaren daarheen weer terug. (Omtrent zijn familie onze stamreeks-Schey in Brab. L.)
10. *Gijsbert van Will* werd de directe opvolger van Jan Schey volgens Schijndel R 72, f. 30v, dd. 10-1-1783. Ook Eindhoven R 107, f. 129, dd. 2-6-1794, noemt hem als zodanig, evenals Schijndel R 174, f. 138, dd. 17-9-1787. (Omtrent zijn familie in Brab. L. VI, 164 ev., en onze luttele regels ibidem XI).
11. *Herman de Louwere* (of de *Laure*) was de volgende pachter volgens Schijndel R 180, f. 233, dd. ca. 1799. (Omtrent zijn familie onze stamreeks-de-Laure in Br. L. X).
12. *Johannes Boordonk*, geh. m. Maria Schey, volgde daarna op volgens Schijndel R 184, f. 48, dd. 25-6-1807, de „Prijsatie”, en R 185, dd. 12-9-1808, de pachtcedulie.
13. Na de Wed. v. Jan Boordonk volgde *Egidius Johannes van Will*, zn. v. 10, op volgens een Notariele Acte, verleden voor Notaris Jan van Beverwijk te Schijndel, dd. 24-6-1823. De pacht werd verlengd o.a. bij onderhandse

acte van April 1838 en bij een, verleden voor Notaris Conradus Weldringh te Erp, dd. 24-6-1846.

14. Wie na het overlijden van Egidius Jan van Will in 1849 diens directe opvolger werd, kon nog niet worden vastgesteld, maar vast staat wel, dat *Adrianus Nefkens*, voordien *Mulder te Berlicum*, bij onderhandse acte dd. 24-1-1879, Mulder werd. Hij was geboren Dussen 24-1-1845 en gehuwd met *Maria Anna Cornelia Godschalx*, geb. Berlicum 18-10-1843. Na zijn overlijden te Schijndel 30-1-1908 werd zijn jongste zoon, geb. Berlicum 14-5-1878, zijn opvolger als Mulder te Schijndel en deze, *Johannes Cornelis Nefkens*, thans (1961) nog te Schijndel in leven, verkocht de Molen aan *Smits*, die hem niet of nauwelijks meer als zodanig exploiteert.

's-Hertogenbosch.

J. A.W. Swane.

GEULEN, alias GULJE

Al eerder werd door ons het vermoeden geopperd van de juistheid der Familie-traditie in zake de afkomst uit *Aken*¹⁾ van dit geslacht. Meer dan door een onderzoek der niet overvloedige Rechterlijke en Notarieele Akense archivalia bleek ons door een speuren in de Akense retro-acta dit vermoeden alleszins gewettigd, tot welke slotsom we al mede gevoerd werden door de resultaten, reeds destijds bereikt door *Macao* in diens „Aachener Wappen und Genealogieën” i.v. Geulen. Wat dit Wapen betreft: Het kon wel niet uit blijven, dat nadeemaal het meervoud van Gaul (ned. ros) in klank overeenkomt met Geule, een rosinant dit Wapen al mede tooit...

Volge dan nu een Stamreeks, die we menen te mogen aanvangen met een der vele toenmaals in de Akense retro-acta voorkomende Geulen's, hierna vermeld onder I:

I. *Johannes Geulen*, huwt *Janne N.*

Uit dit huwelijk gedoopt te *Aken*:

1. *Gerardus*, volgt II.

2. *Jacobus*, huwt *Aken* 4-10-1636 *Anna Beyers*.

3. *Hendricus*, volgt II bis.

4. *Sabina*, 12-7-1610.

II. *Gerardus Geulen*, huwt *Aken* (St. Jacob) 14-1-1629 *Maria Marcelis*.

1) Vgl. Brab. Leeuw, 1955, 155.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Aken* :

1. *Wilhelmus*, volgt III.
2. *Jacobus*, volgt III bis.
3. *Gerardus*, volgt III ter.
4. *Anna*, 16-5-1645 (*Hendrick Geulen*).

II bis. *Hendricus Geulen*, huwt 1e *Sibylla N.*, huwt 2e ca. 1647 *Ingrid Saron*, huwt 3e ca. 1652 *Maria N. Macao* vertelt van hem, dat hij te *Aken* het huis „Zum Spiegel” bezat, gelegen onder de „Kräm” naast het „Goldene Kreuz” onder het „Rad”.

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Aken* :

1. *Sophia*, 19-8-1640 (*Simon*..... et *Catharina Olie-sleghers*).
2. *Joannes*, 4-9-1642 (*Dionysius Rago* et *Frincken Box*), verm. jong overl.

Uit het 2e huwelijk gedoopt te *Aken* :

3. *Henricus*, volgt III quater.
4. *Joannes*, volgt III quinquies.

Uit het 3e huwelijk gedoopt te *Aken* :

5. *Frambochius*, 22-4-1653 (*Frambochius de Beberen* et *Maria Kent*).

III. *Wilhelmus Geulen*, huwt *Aken* (*St. Jacob*) 14-8-1661 *Johanna Heintzen*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Aken* :

1. *Maria*, 11-6-1662 (*Joanna Beckers*).
2. *Gertrudis*, 10-8-1663 (*Wilhelm Sanders*).
3. *Anna Elisabeth*, 9-5-1665 (*Michael Francken*).
4. *Margaretha*, 3-10-1666.
5. *Joannes Gerardus*, 30-8-1671 (*Gerardus Geulen* et *Gertrudis Geulen*).
6. *Anna Maria*, 21-10-1674 (*Jacob Geulen* et *Agnes Geulen*).
7. *Maria Catharina*, 4-2-1680 (*Leonardus Präum* et *Maria Backers*).

III bis. *Jacobus Geulen*, huwt 1e *Aken* (*St. Jacob*) 14-10-1663 *Agnes Stephans*, huwt 2e ald. (*St. Peter*) 17-8-1670 *Catharina Clermont*.

Uit het 2e huwelijk gedoopt te *Aken* :

1. *Maria*, 10-9-1673.
2. *Anna Maria*, 8-1-1679.
3. *Joannes*, 4-1-1681.

III ter. *Gerardus Geulen*, ged. Aken 7-8-1640 (*Antonius Clermont*), huwt 1e ald. (St. Peter) 12-6-1667 *Maria Diekelen*, huwt 2e *Joanna Creutz*, huwt 3e *Maria Deckers*.

Uit het 1e huwelijk gedoopt te Aken :

1. *Maria*, 10-4-1668 (*Wilhelm Geulen*).
2. *Gerardus*, 26-4-1671 (*Gerardus Geulen*).
3. *Joannes Simon*, 21-11-1674 (Herr Simon Kettenis, dieser Stadt regierender Baumeister und Capitän, et Adelheid Otthen).
4. *Sybilla*, 19-3-1676.
5. *Aegidius*, 2-7-1680 (Rev. Dnus Aegidius Schririon et Agnes Becker).

Uit het 2e huwelijk gedoopt te Aken :

6. *Gertrudis*, 5-1-1682 (*Gertrudis Lieberts et Catharina Kettenis*).

Uit het 3e huwelijk gedoopt te Aken :

7. *Joanna Margaretha*, 9-11-1683.

III quater. *Henricus Geulen*, ged. Aken 2-8-1648, huwt ald. (St. Foillan) 14-6-1673 *Gertrudis Schulz*. Vanaf 30-8-1690 was hij Leraar aan de Stedelijke School aan den Katzhof te Aken (A.R.S.). Met zijn broeder, *Joannes* (IIIquinqies), verkocht hij 5-1-1686 het hogergenoemde vaderlijk huis „Zum Spiegel” (Transporten-Aken 1686-’88, folio 9 : Dasz vor uns kommen sind *Joannes Geulen* mit Frauen, *Anna Geyr*, seiner ersten, und *Henricus Geulen* mit *Gertrudis Schulz*, auch seiner ersten ehelichen Hausfrauen, und haben mit ihrem Rath verkauft.....).

Uit dit huwelijk gedoopt te Aken :

1. *Johannes Wilhelmus*, 3-4-1674.
2. *Johannes Henricus*, 18-8-1675. (*Serenissimus Dnus Joannes Geulen* et *Walburgis Geulen*).
3. *Andreas Johannes*, 4-4-1680.
4. *Adam*, 28-10-1686 (*Adamus Zaron* et *Elisabeth vom Rath*).

III quinqies. *Joannes Geulen*, ged. Aken 16-10-1650, overl. ald. ca. 1698, huwt ca. 1674 *Anna Geyer*, geb. Aken, dr. v. Dr. med. *Mathias*. Hij had in de Rechten gestudeerd en was 1675-’82 Secretaris van de Akense Synodale Rechtbank („Sendgericht”), 1678 v.d. Schepenstoel aldaar en tevens keizerlijk Notaris.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Aken* :

1. *Johannes Mathias*, 22-1-1675 (Serenissimus Mathias Geyer Med. Dr. et Gertrudis Saro).
2. *Henricus Adamus*, volgt IV.
3. *Johannes Wilhelmus*, 29-8-1679 (Dnus Johannes Wilhelmus Neumann et Petronella Couberg).
4. *Johannes*, 23-3-1681.
5. *Adamus*, 10-5-1682 (Dnus Adamus Saro et Agnes Betgen-ders).
6. *Joannes Aloysius Philippus Augustus*, 23-8-1685 (Henri-cus Geulen et Gertrudis Saron).
7. *Magdalena Irmgardis*, 16-1-1687 (Clarissimus Dnus Joan-nes Jacobus..... I.U.L. et Magdalena Geyer).
8. *Joannes Mathias Stanislaus*, 14-11-1688 (Admodum Reve-rendus Dominus Joannes Bruckers, Canonicus Sendge-richtes et Domicella Maria Catharina Keller).
9. *Joannes Theodorus*, 14-2-1690 (Clarissimus et Consultis-simus Dominus Joannes Theodorus Richterich Juris Utriusque Doctor et Anna Barbara Saron).
10. *Joannes Wilhelmus Xaverius*, 8-12-1692.

IV. *Henricus Adamus Geulen*, ged. Aken 2-1-1678 (Henricus Geulen et Elisabeth Schulz), huwt ald. 14-6-1711 *Margaretha Pfuger(s)*, dr. v. Joannes Henricus, keizerl. Notaris te Aken, en v. Catharina Nuthen. (Zij huwden in den St. Foliaan tegenover het Munster). Vermoedelijk zijn zij omtrent 1717 van Aken naar elders verhuisd, want in Aken zelf werden van hen na 1716 geen kinderen meer gedoopt.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Aken* :

1. *Joannez Jacobus*, 2-12-1712 (Reverendus Dominus Joannes von Bellen et Gudula Pfluger).
2. *Adamus*, volgt V.
3. *Anna Maria*, 30-5-1716 (Cornelius Laben et Maria Char-lode von Peir).

V. *Adamus Geulen*, alias *Guljé*, ged. Aken 4-5-1714 (Adamus Boutmans et Catharina Keuszer), huwt Valkenswaard 4-6-1741 *Livina van der Putten*. (Omtrent hen en hun nage-slacht zie men Ned. Patr. i.v. Guljé).

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

INHOUDSOPGAVE

	blz.
Het Wapen der Sociëteit Jesus, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit	1
Mulders in Brabant, door J. A. W. Swane	3, 14, 75, 85, 127
De oudste Generaties van het Geslacht Oomen te Oosterhout (15e en 16e eeuw), door H. v. d. Vloodt	8, 19, 33
Poortersboek der Stad Helmond, door C. H. A. M. v. Bokhoven	17, 41, 65, 141
Een Brabander in den Vreemde gestorven, door W. Wijnaendts v. Resandt	24
De Heren van Zijdwinde, door A. J. L. v. Bokhoven	25
Brabant's Molens met hun Mulders, door J. A. W. Swane 28, 44, 55, 67, 161, 184	
De Heerlijkheid Zijdwinde, door Mr. W. de Vries	35
Bossche Poorters, door F. W. Smulders	48, 140
De Ambachtsheerlijkheden van Emmikhoven en Waardhuizen, door A. J. L. v. Bokhoven	49
Nicasius, vulgo : Seyn, door J. A. W. Swane	59
Montens en het klooster van het H. Graf te Turnhout, door B.d.R.v.Z.	60
Huwelijks-Perikel, door J. A. W. Swane	61
De ouders van Meester Godscalc Roosmondts, door fr. Lucas van Dijk oesa.	62
Boekbespreking, door J. S.	63
Kwartierstaat van Mr. Frans Jozef van Thiel, door Jac. J. M. Heeren	70
Het Wapen van de Predikant Johannes Alstorpius, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit	81
Nog enkele Heerlijkheden in de huidige provincie Noord-Brabant, door A. J. L. van Bokhoven	86, 97, 113, 133, 156, 172
Van Amstel - 's-Hertogenbosch en Bakel, door J. A. W. Swane	91
Peter Adriaensz. van Amstel van Weerdt, door J. A. W. Swane	94
De Nederlandse Adel, door B. de R. v. Z.	103
De Quay, door J. A. W. Swane	104
Noordbrabantse Buitenpoorters van Leuven, door B. W. van Schijndel	110
Huybergse Families : 1. Paradaens (zeventiende eeuw), door J. B. van Loon	117
Genealogie van Eupen, door C.	121

Het Wapen der Familie van Hövell, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit ..	129
Van Taterbeecke, door J. A. W. Swane	137, 145
Gelijknamigheid van kinderen uit één huwelijk, door Mr. H. J. Bernsen	143
Poorters - Helmond, door J. A. W. Swane	144
Kwartierstaat van Dom Dr. Gabriel van de Moosdijk, achtste Abt van de Achelse Kluis, door J. van den Bosch en Dom. de Jong O.C.R.	150
Rectificatie, door J. S. .	159
Kwartierstaat van Deken Gabriel L. J. van Dijk, door de Redactie ..	167
Van Taterbeecke, door fr. Lucas van Dijk o.s.a	171
Het Drakenhoofd op de Bossche Stadhuistoren, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit	177
Van der Merwede-van Bekesteyn, door B. d. R. v. Z.	179
Duyts (Duytz), door Mr. W. de Vries	180
Geulen, alias Gulje, door J. A. W. Swane	189

*Inhoudsopgave en naamregister werden samengesteld door de
heer A. J. L. van Bokhoven te Schijndel,
voor welk werk de Redactie hem zeer erkentelijk is.*

N A A M R E G I S T E R ---

Aa v. d., 48, 127, 148 — Aben, 141 — Achel v., 17, 41 — Adriaens, 75, 127, 143 — Aelst v., 48, 80 — Aerden, 160 — Aerts, 4, 120, 144 — Aertsens, 118 — Akker v. d., 76, 78 — Alblas v., 180 — Alckemade v., 33 — Alerts, 14 — Alons, 182 — Alphen v., 88 — Alstorpius, 81, 84 — Altena v., 49 — Amman, 129 — Am(m)elroy v., 138, 181 — Amstel v., 57, 85, 91-94, 144 — Amstel v. Weerdt v., 94-96 — Andel v., 114 — Andriessen, 11 — Aneven, 143 — Anle v., 49 — Anthonis(z.), 12, 138 — Antwerpen v., 73, 75 — Arckel v., 51, 53 — Arena d., 18 — Arenberge, graaf v., 172, 173 — Arenberge, hertog v., 173 — Ariens, 111 — Asdonck v. d., 56, 165, 166, 187 — Assendelft v., 89, 90, 99, 100, 157, 179 — Asten v., 66, 95, 160 — Aswilder, 166 — Aunois, 130 — Ausem(s), 22, 42 — Avoirt v. d., 8 — Ayen v., 41, 42.

Back, 9, 24, 43, 135 — Backers, 190 — Bakel v., 18, 66, 96 — Baliaert(s), 10, 96 — Bants, 14 — Bartels, 122 — Barten, 153, 155 — Batendr. 99 — Bavel v., 75, 119 — Beberen d., 190 — Beck, 65 — Becker, 48, 191 — Beckers, 70, 125, 163, 190 — Beec(k) v., 77, 127, 142 — Beegelen v., 42 — Beer d., 143 — Beerenbroeck, 30 — Beers(e) v., 80, 107, 108 — Beersdonck v. d., 141 — Beest v., 17 — Bekelair v., 41, 42 — Bekesteyn v., 179, 180 — Belaerts, 51 — Belen, 142 — Belgiaert, 8, 9 — Bellen v., 192 — Bemden v. d., 24 — Bencker d., 67 — Benedans, 52 — Benting, 159 — Berck v. d., 73, 75 — Berckel v., 14, 105 — Berckenrode v., 180 — Ber(c)khof, 181, 183 — Berenbach, 93 — Berg v.d., 65 — Bergen v., 172, 173 — Bergen v. d., 67 — Bergmans, 8 — Berkers, 153, 155 — Berry v. Alckemade, 33 — Besoyen v., 89 — Betgenders, 192 — Bette, 73 — Beurde(n) v., 56, 57, 165, 184, 185 — Bever d., 123 — Bex, 124 — Beyers, 189 — Beynen, 69 — Beyssens, 128 — Bi(j)e d., 114 — Bierens, 138 — Bladel v., 17, 117 — Blanck d., 66 — Blockland v., 51 — Bloemeker, 18 — Blok, 183 — Blommendaels, 187 — Blyswijk v., 101, 102 — Bocht v. d., 67 — Boecop v., 82, 83 — Boekel v., 66 — Boerdonk, 188 — Boerdonck d., 43 — Boerdonck v., 19 — Boet, 17 — Boetzelaar v., 8 — Bogaard v. d., 76, 79 — Bogers, 78 — Bois du, 97, 98 — Bokhoven v., 28 — Bonninghausen, 135 — Boog, 7 — Boogaerts, 144 — Boomen v. d., 4, 58 — Boon, 97 — Borchgrave (d.), 23, 28, 49-52, 135 — Borman(s), 17, 18 — Borten, 28 — Bosch d., 43 — Bosch v. d., 79, 168 — Boschhuysen v., 101 — Botbergen, 4 — Bottel v., 105 — Bour v. d., 121 — Boutmans, 192 — Bouts, 41 — Bouviaus, 132 — Box, 190 — Boxtel v., 98 — Brakel v., 135 — Brande v. d., 183 — Brantwijck v., 101 — Breckel v., 56 — Brederode v., 176 — Bree v., 48, 107 — Brenthen, 93 — Bresser d., 55 — Broeck(e) v. d., 15, 76, 85, 110, 139, 145-147, 149 — Broekhoven v., 117 — Brouwers, 72, 75, 153, 155, 160 — Bruckers, 192 — Bruesset (d.), 33 — Bruggen v. d., 85, 142 — Bruheze v., 8, 134, 136, 157, 180

— Bruyn d., 58, 81 — Bruynen, 58, 65 — Bruijstens, 98, 155 — Bueren v., 25, 134 — Buel v., 125, 148 — Bunnan, 146-148 — Burchoven v., 156 — Burgers, 7 — Busse v., 124 — Bustervelt v., 41 — Buxcaard, 114 — Buydel d., 142 — Buys, 24, 44 — Bynders, 76 — Bynen, 28, 30 — Byntkent, 19 — Bijs-terveld v., 181 — Bijstervelt v. d., 41 — Bijtsarts, 65.

Chalon d., 133 (zie voorts bij de letter K.).

Dale v., 33 — Dalem v., 8 — Dam v., 26 — Damen, 144 — Dams, 168 — Danckers, 30 — Daneis, 86 — Danens, 120 — Daniels, 111 — Deckers, 75, 150, 191 — Deelen, 32 — Denen, 28 — Derhout, 51 — Deursen v., 69, 163 — Dickbier, 48 — Diddenhoren d., 142 — Diekelen, 191 — Dielissen, 32 — Dierhout(s), 52, 53 — Dinther v., 44, 46, 56, 76, 77 — Dirout, 52 — Dirven v., 128 — Direx, 11, 14, 55, 123, 126, 161, 165 — Dobbelsesteen, 15 — Doesel-donck v., 19 — Doeseldonck v. d., 41 — Doeren v., 65 — Doerren d., 142 — Doeys, 17 — Dommelmans, 18 — Doncker d., 13 — Donckers, 3, 28, 29, 31, 46, 162 — Donders, 168 — Dongen v., 8, 21-23, 89 — Doop d., 77 — Doop v., 16 — Dooren v., 32 — Doorne v., 26 — Doren v., 138 — Drenkwaert v., 180 — Dycorts, 96, 144 — Drimmelen v., 158 — Drongelen v., 8, 26, 35-40, 98, 99, 102, 156, 157 — Dunen v., 75, 78 — Duivenvoorde v., 54, 90, 133, 158 — Duderom v., 127 — Dunghen v., 65 — Dunne v., 61 — Dussen v. d., 8, 29, 57 — Duyes, 174 — Duymen, 68 — Duijn v. d., 115, 116, 157, 158 — Duynhoven v., 72 — Duysel v., 55, 164, 165 — Duyts, 180-184 — Dij(c)k v., 4, 5, 58, 73, 75, 167, 168, 170, 171.

Eckermans, 159 — E(c)kers, 155 — Elemans, 116 — Elten v., 66 — Em-michoven v., 49, 50, 52-54 — Emonds, 135 — Engeland v., 140 — Erkens, 164 — Ermers, 153 — Erp v., 78, 79, 96 — Esch v., 106 — Escula, 129 — Esfelt, 76 — Espen v., 157 — Esveld v., 15 — Eupen v., 121-127 — Everaerts, 41 — Evers, 127 — Eyck v., 41, 43 — Eycken, 57 — Eyck(en) v. d., 34, 93 — Eyck-man, 17 — Eynde(n) v. d., 6, 8, 41, 123, 140 — Eyndhoven v., 67 — Eijskens, 123 — Eytsen, 184.

Faes, 42 — Fagat du, 89 — Feyen, 4, 5 — Feylingius, 61, 62 — Fokkes, 154 — Francen, 14 — Francken, 190 — Franse, 155 — Fuyt, 14.

Gabriels, 119 — Gael v., 67 — Gameraen v., 157 — Gassel v., 141 — Gaste-ren v., 76 — Geerts, 13 — Geesbergen v., 182 — Geldrop v., 141 — Gemert v., 6, 18, 19 — Gemonde v., 186 — Gemonts v. d. Zijde-wijn, 52 — Gent v., 25, 97, 134, 135 — Gerrits, 44, 185, 186, 187 — Gerster, 98 — Gerwen v., 5, 43, 66, 93 — Geulen, 189-192 — Gey(e)r, 191, 192 — Ghenen, 19 — Giessen v., 26, 52, 174, 175 — Gillis, 145, 147 — Gilze v., 143 — Gi(j)sbergen v., 182 — Godschalx, 189 — Goerts, 165 — Goessens, 142 — Gommers, 120 — Gompel

v., 6 — Goossen(s), 4, 112 — Gorings, 187 — Goris, 61 — Gorten v. d., 19 — Gouerts, 100 — Gousset, 157 — Goijaerts(en), 22, 68, 187 — Goyerts, 173 — Graeff v. d., 114 — 's-Gravensande v., 69 — Greef(f) d., 164, 166 — Grevenbroeck v., 66, 87, 173 — Griensven v., 126 — Grim, 78 — Grimhuyse v., 110 — Grinten v. d., 67-69, 162, 163 — Grootart, 48 — Gro(o)tel v., 7, 142, 161 — Grooten, 19 — Gruythuysen v., 146-148 — Guljé, 189, 192 — Gijsberts, 173 — G(h)ijsbrechts, 54 — Gijsels, 8, 20, 24 — Gijsen, 14.

Hacken, 48 — Hadewigen, 18 — Haeck, 134 — Haeswinckel d., 67 — Hagen(s), 52 — Hage ten, 50, 51, 115 — Hagen v., 65 — Hag(h)gen v. d., 46, 159, 160 — Hagoort v., 102 — Haillo, 183 — Hamont v., 67 — Hanen, 20 — Hannen, 85 — Hapert v., 45 — Harff v., 87 — Hase d., 121 — Hasen, 65 — Hauweligen v., 114 — Havart, 98 — Heck v., 75 — Hectors, 118, 119 — Heertum v., 112 — Heeswij(c)k v., 16, 29, 30, 49, 57, 58, 68, 77, 162, 166, 167, 186 — Helvoirt v., 169 — Hemert v., 86, 87, 101 — Hems, 141 — Hendrikx, 7, 118, 145 — Henricxs, 35, 148 — Hensen, 112 — Henskens, 62 — Herff v., 87 — Hermens, 79 — Herpt v., 87, 185 — Herstraten v. d., 35 — Hertroys, 30 — Herwaarden v., 15 — Herwijnen v., 54 — Hesius, 60 — Heumen v., 78 — Heurne v., 99 — Heuvel v. d., 106, 107, 122, 148 — Heuvelmans, 3, 32, 58, 161, 162 — Heyde(n) v. d., 6, 76, 79, 186 — Heymans, 59 — Heynse(m)ans, 149 — Heyst v., 160, 169 — Hillen, 43 — Hinthum v., 76 — Hoeben, 164 — Hoefnagels, 47, 94, 184-187 — Hoescot d., 18 — Hoevel v. d., 41 — Hoeve(n) v. d., 66, 92 — Hogenlinden v., 183 — Honswijk v., 174 — Hoof(f) v., 7, 8, 29 — Hoogten v., 118 — Hoogh d., 147 — Hoorn v., 7, 185 — Hoppenbrouwers, 69, 73, 75 — Horen v., 56, 58 — Horne v., 49, 174 — Hornes d., 150 — Horsten, 126 — Hospitis, 17 — Houbraken, 110 — Hout v. (d.), 5, 26 — Houtappels, 6 — Houten v., 80 — Houtert v., 48, 164 — Houthum v., 15, 127 — Hovel v., 65 — Hövel(l) v., 129-132, 159 — Hövel z. Westerflie v., 131 — Hoying, 73 — Hoymeker d., 66 — Hugenz, 54 — Hugenpoth v., 159 — Hugenpoth z. Bärenklau v., 131 — Hulssen v., 180 — Hussing, 182 — Huybers, 185 — Huyberts, 55 — Huybrechts, 58 — Huygen, 21.

Ickendonck v., 18 — Iegendonck v., 141 — Iersel v., 169.

Jacobs(z.), 12, 23, 52, 86, 155 — Jans(s)en, 55, 68, 85, 107, 121, 124, 127, 164, 173, 185 — Janssens, 8, 122, 128 — Joenen, 35 — Joes, 12, 23, 33 — Jois, 14 — Jonckbloedt, 73, 75 — Jonckers, 47, 164, 166 — Jong(h) d., 4, 136 — Jonge d., 116 — Jongh v. Son d., 136 — Jongmans, 76 — Joordens, 145.

Carle d., 66 — Cabben, 48 — Cabus, 119 — Camp v. d., 59, 69, 163 — Campo, 18 — Canen, 4, 161 — Castelijns, 169 — Casteren v., 77, 78 — Cauwenbergh, 45, 47, 128 — Keelbrekers, 91, 187 — Kelders, 127 — Keller, 192 — Keme-na(y) v., 164 — Kempen v., 85 — Kenens, 29 — Kenniphaas, 53 — Kent, 190

Kessel v., 112 — Kessler, 183 — Ketelaers, 50 — Kettenis, 191 — Keunincks, 76 — Keuszer, 192 — Kieboom (v.d.), 186 — Ki(e)vits, 19, 45, 46, 56, 69, 162, 184-188 — Claes(s.), 21, 140 — Claessen, 127 — Claessens, 119, 121 — Cleephass, 163 — Clemens, 75 — Cleophas, 70 — Klercsdr. 34 — Clermont, 190, 191 — Kleyn, 183 — Cloeis, 41 — Clootwijk v., 113 — Closkens, 20 — Cluse v. d., 135 — Kluskens, 155 — Kneepkens, 8 — Knuyts, 141 — Cockaerts, 34 Coenen, 13 — Koens, 17 — Koensen, 42 — Coeti, 16 — Conincks, 30 — Conings, 14 — Konssen, 17 — Coolen, 60, 165 — Coop à Groen, 108 — Cooyen, 169 — Coppens, 4, 166, 186 — Coppernolle, 122 — Cornelis, 160 — Cornelissen, 75, 153 — Corput v. d., 8 — Corstiaens, 46 — Kottings, 81 — Couberg, 192 — Coursel v., 121, 139 — Cousebant, 135 — Couwenbergh, 69, 160, 162 — Co(c)x, 6, 13, 30 — Crabben (v. d.), 44, 46, 55-60, 80, 108, 161, 162, 167 — Crakelaerts, 42 — Crane, 110 — Krayenhof, 176 — Kremer (d.), 42, 67, 141 Cremers, 67 — Creutz, 191 — Crey v., 78 — Crommenacker v. d., 124 — Cronenburch, 184 — Cruys v. d., 142, 186 — Cuyck v., 26 — Kuyken, 4 — Cuijl v., 53 — Cuyimans, 17 — Cuypers, 12, 155, 168 — Kuyst, 53 — Kuyst v. Gamelen, 157.

Laben, 192 — Laer v., 66 — Laer v. d., 97 — Laerschot v. d., 29, 57 — Lammers, 152, 155 — Lammens, 34 — Lammensz., 10 — Lammers, 152, 155 — Lampeler, 24 — Lange d., 182 — Lathouwers, 137 — Laure d., 31, 47, 59, 128, 148, 187 — Laurijssen, 160 — Leck v. d., 110 — Leefdael v., 100, 101, 176 — Leefdael, Baron v., 101 — Leemans, 44, 69, 162 — Leenders, 161, 187 — Leerikens, 43 — Leeuwen v., 181 — Le Leu de Wilhem, 90 — Lemmens, 42 — Lemmers, 22 — Lenssen, 155 — Leur v. d., 77 — Leyen, 75 — Leyendecker, 176 — Leyten, 164 — Lieberts, 191 — Liedekerke v., 176 — Liemde v., 17, 126 — Lierop v., 18 — Lieshout v., 4, 29, 30, 31, 45, 47, 65, 67, 126 — Linders, 119 — Lith v. 14-16, 75-80, 185 — Lobry, 44 — Loen v., 42 — Loensma, 183 — Lombarts, 5 — Lommelaers, 7 — Lonysz., 91 — Loo t', 183 Loo v. d., 168 — Loon, 61, 62 — Loon v., 106, 120 — Looymans, 155 — Looz v. d., 69 — Lotteringen, 72 — Louw d., 5, 144 — Louwere d., 188 — Louwer d., 43 — Loyaen, 19 — Loymans, 185, 186 — Lozern, 66 — Luthen v., 66, 67 — Luysbeke v., 43 — Luytelaar v. (d.), 45, 145, 146 — Lijben, 68, 163 — Lynden, Graaf v., 88 — Lynden, Baron v., 88 — Lijnden v. Reede v., 88 — Lyntermans, 146 — Lyssel v., 144.

Maas, 21, 67, 152, 155, 162, 163 — Maessen, 80, 107 — Maessen v. d., 87 — Malssen v., 87 — Manders, 4 — Marcelis(sen), 85, 189 — Mareels, 115 — Marquerinck, 2 — Martens, 46, 55 — Mase v. d., 16 — Mathijssen, 161 — Mauwairts, 67 — Mayers, 12 — Meeteren v., 182 — Meeuwen v. Heynsberg v., 51 — Melchior, 60 — Mens, 100 — Mensfort v., 55 — Mentock d., 159 — Mer. v., 13 — Merberge v. d., 34 — Mercx, 56 — Merevoert v., 43 — Mercia, 42 — Merxhem v., 172 — Merwede v. d., 25-28, 35-40, 97, 102, 110, 156, 179.

180 — Meulen v. d., 47, 167 — Michaelis, 65 — Michaëlis, 122 — Michielsen, 139 — Mickaerts, 95, 96, 144 — Mickaris, 18 — Mierlo v., 30, 31, 41, 42, 55, 65, 66, 122, 164 — Mijheze v., 19 — Millinck, 99, 100 — Mynnebeeck v., 100 — Mispelken, 129 — Moelemans, 41 — Mol v., 72 — Mol d., 142 — Molder d., 44 — Molenaers, 174 — Molenduc(t)s, 43 — Molengraff v. d., 34 — Molenaers, 184, 187 — Mollen 7, 68 — Monte d., 18, 141 — Montens, 60, 61 — Moonen, 45 — Moosdijk v. d., 8, 150-155 — Mortel v. d., 77 — Mosselaer v. d., 15, 76, 77 — Moutens, 27 — Murkens, 163 — Mutsaerts, 117, 143, 165 — Muylwijck v., 50 — Mijlen v. d., 75 — Mijs, 66.

Naeltwijck v., 97 — Nagel, 43 — Nagelmakers, 29, 69 — Nagels, 141 — Naussau, graaf v., 133, 156-158 — Nassau v., 133 — Natten, 128 — Nederveen v., 97, 113, 114, 141 — Nefkens, 189 — Nelissen, 7 — Neumann, 192 — Nicasijs, 59 — Niel v., 27 — Nuthen, 192 — Nuyssenburgh v., 26, 27, 180.

Obrecht, 12 — Oem, 9, 34, 51 — Oem van Arckel, 51, 53 — Oem (v. Bokhoven), 99 — Oem. v. Wijngaerden, 134, 136 — Oliesleghers, 190 — Oom, 134 — Omen, 8-13, 19-24, 33-35, 160 — Oosterhout v., 50 — Ophovius, 145 — Oranje, prins v., 133, 173 — Orthen, 93 — Os v., 44 — Ott(h)en, 138, 159, 191 — Ottersdijk v. d., 42 — Oubos, 13, 21 — Ouda(e)rt, 26, 38 — Oudheusden v., 175 — Ouwerlant, 142 — Overdam v., 183 — Overschie d', 116.

Pallidaens, 117 — Paludanus, 117 — Pancken, 7 — Papendonck v. (d.), 18, 66 — Paradaens, 117-120 — Pardans, 117 — Parquin, 128 — Pauw d., 184 — Pauwels, 165 — Pe(e)ters, 12, 13, 23, 68, 80, 91, 155, 160, 187 — Peir v., 192 — Pellemans, 45, 46, 57, 67, 69, 70, 161-163 — Pels, 21 — Pelser d., 42 — Peninx, 46, 47, 57, 187, 188 — Perkin, 128 — Perquin, 128, 160 — Pertant, 156, 157 — Pertelan, 43 — Pessers, 169 — Pfluger, 192 — Pfuger(s), 192 — Pieck, 90 — Pieters, 160 — Pistoris, 66 — Pleynouts, 53 — Plompen, 117, 119 — Poel v. d., 136 — Poirters, 144 — Pompen, 149 — Porters, 96 — Postelaers, 110 — Präum, 190 — Preyser d., 173 — Prouveur, 3, 162 — Prusen v., 17 — Pullen, 128 — Pulser d., 110 — Puppey, 128 — Putte v., 159 — Putten v.d., 192

Quade d., 80 — Quade v. Ravensteyn d., 107, 108 — Quaet t. Wicraet, 87, 88 — Quattel, 105 — Quay d., 104-109 — Quiboom (v. d.), 186 — Quiniga, 150.

Raamsdonck v., 49, 135 — Racken, 67 — Rademakers, 7 — Raessen, 92, 160, Rago, 190 — Ranst v., 99, 156 — Rath v., 191 — Ravenschot, baron v., 176 — Raveschot v., 134, 135 — Raveschot de Capelle, baron, 80 — Ravesteyn v., 48, 80, 108 — Raymaker d., 142 — Reeck d., 66 — Reke d., 18 — Remmé, 125 — Renne v. d., 32 — Reuvers, 30 — Reynen, 14, 155 — Riel v., 55, 111, 117 — Ritmeijers, 48 — Rode d., 43 — Rodeborsch v., 18 — Rodyllen d', 43 — Roeffs, 29, 57, 58, 185 — Roelofs, 13, 19, 111 — Roesmont, 96 — Roessel v.,

169, 171 — Roesven v., 42 — Rogier, 127 — Roos d., 127, 128 — Roosmondt, 62 — Roovers, 30, 31 — Rooyaers, 30 — Roskam, 127, 184 — Rosmalen v., 79 Roties, 123 — Rover, 48 — Rover d., 111 — Rovers, 32 — Roy d., 66, 141 — Roij v., 48, 68 — Royaerts, 30 — Roy v. Zuidewijn d., 147 — Rubbens, 20 — Rue d. l., 61 — Rullen v., 17 — Rulo (v.), 48, 80, 176 — Runsvort, 18 — Rutt d., 141 — Rijck d., 141 — Ryckman de Betz, baron d., 110 — Rij(d)t v. d., 18, 66, 127 — Rijnders, 72 — Rijnen, 169 — Rypelsberg v., 17 — Rijp-
pelberch v. d., 66, 67, 142 — Rijsingen v., 110 — Rijswij(c)k v., 49, 113.

Sambeek v., 58 — Sande v. d., 72 75 — Sanders, 190 — Saro, 192 — Saron, 190 — Schamper(t)s, 140 — Schans v. d., 183 — Schaut d., 18 — Schaut v. d., 142 — Schellaert, 50, 52, 114, 115 — Schellekens, 55 — Schenckels, 121 — Schepers, 56 — Schets, 124 — Schey, 58, 186, 188 — Scoenen, 120 — Scraets, 65 — Scrers, 142 — Schoonhoven v., 33 — Schoot v. d., 73, 75, 123, 187 — Schuilion, 191 — Schrutkens, 141 — Schulz, 191, 192 — Schutjens, 47 Schuyt v., 144 — Schuylenburch v., 101, 102 — Schijndel v., 111 — Sebers, 167 — Segers, 54, 112 — Sengers, 8 — Seyn(en), 59, 60 — Simons, 35, 112 — Slood, 33 — Smeeds, 48 — Smeerman, 128 — Smet d., 42 — Smets, 3, 4, 6, 111 — Smeulenaars, 155 — Smeyters, 183 — Smissen v. d., 15 — Smit, 114 — Smits, 6, 14, 29, 44, 69, 111, 118, 124, 161-163, 189 — Smits v. Oyen, 45 — Smolenaars, 153 — Smulders, 72 — Snacken, 119 — Snellarts, 121 — Snoeck, 18 — Scchel v., 112 — Someren v., 187 — Somers, 164 — Somme(n), 75 — Son v., 136 — Spaen, 66, 142 — Spaendonck v., 98 — Spange v., 134, 136, 153, 157 — Sparidaans, 118 — Speelmans, 160 — Spelers, 41, 42 — Spierinck, 36, 175 — Spiering Ooghenz., 89 — Spierings, 15 — Spoerters, 41 — Spoorenberg, 124, 161 — Spout v. d., 9, 23, 33 — Spreeuwenbergh, 31, 32 — Spreeuwenberg v., 46, 68, 162 — Sprunck, 113 — Spijk v. d., 109 — Staackenbroeck, 115 — Stael v. d., 114 — Stappaerts, 13, 146, 147, 149 — Stappen v. d., 66 — Steen v. d., 185 — Steenbecker, 17 — Steenberge v., 78 — Steenhuys v., 173 — Stegen v. d., 104, 108 — Stephans, 190 — Stepher, 66 — Sterkens, 142 — Stevens, 120, 122 — Steymans, 68 — Stockelmans (v.), 43, 66 — Stockmans, 141 — Stoeffkens, 66 — Stoffels, 161 — Straten v. d., 110 — Straten, baron v. d., 110 — Stroy, 8 — Stroyen v., 172 — Strijp v., 138 — Stuijtelings, 27 — Sutte v., 42 — Swalmarts, 66 — Swane(n), 28, 164 — Sweerts, 41, 43, 108, 115, 144 — Swerts, 168 — Swuesten, 60 — Sybrechts, 94.

Taterbeecke v., 137-140, 145-150, 171 — Tempelers, 41 — Teulings, 16, 45, 55, 56, 57, 76, 77, 162, 188 — Thefelen v., 17 — Theus, 6 — Thiel v., 70-75 — Thielen, 17, 155 — Thielmans, 29 — Thomassen, 57 — Thijs, 153, 155 — Tibosch, 111, 112 — Tiel(e)mans, 3, 66 — Tiemens, 66 — Timmermans, 65 — Tour v., 16 — Tremayne d'Heligan, 132 — Tricht v., 154 — Tshoets, 43 — Tulder v., 159, 160 — Tulleken, 114 — Turck, 87, 88.

Uden v., 48, 91 — Uitwijk v., 49 — Umans, 141.

Vaerlair v., 43 — Valckenier d., 144 — Varlaer v., 65 — Veeken v. d., 8 — Veen v., 134 — Velde(n) v. d., 4, 110 — Velthoven v., 57 — Ven v. d., 8, 121 — Venmans, 17, 19 — Venne v. d., 55, 141 — Verasdonck, 58 — Verbeec(k) (q), 68, 121, 162 — Verbeek, 4, 5, 8, 29, 48, 142 — Verdoncschit, 66 — Verhagen, 78, 88, 114, 166 — Verhoeven, 3-8, 68, 70, 143, 161-163 — Verhouden, 77 — Verlinden, 5 — Vermeulen, 161, 166 — Vermulst, 152, 155 — Vervest, 126 — Vervoort, 125 — Vestaerts, 65 — Vevoreldonk, 155 — Villegas d', 116 — Villegas v. Hovorst Pellenberd d., 116 — Visser, 5 — Vittinghof, gen. Schel, 88 — Vivaria, 142 — Vladeracken v., 28, 48, 106 — Vlemminx, 155 — Vleuten v. d., 185 — Vlierden v., 67 — Voet, 17 — Vogens, 122 — Vorsbosch v. d., 13, 23, 33 — Vorstenbosch v. d., 112 — Voss, 17 — Vranx, 20, 21 — Vreedenburch v., 51 — Vrients, 110 — Vriese, 50, 52 — Vroomans, 32 — Vucht d., 142 — Vuercken v. d., 141 — Vughts, 184, 185, 186 — Vugt v., 77 — Vulders, 128 — Vijfeijken v., 17 — Vijfflets, 66.

Waal d., 128 — Waalen, 7 — Wadenoyen v., 182 — Wageninge v., 47 — Wagheman, 19 — Walschart, 18 — Walsem v., 176 — Warango, 183 — Warneburgh v. d., 152, 155 — Wassenaar v., 54, 172 — Watering v. d., 78 — Waterschoot, 5 — Weekamers, 164 — Weer d., 144 — Weer(d)t v., 95, 144 — Wendels, 123 — Wendelsnesse v., 25, 134 — Wenseleers, 123 — Weresteijn v., 52 — Wesselman, 183 — Wetering v. d., 78 — Weteringhs, 160 — Wetten d., 17 — Wever d., 65 — Weijers, 75 — Weylaerts, 66 — Weijtens, 126 — Wichmans, 122 — Wiegers, 155 — Wiel(e) v. d., 93, 173, 110 — Wieland, 182 — Wioldrecht v., 97, 133, 135 — Wilbers, 155 — Will v., 57, 58, 188 — Willenberg v. d., 187 — Willems(en), 4, 5, 7, 123, 140, 160, 164 — Winckelmans, 73 — Wissenkercke v., 116 — With d., 88 — Wittenhorst v., 89, 90 — Woestendorp, 66 — Wolfers, 183 — Wolfram, 35 — Wolfsen, 114 — Wolsberch v. d., 42 — Wouters, 66, 92, 104, 110, 160 — Wijck v., 112 — Wijer v. (d.), 121, 142 — Wijflit v., 25 — Wylaars, 152, 155 — Wijnan(d)ts, 30, 144 — Wynants v. Rosan, 148 — Wijnbergen v., 108 — Wijnckens, 42 — Wijs d., 168 — Wijtven, 43

Yewens, 121 — Ywani, 17.

Zande v. d., 49, 86 — Zaron, 191, 192 — Zebrechs, 48 — Zegers, 75 — Zevenbergen v., 156, 172 — Zeylmans, 135 — Zeylsberch v. d., 142 — Zoemerren v., 140 — Zoerendonck v., 141 — Zon v., 42 — Zuidewijn v. (d.), 25, 27, 98 — Zuniga, 150 — Zweders, 59 — Zijdtwinde v. d., 25, 27.